

ಭಾರತದ ನಿಯಂತ್ರಕರು ಮತ್ತು ಮಹಾಲೇಕೃಪರಿಶೋಧಕರ
ವರದಿ

ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ
ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ
ಲೇಕೃಪರಿಶೋಧನೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
2024 ರ ವರದಿ ಸಂಖ್ಯೆ.4

ಪರಿವಿಡಿ		
ವಿಷಯ	ಕಂಡಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
ಮುನ್ನುಡಿ		v
ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಸಾರಾಂಶ		vii-x
ಅಧ್ಯಾಯ I: ಪರಿಚಯ		
ಹಿನ್ನೆಲೆ	1.1	1
BMTCಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆ	1.2	2
ಸಂಸ್ಥಿಕ ರಚನೆ	1.3	3
ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು	1.4	4
ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಮಾದರಿ	1.5	4
ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ	1.6	5
ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಮಾನದಂಡ	1.7	5
ಅಂಗೀಕಾರ	1.8	6
ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಕಂಡಿಕೆಗಳು	1.9	6
ಅಧ್ಯಾಯ-II: ಆರ್ಥಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆ		
BMTC ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆ	2.1	7
ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಅನುಪಾತ	2.2	8
ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು	2.3	10
ಹೂಡುವಳಿ ವೆಚ್ಚದ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ದರಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಮಾಡಿರುವುದು	2.4	11
ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ BMTC ಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು	2.5	12
ನೀಡಲಾದ ರಿಯಾಯಿತಿ ಬಸ್ ಪಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಿರುವುದು	2.6	13
ಅಧ್ಯಾಯ III: ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆ		
BMTCಯ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ತಳಹದಿ ಕುಗ್ಗುತ್ತಿರುವುದು	3.1	15
BMTCಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆ	3.2	18
ಫ್ಲೀಟ್ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಬಲ ನೀಡುವ ಇಂಟೆಲಿಜೆಂಟ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ (ITS) ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಲ್ಲದ ಅನುಷ್ಠಾನ	3.3	21
ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಯೋಜನೆ	3.4	23
ಫ್ಲೀಟ್ ಕಡಿಮೆ ಬಳಕೆ	3.5	27
BMTC ಯಿಂದ ವಯೋಮಿತಿಮೀರಿದ ಬಸ್‌ಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ	3.6	28
BMTC ಬಸ್ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿರುವುದು	3.7	30
BMTC ಮೇಲೆ ಮೆಟ್ರೋ ರೈಲು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಭಾವದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ	3.8	34

ಪರಿವಿಡಿ		
ವಿಷಯ	ಕಂಡಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
ಅಸಮರ್ಥ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆ	3.9	37
ಡೆಡ್ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳ ಅತಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ	3.10	39
TTMCಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸೌಕರ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು	3.11	40
BMTC ಸೇವೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳು	3.12	42
ಅಧ್ಯಾಯ IV: ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ		
ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚಗಳು	4.1	45
ಫಿಟ್‌ನೆಸ್ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರದ ನವೀಕರಣದಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ	4.2	47
BMTC ಬಸ್ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಜಾಗ್ರತಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬ	4.3	52
ಫ್ಲೀಟ್‌ನ ಇಂಧನ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದು	4.4	53
ಇಂಜಿನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಟರಿಗಳ ಉದ್ದೇಶಿತ ಜೀವಿತಾವಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸದಿರುವುದು	4.5	55
ಅಧ್ಯಾಯ V: ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಹೊರತಾದ ಆದಾಯದ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಭೂ ನಿರ್ವಹಣೆ		
ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲದ ಆದಾಯದ ಸುಧಾರಣೆ	5.1	57
ಅಂಗಡಿಗಳು/ವಾಣಿಜ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಅನುಮತಿಸುವುದರಿಂದ ಪರವಾನಗಿ ಶುಲ್ಕ	5.2	58
ಜಾಹೀರಾತುಗಳಿಂದ ಆದಾಯ	5.3	59
ಭೂ ಆಸ್ತಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ	5.4	60
ಅಧ್ಯಾಯ VI: ಪರಿಸರ ಕಾಳಜಿಗಳು		
ಪರಿಸರ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಉಪಕ್ರಮಗಳು	6.1	65
BMTC ಯಿಂದ ಅವಧಿಮೀರಿದ ಬಸ್‌ಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ	6.2	65
BMTCಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ಚಾಲಿತ ಬಸ್‌ಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆ	6.3	67
ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ	6.4	68
ಪರಿಸರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ನಿರ್ಮಾಣ	6.5	68

ಅನುಬಂಧಗಳ ಪಟ್ಟಿ		
ಅನುಬಂಧದ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿವರಗಳು	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
ಅನುಬಂಧ 1.1	ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಆಯ್ದು ಬಿ.ಎಂ.ಟಿ.ಸಿ. ಡಿಪೋ, ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳ ವಿವರಗಳು	71
ಅನುಬಂಧ 2.1	ದರ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಮಾಡದ ಕಾರಣ ಸಂಚಾರ ಆದಾಯದಲ್ಲಾದ ನಷ್ಟ	72
ಅನುಬಂಧ 2.2	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಬಸ್‌ಪಾಸ್ ನೀಡಿರುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಾಕಿಯಿರುವ ವಿವರಗಳು	73
ಅನುಬಂಧ 3.1	ಹೆಚ್ಚಿನ ಲೋಡ್ ಅಂಶವುಳ್ಳ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ರದ್ದತಿ	74
ಅನುಬಂಧ 3.2	ದಂಡಿನ ಕಡಿಮೆ ಬಳಕೆ	76
ಅನುಬಂಧ 3.3	ಬಿ.ಎಂ.ಟಿ.ಸಿ.ಯಲ್ಲಿ ಅವಧಿ ಮೀರಿದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್ ಗಳ ಬಳಕೆ	77
ಅನುಬಂಧ 3.4	ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳ ರದ್ದತಿ	78
ಅನುಬಂಧ 3.5	ಬಿ.ಎಂ.ಆರ್.ಸಿ.ಎಲ್. ದಾರಿಗೆ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿರುವ ಬಿ.ಎಂ.ಟಿ.ಸಿ. ಮಾರ್ಗಗಳು.	79
ಅನುಬಂಧ 3.6	EPKM, CPKM ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳಿಂದ ಮಾರ್ಜಿನ್	80
ಅನುಬಂಧ 3.7	ಆಯ್ದು ಡಿಪೋಗಳಿಗೆ ಡೆಡ್ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳು ಗುರಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿರುವುದು	81
ಅನುಬಂಧ 3.8	TTMC ಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ವಿವರಗಳು	82
ಅನುಬಂಧ 4.1	ರಿಪೇರಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚಗಳ ಸಾರಾಂಶ	83
ಅನುಬಂಧ 4.2	CWS ಗೆ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ತರಲು ವಿಳಂಬ	84
ಅನುಬಂಧ 4.3	ಎಫ್‌ಸಿ ನವೀಕರಣದ ವಿಳಂಬದಿಂದಾಗಿ ಆದಾಯದ ನಷ್ಟ	85
ಅನುಬಂಧ 4.4	CWS ನಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾಗಿದ ಲೋಪದೋಷಗಳು	86
ಅನುಬಂಧ 4.5	ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ವರ್ಷವಾರು ವಿವರಗಳು	88
ಅನುಬಂಧ 4.6	ಇಂಜಿನ್‌ಗಳು, ಬ್ಯಾಟರಿಗಳು ಮತ್ತು ಟೈರ್‌ಗಳ ಉದ್ದೇಶಿತ ಜೀವಿತಾವಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸದಿರುವುದು	89
ಅನುಬಂಧ 5.1	ಆರು ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಖಾಲಿ ಇರಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಅಂಗಡಿಗಳು ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿವರಗಳು	91
ಅನುಬಂಧ 5.2	BMTTC ಹೊಂದಿರುವ ಜಮೀನಿನ ವಿವರಗಳು	92

ಅನುಬಂಧಗಳ ಪಟ್ಟಿ		
ಅನುಬಂಧದ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿವರಗಳು	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
ಅನುಬಂಧ 5.3	BMTC ಖರೀದಿಸಿದ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲದ ಭೂಮಿಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಪಟ್ಟಿ	106
	ಪರಿಭಾಷಿಕಗಳ ಪದಕೋಶ	108
	ಸಂಕ್ಷೇಪಣಗಳ ಪದಕೋಶ	111

ಮುನ್ನುಡಿ

ಭಾರತದ ನಿಯಂತ್ರಕರು ಮತ್ತು ಮಹಾಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರು (ಕರ್ತವ್ಯಗಳು, ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಷರತ್ತುಗಳು) 1971 ಕಾಯಿದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 19A ನ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಶಾಸಕಾಂಗದ ಮುಂದೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಭಾರತದ ನಿಯಂತ್ರಕರು ಮತ್ತು ಮಹಾಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರವರ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

2017-18 ರಿಂದ 2021-22 ರವರೆಗಿನ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ "ಬೆಂಗಳೂರು ಮೆಟ್ರೋಪಾಲಿಟನ್ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ" ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಪ್ರಮುಖ ಆಡಿಟ್ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ವರದಿ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಭಾರತದ ನಿಯಂತ್ರಕರು ಮತ್ತು ಮಹಾಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರವರು ನೀಡಿದ ಆಡಿಟಿಂಗ್ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಆಡಿಟ್ ಅನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ

ಸಾರಾಂಶ

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆಯು ನಗರದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಸಾಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಬೆಂಬಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ (GoK) ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆ (BMTC), 1997 ರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಸ್ ಸಾರಿಗೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ, BMTCಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು ಬೆಳೆದಿವೆ ಮತ್ತು ಇದು ಪ್ರಸ್ತುತ 5,130 Sq. ಕಿಮೀ, ನಗರ ಮತ್ತು ಉಪ-ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳೆರಡನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

(i) ನಿಗಮದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು/ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೇ, ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿಗಮದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ; (ii) ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ನಗರ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳು, ಡಿಪೋಗಳು, ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಫ್ಲೀಟ್ ಬಲವನ್ನು ನಿಗಮವು ನಿರ್ವಹಿಸಿದೆಯೇ, ಮತ್ತು; (iii) ವಾಹನಗಳನ್ನ ರಸ್ತೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು 2017-18 ರಿಂದ 2021-22 ರ ಅವಧಿಯನ್ನು ಆವರಿಸಿದೆ. 2020-22ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೋವಿಡ್-19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗವು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಸಹ ವಿವರವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾಳಜಿಗಳು

BMTC 6,799 ಬಸ್‌ಗಳ ಫ್ಲೀಟ್ ಬಲವನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು ಮತ್ತು 48 ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳು ಮತ್ತು 46 ಡಿಪೋಗಳಿಂದ 5,547 ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದೆ. ಫ್ಲೀಟ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಚ್ 2020 ರವರೆಗೆ ಸುಮಾರು 11.31 ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀಗಳಷ್ಟಿದ್ದ BMTC ಯ ಫ್ಲೀಟ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯು 2020-22 ರಿಂದ COVID-19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 5.88 ರಿಂದ 6.81 ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು. ಬಿಎಂಟಿಸಿಯ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ 2017-2018ರಲ್ಲಿನ 44.37 ಲಕ್ಷದಿಂದ 2019-20ರಲ್ಲಿ 33.10 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಗರ ಸಾರಿಗೆಯಲ್ಲಿ BMTCಯ ಆದ್ಯತೆ ಕುಂಟತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಲೋಡ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರ್ (ಇದು ದಿನವಿಡೀ ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಲೋಡ್ ಆಗಿದೆ) 2017-20ರಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಡ್ ಅಂಶವು 68 ರಿಂದ 76.5 ಶೇಕಡಾ ಮತ್ತು ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 43.9 ರಿಂದ 54.7 ರಷ್ಟಿತ್ತು.

ಸಮಗ್ರ, ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ ಸಾರಿಗೆ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ BMTC ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಮತ್ತು ನಗರದಲ್ಲಿ BMTC ಅನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಆದ್ಯತೆಯ ಸಾರಿಗೆಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಯೋಜನೆ, ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲಕರ ಕೆಲಸದ ವಾತಾವರಣವು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, BMTC ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ನೀಡಲಾದ ಚೀಟಿಗಳ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬೇಕು. BMTC ಇಂಟೆಲಿಜೆಂಟ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಸಿಸ್ಟಂ (ITS) ಅನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ, ಇದು ವಾಹನ ಟ್ರ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಘಟಕಗಳು, ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಚೀಟಿ ಯಂತ್ರಗಳು, ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಿತ್ತರಿಸುವ ಘಟಕಗಳು, ದತ್ತಾಂಶ ಮತ್ತು ಆದೇಶ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಸಮಗ್ರ IT ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ತಪ್ಪಾದ ಸೇವಾದಾರರ ಆಯ್ಕೆ, ಅಸಮರ್ಪಕ ಅನುಸರಣೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಭಾಗಶಃ ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, BMTCಯು ಮಾರ್ಗಗಳು ಮತ್ತು ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಯೋಜನೆ, ಕಳಪೆ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಅವರ್ತನ, ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಪಿಐಎಸ್) ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು/ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ರದ್ದತಿ (ಕಿಮೀ) ಬಸ್‌ಗಳು/ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಅವಧಿ ಮೀರಿದ ಬಸ್ಸುಗಳ ಬಳಕೆ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತಹ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.

ಕ್ಯೂಯಿಂಗ್ ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಸಮಯ ಮತ್ತು ಚಲನೆಯ ಅಧ್ಯಯನಗಳಂತಹ ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಲೋಡ್ ಅಂಶ, ಲಾಭಾಂಶ ಕೊಡುಗೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬೇಡಿಕೆ, ಪ್ರಯಾಣದ ಸಮಯ, ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದ ನಂತರ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು BMTC ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

BMTC ತನ್ನ ಫ್ಲೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ 12.60 ರಿಂದ 29.08 ರಷ್ಟು ಅವಧಿ ಮೀರಿದ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಮಿತಿಮೀರಿದ ಬಸ್ಸುಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಕಡಿಮೆಯಿತ್ತು ಮತ್ತು ಫ್ಲೀಟ್ ಬಲವನ್ನು ಉತ್ಪೇಕ್ಷಿಸಿತ್ತು. ಇದಲ್ಲದೆ, ವಾಹನ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾದ ಬಸ್‌ಗಳ ಕೊರತೆ, ರಿಪೇರಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ವಾಹನಗಳನ್ನು ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಹೊರಗಿಡುವುದು, ಬಸ್‌ಗಳ ಸ್ಥಗಿತದ ಕಾರಣ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ನಿಗದಿತ ಕಿ.ಮೀ.ಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಫ್ಲೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬದಲಿ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ರದ್ದತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಡಿಪೋಗಳಾದ್ಯಂತ ಬಿಡಿ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ದೃಢವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬಹುದು.

ಆದಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯದ ಬಸ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು ಡಿಪೋಗಳಿಂದ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಿಗೆ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲು, ನಿಯಮಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಡಾರ್ಕಿಂಗ್/ದುರಸ್ತಿ, ತೈಲ/ಇಂಧನವನ್ನು ತುಂಬುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಒಂಬತ್ತು ಡಿಪೋಗಳು (ಪರಿಶೀಲಿತ 10 ರಲ್ಲಿ) ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಡೆಡ್ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದವು, ಇದು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದು ₹ 2.64 ಕೋಟಿಯ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆಡೆಮಾಡಿತ್ತು. ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಡಿಪೋ ಸ್ಥಳದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಮಾರ್ಗಗಳ ಪ್ರಾರಂಭ/ಕೊನೆಯ ಬಿಂದುಗಳು ಮತ್ತು ಡಿಪೋಗಳ ನಡುವೆ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಆಡಿಟ್ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಆಧ್ಯತೆಯ ಸಾರಿಗೆಯಾಗಿ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ನಗರ ಭೂ ಸಾರಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ (DULT), GOK BMTC ಯಿಂದ ಮೆಟ್ರೋ ಫೀಡರ್ (MF) ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ. BMTC ತನ್ನ ನಿಯಮಿತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಗಿಂತ MF ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿದೆ. ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಉತ್ತಮ ಯೋಜನೆಯಿಂದ MF ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿನ ನಷ್ಟವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ BMTCಯು MF ಸೇವೆಯಿಂದ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಫ್ಲೀಟ್ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಸುಗಮ ಫ್ಲೀಟ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಬಸ್‌ಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಮತ್ತು ನಿಯಮಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. BMTC ಯಲ್ಲಿ, ಆಯಾ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಬಸ್‌ಗಳ ನಿಯಮಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು (ಡಾರ್ಕಿಂಗ್) ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ರಿಪೇರಿಗಾಗಿ, ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಡಿಪೋಗಳಿಂದ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವರ್ಕ್‌ಶಾಪ್‌ಗಳಿಗೆ (CWS) ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ವಿಳಂಬಗಳನ್ನು ಆಡಿಟ್ ಗಮನಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಫಿಟ್‌ನೆಸ್ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ವಾಹನ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ CWSನಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಳಂಬಗಳಿಂದಾಗಿ ಭಾರಿ ಬಸ್ ದಿನಗಳ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿ ಬಿಎಂಟಿಸಿಯ ಆದಾಯ ನಷ್ಟವಾಯಿತು. CWSನಲ್ಲಿ ಕಳಪೆ ದಾಸ್ತಾನು ನಿರ್ವಹಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಸಲಕರಣೆಗಳ ಕೊರತೆ, ನಿಯಮಿತ ದುರಸ್ತಿಗಾಗಿ ಬಂದ ಬಸ್‌ಗಳು. ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿತ್ತು. BMTC ಕೆಲವು ಬಿಡಿಭಾಗಗಳ

ಖರೀದಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಇಂಜಿನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಇಂಧನ ಇಂಜೆಕ್ಷನ್ ಪಂಪ್‌ಗಳ ಮರುಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆ (KSRTC) ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ.

ಬಿಡಿಭಾಗಗಳ ಸಕಾಲಿಕ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಲು BMTC ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರ್ಯ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತದೆ. BMTC ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬಹುದು, CWS ಅನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು, ಉಪಕರಣಗಳು, ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿತ ಕೆಲಸದ ವಾತವರಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಆಧುನೀಕರಿಸಬಹುದು.

CWS ನಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಏಕರೂಪವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಗಮನಿಸಿದೆ. CWS ನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಹಿತಿ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ರಿಪೇರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುವ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಬಸ್ಸುಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಿಪೇರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಸಮಯ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿನ ನಿಯಮಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬವು ಎಂಜಿನ್‌ಗಳು, ಬ್ಯಾಟರಿಗಳು ಮತ್ತು ಬಿಡಿಭಾಗಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು. 2017-18 ಮತ್ತು 2019-20 ರ ನಡುವೆ, ಆರು ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್‌ಗೆ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ (KMPL) ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಇಂಧನ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಕುಂಟೆಗೊಳಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಇದು BMTC ಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ. BMTC ಡಿಪೋಗಳು ನಿಗದಿತ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ರೂಢಿಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಮೂಲಕ ನಿಗದಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಅವರ್ತನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.

ಹಣಕಾಸಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾಳಜಿಗಳು

ಪ್ರತಿ ಕಿಮೀ (CPKM) ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚವು ಪ್ರತಿ ಕಿಮೀಗೆ (EPKM) ಗಳಿಕೆಗಿಂತ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದನ್ನು ಆಡಿಟ್ ಗಮನಿಸಿದೆ. ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚದ ಅನುಪಾತವು 2017-18 ರಲ್ಲಿ 133.59 ಶೇಕಡಾದಿಂದ 2021-22 ರಲ್ಲಿ 222.62 ಶೇಕಡಾಕ್ಕೆ ಏರಿತು. ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವೆಚ್ಚ (ಶೇ 60) ಮತ್ತು ಇಂಧನ ವೆಚ್ಚಗಳು (ಶೇ 27) ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ವೆಚ್ಚದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ. ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಆದಾಯವು ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು 2014-15 ರಿಂದ ದರ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದಾಗಿ BMTC ₹649.74 ಕೋಟಿ ಸಂಭಾವ್ಯ ಸಂಚಾರ ಆದಾಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಉಚಿತ/ರಿಯಾಯಿತಿ ಬಸ್ ಪಾಸ್‌ಗಳ ಮುಂತಾದವುಗಳಂತಹ GoKಯ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಎಂಟಿಸಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಾಗಿಲ್ಲ. BMTC ನಗರಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ 33 ಲಕ್ಷ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ ಪೂರೈಕೆದಾರ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಸರ್ಕಾರವು ಸಾಕಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಓದಿಸಬೇಕು, ನಿಯಮಿತ ಬಜೆಟ್ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು ಮತ್ತು ನಿಗದಿತ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಿಯಾಯಿತಿ ಬಸ್ ಪಾಸ್ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲನ್ನು ಮರುಪಾವತಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಅಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ, BMTC ವಾಣಿಜ್ಯ/ಕಚೇರಿ ಸ್ಥಳಗಳು ಮತ್ತು ಜಾಹೀರಾತುಗಳನ್ನು ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಪರವಾನಗಿ ಶುಲ್ಕದಂತಹ ಇತರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲದ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಅಂಗಡಿಗಳು ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಪರವಾನಗಿ ಶುಲ್ಕ ಮತ್ತು ಜಾಹೀರಾತುಗಳ ಆದಾಯವು 2017-22ರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯೇತರ ಆದಾಯದ (GoK ನಿಂದ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ)¹ 61.73 ಪ್ರತಿಶತವನ್ನು ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದೆ. 31 ಮಾರ್ಚ್ 2022 ರಂತೆ, BMTC 239 ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ 1,062 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು.

¹ ಪರವಾನಗಿ ಶುಲ್ಕ - ಶೇ.48.37; ಜಾಹೀರಾತು ಆದಾಯ - ಶೇ.13.35

BMTCಯ ಶೇ 62ರಷ್ಟು ಭೂಮಿ 15 ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಖಾಲಿ ಇತ್ತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯೇತರ ಆದಾಯವನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು BMTC ಯಾವುದೇ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. BMTC ಹೊಂದಿರುವ ಖಾಲಿ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ 22 ಪ್ರತಿಶತವು ಅದರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಭೂ ಪಾರ್ಸೆಲ್‌ಗಳು ಅತಿಕ್ರಮಣ ಮತ್ತು ದಾವೆಗಳಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದವು. ಭೂಮಿಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಹಣಗಳಿಕೆಗಾಗಿ BMTC ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ತಕ್ಷಣದ ಬಳಕೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು BMTC ಮರುಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು.

ಜಾಹೀರಾತುಗಳಿಂದ BMTC ಆದಾಯವು 2017-18 ಮತ್ತು 2021-22 ರ ನಡುವೆ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ (ಬಿಬಿಎಂಪಿ) ವಿಧಿಸಿದ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರುವ ರಸ್ತೆ ಸುರಕ್ಷತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ದಾವೆಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದವು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಜಾಹೀರಾತು ಆದಾಯವನ್ನು ಗಳಿಸುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಲು BMTC ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಇತರೆ ವಿಚಾರಗಳು

BMTC ಯಾವುದೇ ಸಮಗ್ರ ಪರಿಸರ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಹಳೆಯ ವಾಹನಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಫ್ಲೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮಳೆನೀರು ಕೊಯ್ಲು ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಉಪಕ್ರಮಗಳು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದವು.

BS-III ಮತ್ತು BS-IV ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವ ಕುರಿತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿ (NGT) ಗೆ BMTC ಬಾಧ್ಯತೆಯ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, ಹಳೆಯ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ವಿಳಂಬಗಳು ಕಂಡುಬಂದವು. NGTಗೆ ನೀಡಿರುವ ಬಾಧ್ಯತೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಹಳೆಯ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ, BMTC ಗೆ ಮಳೆನೀರು ಕೊಯ್ಲು ಮೇಲೆ ಆಂತರಿಕವಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ (DPR ತಯಾರಿಸದೆ) ತನ್ನ CWS ಒಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು ಅದರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು ನಿರ್ಬಂಧಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, BMTC ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಸರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಮತ್ತು ವಿವರವಾದ ಯೋಜನಾ ವರದಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ ನಂತರವೇ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಪರಿಚಯ

ಪರಿಚಯ

1.1 ಹಿನ್ನೆಲೆ

2006 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಗರ ಸಾರಿಗೆ ನೀತಿ (NUTP), ವಾಹನ ಚಲನಶೀಲತೆಯ ಬದಲಿಗೆ ಜನರ ಚಲನಶೀಲತೆಯ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಉತ್ತಮ ಚಲನಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. NITI ಆಯೋಗವು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಅಧ್ಯಯನದ ವರದಿಯ² ಪ್ರಕಾರ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ (PT) ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವುದು ಈ ಸಮಯದ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆದಾಯದ ಮಟ್ಟಗಳು ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ, ವಿರಳತೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆಯ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಜನರು ಖಾಸಗಿ ಸಾರಿಗೆಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತೀಯ ನಗರಗಳು ವಾಸಯೋಗ್ಯವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ನಗರ ಚಲನಶೀಲತೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆಗಳಾದ ಬಸ್ ಮತ್ತು ಬಸ್ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಸಾರಿಗೆ (BRT) ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ನಗರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾಗಬೇಕು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಾಗ, ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ - ವಾಯು-ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸುಧಾರಣೆಗಳು, ಸ್ವಯಂ-ಅವಲಂಬಿತ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಭೂ ಬಳಕೆ, ಕಡಿಮೆ ಶಕ್ತಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಅಪಘಾತ ವೆಚ್ಚಗಳು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರಗಳು PT ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸುವ ನವೀನ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬಾರದು. ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಇಂಟೆಲಿಜೆಂಟ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ (ITS) ಮತ್ತು ಬಸ್‌ಗಳ GPS ಟ್ರ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ PT ಯು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಇದು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ನಡವಳಿಕೆಯ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಕಡಿಮೆ ಇಂಗಾಲದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗಾಗಿ ಸಮಗ್ರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ ವಿಧಾನದ ವಿಧಾನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಏಕೈಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯು (ಬಿಎಂಟಿಸಿ) ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

BMTC ಅನ್ನು ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮ ಕಾಯಿದೆ, 1950 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು 15 ಆಗಸ್ಟ್ 1997 ರಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ನಿಗಮವಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸಮಗ್ರ, ದಕ್ಷ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ ಸಾರಿಗೆ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು BMTC ಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯೋದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ, BMTC ಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು 5,130 ಚದರ ಕಿಮೀನಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಸುಮಾರು 40.40 ಕಿಮೀ ತ್ರಿಭುಜದೊಂದಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಗರ ಮತ್ತು ಉಪ-ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದೆ.

BMTC ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ದೈನಂದಿನ, ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಸಿಕ ಪಾಸ್ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ³ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಪಾಸ್ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಟಿಕೆಟ್ ದರದಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್ ಮಾಸಿಕ ಪಾಸ್ ಅನ್ನು ಸಹ ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, BMTC ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. (i) ವೆಹಿಕಲ್ ಟ್ರ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಯುಟಿಲಿಟಿ (VTU), (ii) ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಟಿಕೆಟಿಂಗ್ ಯಂತ್ರಗಳು (ETM), (iii) ಎಲ್‌ಇಡಿ ಪರದೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಪಿಐಎಸ್) (iv) ITS ನಿಂದ ರಿಯಲ್ ಟೈಮ್ ಆಪರೇಷನ್ ಡೇಟಾದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ

² ಸುನಿತಾ ಸಂಘಿ, ಮಾನ್ಯ ಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಟ್ ಅಡಲಿನಾ ಅವರ ಸುಸ್ಥಿರ ನಗರ ಸಾರಿಗೆಯ ಮುಂದೆ ಸಾಗುವ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವರದಿ.

³ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಸುಮಾರು 5 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

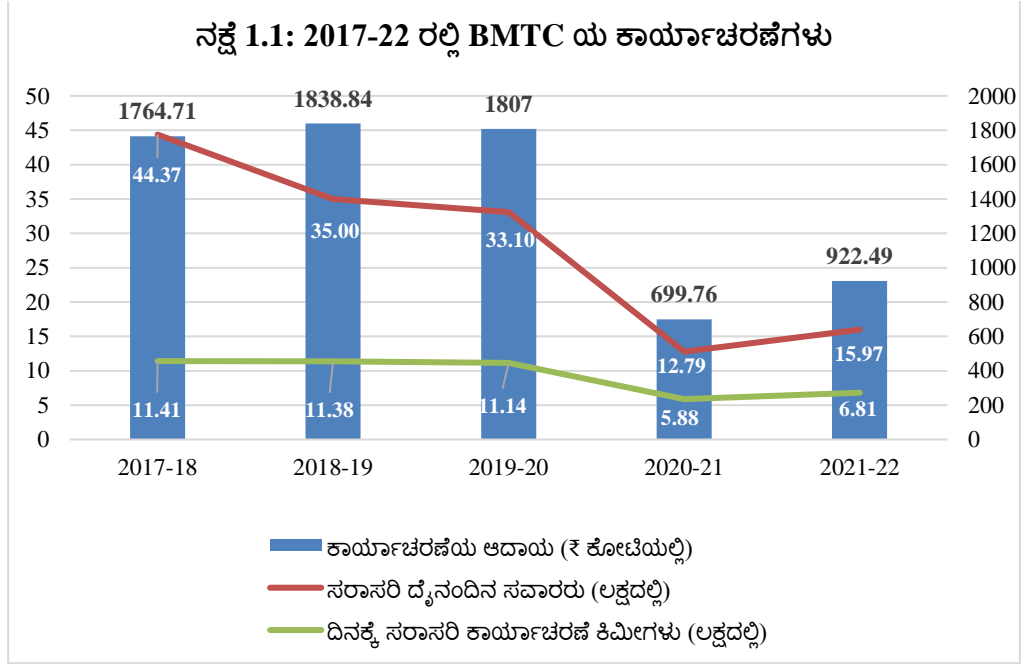
ತರ್ಕಬದ್ಧಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯಂತಹ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಾರಿಗೆ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ನವೀನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲು BMTC (2012) ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ.

1.2 BMTC ಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ

ಆಗಸ್ಟ್ 2022 ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ, BMTC 6,799 ಬಸ್‌ಗಳ ಫ್ಲೀಟ್ ಬಲವನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು ಮತ್ತು ಆರು⁴ ವಲಯಗಳಾದ್ಯಂತ 48 ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳು ಮತ್ತು 46 ಡಿಪೋಗಳ ಮೂಲಕ 5,547 ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನಿಗಮವು 29,726 ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಸರಾಸರಿ ದೈನಂದಿನ ಸಂಚಾರ ಆದಾಯ ₹3.56 ಕೋಟಿ⁵ ಗಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಕೋವಿಡ್-19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕದ ಪರಿಣಾಮ

COVID-19 ಮತ್ತು BMTC ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಲಾದ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್‌ಗಳಿಂದಾಗಿ ಸಾರಿಗೆ ವಲಯವು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿತು, ಸರ್ಕಾರದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಸರಾಸರಿ ದೈನಂದಿನ ಸವಾರರನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಚಾರ್ಟ್ 1.1 ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಚಾರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಂತೆ, 2020-22ರಲ್ಲಿ BMTC ಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು ಮತ್ತು COVID-19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಕುಸಿತ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

ಮೂಲ: ಆಯಾ ವರ್ಷಗಳ ಆಡಳಿತ ವರದಿಗಳು

ಕೋವಿಡ್-19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ, ಇದು ಪೂರ್ವ-ಕೋವಿಡ್ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ, 2017-18 ರಿಂದ 2019-20 ವರೆಗಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ 11.31 ಲಕ್ಷ ಕಿ.ಮೀ ಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಫ್ಲೀಟ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯು 2020-21 ಮತ್ತು 2021-22ರಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ದಿನಕ್ಕೆ 5.88 ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀಗಳು ಮತ್ತು 6.81 ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀಗಳಿಗೆ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು.

2017-20ರಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ದೈನಂದಿನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸರಿಸುಮಾರು 37.48 ಲಕ್ಷ. ಇದು 2020-22ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 14.38 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ (ಶೇ. 61.63 ರಷ್ಟು ಕಡಿತೆ). ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ನಿಗಮದ ಸರಾಸರಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಆದಾಯವು ಕೋವಿಡ್ ಪೂರ್ವದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ

⁴ ವಲಯಗಳು: ಉತ್ತರ, ಪೂರ್ವ, ಪಶ್ಚಿಮ, ದಕ್ಷಿಣ, ಈಶಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯ

⁵ 20 ಆಗಸ್ಟ್ 2022 ರ ಆದಾಯ ಸಂಗ್ರಹ

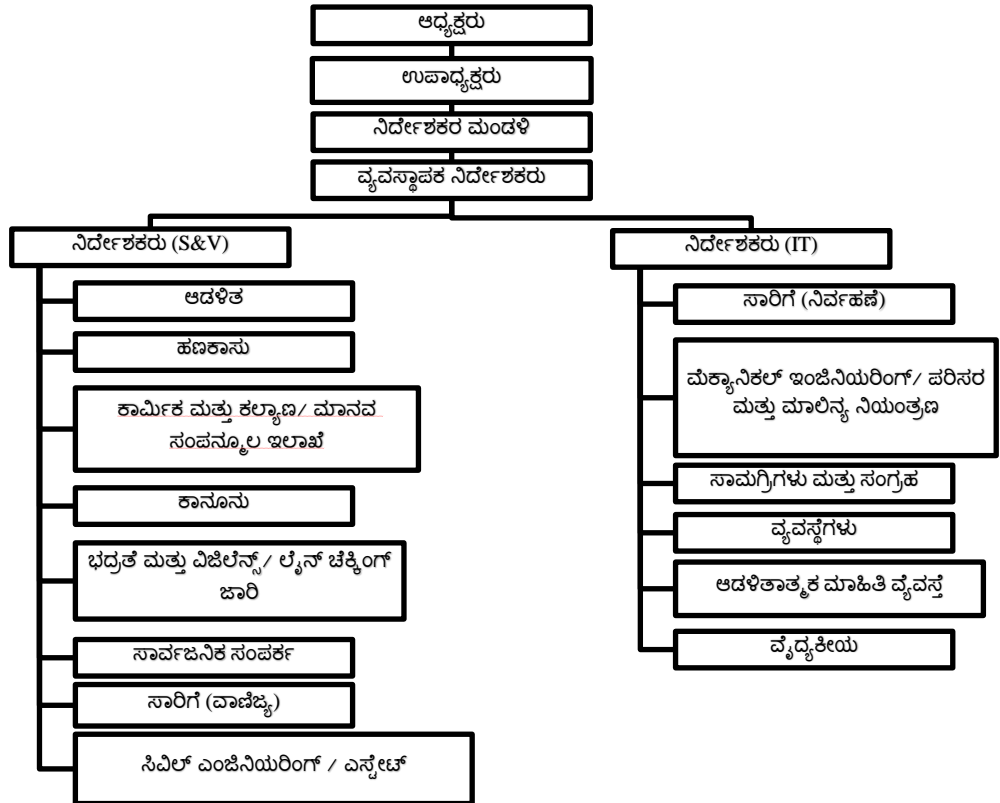
ವಾರ್ಷಿಕ ₹ 1,804 ಕೋಟಿಯಿಂದ 2020-22 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ₹ 811 ಕೋಟಿಗೆ (ಶೇ 55 ರಷ್ಟು ಇಳಿಕೆ) ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಹೀಗಾಗಿ, ಕೋವಿಡ್-19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವು BMTC ಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ಮೇಲೆ ಗಮನಾರ್ಹ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತ್ತು. ಈ ವರದಿಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಡೇಟಾ ಹೋಲಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ 2017-2020 ಅನ್ನು "ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಷಗಳು" ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ, BMTC ಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ಮೇಲೆ COVID-19 ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅವಲೋಕನಗಳನ್ನು ಕರಡನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

1.3 ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ರಚನೆ

BMTC ಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ (GoK) ಯ ಆಡಳಿತದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ನಿಗಮವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೇಮಕಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು ದಿನನಿತ್ಯದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಡಿಪ್ಯೂಟಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹಾಯಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಕಚೇರಿ ಮತ್ತು ಡಿಪ್ಯೂಟಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎರಡು ಹಂತದ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ರಚನೆಯನ್ನು **ನಕ್ಷೆ 1.2 ರಲ್ಲಿ** ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ:

ನಕ್ಷೆ 1.2: BMTCಯ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ರಚನೆ

ಮೂಲ: BMTC ವೆಬ್‌ಸೈಟ್

BMTC ಯ ಟ್ರಾಫಿಕ್ (ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ) ವಿಭಾಗವು ಮಾರ್ಗಗಳ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ, ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳು, ಬಸ್ ದರಗಳ ನಿಗದಿ, ನಿಯಂತ್ರಣ ಕೊಠಡಿ, ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಲ್ ಸೆಂಟರ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಇತ್ಯಾದಿಗಳೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಅಪಘಾತಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದೂರುಗಳು, ಸಲಹೆಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಫಿಟ್‌ನೆಸ್ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳ ನವೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲು ನಾಲ್ಕು ಕೇಂದ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳಿವೆ.

ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೂಲಕ ನಿಗಮಕ್ಕೆ ಸಂಚಾರೇತರ ಆದಾಯವನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸಂಚಾರ (ವಾಣಿಜ್ಯ) ಇಲಾಖೆ ಹೊಂದಿದೆ. ಇದು ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಉಪಹಾರಗಳು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಳಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಂತಹ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

1.4 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು

ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ:

- i. ನಿಗಮದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು/ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೇ, ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿಗಮದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ;
- ii. ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ನಗರ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳು, ಡಿಪೋಗಳು, ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಫ್ಲೀಟ್ ಬಲವನ್ನು ನಿಗಮವು ನಿರ್ವಹಿಸಿದೆಯೇ; ಮತ್ತು
- iii. ವಾಹನಗಳನ್ನು ರಸ್ತೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೇ.

1.5 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಮಾದರಿ

2017-18 ರಿಂದ 2021-22 ರವರೆಗಿನ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಆರು ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು. 12 ಬಸ್ ಡಿಪೋಗಳ (10 ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್ ಡಿಪೋಗಳು ಮತ್ತು 2 ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್ ಡಿಪೋಗಳು) ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಡಿಪೋಗಳ ವಯಸ್ಸಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ ಮಾದರಿಯ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ. ಆಯ್ದು ಡಿಪೋಗಳು 2021-22ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 669.70 ಲಕ್ಷ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳನ್ನು (ಒಟ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳ ಶೇಕಡಾ 26.96) 1,528 ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ (ಒಟ್ಟು ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಶೇಕಡಾ 27.55) ಸಂಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಎಲ್ಲಾ ನಾಲ್ಕು ಕೇಂದ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ 10 ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಮತ್ತು ಟ್ರಾನ್ಸಿಟ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೆಂಟರ್ (TTMC⁶) ಮತ್ತು 2 ಪ್ರಮುಖ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳು (ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ ಮತ್ತು ಶಿವಾಜಿನಗರ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ) ಆಡಿಟ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಆಯ್ದು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ 1.1 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

⁶ TTMC ಗಳಲ್ಲಿ ಬಸ್ ಬೇಗಲು, ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳು, ಆಸನ ಮತ್ತು ಬೆಳಕು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ, ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರತಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸೌಕರ್ಯಗಳಾದ ಬೆಂಗಳೂರು ಒನ್ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಇತರ ನಾಗರಿಕ ಸೌಕರ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಎಟಿಎಂಗಳು, ದೈನಂದಿನ ಅಗತ್ಯಗಳ ಶಾಪಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಕ್ ಮತ್ತು ರೈಡ್ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸೇರಿವೆ.

1.6 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ವಿಧಾನ

ಪ್ರವೇಶ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು 6 ಜುಲೈ 2022 ರಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮತ್ತು BMTC ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಲಾಯಿತು, ಇದರಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಆಯ್ದು ಬಸ್ ಡಿಪೋಗಳು, ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು, ಮಳಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ನಿಗಮದ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾದ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿತು. 10 TTMCಗಳು ಮತ್ತು 2 ಪ್ರಮುಖ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಂಟಿ ಭೌತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಸಹ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ, BMTC ಒದಗಿಸಿದ ಸಾರಿಗೆ ಸೇವೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು OIOS⁷ ಟೂಲ್‌ಕಿಟ್ ಅನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಮೀಕ್ಷೆಗೆ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರಾತು ನೀಡಿ ಟಿಟಿಎಂಸಿ, ಬಸ್ ಡಿಪೋ ಹಾಗೂ ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜುಗಳ ಬಳಿ ಇರುವ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಚಾರ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು.

ಇದಲ್ಲದೆ, ನಗರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಇತರ ನಿಯತಾಂಕಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ದೆಹಲಿ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆ (DTC), ಅಹಮದಾಬಾದ್ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಸರ್ವಿಸ್ (AMTS), ಮೆಟ್ರೋಪಾಲಿಟನ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಚೆನ್ನೈ (MTC) ಮತ್ತು ಪುಣೆ ಮಹಾನಗರ ಪರಿವಾಹನ ಮಹಾಮಂಡಲ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (PMPML) ದಿಂದ BMTC ಯೊಂದಿಗೆ ತುಲನಾತ್ಮಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

17 ಏಪ್ರಿಲ್ 2023 ರಂದು ಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯ GoK ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯೊಂದಿಗೆ ನಿಗಮನ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಕಂಡಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಕರಡು ವರದಿಯ ಕುರಿತು ಸರ್ಕಾರದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಜೂನ್ 2023 ರಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಗತ್ಯವಿರುವಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

1.7 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಮಾನದಂಡ

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮಾನದಂಡಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ:

- ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮ ಕಾಯಿದೆ, 1950 ಮತ್ತು ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ಕಾಯಿದೆ, 1988/ ಕೇಂದ್ರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ನಿಯಮಗಳು 1989.
- BMTC ಯಿಂದ ನಿಗದಿತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಗುರಿಗಳು/ನಿಯಮಗಳು
- BMTC ಯ ಬೋರ್ಡ್ ಸಭೆಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (MIS) ಕಾರ್ಯಸೂಚಿ ಮತ್ತು ನಡವಳಿಗಳು.
- ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ (KTPP) ಕಾಯಿದೆ, 1999/ ನಿಯಮಗಳು 2000 ಸೂಚಿಸಿದ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ
- ನೀರು ಮತ್ತು ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳು
- ಸಾರಿಗೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಭಾರತದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಯ ಆದೇಶಗಳು
- ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಇತರ ಸೂಚನೆಗಳು.

⁷ ಒಂದು IAAD (ಭಾರತೀಯ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಇಲಾಖೆ) ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ

1.8 ಅಂಗೀಕಾರ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆಯ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು BMTC ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದ ನೀಡಿದ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸಹಾಯವನ್ನು ಆಡಿಟ್ ಅಂಗೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.

1.9 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಕಂಡಿಕೆಗಳು

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ವರದಿಯ ಮುಂದಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆರು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ, ಅಂದರೆ.

ಆಧ್ಯಾಯ II: ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆ

ಆಧ್ಯಾಯ III: ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆ

ಆಧ್ಯಾಯ IV: ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ

ಆಧ್ಯಾಯ V: ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಹೊರತಾದ ಆದಾಯದ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಭೂ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಆಧ್ಯಾಯ VI: ಪರಿಸರ ಕಾಳಜಿಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಹಣಕಾಸು

ನಿರ್ವಹಣೆ

ಆರ್ಥಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಟಿಕೆಟ್‌ಗಳ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯವು BMTC ಯ ಪ್ರಮುಖ ಆದಾಯದ ಮೂಲವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು GOK ನಿಂದ ಪಡೆದ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು ನಂತರದಾಗಿದೆ. 2017-22 ರಲ್ಲಿ ನಿಗಮದ ವೆಚ್ಚದ ಸುಮಾರು 87 ಪ್ರತಿಶತ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಇಂಧನ ವೆಚ್ಚಗಳಿಂದಾಗಿವೆ. BMTC ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣಾ ಆದಾಯದಿಂದ ಹಿಂಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ನಷ್ಟಗಳು ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. BMTC ಕಳೆದ ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಕಾರಣ, ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಮತ್ತು ಅದರ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವಿನ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ.

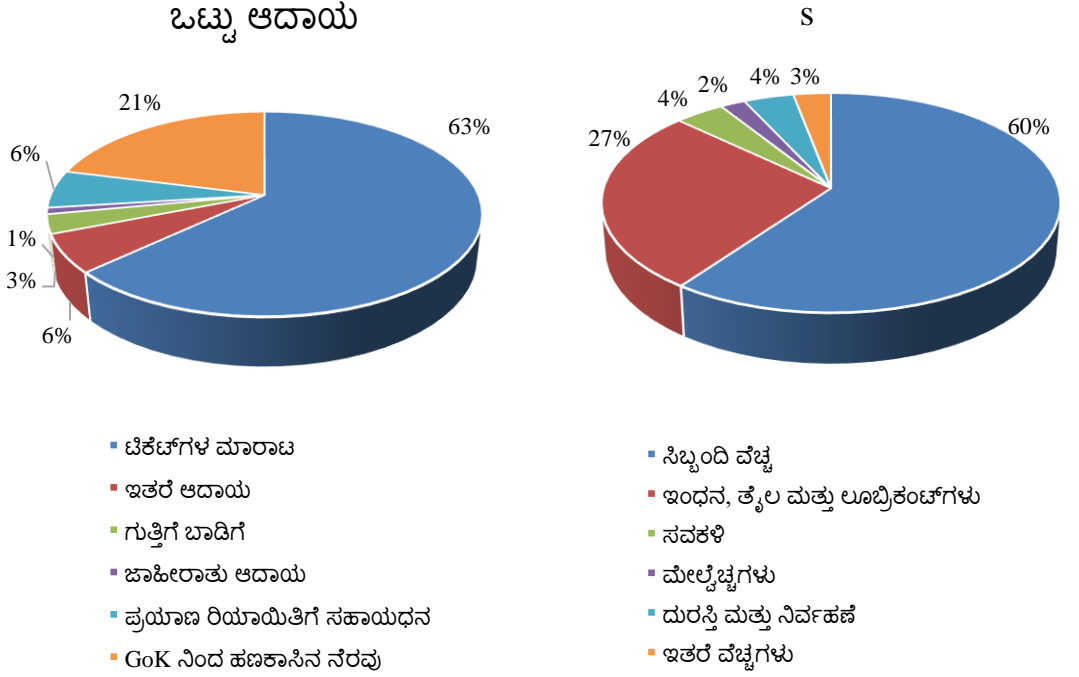
ಈ ಅಧ್ಯಾಯವು 2017-22 ರ ಆಡಿಟ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ BMTC ಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ಅವಲೋಕನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ BMTC ಯ ಹಣಕಾಸು ಹೇಳಿಕೆಗಳ ಆಡಿಟ್ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾದ ಅವಲೋಕನಗಳನ್ನು ಸಹ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

2.1 BMTC ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಯಾವುದೇ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮದ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳು ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ: ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲದ ಮೂಲಗಳಿಂದ. ಪ್ರಯಾಣಿಕ ಟಿಕೆಟ್‌ಗಳ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯವು BMTC ಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ/ಸಂಚಾರ ಆದಾಯದ ಬಹುಪಾಲು ಭಾಗವಾಗಿದೆ ಆದರೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕಚೇರಿ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಪರವಾನಗಿ ಶುಲ್ಕ, ಜಾಹೀರಾತು ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲದ /ಸಂಚಾರಸೇವೆಯಲ್ಲದ ಆದಾಯದ ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲಗಳಾಗಿವೆ. ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚವು ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆ, ಬಸ್‌ಗಳ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ, ಇಂಧನ, ತೈಲ ಮತ್ತು ಲೂಬ್ರಿಕೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ ವೆಚ್ಚ, ರಿಪೇರಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚವು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ, ಅಸ್ತಿ ವಿಮಾ ನಿಧಿ, ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಪಾಯ ವಿಮೆ, ಇತರ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ವೆಚ್ಚ (ಬಡ್ಡಿ) ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚಗಳಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚದ ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳ ಪಾಲನ್ನು ಕೆಳಗಿನ **ನಕ್ಷೆ 2.1** ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ನಕ್ಷೆ 2.1: 2017-22ರ ಅವಧಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ

ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದ 63 ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟು, ಓಟದ ಮಾರಾಟವು ನಿಗಮದ ಪ್ರಮುಖ ಆದಾಯದ ಮೂಲವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು 2017-22ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ GoK 21 ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟು ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಂತೆ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ವೇತನ ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳು (ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವೆಚ್ಚ) ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ವೆಚ್ಚದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾಗಿದ್ದು, 60 ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ನಂತರ ಇಂಧನ, ತೈಲ ಮತ್ತು ಲೂಬ್ರಿಕಂಟ್‌ಗಳು 27 ಪ್ರತಿಶತ ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ನಿಗಮದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

2.2 ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಅನುಪಾತ

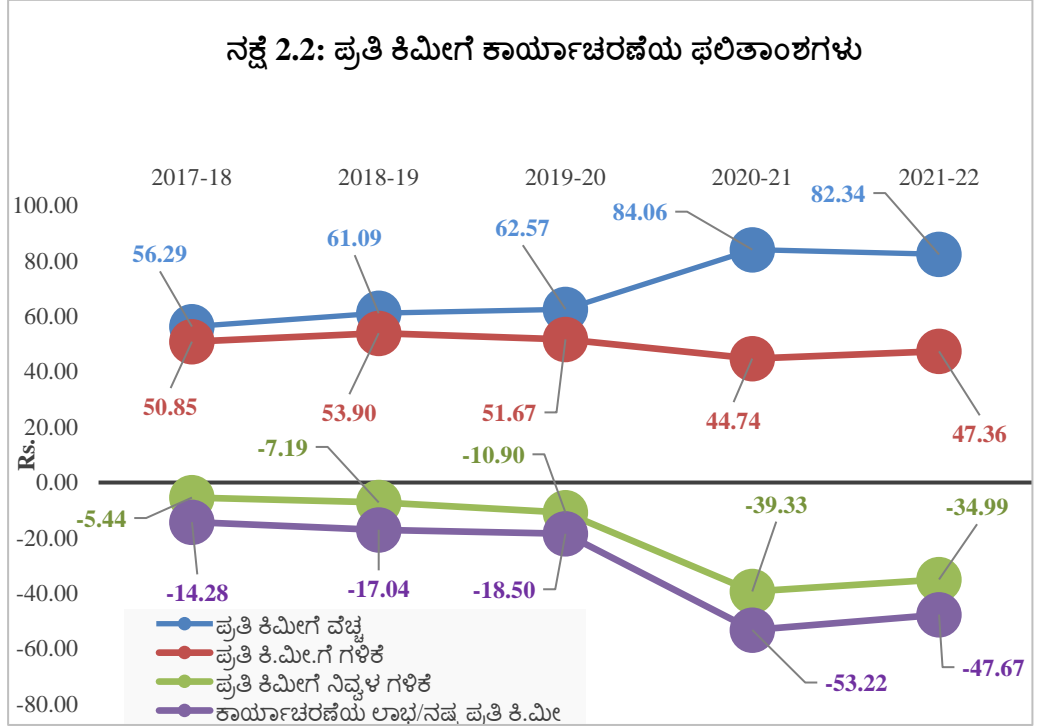
ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ಅನುಪಾತವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ಆದಾಯದ ಶೇಕಡಾವಾರು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಆದಾಯವನ್ನು ಗಳಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. 2017-22 ರ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ 2.1 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

ಕೋಷ್ಟಕ 2.1: ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚದ ವರ್ಷವಾರು ವಿವರಗಳು (₹ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)

ವಿವರಣೆ	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಆದಾಯ	1,764.70	1,838.85	1,807.00	699.76	922.49
ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚ	2,357.55	2,583.22	2,580.87	1,916.87	2,053.64
ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಅನುಪಾತ (ಶೇಕಡಾವಾರು)	133.59	140.48	142.83	273.93	222.62

ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಅನುಪಾತವು 100 ಪ್ರತಿಶತಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತು. ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಆದಾಯವು ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಂತರವು ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. BMTC ಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ಅನುಪಾತವು 2017-18 ರಲ್ಲಿ 133.59 ಶೇಕಡಾದಿಂದ 2021-22 ರಲ್ಲಿ 222.62 ಶೇಕಡಾಕ್ಕೆ ದ್ವಿಗುಣಗೊಂಡಿದೆ.

2017-22 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ BMTC ಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ಸರಾಸರಿ ವೆಚ್ಚ, ಗಳಿಕೆಗಳು, ಗಳಿಸಿದ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಲಾಭ/ನಷ್ಟವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಕಿ.ಮೀ.ಗೆ⁸ ಈ ಕೆಳಗಿನ ನಕ್ಷೆ 2.2 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಮೂಲ: BMTC ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವರದಿಗಳು

2020-22ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಕಿಮೀ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ (CPKM) ಕಡಿದಾದ ಹೆಚ್ಚಳವು, COVID-19 ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿತದ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವೆಚ್ಚದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರತಿ ಕಿ.ಮೀ.ಗೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ನಷ್ಟವು ಈ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠವಾಗಿದೆ. BMTC ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು 2020-22 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ₹1,980.60 ಕೋಟಿ⁹ ವೇತನ ಮತ್ತು ಇತರ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು ನೀಡಿತು.

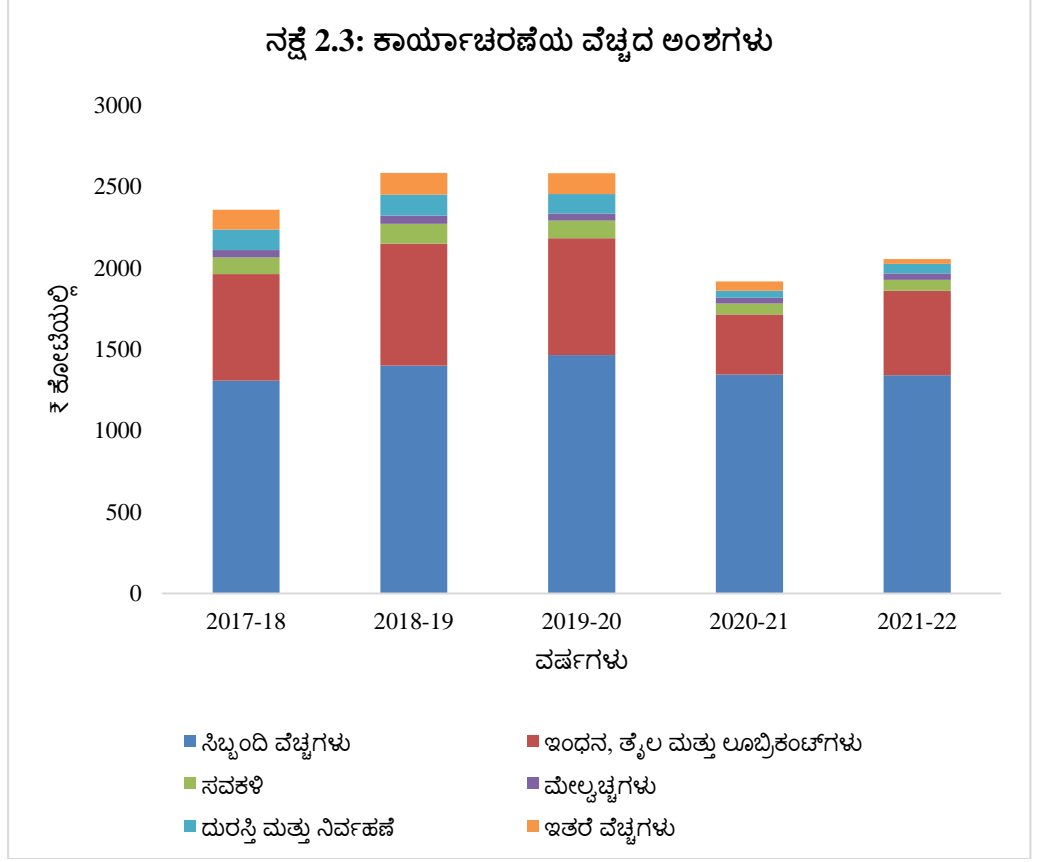
ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆದಾಯ ಆಪ್ಟಿಮೈಸೇಶನ್‌ಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದಾದ BMTC ಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ದಕ್ಷತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಈ ವರದಿಯ III ಮತ್ತು IV ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

⁸ ಪ್ರತಿ ಕಿ.ಮೀ.ಗೆ ವೆಚ್ಚವು ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ KM ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಿಂದ ಭಾಗಿಸುವುದನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ KM ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯವನ್ನು ಭಾಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿ ಕಿಮೀಗೆ ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ತಲುಪಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಕಿ.ಮೀ.ಗೆ ನಿವ್ವಳ ಗಳಿಕೆಯು ಪ್ರತಿ ಕಿ.ಮೀ.ಗೆ ಆದಾಯವು ಪ್ರತಿ ಕಿ.ಮೀ.ಗೆ ವೆಚ್ಚದಿಂದ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಕಿ.ಮೀ.ಗೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಲಾಭ/ನಷ್ಟವು ಪ್ರತಿ ಕಿ.ಮೀ.ಗೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಕಿ.ಮೀ.ಗೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ಆದಾಯದಿಂದ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

⁹ 2020-21: ₹ 998.55 ಕೋಟಿ; 2021-22: ₹ 982.05 ಕೋಟಿ

2.3 ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು

2017-22 ರಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಅದರ ಭಾಗಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ನಕ್ಷೆ 2.3 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ:

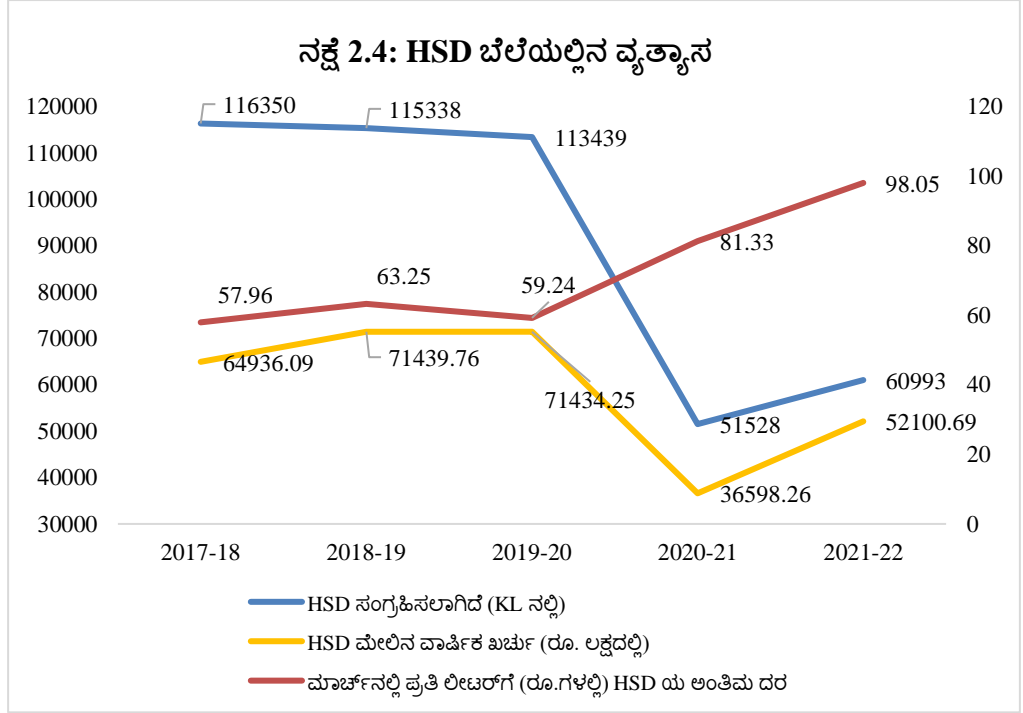

ಮೂಲ: BMTC ಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಮಾಹಿತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಲಾಗಿದೆ

ನಿವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ನಿಗಮಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ, ತುಟ್ಟಿ ಭತ್ಯೆ, ವಾರ್ಷಿಕ ಹೆಚ್ಚಳ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಅವರ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯಿಂದಾಗಿ 2017-22 ರ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವೆಚ್ಚಗಳು ಅಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಉಳಿದಿವೆ.

ಹೈ ಸ್ಪೀಡ್ ಡೀಸೆಲ್ (HSD) ನ ಸರಾಸರಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಬೆಲೆಯು 2017 ರ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್‌ಗೆ ₹ 57.02 ರಿಂದ 2021-22 ರಲ್ಲಿ ₹ 98.05 ಕ್ಕೆ 71.96 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೆ, ಈ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಧನ, ತೈಲ ಮತ್ತು ಲೂಬ್ರಿಕೇಂಟ್‌ಗಳ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾದ ಫ್ಲೀಟ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಇಳಿಕೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

2017-18 ರಿಂದ 2021-22 ರವರೆಗಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಿಲೋಲೀಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ (ಕೆಎಲ್‌ಗಳು), ಸರಾಸರಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ನಕ್ಷೆ 2.4 ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಮೂಲ: BMTC ಒದಗಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶ

87 ರಷ್ಟು ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ (ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಇಂಧನ ವೆಚ್ಚಗಳು) BMTC ಯ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಮೀರಿರುವುದರಿಂದ, ನಿಗಮವು ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು. BMTC ತನ್ನ ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಮೂರು ವಿಭಿನ್ನ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಆಡಿಟ್ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದೆ: (i) ಕೆಳಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ ಟಿಕೆಟ್ ದರಗಳ ಹೆಚ್ಚಳ (ii) ಅಧ್ಯಾಯ III ನಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಅದರ ಒಟ್ಟಾರೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು (iii) ಅಧ್ಯಾಯ V ನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲದ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚಗಳು ಮತ್ತು ಆದಾಯದ ನಡುವಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರು ತಂತ್ರಗಳು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

2.4 ಹೂಡುವಳಿ ವೆಚ್ಚದ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ದರಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಮಾಡದಿರುವುದು

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು¹⁰ ಡೀಸೆಲ್ ಬೆಲೆಗಳ ಹೆಚ್ಚಳ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಿಗೆ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯೆಯ ಸಂಯೋಜಿತ ಪರಿಣಾಮವು ಪ್ರತಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಕಿಮೀಗೆ 0.25 ಪೈಸೆ ಮೀರಿದರೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ದರಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ (STUs) ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ದರವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಮಂಡಳಿಯ ಅನುಮೋದನೆಯೊಂದಿಗೆ GoK¹¹ ಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಮತ್ತು 10 ಸ್ಪಷ್ಟ ಕೆಲಸದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ GoK ನಿಂದ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸದಿದ್ದರೆ, BMTC ದರ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬಹುದು.

ಪ್ರತಿ ಕಿ.ಮೀಗೆ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ 2017-18ರಲ್ಲಿ ₹1.45 ಇದ್ದ ದರವು 2021-22ರಲ್ಲಿ ₹2.43ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು, 67.59 ರಷ್ಟು ಏರಿಕೆ ದಾಖಲಿಸಿದೆ.

BMTC 2017-22 ರ ನಡುವೆ ಮೂರು ಬಾರಿ ಮತ್ತು 2022-23 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಾರಿ (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2022 ರವರೆಗೆ) ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ 2.2 ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ದರ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ.:

¹⁰ GO ಸಂ HTD 85 TRA 2000 ದಿನಾಂಕ 30ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2000ದ ಮೂಲಕ

¹¹ ಪರಿಷ್ಕೃತ GO No: HTD 261 TRA 2003 ದಿನಾಂಕ 4ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2003ದ ಮೂಲಕ

ಕೋಷ್ಟಕ 2.2: BMTC ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ದರ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳು

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ದಿನಾಂಕ	ದರ ಶೇಕಡಾವಾರು	ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯ ಪ್ರತಿ ಕಿಮೀಗೆ ದರ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ	ಪ್ರತಿ ಕಿಮೀಗೆ ಪೈಸೆಯಲ್ಲಿ ದರ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ
19.07.2018		18.60	17.32
08.02.2021		25.19	22.67
22.03.2022		47.93	43.14
18.04.2022		48.33	43.50
17.06.2022		52.19	46.97

ಮೂಲ: BMTC ಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ

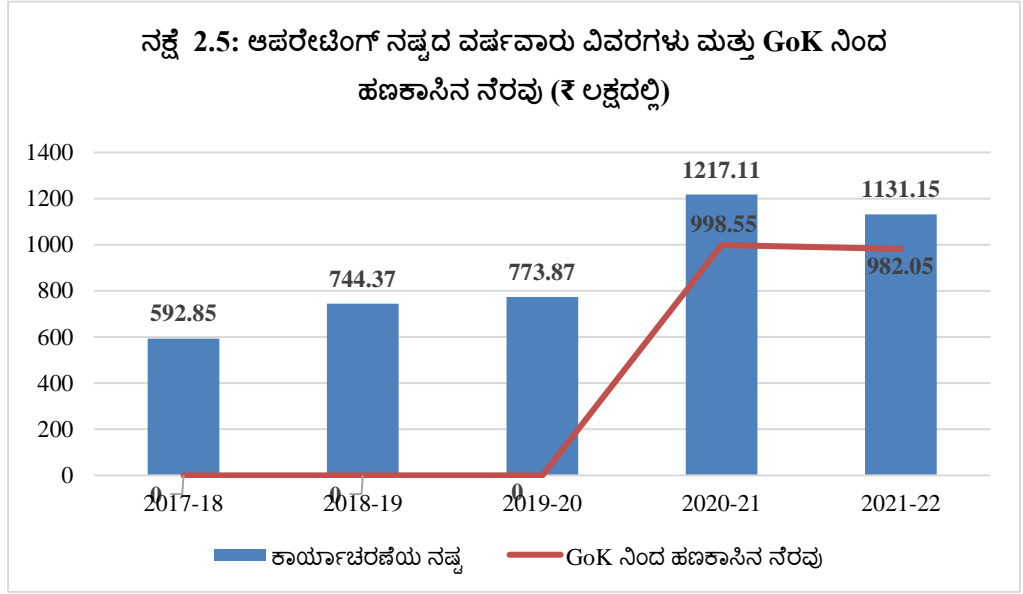
GoK ನಿಂದ ದರ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ದಿನಾಂಕಗಳು BMTC ಯಿಂದ ಲಭ್ಯವಾಗದ ಕಾರಣ, ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಮಯಕ್ಕೆ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಖಚಿತಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, 31 ಮಾರ್ಚ್ 2022 ಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ BMTC ಯಾವುದೇ ದರ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯ ದರ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯು 2014-15 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ BMTC ಅಲ್ಪ ಲಾಭವನ್ನು ಗಳಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ.

ದರಗಳ ಹೆಚ್ಚಳವು ಇತರ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ BMTC ಯ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದು ಎಂದು ಆಡಿಟ್ ಕಾಳಜಿ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ, ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿನ ಅಸಮರ್ಥತೆಯಿಂದಾಗಿ BMTC ₹ 649.74 ಕೋಟಿ ಸಂಭಾವ್ಯ ಸಂಚಾರ ಆದಾಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು (ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ 2.1 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ), ಆ ಮೊತ್ತವು ಸಂಚಿತ ನಷ್ಟವನ್ನು (31 ಮಾರ್ಚ್ 2022 ರಂತೆ) ಶೇಕಡಾ 46.30 ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

2.5 ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ BMTC ಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು

ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆಯು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾಗಲು, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಆದಾಯವು ಅದರ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹೊಂದಿಸಲು ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಂಡಿಕೆ 2.3 ರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ, BMTC ಗೆ ಹೂಡಿಕೆ ವೆಚ್ಚಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ನಿಯಂತ್ರಣವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹೊಂದಿಸಲು ದರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿತ್ತು ಮತ್ತು BMTC ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು GoK (ಜನವರಿ 2022) ನಿಂದ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆಯ ಅಂತರ ನಿಧಿಯನ್ನು (VGF) ಕೋರಿತ್ತು.

BMTC ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು 2020-22 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ವೇತನಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನ ಅನುದಾನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. BMTC ಯಿಂದ ವರ್ಷವಾರು ನಿರ್ವಹಣಾ ನಷ್ಟವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಒದಗಿಸಿದ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕೆಳಗಿನ ನಕ್ಷೆ 2.5 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

ಮೇಲೆ ನೋಡಿದಂತೆ, GoK ನಿಂದ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ನಷ್ಟವನ್ನು ಭರಿಸಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು VGF ಗಾಗಿ BMTC ಯ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಸಹ GoK (ಆಗಸ್ಟ್ 2022) ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತ್ತು.

ನಿಗಮನ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ (ಏಪ್ರಿಲ್ 2023), ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆಯ ಉದ್ದೇಶವು ಲಾಭಗಳಿಸುವುದಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿದೆ. ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ವಾಹನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ದರವನ್ನು ಕೈಗೆಟುಕುವಂತೆ ಇರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ, ಬಸ್ ದರವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ, BMTC ನಿರಂತರ ನಿರ್ವಹಣಾ ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತು.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆಯ ಅಗಾಧ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುತ್ತದೆ, ಅದರ ಉಪಯುಕ್ತತೆಗಳು ಹಣಕಾಸಿನ ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ, ಆರಾಮದಾಯಕ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲಕರ ಪ್ರಯಾಣದ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಸಮರ್ಥನೀಯತೆಯು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ, ಸುರಕ್ಷಿತ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶಿಫಾರಸು 1: BMTC ನಗರಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ ಪ್ರಮುಖ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ ಪೂರೈಕೆದಾರ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ನಿಗಮದ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರವು ಸಾಕಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹೂಡಬೇಕು ಮತ್ತು ನಿಯಮಿತ ಬಜೆಟ್ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿರಬೇಕು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

2.6 ನೀಡಲಾದ ರಿಯಾಯಿತಿ ಬಸ್ ಪಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡದಿರುವುದು

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರು, ದೈಹಿಕ ವಿಕಲಚೇತನರು/ದೃಷ್ಟಿ ವಿಕಲಚೇತನರು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರು/ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರ ವಿಧವೆಯರು, ಹುತಾತ್ಮರ ಅವಲಂಬಿತರು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ದರದಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು BMTC ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ. ಈ ಖಾತೆಯ ಮೇಲಿನ

ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆಯನ್ನು GoK ಮತ್ತು ನಿಗಮಗಳ ನಡುವೆ ಒಪ್ಪಿದ ಸೂತ್ರದ¹² ಪ್ರಕಾರ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, 31 ಮಾರ್ಚ್ 2022 ರಂತೆ, ಸರ್ಕಾರವು BMTC ಗೆ ತನ್ನ ಪಾಲಿನ ₹344.14 ಕೋಟಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ರಿಯಾಯಿತಿ ಬಸ್ ಪಾಸ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ BMTC ಕೋರಿದ್ದ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೊತ್ತದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ 2.2 ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

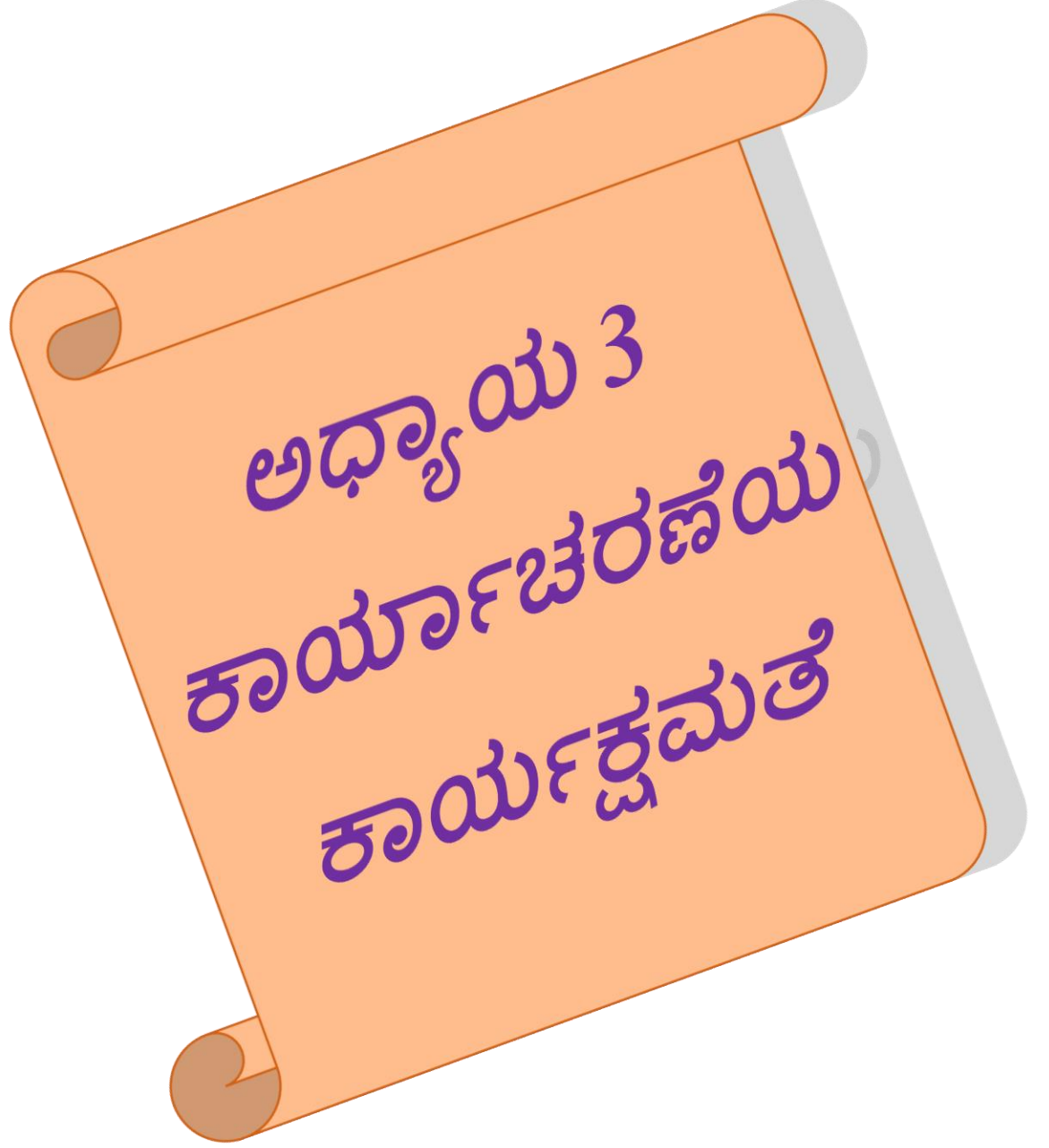
ಶಿಫಾರಸು 2: ನಿಗಮದ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರವು ರಿಯಾಯಿತಿ ಬಸ್ ಪಾಸ್ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚದ ತನ್ನ ಪಾಲಿನ ಸಕಾಲಿಕ ಮರುಪಾವತಿಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ನಿರ್ಗಮನ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ (ಏಪ್ರಿಲ್ 2023), ಸರ್ಕಾರವು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ರಿಯಾಯಿತಿ ಬಸ್ ಪಾಸ್‌ಗಳ ಮರುಪಾವತಿಯು BMTC ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು.

---

¹² ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬಸ್ ಪಾಸ್ ರಿಯಾಯಿತಿ: 2013-14 ರವರೆಗೆ, ಪ್ರತಿ ವಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಪಾಸ್‌ನ ವೆಚ್ಚದ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ದರ. 2014-15 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ, ವಾಸ್ತವಿಕ ವೆಚ್ಚದ ಆಧಾರ; ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ / ರಿಯಾಯಿತಿ: ಬಸ್ ದರದ 75 ಪ್ರತಿಶತ ಫಲಾನುಭವಿಯಿಂದ ಮತ್ತು 25 ಪ್ರತಿಶತವನ್ನು ನಿಗಮಗಳು ಮತ್ತು GoK (ತಲಾ 12.50 ಪ್ರತಿಶತ) ಭರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ

ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ

ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ

ನಗರದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಹೆಚ್ಚಳದ ಹೊರತಾಗಿಯೂ BMTC ಯ ಪ್ರಯಾಣಿಕ ತಳಹದಿಯ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕುಗ್ಗುತ್ತಿತ್ತು. ಲೋಡ್ ಅಂಶ¹³ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 55 ರಿಂದ 76 ಪ್ರತಿಶತ ಮತ್ತು ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇದು 31 ರಿಂದ 55 ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಆಗಿತ್ತು. ಈ ಅಂಶಗಳು BMTC ಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು. ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಯೋಜಿಸಲಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪೀಕ್ ಅವರ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿ BMTC ಏಕರೂಪದ ಪ್ರಯಾಣದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿನ ಕಳಪೆ ಫ್ಲೀಟ್ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಅವಧಿ ಮೀರಿದ ಬಸ್‌ಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ, ಕಿಮೀಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು, ಇದು ಬಿಎಂಟಿಸಿಗೆ ಗಣನೀಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಜೀವಿತಾವಧಿಯವರೆಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ, ಮಾರ್ಗಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಫ್ಲೀಟ್ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದು, ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳ ರದ್ದತಿ, ಲೋಡ್ ಅಂಶ, ವಾಹನ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ BMTCಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ನಗರ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ BMTCಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ತುಲನಾತ್ಮಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪ್ರಯಾಣಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಹ ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

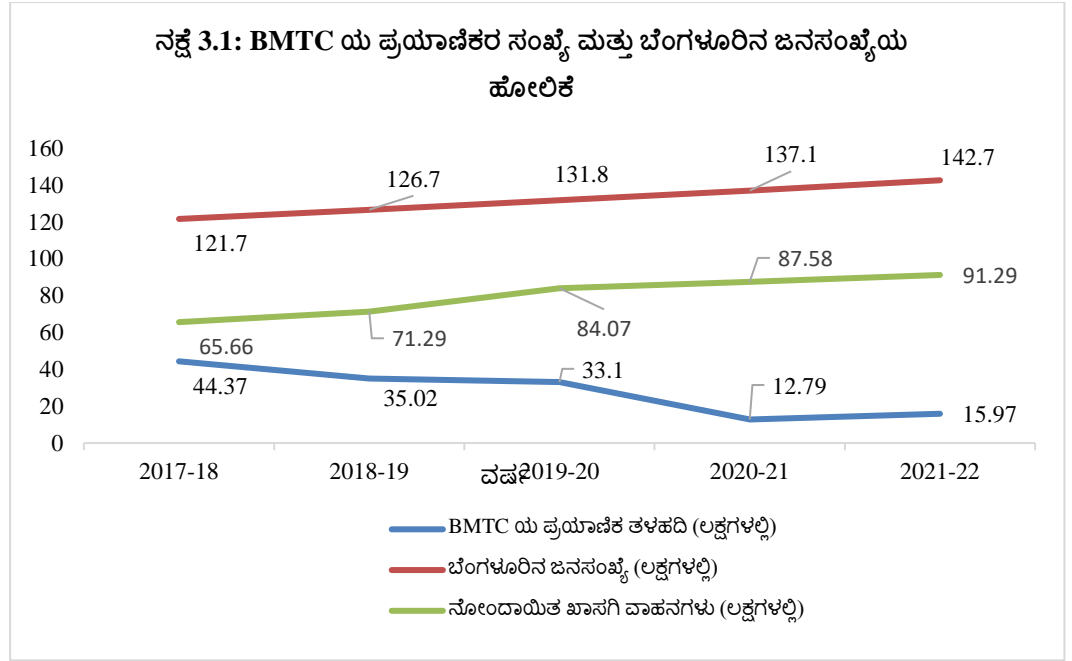
3.1 BMTCಯ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ತಳಹದಿ ಕುಗ್ಗಿರುವುದು

ಸಾರಿಗೆ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಆದಾಯವನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಉತ್ತಮ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಹೊರೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ. 2017-18 ರಿಂದ 2019-20 ರವರೆಗಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಗರದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 8.29 ರಷ್ಟು¹⁴ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹೊರತಾಗಿಯೂ BMTC ಯ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಹೊರೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ (ದಿನಕ್ಕೆ 44.37 ಲಕ್ಷದಿಂದ 33.10 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ) ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಗಮನಿಸಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, COVID-19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗದಿಂದಾಗಿ 2020-21 ರಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಇಳಿಕೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ, ನಂತರ 2021-22 ರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಚೇತರಿಕೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ನಕ್ಷೆ 3.1ರಲ್ಲಿ 2017-22 ಅವಧಿಯ BMTCಯ ಸರಾಸರಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆಯೇತರ ವಾಹನಗಳ¹⁵ ನೋಂದಣಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

¹³ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಲಾದ BMTC ಯ ಸೇವೆಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ 'ಲೋಡ್ ಅಂಶ': ಲೋಡ್ ಅಂಶ = ಗಳಿಸಿದ ನಿಜವಾದ ಆದಾಯ/(ಪ್ರತಿ ಕಿಮೀಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಿಲೋಮೀಟರ್*ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಶುಲ್ಕ* ಸಾಗಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ) X 100

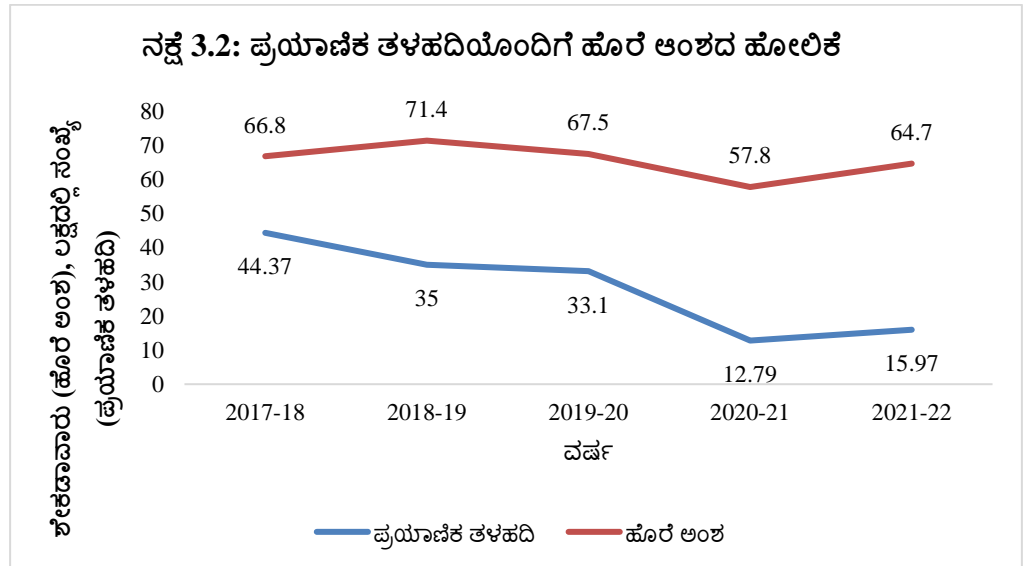
¹⁴ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಎಫ್‌ವೈ 2020-21 ರ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ವರದಿ - ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಕಾರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ.

¹⁵ ಖಾಸಗಿ ಕಾರುಗಳು ಮತ್ತು ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನಗಳು

ಮೂಲ: ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಒಂದು ನೋಟ - ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ವರದಿ - FY 2020-21, BMTC ಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಆಡಳಿತ ವರದಿ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆ ಸುರಕ್ಷತೆ ಆಯುಕ್ತರ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ.

ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ತಳಹದಿಯಲ್ಲಿನ ಕುಸಿತದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ನಕ್ಷೆ 3.2¹⁶ ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವ ಸೇವೆಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ 'ಲೋಡ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರ್' ಅನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದೆ. ಲೋಡ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಅನ್ನು ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಆದಾಯದ ಶೇಕಡಾವಾರು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ, ಇದು ಒಟ್ಟು ನೈಜ ಸಂಚಾರ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

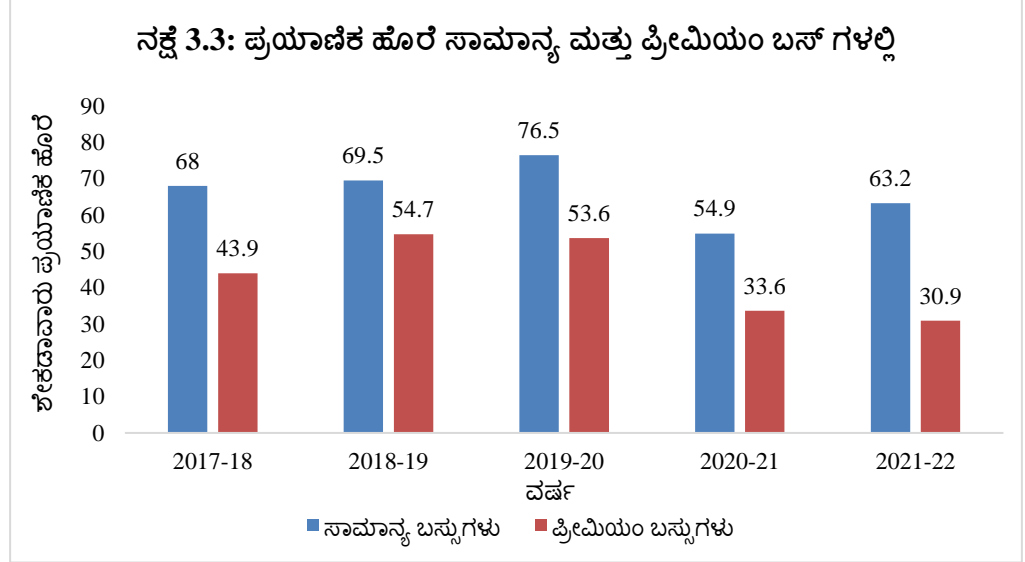

ಮೂಲ: BMTC ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವರದಿಗಳು (PAR) ಮತ್ತು BMTC ಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಆಡಳಿತ ವರದಿ.

¹⁶ BMTC ಒಟ್ಟಾರೆ ಲೋಡ್ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಅರಿತುಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಆದಾಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪಾಸ್ ಆದಾಯ, ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಒಪ್ಪಂದದ ಆದಾಯ, ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ದಂಡಗಳು, ಲಗೇಜ್ ಆದಾಯ, ನೀಡಲಾದ ರಿಯಾಯಿತಿ ಪಾಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲಿನ ಮರುಪಾವತಿ, ಇತ್ಯಾದಿ. 2017-18 ಮತ್ತು 2019-20 ವರ್ಷಗಳ ಲೋಡ್ (ಚಾರ್ಟ್ 3.2). ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾರೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಲು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

2018-19 ಮತ್ತು 2019-20 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಬಸ್ ಪಾಸ್ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬದಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆ ಕಂಡುಬಂದರೂ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಹೊರೆ ಅಂಶವು¹⁷ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಂತೆ ಟಿಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದರು, ಇದರಿಂದ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ನಕ್ಷೆ 3.3 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೊರೆ ಅಂಶವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೂಲ: BMTC ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವರದಿಗಳು

ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್‌ಗಳ ಹೊರೆ ಅಂಶಗಳು 2017-18 ರಿಂದ 2019-20 ರವರೆಗೆ ಸುಧಾರಿಸಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಶೇಕಡಾ 60 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದವು. COVID-19 ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಮತ್ತು ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಂದಾಗಿ 2020-21 ರಲ್ಲಿ ಹೊರೆ ಅಂಶವು ಶೇಕಡಾ 54.9 ಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ನಿರ್ಬಂಧಗಳು ಸರಾಗವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, 2021-22 ರಲ್ಲಿ ಹೊರೆ ಅಂಶವು ಶೇಕಡಾ 63 ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು.

2017-18 ರಿಂದ 2019-20 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳ ಹೊರೆ ಅಂಶವು ಶೇಕಡಾ 55 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿತ್ತು, ಇದು 2020-21 ರಲ್ಲಿ COVID-19 ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಶೇಕಡಾ 33 ಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು. 2021-22ರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಚೇತರಿಕೆ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದು ಶೇಕಡಾ 31 ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿತ್ತು. ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಬಹುಶಃ ದರ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಂದಾಗಿ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಹೆಚ್ಚು ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ವಿಭಿನ್ನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್ ದರಗಳು ಅದೇ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್ ದರಗಳಿಗಿಂತ 25 ರಿಂದ 400 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದವು. ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ, ಸುಮಾರು 50 ಪ್ರತಿಶತ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದವರು ಬಿಎಂಟಿಸಿಯನ್ನು ಕಮ್ಯುಟೇಶನ್‌ಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲು ಕಾರಣ ಅದರ ಕಡಿಮೆ ದರದ ಕಾರಣ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

AMTS, DTC, MTC ಮತ್ತು PMPML ಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, 2017-18 ರಿಂದ 2019-20 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ BMTC ಗಿಂತ DTC ಮತ್ತು PMPML ಉತ್ತಮ ಪ್ರಯಾಣಿಕ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಗಮನಿಸಿದೆ. DTC ಮತ್ತು PMPML ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಶೇಕಡಾ 80 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮತ್ತು ಶೇಕಡಾ 74 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಹೊರೆ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅವುಗಳು BMTC ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಈ

¹⁷ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಡ್ ಅಂಶದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕಾಗಿ, ಟಿಕೆಟ್ ಆದಾಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ (ಚಾರ್ಟ್ 3.3).

ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, BMTC ಯ ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಂಡಿಶ್ 3.4 ರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಸೆಳೆದ ನಂತರ, ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) ನಗರದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ವಾಹನಗಳ (ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನಗಳ) ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿನ ಕಡಿತಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದೆ. ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕ್ಯಾಬ್ ಅಗ್ರಿಗೇಟರ್‌ಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಂದ್ರತೆಯ ಕಾರಿಡಾರ್‌ನಲ್ಲಿ (ಸುಮಾರು 70 ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳವರೆಗೆ) ಮೆಟ್ರೋ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು BMTC ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ದೈನಂದಿನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿನ ಕುಸಿತಕ್ಕೆ ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳಾಗಿದ್ದವು. BMTC ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರೆ ಅಂಶವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು, BBMP, ನಗರ ಭೂ ಸಾರಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಸಾರಿಗೆ ಪೊಲೀಸ್‌ನ ಸಮನ್ವಯದಲ್ಲಿ 12 ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಂದ್ರತೆಯ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬಸ್ ಆದ್ಯತಾ ಲೇನ್‌ಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು. ನಿರ್ಭಯ ಯೋಜನೆಯಡಿ ವಾಹನ ಟ್ರಾಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಮೊಬೈಲ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಅನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು BMTC ಯೋಜಿಸಿದೆ.

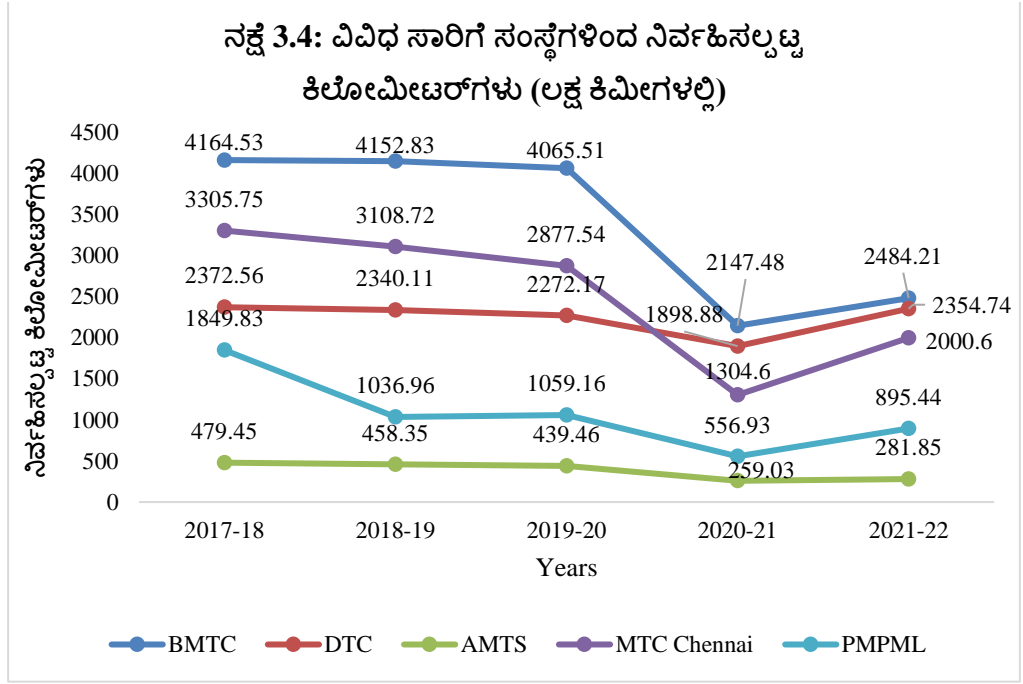
ಖಾಸಗಿ ವಾಹನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾರಿಗೆ ವಿಧಾನಗಳ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವು ತನ್ನ ಪ್ರಯಾಣಿಕ ತಳಹದಿಯನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಉತ್ತರವು ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

3.2 BMTCಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಪ್ರಯಾಣಿಕ ತಳಹದಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದು ಸಮರ್ಥ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಫ್ಲೀಟ್‌ನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. BMTCಯು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ಕಿಮೀಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ಮಾರ್ಗಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ಟ್ರಿಪ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಅದರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

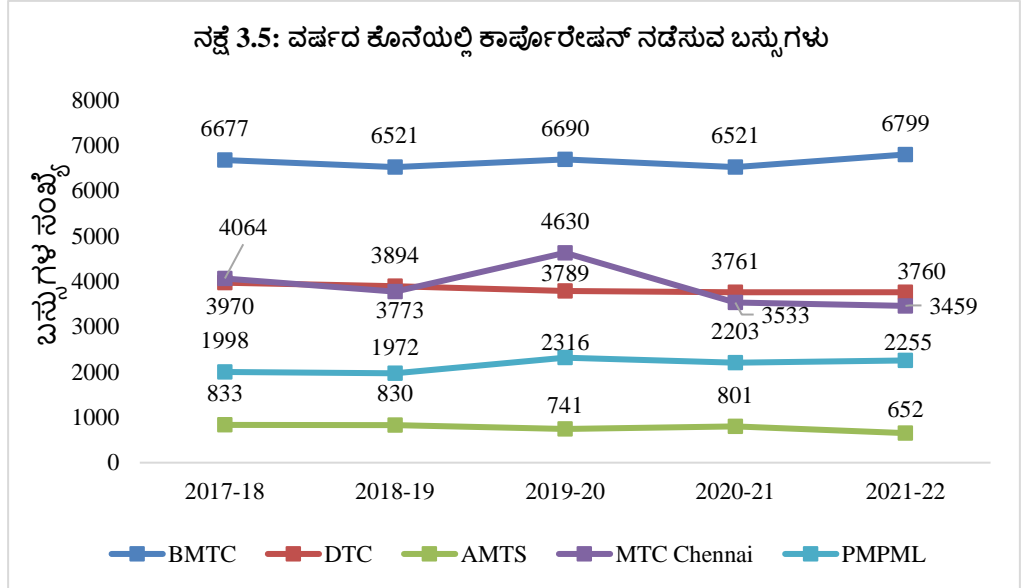
3.2.1 BMTC ಮತ್ತು ಇತರ ನಿಗಮಗಳಿಂದ ಕಿ.ಮೀಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ

ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳು ಆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮದ ಫ್ಲೀಟ್ ನಡೆಸುವ ಕಿಮೀಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. BMTC ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಕಿಮೀಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ನಕ್ಷೆ 3.4 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೂಲ: BMTC ಯ PAR ಮತ್ತು ಆಯಾ ನಿಗಮಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ.

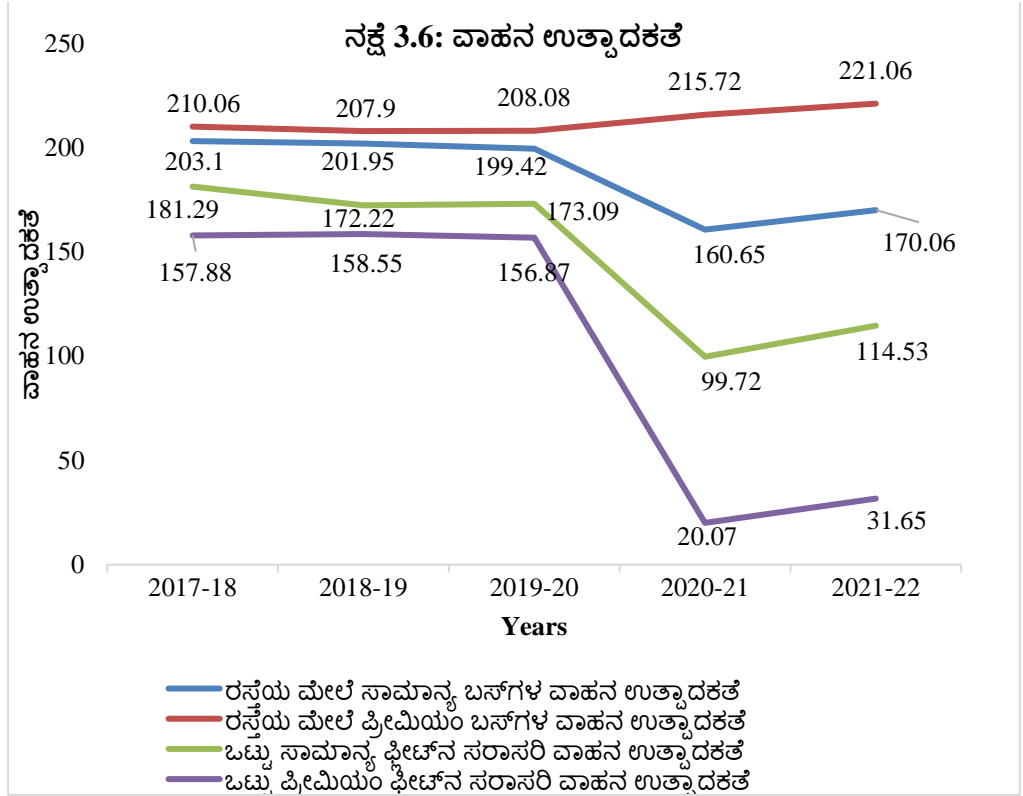
ನೋಡಿದಂತೆ, BMTC ಇತರರಿಗಿಂತ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ 2017-20ರಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕಿಮೀಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಕ್ಷೆ 3.5 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ BMTC ತನ್ನ ಫ್ಲೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇತರ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮಗಳಿಗಿಂತ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಬಹುದು.

ಮೂಲ: BMTC ಯ PAR ಮತ್ತು ಆಯಾ ನಿಗಮಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ.

3.2.2 ವಾಹನ ಉತ್ಪಾದಕತೆ

BMTC ಇತರ RTC ಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಫ್ಲೀಟ್ ಬಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಮರ್ಥನೀಯತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಕ್ತಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಫ್ಲೀಟ್ ಬಳಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸೂಕ್ತಮಟ್ಟದ ಫ್ಲೀಟ್ ಬಳಕೆಯ ಸೂಚಕಗಳಲ್ಲಿ 'ವಾಹನ ಉತ್ಪಾದಕತೆ' ಒಂದಾಗಿದೆ, ಇದು ದಿನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಬಸ್ ಓಡಿಸುವ ಸರಾಸರಿ ಕಿ.ಮೀ. ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ನಕ್ಷೆ 3.6 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಕೋವಿಡ್-19 ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ 2020-22ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್‌ಗಳ ವಾಹನ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯು ಕ್ರಮೇಣ ಇಳಿಕೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು (ದಿನಕ್ಕೆ 206 ಕಿಮೀ ಗುರಿಯ ವಿರುದ್ಧ) ತೋರಿಸಿದೆ. ವಾಹನ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಗುರಿಯ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿನ ಕೊರತೆಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಿಗದಿತ ಕಿಮೀ ರದ್ದತಿಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಘಟನೆಗಳಿಂದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿದೆ (ಪ್ಯಾರಾಗ್ರಾಫ್ 3.7 ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ). ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಒಟ್ಟು ಫ್ಲೀಟ್‌ನ ಸರಾಸರಿ ವಾಹನ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ, ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬಸ್‌ಗಳು ವಾಹನ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿವೆ. ದೂರದ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ (ನಗರ-ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ ಮಾರ್ಗ ಸೇರಿದಂತೆ) ಈ ಬಸ್‌ಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

AMTS, DTC, MTC ಮತ್ತು PMPML ಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, 2017-18 ರಿಂದ 2021-22 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ BMTC ಗಿಂತ MTC ಮತ್ತು PMPML ಉತ್ತಮ ವಾಹನ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವು ಎಂದು ಆಡಿಟ್ ಗಮನಿಸಿದೆ. MTC ಯ ಫ್ಲೀಟ್ 252-289 km ನಡುವೆ ವಾಹನ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು ಮತ್ತು PMPML ನ ಫ್ಲೀಟ್ 205-238 ಕಿಮೀ ನಡುವೆ ವಾಹನ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು.

ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದ ನಂತರ, ಸರ್ಕಾರವು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ವೀಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತು ಮತ್ತು ವಾಹನ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು (ಜೂನ್ 2023) ಹೇಳಿದೆ.

3.2.3 BMTC ಫ್ಲೀಟ್‌ನ ಸ್ಥಿತಿ

ನಗರಕ್ಕೆ¹⁸ BMTC ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಸೇವೆಗಳ ಸಮರ್ಪಕತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, 2012 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ (MoHUA) ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಭಾರತೀಯ ನಗರಗಳಿಗೆ ನಗರ ಸಾರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವಾ ಮಟ್ಟದ ಮಾನದಂಡದ (SLB)

¹⁸ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ 2020-21ನೇ ಸಾಲಿನ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ವರದಿ - ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು.

ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾದ ಫ್ಲೀಟ್ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದೆ. SLB ಯ ಪ್ರಕಾರ, ಪ್ರತಿ 1,000 ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ 0.6 ಬಸ್ ಆಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 3.1: ನಗರದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಸರಾಸರಿ ಫ್ಲೀಟ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಅನುಪಾತ

ವರ್ಷ	ಯೋಜಿತ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸಾವಿರಗಳಲ್ಲಿ	ಹೊಂದಿದ್ದ ಸರಾಸರಿ ಫ್ಲೀಟ್	ಪ್ರತಿ 1000 ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಸರಾಸರಿ ಫ್ಲೀಟ್‌ನ ಅನುಪಾತ	ಪ್ರತಿ 1000 ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ 0.6 ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಫ್ಲೀಟ್	ಕೊರತೆ (-)/ ಹೆಚ್ಚುವರಿ (+) ಫ್ಲೀಟ್	ಶೇಕಡಾವಾರು ಕೊರತೆ
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)
			= (b)/(a)	= (a) X 0.6	= (b)-(d)	= (e)/(d)X100
2017-18	12,179.58	6,394	0.52	7,308	-914	12.50
2018-19	12,670.71	6,674	0.53	7,602	-928	12.21
2019-20	13,182.50	6,515	0.49	7,910	-1,395	17.63
2020-21	13,715.82	6,608	0.48	8,229	-1,621	19.70
2021-22	14,271.58	6,565	0.46	8,563	-1,998	23.33

ಮೂಲ: BMTC ಯ PAR

BMTC ಹೊಂದಿರುವ ಸರಾಸರಿ ಫ್ಲೀಟ್ 1000 ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ 0.6 ಬಸ್‌ಗಳ ಕನಿಷ್ಠ ಮಾನದಂಡಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಫ್ಲೀಟ್‌ನ ವಾರ್ಷಿಕ ಕೊರತೆಯು 2017-18 ರಲ್ಲಿ 914 ಬಸ್‌ಗಳಿಂದ 2021-22 ರಲ್ಲಿ 1,998 ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ.

ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ, ಫ್ಲೀಟ್‌ನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಹೊರೆ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ/ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಹನಗಳ ಚಲನವಲನಗಳ ನೈಜ ಸಮಯದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ದೃಢವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿತ ದತ್ತಾಂಶ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು BMTC ಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

3.3 ಫ್ಲೀಟ್ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಬಲ ನೀಡುವ ಇಂಟೆಲಿಜೆಂಟ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ (ITS) ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಲ್ಲದ ಅನುಷ್ಠಾನ

(i) ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಬಸ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಗಳ ನೈಜ-ಸಮಯದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಮತ್ತು (ii) ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ಟಿಕೆಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಡೇಟಾ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಲು ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ITS ನ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ BMTC ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿತ್ತು (ಜುಲೈ 2012). ITS ನ ಅನುಷ್ಠಾನವು ಫ್ಲೀಟ್‌ನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ITS ಯೋಜನೆಯ ವಿನ್ಯಾಸ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ತರಬೇತಿ, ಸಂವಹನ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ, ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ₹69.87 ಕೋಟಿಗೆ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ¹⁹ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲಾವಧಿಗೆ BMTC ನೀಡಿತ್ತು (ಆಗಸ್ಟ್ 2013). ITS ಯೋಜನೆಯ ಸಂಕೀರ್ಣತೆ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಲಹೆಗಾರರು (PMC)²⁰ ಅನ್ನು (ಆಗಸ್ಟ್ 2013) ನೇಮಿಸಲಾಯಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಮಾರ್ಚ್ 2022 ರಂತೆ ITS ಅನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ

¹⁹ M/s ಟೈಮ್‌ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ಐಟಿ ಇನ್‌ಫ್ರಾಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ಅಂಡ್ ಸರ್ವೀಸಸ್ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್. (ಟೈಮ್‌ಮ್ಯಾಕ್ಸ್)

²⁰ M/s ಪೈನ್ ವಾಟರ್‌ಹೌಸ್ ಕೂಪರ್ (PWC)

ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿದೆ:

(i) PMC ಪ್ರಕಾರ, (ಜೂನ್ 2014 ರ ಸೈಟ್ ಭೇಟಿ ವರದಿ) ITS ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಲಾದ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ವಾಹನ ಟ್ರ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪೂರ್ವ ಅನುಭವ ಹೊಂದಿಲ್ಲ / ಕಡಿಮೆ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಏಜೆನ್ಸಿಯು ವಿಷಯ ಪರಿಣತರ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು ಮತ್ತು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕೆಲಸದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಟೈಮ್‌ಲೈನ್‌ಗಳ ಅನುಸರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು ಎಂದಿತ್ತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, BMTCಯು ಪಿಎಂಸಿ ನೀಡಿದ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿ ಅದೇ ಏಜೆನ್ಸಿಯೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿತು.

(ii) 6,500 ವೆಹಿಕಲ್ ಟ್ರ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳು (VTU), 10,000 ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಟಿಕೆಟಿಂಗ್ ಮೆಷಿನ್‌ಗಳು (ETMs) ಮತ್ತು 35 ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (PIS)

PIS ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣದ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ

ಪ್ರದರ್ಶಕ ಘಟಕಗಳು ITS ಅನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ²¹ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಅದರಂತೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಏಜೆನ್ಸಿಯು BOOT ²² ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನಿಯೋಜಿಸ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಒಪ್ಪಂದದ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಒಪ್ಪಂದದ ಅವಧಿಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಒಪ್ಪಿದ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ

ಘಟಕಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಜೂನ್ 2021 ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ VTU ಗಳು 4,444 ಮತ್ತು ETM ಗಳು 2,903 ಮಾತ್ರವಾಗಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ PIS ಇರಲಿಲ್ಲ.

(iii) ಒಪ್ಪಂದದ ಅವಧಿಯ (ಜೂನ್ 2021) ನಂತರ ಭಾಗಶಃ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾದ ITS ಯೋಜನೆಗೆ ಉನ್ನತೀಕರಣ ಮತ್ತು ನಿರಂತರತೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ನಿರ್ದೇಶಕರ ಮಂಡಳಿಯ (ಆಗಸ್ಟ್ 2019) 94 ನೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರನ್ನು ನೇಮಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದ್ದರೂ, ಮೂಲ ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರೊಂದಿಗಿನ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಆರು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2021 ರವರೆಗೆ) ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಯಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಡಿಸೆಂಬರ್ 2022 ರವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಹೊಸ ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಡಿಟ್ ಗಮನಿಸಿದೆ.

(iv) ಆಯ್ದು 12 ಡಿಪೋಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಕ್ಷೇತ್ರ ಭೇಟಿನೀಡಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ (ಜುಲೈ- ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2022), ಕೇವಲ 441 ETM ಗಳು (ಅಗತ್ಯವಿರುವ 2,413 ETM

²¹ ಬಸ್‌ಗಳ ಚಲನವಲನದ ನೈಜ ಸಮಯದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು VTU ಗಳು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಯುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಈ ಮಾಹಿತಿ (PIS) ರವಾನೆಯಾದಾಗ, ಅದು ಬಸ್‌ಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಕಾಯುವ ಸಮಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯು ದಿನದ ವಿವಿಧ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲದಿಂದ ಗಮ್ಯಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸಲು ಪ್ರತಿ ಬಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನೈಜ ಸಮಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ETM ಗಳು ದಿನದ ವಿವಿಧ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ದಾಣವಾರು, ಮಾರ್ಗವಾರು ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಲೋಡ್ ವಿವರಗಳ ನಿಖರವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ.

²² BOOT - ನಿರ್ಮಿಸು-ಹೊಂದು-ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸು-ವರ್ಗಾಯಿಸು.

ಗಳಲ್ಲಿ) ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು. ಈ 12 ಡಿವೋಗಳಲ್ಲಿಯೇ 1,972 ETM ಗಳ ಕೊರತೆ ಇತ್ತು (ಶೇ 81.73).

ಹೀಗಾಗಿ, ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ITS ನ ಭಾಗಶಃ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು ಮತ್ತು ಬಸ್‌ಗಳ ಲಭ್ಯತೆ, ಸಂಭವನೀಯ ಕಾಯುವ ಸಮಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ನೈಜ ಸಮಯದ ಮಾಹಿತಿಯ ಅಭಾವದಿಂದ ಕಳಪೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಯ ವಿತರಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಪ್ರಯಾಣ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗಾಗಿ BMTC ಲೋಡ್ ಅಂಶ, ನಿಜವಾದ ಪ್ರಯಾಣದ ಸಮಯ, ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಬಗ್ಗೆ (ಕೆಳಗಿನ ಪ್ಯಾರಾಗ್ರಾಫ್ 3.4 ರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ) ನಿಖರವಾದ ಡೇಟಾವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶಿಫಾರಸು 3: ಟಿಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಲು, ಬಸ್‌ಗಳ ಚಲನವಲನ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ನೈಜ ಸಮಯದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು IT ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇದನ್ನು ಗಮನಸೆಳೆದ ಮೇಲೆ, ಜೂನ್ 2021 ರಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ETM ಗಳೊಂದಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು VTU ಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇಲಾಖೆಯು (ನವೆಂಬರ್ 2021) ಹೇಳಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) ಈ ವರದಿಯ ಪ್ಯಾರಾಗ್ರಾಫ್ 3.12 ಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ IT ಆಧಾರಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ETM ಅನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತದೆ, BMTC. ಉತ್ತರಗಳು ವಿರೋಧಾತ್ಮಕವಾಗಿವೆ.

3.4 ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಯೋಜನೆ

ಒಂದು 'ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ'²³ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಬಸ್‌ಗೆ ನಿಯೋಜಿಸಲಾದ ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿನ²⁴ ಟ್ರಿಪ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಬಸ್‌ಗೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾದ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯು ಬಸ್ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮಾರ್ಗ(ಗಳು), ಮೂಲದಿಂದ ನಿರ್ಗಮನ ಸಮಯ, ಗಮ್ಯಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಆಗಮನದ ಸಮಯ, ಟ್ರಿಪ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಟ್ರಿಪ್‌ಗೆ ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಅವಧಿಯೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಟ್ರಿಪ್‌ನಲ್ಲಿನ ದರದ ಹಂತಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು **ನಕ್ಷೆ 3.1** ರಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

²³ ಉದಾಹರಣೆಗೆ, "61-1/5" ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ನಿಯೋಜಿಸಲಾದ ಬಸ್ ಎರಡು ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು 61-ಜೆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ (ಚಂದ್ರಾ ಲೇಔಟ್ 1 ನೇ ಹಂತ ಮತ್ತು ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ) ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8.20 ರಿಂದ 11.05 ರವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಜೆ 17.20 ರಿಂದ 19.20 ರವರೆಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. 11.10 ರಿಂದ 17.15 ರ ನಡುವೆ, ಬಸ್ ಮತ್ತೊಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ, ಅಂದರೆ 238-V ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ ಮತ್ತು ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ನಡುವೆ.

²⁴ ಒಂದು ಟರ್ಮಿನಸ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದರ ನಡುವೆ ಮೋಟಾರು ವಾಹನವು ಹಾದುಹೋಗಬಹುದಾದ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುವ ಪ್ರಯಾಣದ ಸಾಲು.

ರೇಖಾಚಿತ್ರ 3.1: ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ನಕ್ಷೆ

3.4.1 ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಹೊಸ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೋರಿಕೆಗಳ ವಿವರಗಳು ಮತ್ತು ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಡಿಪೋಗಳು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಸಂಬಂಧಿತ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ನೀಡಲಾಗಿಲ್ಲ. ಕರಡು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳು, ಕರಡು ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿದ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ದೃಢತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನೀಡಲು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಇದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ನಂತರ, ರೇಖಾಚಿತ್ರ 3.1 ರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವಂತೆ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, BMTC ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಡೇಟಾ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತಹ ಮೂಲಭೂತ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಲಭ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ, ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸುವಲ್ಲಿ ನಿಗದಿತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಅನುಸರಣೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಂತಹ ಮಾಹಿತಿಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಆಯಾ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳಿಗಾಗಿ ಡಿಪೋಗಳು ದಾಖಲಿಸಿದ ಲೋಡ್ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿನ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ BMTC ಮಾಡಿದ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಯಿತು. ಒಂಬತ್ತು ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ 17 ರದ್ದಾದ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಕೇಸ್ ಸ್ಟಡಿ 3.1 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೇಸ್ ಸ್ಟಡಿ 3.1: ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸುವಿಕೆ

ಜೂನ್ 2017 ಮತ್ತು ಫೆಬ್ರವರಿ 2020 ರ ನಡುವೆ BMTC ಯಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟ 51 ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳು ಶೇಕಡಾ 90 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಲೋಡ್ ಅಂಶದೊಂದಿಗೆ 32 ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದವು (ಅನುಬಂಧ 3.1 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ). ಈ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆ	ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಲೋಡ್ ಅಂಶ (ಶೇಕಡಾವಾರು)
ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚಗಳೆರಡನ್ನೂ ಮರುಪಡೆಯಲಾಗಿದ್ದುದು	11	94-134
ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮರುಪಡೆಯಲಾಗಿದ್ದುದು	28	90-105
ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚಗಳೆರಡನ್ನೂ ಮರುಪಡೆಯಲಾಗಿದ್ದುದು	12	90-96

BMTCಯು (i) ಸರಾಸರಿ ಲೋಡ್ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮತ್ತು (ii) ಲಾಭಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕನಿಷ್ಠ ವಿಸ್ತರಣೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ನಿರಂಕುಶವಾಗಿ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿದೆ ಎಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿದೆ. ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಯೋಜನೆಯು ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬೇಡಿಕೆ ಅಥವಾ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಆಧರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇದು ತೋರಿಸಿದೆ.

ಹೀಗಾಗಿ, ಈ ರದ್ದತಿಗಳು BMTC ಗೆ ನಷ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದವು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದವು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ದತ್ತಾಂಶ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ನಿಖರವಾದ ಮಾಹಿತಿಯೊಂದಿಗೆ, BMTC ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

3.4.2 ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಅನುಮರ್ಪಕ ಆವರ್ತನ

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಒದಗಿಸಲಾದ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಮಾರ್ಚ್ 2020 ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ BMTC ಯಿಂದ 2,196 ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮಾರ್ಗಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ 3.2 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

ಕೋಷ್ಟಕ 3.2: BMTCಯು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ವಿವರ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿವರಗಳು	ಮಾರ್ಗಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾವಾರು	ಸರಾಸರಿ ಲೋಡ್ ಅಂಶ	ಸರಾಸರಿ ಮಾರ್ಗದ ದೂರ (ಕಿ.ಮೀ. ಗಳಲ್ಲಿ)	ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಟ್ರಿಪ್ ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಒಟ್ಟು ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
1	1 ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯೊಂದಿಗಿನ ಮಾರ್ಗಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	1414	64.39	69.67	20.81	11.28	1414
2	2 ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳೊಂದಿಗಿನ ಮಾರ್ಗಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	311	14.16	72.19	17.95	12.19	622
3	3 ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಮಾರ್ಗಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	128	5.83	74.89	17.25	12.18	384
4	3 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಮಾರ್ಗಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	343	15.62	79.04	18.01	11.11	3765

ಮೂಲ: BMTC ನೀಡಿದ ಮಾಹಿತಿ

2,196 ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ, 1,414 ಮಾರ್ಗಗಳು (ಶೇ. 64.39) ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದೇ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವು ಮತ್ತು 343 ಮಾರ್ಗಗಳು (ಶೇ. 15.62) ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮೂರಕ್ಕಿಂತ

ಹೆಚ್ಚು ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವು. ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಸಮಯವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಮೂರು ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಕಾಯುವ ಅವಧಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಕಾಯುವ ಬದಲು ತಮ್ಮ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಡಿಮೆ ಆವರ್ತನದಲ್ಲಿ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯು ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಇತರ ಸಾರಿಗೆ ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಆಡಿಟ್ ನಡೆಸಿದ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 40 ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟು ಜನರು ತಮ್ಮ ಬಸ್‌ಗಾಗಿ ಕಾಯುವ ಸಮಯ 15 ನಿಮಿಷಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಮತ್ತು 17 ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟು ಜನರು 30 ನಿಮಿಷಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಒಟ್ಟಾರೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 63 ರಷ್ಟು ಜನರು ಬಸ್‌ಗಳ ಆವರ್ತನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ನಂತರ, BMTC ನಗರದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) ತಿಳಿಸಿತು. ನಗರದ ಹೊರವಲಯದಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಹರಿವು ಅಥವಾ ಲೋಡ್ ಅಂಶವಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದೇ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿಭಿನ್ನ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಮಾರ್ಗ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಬದಲಾಗಿದ್ದರೂ, ಮುಖ್ಯ ಕಾರಿಡಾರ್‌ನಲ್ಲಿ, ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು ಕೆಲವು ವಿಸ್ತರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ, ಮುಖ್ಯ ಕಾರಿಡಾರ್ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಆವರ್ತನವು ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿತು.

2,196 ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ 1,414 ಮಾರ್ಗಗಳು (ಶೇ 64.39) ಕೇವಲ ಒಂದು ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಉತ್ತರವು ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹವಲ್ಲ. ಈ ಮಾರ್ಗಗಳು ನಗರದ ಹೊರವಲಯದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಬಹಳ ದೂರದವರೆಗೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಈ ಬಸ್ಸುಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಯವು ಹೆಚ್ಚು ಇರುತ್ತದೆ, ಹೀಗಾಗಿ, ಆವರ್ತನದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರನ್ನು ಇತರ ಸಾರಿಗೆ ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ, ಅದು ಹೆಚ್ಚು ದುಬಾರಿಯಾಗಬಹುದು, ಹೀಗಾಗಿ ಅಂತಹ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸುವ ಜನರಿಗೆ ಅರ್ಥಿಕ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

3.4.3 ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರವಾಸಾವಧಿ

ಟ್ರಿಪ್‌ನ ಸಮಯವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಟ್ರಿಪ್‌ಗಳ ಪ್ರಯಾಣದ ಸಮಯವನ್ನು ಏಕರೂಪವಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು. ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಸಾಂದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಅತಿಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತಡದ ಗಂಟೆಗಳು ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಯದ ಮೇಲೆ ಗಮನಾರ್ಹ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ನಂತರದ ಪ್ರಯಾಣಗಳಿಗಾಗಿ ಕಾಯುವ ಸಮಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಾಗಿ ವಿವಿಧ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸುಗಳು ಗುಂಪುಗೂಡುವುದನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಾಹ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸಗಳಿಗೆ ಏಕರೂಪದ ಸಮಯವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದು ತಾರ್ಕಿಕವಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ, ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಸಮಯದ ಮೂಲದಲ್ಲೇ ಆಂಶೀಕರಿಸಿದ ಅತಿಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತಡದ ಗಂಟೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಇದು ಟ್ರಿಪ್‌ಗಳ (ಅಥವಾ ಕಿಮೀ) ರದ್ದತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.

ಶಿಫಾರಸು 4: ಸರತಿಯ ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಸಮಯ ಮತ್ತು ಚಲನೆಯ ಅಧ್ಯಯನಗಳಂತಹ ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಲೋಡ್ ಅಂಶ, ಲಾಭಾಂಶ ಕೊಡುಗೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬೇಡಿಕೆ, ಪ್ರಯಾಣದ ಸಮಯ, ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದ ನಂತರ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದನ್ನು BMTC ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

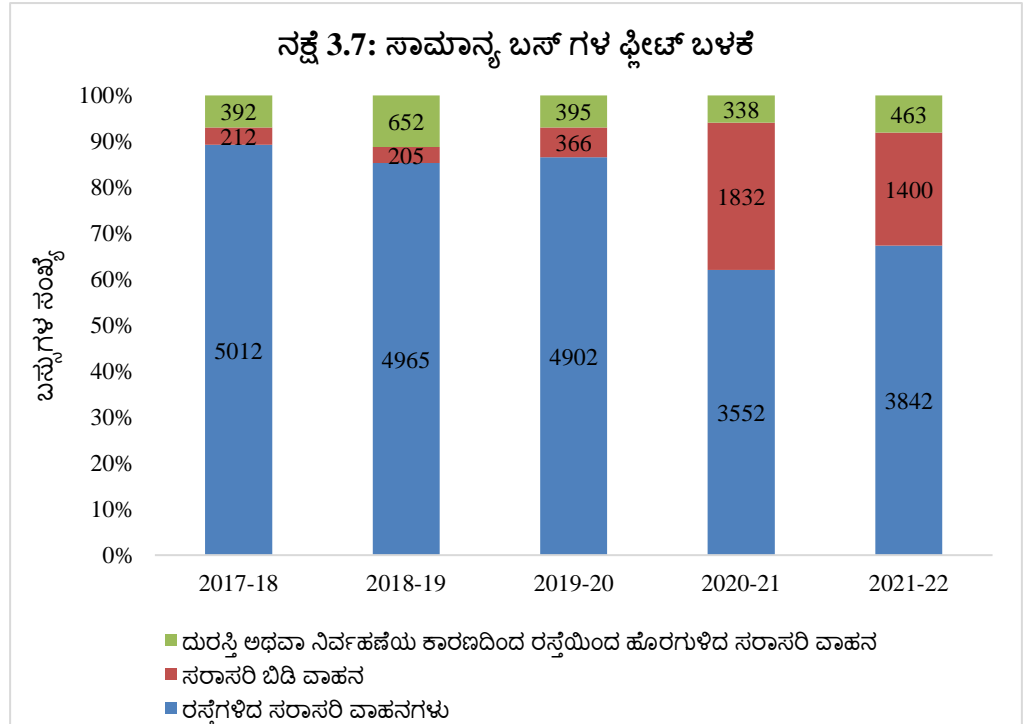
ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಸೆಳೆದ ನಂತರ, BMTC ಎಲ್ಲಾ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ವಾಹನ ಸ್ಥಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (AVLS) (ಪ್ರಯಾಣದ ಸಮಯದ ಡೇಟಾವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ) ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಟಿಕೆಟಿಂಗ್

ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) ಉತ್ತರಿಸಿದೆ. AVLS ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ನಂತರ, ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಹೆಚ್ಚು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ.

3.5 ಫ್ಲೀಟ್ ಕಡಿಮೆ ಬಳಕೆ

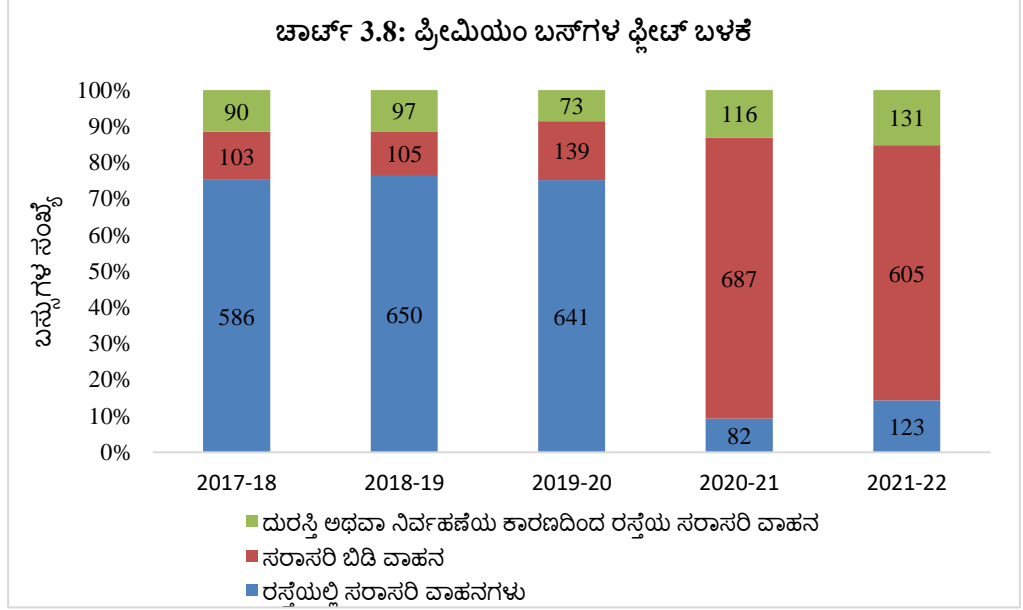
ಫ್ಲೀಟ್ ಬಳಕೆಯು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಸರಾಸರಿ ಫ್ಲೀಟ್ ಗೆ ಬಸ್ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುವ ಸರಾಸರಿ ಫ್ಲೀಟ್‌ಗೆ ಹೋಲಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೈಪಿಡಿ²⁵ ಯು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ದಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ 92 ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟು ಫ್ಲೀಟ್ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಬಸ್‌ಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ 8 ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟು ಬಿಡಿ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಷರತ್ತು ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಸರಾಸರಿ ಫ್ಲೀಟ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ವರ್ಷವಾರು ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು 2017-18 ರಿಂದ 2021-22 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಕ್ಷೆ 3.7 ಮತ್ತು ನಕ್ಷೆ 3.8 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ 3.2 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಮೂಲ: BMTC ಯ PAR (ಸ್ಟಾಕ್ ಮಾಡಿದ ಬಾರ್ ಎತ್ತರವು ಶೇಕಡಾವಾರು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ವರ್ಗದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಸ್‌ಗಳ ನಿಜವಾದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ)

²⁵ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೈಪಿಡಿಯ ಅಧ್ಯಾಯ 1 ರ ಪಾಯಿಂಟ್ ನಂ. 1.1 (KSRTC ಯಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು BMTC ಯಿಂದ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ)

ಮೂಲ: BMTC ಯ PAR (ಸ್ಟ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿದ ಬಾರ್ ಎತ್ತರವು ಶೇಕಡಾವಾರು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ವರ್ಗದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಸ್‌ಗಳ ನಿಜವಾದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ)

ಪೂರ್ವ ಕೋವಿಡ್ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ, 2017-18 ರಿಂದ 2019-20 ರವರೆಗೆ, ಫ್ಲೀಟ್ ಬಳಕೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 85-89 ಪ್ರತಿಶತ ಮತ್ತು ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಶೇಕಡಾ 75-76 ರ ನಡುವೆ ಇತ್ತು. ಪೂರ್ವ ಕೋವಿಡ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಫ್ಲೀಟ್ ಬಳಕೆಯು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ, 2020-21 ರಲ್ಲಿ, ಫ್ಲೀಟ್ ಬಳಕೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ 62.1 ಪ್ರತಿಶತ ಮತ್ತು ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡಾ 9.3 ಆಗಿತ್ತು. ಇದು 2021-22ರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 67.3 ಪ್ರತಿಶತಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 14.3 ಪ್ರತಿಶತಕ್ಕೆ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ. ಅಸಮರ್ಥ ಫ್ಲೀಟ್ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಬಸ್‌ಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳು ಅಥವಾ ಟ್ರಿಪ್‌ಗಳ ರದ್ದತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು BMTC ಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ (ಕೆಳಗಿನ ಪ್ಯಾರಾಗ್ರಾಫ್ 3.6 ರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ).

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಸೆಳೆದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕದೆ, ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) ಡಿಪೋಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿನ ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ವಾಹನಗಳು ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿಯಲು ಮತ್ತು ಫ್ಲೀಟ್ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿತು. ಹೊಸ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಫ್ಲೀಟ್‌ಗೆ ಸೇರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಮಿತಿಮೀರಿದ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ನಿಗದಿತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ರದ್ದತಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ನೀಡಿತು.

3.6 BMTC ಯಿಂದ ವಯೋಮಿತಿಮೀರಿದ ಬಸ್‌ಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ

ನಿಗಮದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ನೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಪ್ರತಿ ಕಿ.ಮೀ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಸವಕಳಿ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬಸ್‌ಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು 5.6 ಲಕ್ಷ ಕಿ.ಮೀ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ನಿಜವಾದ ಕಿಮೀ ಅಥವಾ 66,667 ಕಿಮೀ ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಸವಕಳಿಯಾಗಿ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದಾಗ್ಯೂ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, BMTC ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್‌ಗಳ ಗರಿಷ್ಠ ವಯೋಮಿತಿಯನ್ನು 11 ವರ್ಷಗಳು ಅಥವಾ 8.5 ಲಕ್ಷ ಕಿ.ಮೀ.ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮೊದಲು

ಸಾಧಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ, ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳ ಗರಿಷ್ಠ ವಯೋಮಿತಿಯನ್ನು 15 ವರ್ಷ ಅಥವಾ 10 ಲಕ್ಷ ಕಿ.ಮೀ.ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮೊದಲು ಸಾಧಿಸಿದರೂ ಅದನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ, BMTC ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬಸ್‌ಗಳ ವಿಭಿನ್ನ ಜೀವಿತಾವಧಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ.

2017-18 ರಿಂದ 2021-22 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ BMTCಯು ನಿಗದಿತ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ತಮ್ಮ ಉಪಯುಕ್ತ ಜೀವನವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ್ದ 12.60 ರಿಂದ 29.08 ರಷ್ಟು ಫ್ಲೀಟ್ ಅನ್ನು (841 ರಿಂದ 1,909 ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್‌ಗಳು) ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಿಳಿಸಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ, 341 ರಿಂದ 823 ಬಸ್‌ಗಳು ನಿಗದಿತ ವರ್ಷಗಳ ಮತ್ತು ಕಿಮೀಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎರಡರಲ್ಲೂ ತಮ್ಮ ಉಪಯುಕ್ತಾವಧಿಯನ್ನು ಮೀರಿದ್ದವಾಗಿದ್ದವು. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ 3.3 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

- 11 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹಳೆಯದಾದ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ, 8.5 ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀ ಓಡದ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಫ್ಲೀಟ್‌ನ ಭಾಗವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. 11 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹಳೆಯದಾದ ವಾಹನಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯು ದಿನಕ್ಕೆ 80-147 ಕಿಮೀಗಳ ನಡುವೆ (ದಿನಕ್ಕೆ 206 ಕಿಮೀ ನಿಗದಿತ ಗುರಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ) ಇತ್ತು. ಆದರೆ 8.5 ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದ ವಾಹನಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯು ದಿನಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 0.11 ರಿಂದ 3.27 ಕಿಮೀ ನಡುವೆ ಮಾತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ, ವಯಸ್ಸಿನ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿತ ಉಪಯುಕ್ತಾವಧಿಯ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು BMTC ಅನುಸರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.
- 8.5 ಲಕ್ಷ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಸಲಾಗಿದ್ದ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸದ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಫ್ಲೀಟ್‌ನ ಭಾಗವಾಗಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೈಪಿಡಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಬಿಡಿ ವಾಹನಗಳಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಎಂಟು ಪ್ರತಿಶತ ಫ್ಲೀಟ್‌ನ ವಿರುದ್ಧ ಅಂತಹ ವಾಹನಗಳು ಫ್ಲೀಟ್‌ನ ಶೇಕಡಾ 9.59 ರಿಂದ 14.54 ರಷ್ಟಿದ್ದವು.

AMTS, DTC ಮತ್ತು PMPML ನೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, BMTC ಈ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ಕಳಪೆ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಗಮನಿಸಿದೆ, ಮಾರ್ಚ್ 31, 2022 ಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗೊಂಡ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 28.50 ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟು ಉಪಯುಕ್ತಾವಧಿ ಮೀರಿದ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು²⁶ ಹೊಂದಿತ್ತು.

ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) 8.5 ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀ ಅಥವಾ 11 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ವಲಯಗಳು/ಡಿಪೋ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಪಾಸಣಾ ತಂಡವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ/ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಳಸಲು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ರಸ್ತೆ ನಿಗಮದ ಆರ್ಥಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಹೊಸ BS-IV ಬಸ್‌ಗಳ ಖರೀದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿ (NGT) ವಿಧಿಸಿರುವ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಂತಹ ವಿವಿಧ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ BMTC ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಉಪಯುಕ್ತಾವಧಿ ಮಿತಿಯನ್ನು 8.5 ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀ ಎಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ ಎಂದು ಸಹ ತಿಳಿಸಿತು.

ಉಪಯುಕ್ತಾವಧಿ ಮೀರಿದ ಬಸ್‌ಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯು BMTC ಯ ಫ್ಲೀಟ್ ಬಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ ಉತ್ತರವು ಸಮರ್ಥನೀಯವಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಅಂತಹ ಬಸ್‌ಗಳು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ವಾಹನ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಫ್ಲೀಟ್‌ನಲ್ಲಿನ ಉಪಯುಕ್ತಾವಧಿ ಮೀರಿದ ಬಸ್‌ಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ, ಇದು ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯ ಅಡಚಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ, ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚದ ಹೊರತಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಅತ್ಯಪ್ತಿಗೂ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ.

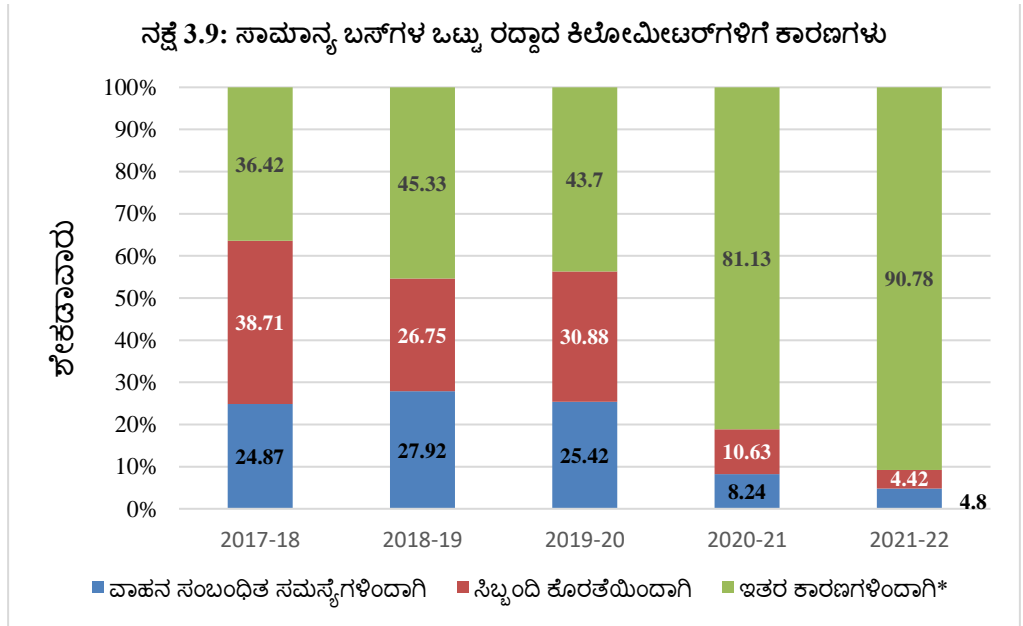
²⁶ 31 ಮಾರ್ಚ್ 2022 ರಂತೆ, BMTC 6,799 ಫ್ಲೀಟ್ ಬಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

3.7 BMTC ಬಸ್ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿರುವುದು

ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಆದಾಯವನ್ನು ಗರಿಷ್ಠಗೊಳಿಸಲು ಅನುಮೋದಿತ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಬಸ್‌ಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಇದು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ಮತ್ತು ಖಚಿತವಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ನೆಲೆಯ ವಿಸ್ತರಣೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

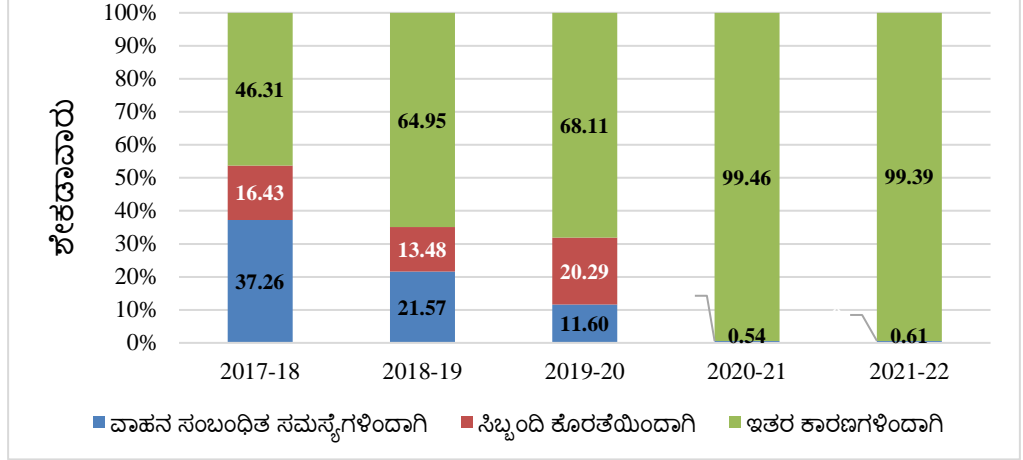
ಶೆಡ್ಯೂಲ್‌ಗಳ ರದ್ದತಿ (ಅನುಮೋದಿತ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಶೇಕಡಾವಾರು) 2017-21 ರಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ ಮತ್ತು 2021-22 ರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಆಡಿಟ್ ಗಮನಿಸಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ನಿಗದಿತ ಕಿಮೀಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳು (i) ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊರತೆ (ii) ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ವಾಹನಗಳ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು (iii) ಬಸ್‌ಗಳ ಸ್ಥಗಿತ, ಬಂದ್‌ಗಳು, ಮುಷ್ಕರಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ 'ಇತರ' ಕಾರಣಗಳು. 2017-18 ರಿಂದ 2021-22 ರವರೆಗಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿತ ಕಿಮೀಗಳ ರದ್ದತಿಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ 3.4 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

2017-20ರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿತ ಕಿ.ಮೀ.ಗಳ ರದ್ದತಿಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ವಾಹನ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, COVID-19 ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ, 2020-22 ರಿಂದ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿತ ಕಿಮೀಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ 'ಇತರ' ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದಲ್ಲದೆ, 2018-22 ರ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿತ ಕಿಮೀಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿರುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ 'ಇತರ ಕಾರಣಗಳಿಂದ'. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿತ ಕಿಮೀಗಳ ರದ್ದತಿಗೆ ಕಾರಣಗಳ ಶೇಕಡಾವಾರು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ನಕ್ಷೆ 3.9 ಮತ್ತು ನಕ್ಷೆ 3.10 ರಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

*ಇತರ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದ್, ಮುಷ್ಕರ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಶಾಂತಿ, ರಸ್ತೆ ಮುಚ್ಚುವಿಕೆ, ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ (2020-21 ಮತ್ತು 2021-22 ರಲ್ಲಿ) ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ ಕಾರಣ ರದ್ದತಿ ಸೇರಿವೆ.

ನಕ್ಷೆ 3.10: ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟು ರದ್ದಾದ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಗಳು

3.7.1 ದುರಸ್ತಿ ಅಥವಾ ಬಸ್‌ಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳ ರದ್ದತಿ

ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಫ್ಲೀಟ್ ಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸ್ಥಾನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿನ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶೇ.22.75 (443.72 ಲಕ್ಷ ಕಿ.ಮೀ.) ಮತ್ತು ಶೇ. 24.79 (35.71 ಲಕ್ಷ ಕಿ.ಮೀ) ಒಟ್ಟು ನಿಗದಿತ ಕಿ.ಮೀ.ಗಳನ್ನು ವಾಹನ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದಾಗಿ 2017-22ರಲ್ಲಿ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

- ಬಸ್‌ಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದ ರದ್ದತಿ:** ವಾಹನ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದಾಗಿ ರದ್ದಾದ ಒಟ್ಟು ರದ್ದತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಶೇಕಡಾ 77 ರಷ್ಟಕ್ಕೆ 'ಬಸ್ ಕೊರತೆ' ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಾಗಿ ಬಸ್ಸುಗಳ ಕೊರತೆಯು ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿತ ಫ್ಲೀಟ್ ಬಲದ ಮೇಲೆ ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ಯಾರಾಗ್ರಾಫ್ 3.6 ರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ ಉಪಯುಕ್ತವಧಿಮೀರಿದ ಬಸ್ಸುಗಳ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು.
- ವಾಹನ ರಿಪೇರಿಯಿಂದ ರದ್ದತಿ:** ನಿಯಮಿತ ನಿರ್ವಹಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದಿರುವ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು 'ರಿಪೇರಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಾಹನಗಳು' ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ರಿಪೇರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬಸ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಬಿಡಿ ಫ್ಲೀಟ್‌ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದಾಗ, ವಾಹನ ರಿಪೇರಿಯಿಂದಾಗಿ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ಯಾರಾಗ್ರಾಫ್ 2.2 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವ ವಾಸ್ತವಿಕ EPKM ನಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದಾಗ ರದ್ದಾದ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳಿಂದಾದ ಆದಾಯ ನಷ್ಟವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ ₹ 179.74 ಕೋಟಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ ₹ 21.45 ಕೋಟಿಯಾಗಿತ್ತು, ಅಂದರೆ, BMTC ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ ₹ 201.19 ಕೋಟಿಯಾಗಿತ್ತು²⁷. ಈ ಗಳಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ, ಸಂಭವನೀಯ CPKM ಪ್ಯಾರಾಗ್ರಾಫ್ 2.2 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವ ಈ ಗಳಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ, ಸಂಭವನೀಯ CPKM ಪ್ಯಾರಾಗ್ರಾಫ್ 2.2 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವ CPKM²⁸ ನ ಕೇವಲ 35 ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟು (ಅಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ ₹ 89.60 ಕೋಟಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ ₹ 10.18 ಕೋಟಿ) ಎಂದು ಗಮನಿಸುವುದು

²⁷ ಕಳೆದುಹೋದ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ = ಒಟ್ಟು ರದ್ದಾದ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ X EPKM

²⁸ ಇಂಧನ, ತೈಲ ಮತ್ತು ಲಾಬ್ರಿಕಂಟ್‌ಗಳು (ಶೇ. 27), ಸವಕಳಿ (ಶೇ. 4) ಮತ್ತು ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ (ಶೇ. 4) ವೆಚ್ಚದ ಎಲ್ಲಾ ಇತರ ಘಟಕಗಳು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಅಥವಾ ರದ್ದತಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆಯೇ ಭರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಈ ರದ್ದತಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ತಪ್ಪಿಸಿದ್ದರೆ, EPKM ಮತ್ತು CPKM ನಡುವಿನ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಅಂತರವನ್ನು ಆ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ₹101.41²⁹ ಕೋಟಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕೊಡುಗೆ ಮಾರ್ಜಿನ್ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಸೆಳೆದ ನಂತರ, ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ರದ್ದಾದ ಕಿಮೀಗಳು ಒಟ್ಟು ಯೋಜಿತ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ 2.11 ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಕಾರ ದಿನಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ 1.7 ರಿಂದ 5.3 ಕಿಮೀ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕಿಮೀಗಳ ರದ್ದತಿಯು ಅತ್ಯಲ್ಪವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿತು.

ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ, ಯಾವುದೇ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ ಅಥವಾ ಪ್ರವಾಸಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದರ ವಿರುದ್ಧ ಶೂನ್ಯ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಇರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರದ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಪ್ರತಿ ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕಿಮೀಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದು ತಪ್ಪು ದಾರಿಗಳೆನಿಸುತ್ತದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಕಿಮೀಗಳ ಯಾವುದೇ ರದ್ದತಿಯು ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರವಾಸ ಅಥವಾ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯ ಸೇವೆಗಳ ಅಡ್ಡಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಸ್ ಸೇವೆಗಳು ಲಭ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

3.7.2 ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಕಿಮೀ ರದ್ದತಿ

ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಸಂಚಾರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮುಂತಾದ ಮಾನವಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ಡಿಪೋಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಅನುಪಾತವನ್ನು ಡಿಸೆಂಬರ್ 2004 ರಲ್ಲಿ 2.3 ಚಾಲಕರು ಮತ್ತು 2.3 ಕಂಡಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ 4.6 ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ GoK ನಿಗದಿಪಡಿಸಿತು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 2017-18 ಮತ್ತು 2019-20ರ ನಡುವೆ 255.41 ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀ (ಶೇ. 38.71) ರಿಂದ 137.63 ಲಕ್ಷ ಕಿ.ಮೀ (ಶೇ. 30.88)ಗಳ ರದ್ದತಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 2017-18 ಮತ್ತು 2019-20ರ ನಡುವೆ 9.55 ಲಕ್ಷ ಕಿ.ಮೀ (ಶೇ. 16.43) ರಿಂದ 6.91 ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀ (ಶೇ. 20.29) ರದ್ದತಿಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊರತೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ಬಿಎಂಟಿಸಿ ತಿಳಿಸಿತ್ತು. ಯೋಜಿತ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬಲವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು BMTC ವಿಫಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು. ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಕಡಿತದ ಹೊರತಾಗಿಯೂ COVID-19 ಅವಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ (ಕನಿಷ್ಠ ವಾಗಿದ್ದರೂ) ಎಂಬುದು ಈ ಅಂಶದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ನಿಗದಿತ ಕಿಮೀಗಳ ರದ್ದತಿಯ ಮೇಲೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊರತೆಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಮಾರ್ಚ್ 31 ರಂದು ಯೋಜಿತ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಸೇವೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನಡುವಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ 3.3 ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ 2017-18 ರಿಂದ 2021-22 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೊಂದಿಗೆ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಪರಾಮರ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಕೋಷ್ಟಕ 3.3: BMTC ಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ವರ್ಷವಾರು ವಿವರಗಳು

ವಿವರಗಳು	2018	2019	2020	2021	2022
ಯೋಜಿಸಿದ್ದ ಶೆಡ್ಯೂಲ್ ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	6,143	6,190	6,159	5,313	5,547
GoK ಆದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ಯೋಜಿತ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಅಗತ್ಯವಿದೆ					
ಕಂಡಕ್ಟರ್	14,129	14,237	14,166	12,220	12,758
ಚಾಲಕರು	14,129	14,237	14,166	12,220	12,758
ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ	28,258	28,474	28,332	24,440	25,516
ಒಟ್ಟು ಮಂಜೂರಾದದ್ದು	28,433	28,512	27,284*	27,384	27,384

²⁹ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಗಳಿಕೆಗಳು ₹ 201.19 ಕೋಟಿ – (₹ 89.60 ಕೋಟಿ + ₹10.18 ಕೋಟಿ)

ವಿವಿರಗಳು	2018	2019	2020	2021	2022
ಮಾರ್ಚ್ 31 ರಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ					
ಕಂಡಕ್ಟರ್	5,254	5,413	5,095	4,958	4,353
ಚಾಲಕರು ಮತ್ತು ಕಂಡಕ್ಟರ್	9,836	9,401	9,337	9,206	8,708
ಚಾಲಕರು	12,432	12,768	12,476	12,113	11,215
ಒಟ್ಟು ಕಾರ್ಯಪಡೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ	27,522	27,582	26,908	26,277	24,276
ಎಲ್ಲಾ ಖಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ					
ಅಗತ್ಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ (+)/ಕೊರತೆ(-) ಸಿಬ್ಬಂದಿ	-736	-892	-1,424	+1,837	-1,240

*- ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಂಜೂರಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.

ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ ನೋಡಿದಂತೆ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊರತೆಯು 2017-18 ರಿಂದ 2019-20 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ದ್ವಿಗುಣಗೊಂಡಿದ್ದು, ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ರದ್ದತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು.

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಸೆಳೆದ ನಂತರ, BMTC ಮೇ 2019 ಮತ್ತು ಜುಲೈ 2020 ರಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸು ಇಲಾಖೆ, GoK ವಿಧಿಸಿದ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಂದ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಅವರ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ (ಜೂನ್ 2023) BMTC ಡಿಸೆಂಬರ್ 2022 ರಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೋರಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ನೇಮಕಾತಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರವು ಮೌನವಾಗಿತ್ತು (ಜೂನ್ 2023).

3.7.3 ಇತರ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾದ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳ ರದ್ದತಿ

2017-20 ರಲ್ಲಿ, ಒಟ್ಟಾರೆ ರದ್ದಾದ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 40 ಪ್ರತಿಶತವು 'ಇತರ ಕಾರಣಗಳಿಂದ' ಆಗಿತ್ತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಇತರ ಕಾರಣಗಳು COVID-19 ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳ ರದ್ದತಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಅಂದರೆ, ಶೇಕಡಾ 99 ರವರೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಸ್‌ಗಳ ಸ್ಥಗಿತ, ಟೈರ್ ಪಂಕ್ಚರ್, ಕೆಟ್ಟ ರಸ್ತೆಗಳು, ರಸ್ತೆ ತಡೆಗಳು, ತಡವಾಗಿ ನಿರ್ಗಮಿಸುವುದು/ಬೇಗ ಆಗಮನ, ಬಂದ್‌ಗಳು/ಆಂದೋಲನಗಳು/ಮುಷ್ಕರಗಳು, ವಾಹನ ವಿನಿಮಯ, ದಟ್ಟಣೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಧರ್ಭಿಕ ಒಪ್ಪಂದಗಳಿಗಾಗಿ³⁰ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲು ಬಿವಂಟಿಸಿ ನೀಡಿರುವ 'ಇತರ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ' ಸೇರಿವೆ. ಈ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳು ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಕಳಪೆ ವಾಹನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಕಾರಣಗಳು ಪ್ಯಾರಾಗ್ರಾಫ್ 3.4.3 ರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರತಿ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸದ ಅವಧಿಯನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಶಿಫಾರಸು 5: (i) BMTC ತನ್ನ ಫ್ಲೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಿಡಿ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ರಿಪೇರಿ ಅಥವಾ ಬಸ್‌ಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಡಿಪೋಗಳಾದ್ಯಂತ ಬಿಡಿ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ದೃಢವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕು.

(ii) ನಗರದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿಗದಿತ ಮಾನದಂಡಗಳ ಪ್ರಕಾರ BMTCಯು ಅಗತ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(iii) ಸ್ಥಗಿತಗಳು, ಟೈರ್ ಪಂಕ್ಚರ್‌ಗಳು, ವಾಹನ ವಿನಿಮಯ ಇತ್ಯಾದಿ ವಾಹನಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ನೇರವಾದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿರುವ ಕಿಮೀಗಳ ರದ್ದತಿಯನ್ನು 'ಇತರ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವಿಕೆ' ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವ ಬದಲು 'ವಾಹನ ದುರಸ್ತಿ' ಎಂದೇ ವರ್ಗೀಕರಿಸಬೇಕು.

³⁰ ಬಿವಂಟಿಸಿ ಒದಗಿಸುವ ಸಾಂಧರ್ಭಿಕ ಒಪ್ಪಂದದ ಸೇವೆ ಅಂದರೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ದಿನದ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಸೆಳೆದ ನಂತರ, ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು ಮತ್ತು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದಂತೆ ರದ್ದುಗೊಂಡ ಕಿಮೀಗಳ ಸೂಕ್ತ ವರ್ಗೀಕರಣಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

3.8 BMTC ಮೇಲೆ ಮೆಟ್ರೋ ರೈಲು ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಭಾವದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಮಾರ್ಚ್ 2022 ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮೆಟ್ರೋ ರೈಲು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (BMRL) ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ 80 ಕಿಮೀ ದೂರವನ್ನು (ಪ್ರತಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 40 ಕಿಮೀ) ಎರಡು ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ರೋ ರೈಲು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ. BMRL BMTC ಗಿಂತ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ

ಮೆಟ್ರೋ ಫೀಡರ್ ಬಸ್

ವ್ಯಾಪಾರ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ. ಇದು ಮೆಟ್ರೋ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಮೆಟ್ರೋ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಮತ್ತು ಕೊನೆಯ ಮೈಲಿ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ವರ್ಧಿಸುತ್ತದೆ, ಇದು ಜನರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಯಾಣದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಳಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಮೆಟ್ರೋ ಲೈನ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಚಲಿಸುವ BMTC ಮಾರ್ಗಗಳು ಮತ್ತು ಮೆಟ್ರೋ ಫೀಡರ್ ಸೇವೆಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಆದಾಯವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಯಿತು.

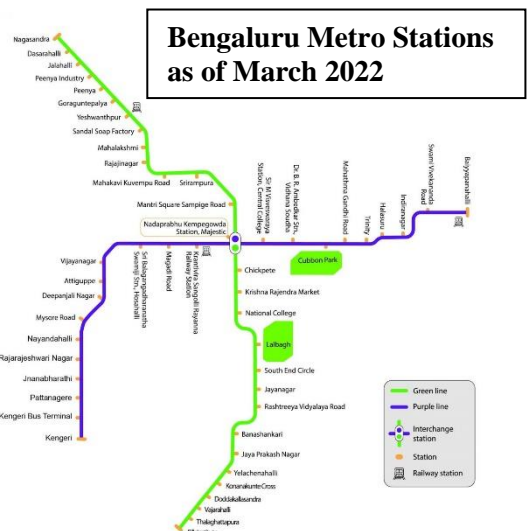
ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆಗಾಗಿ ಟ್ರಾಫಿಕ್-ಮುಕ್ತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಮೆಟ್ರೋ ರೈಲು ಸೇವೆಗಳು BMTC ಯ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಮೂಲ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ಗಮನಾರ್ಹ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಅದೇನೇ ಇದ್ದರೂ, ಮೆಟ್ರೋ ಫೀಡರ್ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ರೋ ರೈಲು BMTC ಗೆ ಅನನ್ಯ

3.8.1 ಮೆಟ್ರೋ ಲೈನ್‌ಗೆ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿರುವ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಡ್ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ಕಡಿತೆ

BMRL ನ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳು ಕೇವಲ ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಛೇದಿಸುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ, ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ (KBS). ಈ ಬಿಂದುವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದಲ್ಲಿ, BMRL ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ನಾಲ್ಕು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. 2017-18 ರಿಂದ 2021-22 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ನಾಲ್ಕು ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ BMTC ಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ 3.5 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. 2019-20ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ಕಡಿತೆವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಈ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿನ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು 1 ರಿಂದ 14 ಶೇಡ್ಯೂಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ.

ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿತು:

- i. ಒಂದು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೆ.ಆರ್. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಬಿಡದಿಗೆ³¹, ಮೆಟ್ರೋ ಮತ್ತು BMTC ಎರಡೂ ಸೇವೆಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ 8.9 ಕಿ.ಮೀ ³² ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಸಮಾನಾಂತರ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ, 8 ಮೆಟ್ರೋ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ 14 ಬಿಎಂಟಿಸಿ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಿವೆ. 2019-20ರಲ್ಲಿನ 71 ಪ್ರತಿಶತದಿಂದ 2021-22ರಲ್ಲಿ 54 ಪ್ರತಿಶತಕ್ಕೆ ಲೋಡ್ ಅಂಶದಲ್ಲಿನ ಇಳಿಕೆಯ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ನಾಲ್ಕಕ್ಕೆ ³³ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು.
- ii. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೆ.ಆರ್. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಸಿಲ್ಕ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ಗೆ³⁴ ಎರಡು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ³⁵ ಮೆಟ್ರೋ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು, BMTC ಮತ್ತು ಮೆಟ್ರೋ ಸೇವೆಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ 10.2 ಕಿ.ಮೀ. ಕ್ರಮಿಸುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ, 12 ಮೆಟ್ರೋ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ 23 ಬಿಎಂಟಿಸಿ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಿವೆ. ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿನ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು 2017-18 ರಲ್ಲಿ 21 ರಿಂದ 2021-22 ರಲ್ಲಿ 35 ಕ್ಕೆ ಏರಿತು. 2018-19 ರಲ್ಲಿ ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಲಾದ ಗರಿಷ್ಠ ಲೋಡ್ ಅಂಶವು ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ 62 ರಷ್ಟಾಗಿತ್ತು.
- iii. ಇತರ ಎರಡು ಮಾರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ BMTC ಸಾಧಿಸಿದ ಲೋಡ್ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಗಮನಾರ್ಹ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಹೀಗಾಗಿ, ಮೆಟ್ರೋ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು BMTC ಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತಿವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಈ ಎರಡೂ ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಮೂಲವು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ತರ್ಕಬದ್ಧಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಶಃ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ BMTCಯು ಈ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಲೋಡ್ ಅಂಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು.

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಸೆಳೆದ ನಂತರ, ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ, ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮತ್ತು ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ತರ್ಕಬದ್ಧಗೊಳಿಸುವಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದೆ.

3.8.2 ಮೆಟ್ರೋ ಫೀಡರ್ ಸೇವೆಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಆಧ್ಯತೆಯ ಸಾರಿಗೆಯಾಗಿ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ ಸೇವೆಗಳನ್ನು (BMTC ಮತ್ತು BMRCL) ಸಂಯೋಜಿಸುವುದನ್ನು ನಗರ ಭೂ ಸಾರಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ (DULT), GoK ಪರಿಗಣಿಸಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಭಾಗವಾಗಿ, ಮೆಟ್ರೋ ಫೀಡರ್ (MF) ಸೇವೆಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು DULT ನಿಂದ (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2018) ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮೆಟ್ರೋ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಹತ್ತುವ ಮತ್ತು ಇಳಿಯುತ್ತಿರುವ ಮೆಟ್ರೋ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಗಮ್ಯಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ MF ಸೇವೆಯನ್ನು ಬಳಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಇಚ್ಛೆಯ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ ನಂತರ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಮಾರ್ಚ್ 2022 ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ, BMTC 170 ಮೆಟ್ರೋ ಫೀಡರ್ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ 3.4 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

³¹ ಮಾರ್ಗದ ಉದ್ದ 30.8 ಕಿಮೀ (BMTC)

³² ದೀಪಾಂಜಲಿ ನಗರ ಮೆಟ್ರೋ ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ ಕೆಂಗೇರಿ ಮೆಟ್ರೋ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ

³³ 2019-20ರಲ್ಲಿ 18 ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳಿಂದ 2021-22ರಲ್ಲಿ 22 ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ

³⁴ ಮಾರ್ಗದ ಉದ್ದ 26.6 ಕಿಮೀ (BMTC)

³⁵ ಮೆಟ್ರೋ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಜೂನ್ 2017 ರಿಂದ ಭಾಗಶಃ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿತು. ಜನವರಿ 2021 ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಮಾರ್ಗ ವಿಸ್ತರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಕೋಷ್ಟಕ 3.4: ನಿರ್ವಹಿಸಲಾದ ಮೆಟ್ರೋ ಫೀಡರ್ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ವಿವರಗಳು.

ವರ್ಷ	ಮೆಟ್ರೋ ಫೀಡರ್ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸರಾಸರಿ ಲೋಡ್ ಅಂಶ	ಸಂಚಿತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಿ.ಮೀ (ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)	EPKM (₹ ಗಳಲ್ಲಿ)	CPKM (₹ ಗಳಲ್ಲಿ)	ನಷ್ಟ ಪ್ರತಿ ಕಿ.ಮೀಗೆ (₹ ಗಳಲ್ಲಿ)	ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದಾದ ಒಟ್ಟು ನಷ್ಟloss (₹ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)
2017-18	195	59.21	53.15	36.77	59.58	22.81	12.12
2018-19	138	72.68	61.72	45.12	65.01	19.89	12.27
2019-20	139	73.93	57.76	46.32	66.36	20.04	11.58
2020-21	87	44.17	14.14	25.08	114.99	89.91	12.71
2021-22	170	53.33	37.2	30.10	87.97	57.87	21.53
ಒಟ್ಟು			223.97				70.22

ಮೂಲ: BMTC ನೀಡಿದ ಮಾಹಿತಿ

ಮೇಲೆ ನೋಡಿದಂತೆ, MF ಸೇವೆಗಳು 44 ಪ್ರತಿಶತದಿಂದ 74 ಪ್ರತಿಶತದವರೆಗೆ ಸರಾಸರಿ ಲೋಡ್ ಅಂಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಕೆಳಗಿನ ಕೇಸ್ ಸ್ಟಡಿ 3.2 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸಿದಂತೆ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಗಳ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. 2018-19 ಮತ್ತು 2019-20ರಲ್ಲಿ MF ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ಕಿ.ಮೀ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ನಷ್ಟವು ಕ್ರಮವಾಗಿ ₹19.89 ಮತ್ತು ₹20.04 ಆಗಿದೆ. ಇದು BMTC ಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಫ್ಲೀಟ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಂದ (ಪ್ರತಿ ಕಿ.ಮೀ.ಗೆ ₹ 17.04 ಮತ್ತು ₹ 18.50) ಪ್ರತಿ ಕಿ.ಮೀ ನಷ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, MF ಸೇವೆಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಲು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದರೂ, BMTC ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ನಷ್ಟವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿತು.

ಶಿಫಾರಸು 6: (i) ಕಡಿಮೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಆವರ್ತನವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು BMTC ಸೂಕ್ತ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸಗಳನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(ii) MF ಸೇವೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರಿಂದ BMTCಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

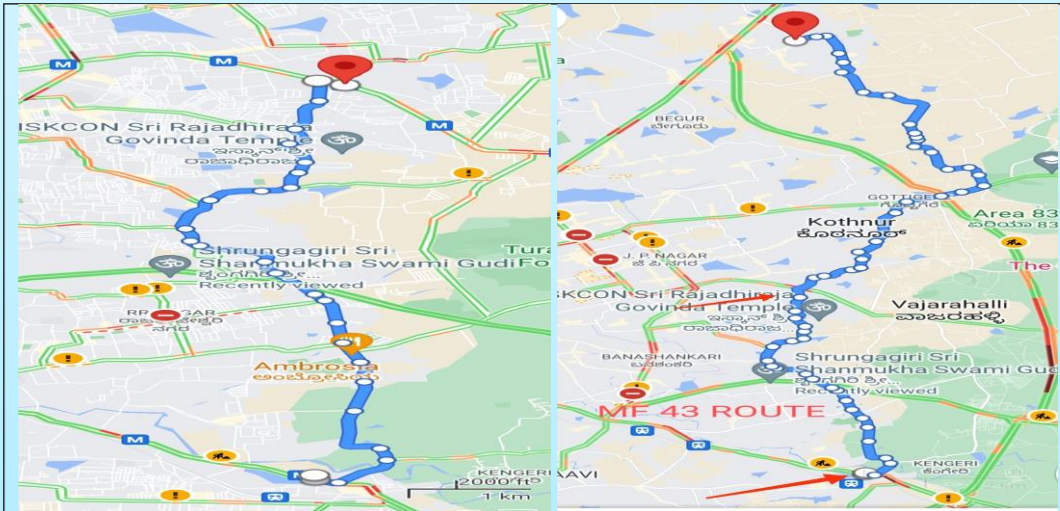
ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಸೆಳೆದ ನಂತರ, ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) MFಗಳ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ತರ್ಕಬದ್ಧಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿತು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆಯ ಕೊರತೆಗೆ ನಿಧಿಯೊದಗಿಸುವ (ವಿಜಿಎಫ್) ಗೆ BMTC ವಿನಂತಿಸಿದ್ದು ನಗರ ಭೂ ಸಾರಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಹೊಸ ಮೆಟ್ರೋ ಫೀಡರ್ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಮೊದಲು ಸೂಕ್ತ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಕೊರತೆ: ಪ್ರಯಾಣದ ಒಂದು ಭಾಗವು ಮೆಟ್ರೋ ಮಾರ್ಗಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾದಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳು MF ಸೇವೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಒಂದು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವಿಶ್ಲೇಷ ಮೆಟ್ರೋ ಫೀಡರ್ (MF) ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವಾಗ, BMTC ಅದೇ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿರುವ ಮೆಟ್ರೋ ಫೀಡರ್ ಸೇವೆಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. 2021-22ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮ ವಿಭಾಗದ ಮೆಟ್ರೋ ಫೀಡರ್ ಸೇವೆಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ, ಕೇಸ್ ಸ್ಟಡಿ 3.2 ರಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಹೊಸ ಮೆಟ್ರೋ ಫೀಡರ್ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು.

ಕೇಸ್ ಸ್ಟಡಿ 3.2: ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾಂತರವಾದ MF ಸೇವೆಗಳು

ಕೆಂಗೇರಿ ಮೆಟ್ರೋವನ್ನು ನೇರಳೆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೋಣನಕುಂಟೆ ಕ್ರಾಸ್ ಮೆಟ್ರೋವನ್ನು ಗ್ರೀನ್ ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಲು ನಿಗಮವು 2021-22 ರಲ್ಲಿ 6 ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳೊಂದಿಗೆ MF 43 ಮತ್ತು 3 ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳೊಂದಿಗೆ MF 43 A ಎರಡು ವಿಶೇಷ ಮೆಟ್ರೋ ಫೀಡರ್ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆ (378- 32 ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳೊಂದಿಗೆ) ಮತ್ತು ಒಂದು ಮೆಟ್ರೋ ಫೀಡರ್ ಸೇವೆ (MF 378- 11 ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳೊಂದಿಗೆ) ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಹೀಗಾಗಿ, ಬಿಎಂಟಿಸಿಯ ಎರಡು ವಿಭಿನ್ನ ಸೇವೆಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರತಿಶತ 100ರಷ್ಟು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿದ್ದವು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಲೋಡ್ ಅಂಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ(57.5 ಮತ್ತು 64.19 ಶೇಕಡಾ ಕ್ರಮವಾಗಿ) MF 378 ಮತ್ತು 378 ಸೇವೆಗಳ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಾಗಿ MF 43 A ಮತ್ತು MF 43 ರ ಲೋಡ್ ಅಂಶವು ತುಂಬಾ ಕಳಪೆಯಾಗಿತ್ತು (ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ 27.60 ಮತ್ತು 32.21 ಶೇಕಡಾ).

MF 43 & MF 43 A ಮಾರ್ಗ (ಕೆಂಗೇರಿಯಿಂದ ಕೋಣನಕುಂಟೆವರೆಗೆ) 378 & MF 378 ಮಾರ್ಗ (ಕೆಂಗೇರಿಯಿಂದ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಿಟಿ)

ಕಳಪೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆಯಿಂದಾಗಿ ಫೀಡರ್ ಸೇವೆಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು:

- ನವೆಂಬರ್ 2021 ರಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾದ MF 43 A ನ ಎಲ್ಲಾ 3 ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು 82 ರಿಂದ 101 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ ನಂತರ ಫೆಬ್ರವರಿ 2022 ರಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.
- ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮತ್ತು ನವೆಂಬರ್ 2021 ರ ನಡುವೆ ಪರಿಚಯಿಸಲಾದ MF 43 ರಲ್ಲಿ 6 ಶೆಡ್ಯೂಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 3 ಶೆಡ್ಯೂಲ್‌ಗಳನ್ನು 1 ರಿಂದ 18 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ ನಂತರ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಅದೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

3.9 ಅಸಮರ್ಥ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರ

BMTCಯು ವೋಲ್ಟೋ ಮತ್ತು ಕರೋನಾ ತಯಾರಿಕೆಯ ವಿವಿಧ ಮಾದರಿಗಳ ಹವಾನಿಯಂತ್ರಣ ಸೌಲಭ್ಯದೊಂದಿಗಿನ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ. ಈ ಬಸ್ಸುಗಳು ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಸೇವೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್ಸುಗಳ ನಡುವಿನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಲಾಭದಾಯಕತೆಯ ತುಲನಾತ್ಮಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ 3.6 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿತು:

i. 2017-22ರಲ್ಲಿ, ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳ ಒಟ್ಟು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಕಿಮೀಗಳು ಸುಮಾರು 1,594.32 ಲಕ್ಷ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇದು BMTC ಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಫ್ಲೀಟ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ಶೇಕಡಾ 9.37 ರಷ್ಟಿತ್ತು. 2017-18 ರಿಂದ 2021-22 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಪ್ರತಿ ಕಿ.ಮೀ ನಷ್ಟವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್‌ಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಕಿ.ಮೀ ನಷ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಿತ್ತು ಮತ್ತು ನಿಗಮದ ಒಟ್ಟಾರೆ ನಷ್ಟ ಪ್ರತಿ ಕಿ.ಮೀಗೆ ₹ 13.39 ರಿಂದ ₹ 48.77 ನಷ್ಟದ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿ ಕಿ.ಮೀಗೆ ₹ 18.30 ರಿಂದ ₹ 195.86 ರಷ್ಟಾಗಿತ್ತು.

ii. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು³⁶ ವೋಲ್ಟೋ ಬಸ್‌ಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಅವಧಿಯನ್ನು 15 ವರ್ಷಗಳು ಅಥವಾ 10.00 ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀಗಳು ಯಾವುದನ್ನು ಮೊದಲಾಗಿರುತ್ತದೋ ಅದೆಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ.

ಆಯ್ದು ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ, 2011 ಮತ್ತು 2014 ರ ನಡುವೆ ಖರೀದಿಸಲಾದ ಮಾರ್ಕ್ IV (ಹಳೆಯ) ಬಸ್‌ಗಳು (85 ಬಸ್‌ಗಳು) 2007-11 (212) ನಡುವೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಖರೀದಿಸಿದ ಮಾರ್ಕ್-III ಬಸ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ³⁷ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಆಡಿಟ್ ಗಮನಿಸಿದೆ. ಇದು 2023 ಮತ್ತು 2026 ರ ನಡುವೆ 15 ವರ್ಷಗಳ ಜೀವನವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಬಳಕೆಯಾಗದ ವೋಲ್ಟೋ ಮಾರ್ಕ್ III ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 10.00 ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ 15 ವರ್ಷಗಳ ಮೊದಲು ವೋಲ್ಟೋ ಮಾರ್ಕ್ IV ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ನಿವೃತ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾದ ಸಂಭಾವ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎರಡು ತಲೆಮಾರಿನ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಪ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಈ ವಾಹನಗಳ ಬದಲಿಗಾಗಿ ಬಂಡವಾಳದ ಕೊರತೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಫ್ಲೀಟ್ ಬಲವನ್ನು ಕುಂಠಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

iii. ಇದಲ್ಲದೆ, 2011-12 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡ 25 ಕೊರೊನಾ ಬಿಎಸ್-IV ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಬಿಎಂಟಿಸಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸದಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. 2017-22 ರವರೆಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಈ ಎರಡರಿಂದ ಏಳು ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು (ಶೇ 8 ರಿಂದ 28 ರಷ್ಟು) ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಮಾರ್ಚ್ 2018 ರಲ್ಲಿ, ದಿನಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ 200 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 10 ಬಸ್‌ಗಳು (ಶೇಕಡಾ 40) 16 ದಿನಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದವು, ಇದು ಮಾರ್ಚ್ 2019 ರಲ್ಲಿ 8 ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಚ್ 2020 ರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳ ಕಳಪೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಡಿಪೋ ಸಂಖ್ಯೆ 7 ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕೇಸ್ ಸ್ಟಡಿ 3.3 ರಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

³⁶ ದಿನಾಂಕ 15.02.2016 ರ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ, Saree07 Nasae2016

³⁷ ಮಾರ್ಕ್ IV ಬಸ್‌ಗಳು ಓಡಿದ ಕನಿಷ್ಠ, ಗರಿಷ್ಠ ಮತ್ತು ಸರಾಸರಿ ಕಿಮೀಗಳು 4.08 ಲಕ್ಷ, 10.71 ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು 6.96 ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಕ್ III ಬಸ್‌ಗಳು 3.63 ಲಕ್ಷ, 10.13 ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು 6.79 ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ.

ಕೇಸ್ ಸ್ಟಡಿ 3.3: ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳ ಕಡಿಮೆ ಬಳಕೆ

ಸುಭಾಷ್ ನಗರದ ಡಿಪೋ ನಂ.7, ಮಾರ್ಕ್-II, ಮಾರ್ಕ್-III, ಮಾರ್ಕ್ IV (ಹಳೆಯ) ಮತ್ತು ಮಾರ್ಕ್ IV ಹೊಸ ವೋಲ್ಟೋ ಬಸ್‌ಗಳಂತಹ ವಿವಿಧ ಮಾದರಿಗಳ 270 ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ, 2006 ರಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡ 37 ಮಾರ್ಕ್-II ಬಸ್‌ಗಳು ಈಗಾಗಲೇ 15 ವರ್ಷಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಅವಧಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿವೆ ಆದರೆ ಸರಾಸರಿ 5.8 ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿವೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಅಲ್ಲದೆ, 2007 ಮತ್ತು 2010 ರ ನಡುವೆ 109 ಮಾರ್ಕ್-III ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ 2022 ರ ವೇಳೆಗೆ ಸರಾಸರಿ 6.79 ಲಕ್ಷ ಕಿ.ಮೀ.ಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆನಡೆಸಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಪ್ರತಿ ಬಸ್‌ಗೆ 10 ಲಕ್ಷ ಕಿ.ಮೀ.ಗಳವರೆಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಕ್ಷೀಣವಾಗಿತ್ತು. ಮಾರ್ಚ್ 2020 ರ ನಂತರ ಕೋವಿಡ್-19 ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ಮತ್ತು ಅದರ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಅನುಮತಿಸಿದ ನಂತರವೂ ಈ ಬಸ್‌ಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆಯ ಅವುಗಳಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಸೇವೆಗಳಿಗಿಂತ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದವು.

ಈ ಪ್ರಕರಣಗಳಬಗ್ಗೆ ಗಮನಸೆಳೆದ ನಂತರ, BMTC ಮಾರ್ಕ್-III ರಲ್ಲಿನ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಎಂಜಿನ್ ವೈಫಲ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಹೊಸ BS-IV ವೋಲ್ಟೋ ಬಸ್‌ಗಳು KMPL ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಇಂಧನ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದೇ ಮಾರ್ಕ್-III ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಬಳಕೆಗೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶಿಫಾರಸು 7: (i) ಮಾರ್ಕ್ III ಮತ್ತು ಮಾರ್ಕ್ IV ಬಸ್‌ಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಲ್ಲದ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ತೆಗೆದುಹಾಕು.

(ii) ವೆಚ್ಚದ ಲಾಭ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಬೇಡಿಕೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ (ಗುರಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ) ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಬೇಕು.

ನಿರ್ಗಮನ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ (ಏಪ್ರಿಲ್ 2023), ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದ ದೇಶದ ಮೊದಲ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆ BMTC ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ ಮತ್ತು IT ಕಾರಿಡಾರ್ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇವೆರಡೂ COVID 19 ನಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿದ್ದವು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಮಾರ್ಕ್-IV ಬಸ್ಸುಗಳು ಉತ್ತಮ ಮೈಲೇಜ್ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಕ್-III ಬಸ್ಸುಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ನಿಗದಿತ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಮಾರ್ಕ್-III ಬಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಕರೋನಾ ಮೇಕ್ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಭರವಸೆ ನೀಡಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸುಧಾರಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

3.10 ಡೆಡ್ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳ ಅತಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ

ಬಸ್‌ಗಳ ಆದಾಯ ಗಳಿಕೆಯಲ್ಲದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಡೆಡ್ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಯಮಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಡಾಕಿಂಗ್/ ದುರಸ್ತಿ, ತೈಲ/ಇಂಧನದ ತುಂಬುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗಾಗಿ ಡಿಪೋಗಳಿಂದ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಿಗೆ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವಾಗ ಡೆಡ್ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಡೆಡ್ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ವೆಚ್ಚಗಳು ಫ್ಲೀಟ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಡೆಡ್ ಕಿಮೀಗಳನ್ನು

ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಯೋಜಿತಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಅದರಿಂದ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳು ಹತ್ತಿರದ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಮೊದಲ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ/ನಿಲ್ದಾಣ ಅಥವಾ ಕೊನೆಯ/ನಿಲ್ದಾಣದ ನಡುವಿನ ಅಂತರ, ಡಿಪೋ ಮತ್ತು CWS ನಡುವಿನ ಅಂತರ ಅಥವಾ ಇಂಧನ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಡಿಪೋಗೆ BMTC ನಿಂದ ಡೆಡ್ ಕಿಮೀಗಳ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

2017-18 ರಿಂದ 2021-22 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾದರಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾದ ಹತ್ತು ಬಸ್ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಒಂಬತ್ತು ಬಸ್ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್‌ಗಳು ಡೆಡ್ ಕಿಮೀಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಮಿತಿಯನ್ನು 11.50 ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀರಷ್ಟು ಮೀರಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆಯಾ ಡಿಪೋಗಳಿಗೆ CPKM ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಲಾದಂತೆ ₹ 2.64 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ 3.7 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಆರ್ಡಿನರಿ ಬಸ್ ಡಿಪೋ ನಂ. 08, ಯಶವಂತಪುರ ಮತ್ತು ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್ ಡಿಪೋಗಳು ನಂ.7, ಸುಭಾಷ್ವಗರ ಮತ್ತು ನಂ.13, ಕತ್ತಿಗುಪ್ಪೆಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿತ ಗುರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಡೆಡ್ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಬಸ್ ಡಿಪೋಗಳ ಹೊರಗೆ ಬಸ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು.

ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಲ್ಲದ ಡೆಡ್ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಗಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಸ್

ಇತರೆ RTCಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, DTCಯು ಒಟ್ಟು ನಿಗದಿತ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ನ ಶೇಕಡಾ 0.1 ರಿಂದ 0.5 ರಷ್ಟು ಡೆಡ್ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಅನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. PMPML 0.6 ರಿಂದ 1.1 ಪ್ರತಿಶತದ ನಡುವೆ ಸತ್ತ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. BMTC ಒಟ್ಟು ನಿಗದಿತ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳ 2.8 ರಿಂದ 3.4 ಪ್ರತಿಶತ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಡೆಡ್ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಅನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು BMTC ಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಸೂಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಿಫಾರಸು 8: ಡೆಡ್ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಡಿಪೋ ಸ್ಥಳದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಮಾರ್ಗಗಳ ಪ್ರಾರಂಭ/ಕೊನೆಯ ಬಿಂದುಗಳು ಮತ್ತು ಡಿಪೋಗಳ ನಡುವೆ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

ಏಪ್ರಿಲ್ 2023 ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಗಮನ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜೂನ್ 2023 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉತ್ತರಗಳಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರವು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು ಮತ್ತು ಅತಿಯಾದ ಡೆಡ್ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

3.11 TTMCಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸೌಕರ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಭಾರತದ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ನಗರ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಗರ ನವೀಕರಣ ಮಿಷನ್ (JnNURM) ಅನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ BMTC ಯಿಂದ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಟ್ರಾನ್ಸಿಟ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳನ್ನು (TTMC) ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಯಿತು. TTMC ಗಳ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಸೌಕರ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಗ್ರ ಸಾರಿಗೆ

ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು, ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿನ ದಟ್ಟಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಪ್ರಕಾರಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಘರ್ಷಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸಂಚಾರದ ಸುಗಮ ಹರಿವು ಇತ್ಯಾದಿ.

ಎಲ್ಲಾ 10 TTMCಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಲ್ಲಿ (ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ ಮತ್ತು ಶಿವಾಜಿನಗರ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ) ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಜಂಟಿ ತಪಾಸಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಶೌಚಾಲಯಗಳು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗಾಗಿ ಕಾಯುವ ಕೊಠಡಿಗಳು, ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿ CCTV ಕಣ್ಗಾವಲು, ವಿಕಲಚೇತನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ರ್ಯಾಂಪ್‌ಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿತ್ತು.

ಕೋಲಮಂಗಲ TTMCಯಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಲಾಗಿತ್ತು

KBS ನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದ್ದ CCTV ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ

ಶಾಂತಿನಗರ TTMCಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲದಿರುವುದು

ಒದಗಿಸಿದ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಬಳಸಬಹುದಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಶುಚಿತ್ವ / ನೈರ್ಮಲ್ಯವನ್ನು ಸಹ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಯಾವುದೇ ಉಪಹಾರಗೃಹಗಳು, ಅಂಗಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ, ಇವು ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ BMTCಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಆದಾಯವನ್ನೂ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಬಸ್ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ವಿವರಗಳಂತಹ ಕನಿಷ್ಠ

ಕೋರಮಂಗಲ TTCM ಹೊರಗಿನ ಬಸ್ ತಂಗುದಾಣ

ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ TTCM ಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಅನುಬಂಧ 3.8 ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೋರಮಂಗಲದಲ್ಲಿ BMTC ಬಸ್‌ಗಳು TTCMಯಲ್ಲಿರುವ ಬಸ್ ಬೇಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸದಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. TTCMಯ ಹೊರಗಿರುವ ಬಸ್ ತಂಗುದಾಣಗಳಿಂದ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, TTCMಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನೇ ವಿಫಲಗೊಳಿಸಿದ್ದರು.

ನಿರ್ಗಮನ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ (ಏಪ್ರಿಲ್ 2023) ಮತ್ತು ಜೂನ್ 2023 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ, TTCMಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಬಸ್‌ಗಳು TTCM ನಿಲ್ದಾಣದೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದನ್ನು BMTC ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿದೆ.

3.12 BMTC ಸೇವೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳು

BMTC ಸೇವೆಗಳ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಬಳಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕೆ 2,079 ಮಂದಿ ಸ್ಪಂದಿಸಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸುಮಾರು 50 ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟು ಜನರು ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ BMTC ಅತ್ಯಂತ ಆದ್ಯತೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟಾರೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 73 ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟು ಜನರು BMTC ಯ ಸೇವೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೃಪ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಿತವ್ಯಯದ ಬಸ್ ದರ ಅಥವಾ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳು ತಮ್ಮ ಮೂಲ/ಗಮ್ಯಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವುದು ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ (ಶೇ 90) BMTC ಅನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳಾಗಿದ್ದವು. BMTC ಬಸ್ಸುಗಳ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯಾಣದ ಸಮಯ ಮತ್ತು ಕಳಪೆ ಬಸ್ ಆವರ್ತನವು ಪ್ರಯಾಣಿಸಲು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡದ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಕರು ನೀಡಿದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಹೀಗಾಗಿ, ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಆವರ್ತನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು BMTC ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹವಾಗಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಗರದಲ್ಲಿನ ಅತ್ಯಂತ ಮಿತವ್ಯಯ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವಾಗಿ ಅದರ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ನೆಲೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದವರು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ತೃಪ್ತರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಸ್‌ಗಳು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕಂಡಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಟಿಕೆಟ್ ಖರೀದಿಸಿದ ನಂತರ

ಚಿಲ್ಲರೆಹಣವನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಪ್ರಮುಖ ದೂರುಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದರು. ಸುಮಾರು ಶೇಕಡಾ 26ರಷ್ಟು ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಲ್ಲಿ, ಬಸ್ಸುಗಳು ರಸ್ತೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ, ಇದು ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಏರುವ ಮತ್ತು ಇಳಿಯುವ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದು ಎಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದರು. ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ತನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಮಾಡುವಾಗ, ಕೆಲವು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ವಿಪರೀತ ರಶ್ ಕಾರಣ, ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಸ್‌ಗಳು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅಸಮರ್ಪಕ ಅವರ್ತನದ ಕಾರಣ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮೊದಲ ಗಂಟೆಯ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಬರೆದ ಪತ್ರಗಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಬಸ್ಸುಗಳು ರಸ್ತೆ ಮಧ್ಯೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದು

* KANAKASHEE FIRST GRADE COLLEGE DEVANAHALLI. Pr. Devanahalli - 9008330295 Principal 9995068183. Buses are not stopping near the college, students are facing so many problems and they are coming from various places around Devanahalli. They have to walk for a km daily. So pls provide buses and provide stops to our nearby college. Date: 03/03/2023 Devanahalli J. Principal KANAKASHEE FIRST GRADE COLLEGE NEAR SOUTH BANGALORE UNIVERSITY ROAD DEVANAHALLI TOWN, BEGGALUR RURAL DISTRICT-562110	* Govt First Grade College Devanahalli Pr - Shivaramaiah - 9448887079. - principal Buses are not stopping near the college, students are commuting from various places around Devanahalli. They have to walk for a km to reach the college. Buses are moving very fast few times students met with accidents, need road hump in front of the college. Frequency of buses in morning around 10AM and evening around 4PM should be increased. Toll charges are collected for every trip at Devanahalli toll plaza even for day pass/monthly pass holders. Date: 03/03/2023 Shivaramaiah Principal Govt First Grade College Devanahalli Beggur Rural District-562110
To, The office of the Principal Accountant General Indian Audit & Accounts Department Karnataka, Bengaluru. 06/03/2023 Respected sir, Firstly we would like to appreciate the initiative taken by the BMTC department for providing Student pass online which has reduced a big burden of waiting in for long time in Depots. Since hundreds of students coming to our institution are from rural area most of the students are not able to attend 1st period classes. We would request your kind self to provide extra buses in few routes like Chintamani road, Kolar Road, Malur Road and Sarjapur road so that none of the student will lose the first hours and please provide extra buses on Monday morning since we are receiving many complaints from students that on Monday drivers are not stopping the buses due to heavy rush. Hope these will be considered for the benefits of the students throughout the rural district. Thank you so much for doing this survey and listening to our issues. Thanking you, Regards Mahadeva PU & Degree College Hosakote Town 6/3/23 MAHADEVA PU & DEGREE COLLEGE College Road, Near Telephone Exchange Office, Hosakote Town, Hosakote-562114, Bengaluru Rural Dist. 6/3/23 MAHADEVA COLLEGE OF COMMERCE College Road, Near Telephone Exchange Office, Hosakote Town, Hosakote-562114, Bengaluru Rural Dist.	9449646772 Chandrasha malkala Hoskote pu Govt pu college. 06/03/2023 Respected sir, While appreciating your initiative to handle the traffic problem and transportation problem around Bangalore regarding the general public and students in particular I would like to bring your kind notice that in our Hoskote which the staff of BMTC and KSRTC are not co-operating properly to travel in the bus. By not stopping the bus many times they are not stopping the bus. Sometimes they stop the bus far away from the bus stop. The BMTC buses required in more numbers from Bidaravali, Rampura and Chikka-Timpoti routes. Please help us to get more buses so that our students will get in atleast from the next academic year. Please do the needful. Thank you. Principal Govt. PU Primary Coll, Hoskote-562114, Bengaluru Rural District Bullage Code: 062130

ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಪತ್ರಗಳು

ಸುಮಾರು 61 ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟು ಜನರು ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿದ್ದು, ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ವರದಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ಯಾರಾಗ್ರಾಫ್ 3.1 ರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ BMTC ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಇಳಿಕೆ ಕಂಡುಬಂದರೂ, ಉತ್ತುಂಗದ ಅವಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು BMTC ಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಫ್ಲೀಟ್‌ನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತುಂಗದ ಅವಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಬಹಿರಂದವಡಿಸಿತು.

ಸ್ವಚ್ಛತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 10 ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟು ಜನರು ಮಾತ್ರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮಾಧಾನಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ, 76 ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟು ಜನರು ಬಸ್ಸುಗಳು ವಿವಿಧ ಹಂತದ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ ಎಂದು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದವರಲ್ಲಿ 14 ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟು ಜನರು ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿನ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ನೆಲೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು BMTC ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 80 ರಷ್ಟು ಜನರು ಮುಂಜಾನೆ ಮತ್ತು ತಡರಾತ್ರಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ BMTC ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಂಶವು ಶಾಫ್ಟಿನಿಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ಭಯ ಯೋಜನೆಯಡಿ (CCTV ಕ್ಯಾಮೆರಾಗಳ ಅಳವಡಿಕೆ, ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾನಿಕ್ ಬಟನ್ ಇತ್ಯಾದಿ) ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಉಪಕ್ರಮಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನವು ಈ ಕ್ರಮಾಂಕಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಸೆಳೆದ ನಂತರ, BMTC ಎಲ್ಲಾ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ AVLS ಸಿಸ್ಟಮ್ ಮತ್ತು ETM ಅನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು AVLS ಸಿಸ್ಟಮ್‌ನಿಂದ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಪಡೆದ ನಂತರ, ಉತ್ತುಂಗದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣದ ಸಮಯವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಹಾಗೂ ಉತ್ತುಂಗವಲ್ಲದ ಅವಧಿಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರಯಾಣದ ಮಾದರಿ, ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆ ಆಧಾರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ ತರ್ಕಬದ್ಧಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) ಉತ್ತರಿಸಿದೆ. ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ನಿಯಮಿತ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಂಚಾರ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಯಾಣಿಕರೊಂದಿಗೆ ಅವರ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗುವುದು. ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ದೂರುಗಳ ಮೇಲೆ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ದೂರು ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿತು.

ಅಧ್ಯಾಯ 4

ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು

ನಿರ್ವಹಣೆ

ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ

BMTC ಯ ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವೆಚ್ಚವು ತನ್ನ ಫ್ಲೀಟ್‌ಗೆ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಡಿಪೋಗಳಿಂದ ಸಂಟ್ರಲ್ ವರ್ಕ್‌ಶಾಪ್‌ಗಳಿಗೆ (CWS) ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ ಮತ್ತು ಫಿಟ್‌ನೆಸ್ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ವಾಹನ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ CWSನಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶುದ್ಧನೆಯ ಗಮನಿಸಿದೆ. ಈ ವಿಳಂಬಗಳಿಂದಾಗಿ ಬಸ್ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿ BMTCಯ ಆದಾಯ ನಷ್ಟವಾಯಿತು. CWSನಲ್ಲಿ ಕಳಪೆ ದಾಸ್ತಾನು ನಿರ್ವಹಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ನಿಯಮಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬಸ್ಸುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದಿದ್ದವು. ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿನ ನಿಯಮಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿಳಂಬವು ಎಂಜಿನ್‌ಗಳು, ಬ್ಯಾಟರಿಗಳು ಮತ್ತು ಬಿಡಿಭಾಗಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು. ಬಸ್ಸುಗಳು ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್‌ಗೆ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳ (KMPL) ಅಂಶದ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಇಂಧನ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸದ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಸಹ BMTC ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

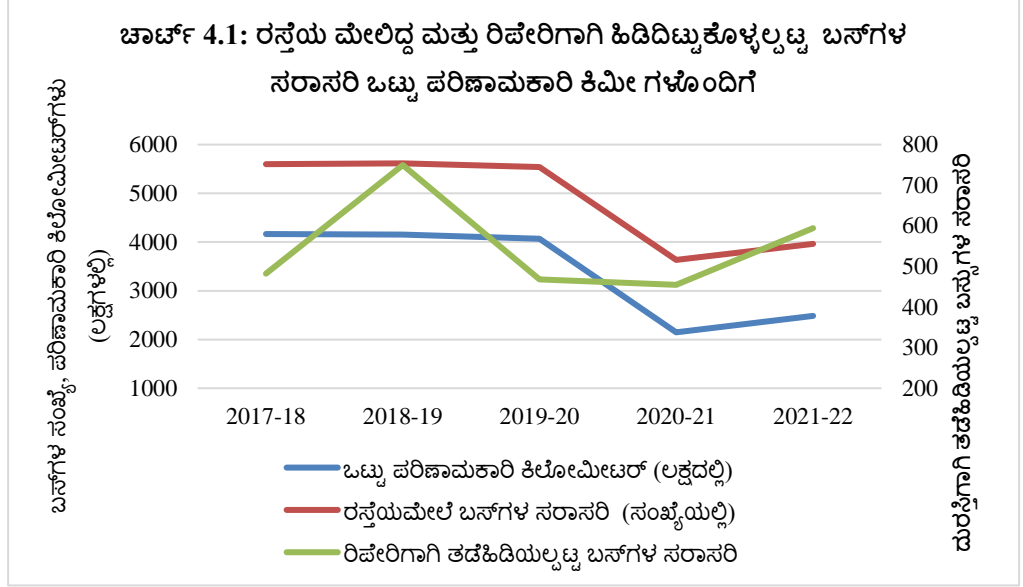
ಸುಗಮ ಫ್ಲೀಟ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಬಸ್‌ಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಮತ್ತು ನಿಯಮಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. BMTCಯಲ್ಲಿ, ಆಯಾ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಬಸ್‌ಗಳ ನಿಯಮಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ದುರಸ್ತಿಗಾಗಿ, ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಸ್ ಬಾಡಿ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸ, ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ರಿಕಂಡಿಶನ್ ಕೆಲಸ (ಇಂಜಿನ್ ಸೇರಿದಂತೆ), ಫಿಟ್‌ನೆಸ್ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ನವೀಕರಣ (ಎಫ್‌ಸಿಆರ್), ಹೆವಿ ಬಾಡಿ ರಿಪೇರಿ (ಎಚ್‌ಬಿಆರ್), ಟೈರ್ ರಿಟ್ರೆಡಿಂಗ್, ದುರ್ಬಲ / ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿದ ರಚನಾತ್ಮಕ ಭಾಗಗಳ ಬದಲಾವಣೆ, ಬಸ್‌ಗಳ ಪೇಂಟಿಂಗ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲಸಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. BMTC ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಕೇಂದ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು (CWS) ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ, ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಲಕರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾದ ನ್ಯೂನತೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಆಯ್ದು ಡಿಪೋಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳಲ್ಲಿನ ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಅವಲೋಕನಗಳನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಹೊರತರಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಬಸ್‌ಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

4.1 ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚಗಳು

ಲಭ್ಯವಿರುವ ಫ್ಲೀಟ್, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಫ್ಲೀಟ್, ರಿಪೇರಿಗಾಗಿ ಹಿಡಿದಿರುವ ಬಸ್ಸುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ವರ್ಷವಾರು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕಂಡಿಕೆ 3.5 ರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ 3.2 ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ವಾರ್ಷಿಕ ರಿಪೇರಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ (R&M) ವೆಚ್ಚದ ವಿವರಗಳು ಮತ್ತು ಫ್ಲೀಟ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಪ್ರತಿ ಕಿಮೀ/ ಫ್ಲೀಟ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿ ವಾಹನಕ್ಕೆ R&M ವೆಚ್ಚಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅನುಬಂಧ 4.1 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದೆ:

- i. 2018-19ರಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸುಗಳ ಶಾರೀರಿಕ³⁸ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನವೀಕರಿಸುವ ನಿರ್ವಹಣಾ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದಾಗಿ ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಹಿಡಿದಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಸರಾಸರಿ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿತ್ತು. 2017-22 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಿಮೀ ಓಟ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳಿದ್ದ ಬಸ್ಸುಗಳ ಸರಾಸರಿ ಜೊತೆಗೆ ರಿಪೇರಿಗಾಗಿ ಹಿಡಿದಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಸರಾಸರಿ ಬಸ್‌ಗಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು **ನಕ್ಷೆ 4.1** ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

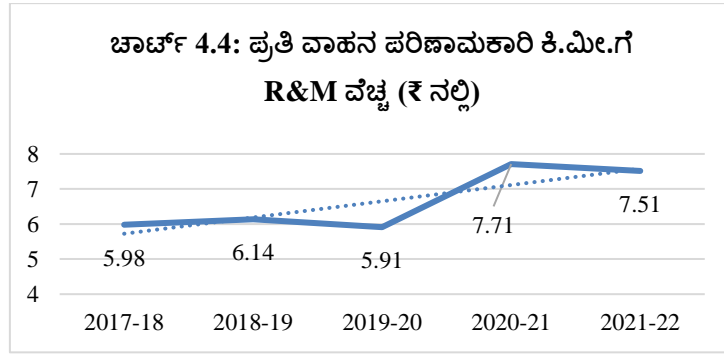
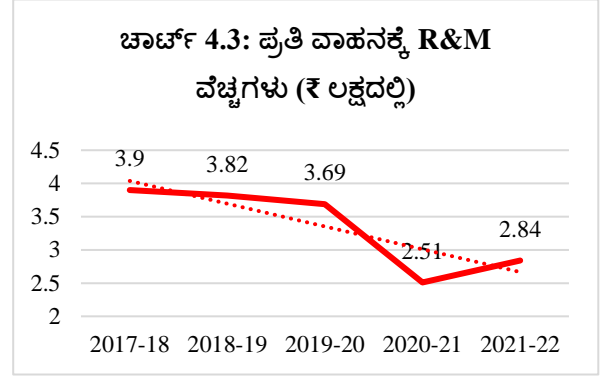
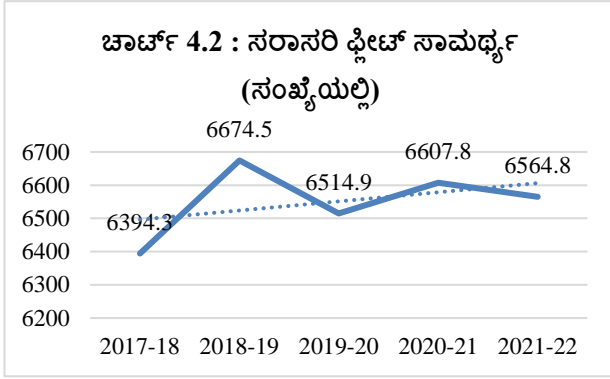

ಮೂಲ: BMTC ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವರದಿ (PAR)

ಮೇಲಿನ ವಿವರಗಳಂತೆ, ರಿಪೇರಿಗಾಗಿ ಹಿಡಿದಿಡಲ್ಪಡುವ ಬಸ್‌ಗಳ ಸರಾಸರಿಯು ರಸ್ತೆಗಳಿದ್ದಿರುವ ಸರಾಸರಿ ಬಸ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆ. ರಸ್ತೆಗಳಿದ್ದ ಬಸ್‌ಗಳ ಸರಾಸರಿಯು ಒಟ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

- ii. 2017-22ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಸರಾಸರಿ ಫ್ಲೀಟ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು **ನಕ್ಷೆ 4.2**ನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ವಾಹನದ R&M ವೆಚ್ಚಗಳು ಚಾರ್ಟ್ 4.3 ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ 2017-18 ರಲ್ಲಿ ₹3.90 ಲಕ್ಷದಿಂದ 2021-22 ರಲ್ಲಿ ₹2.84 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿವೆ. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳ ಖರೀದಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು BMTC ವಿಫಲವಾದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿದೆ (ಕಂಡಿಕೆ 4.2.1 ರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ). ಆದಾಗ್ಯೂ, **ನಕ್ಷೆ 4.4** ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರತಿ ವಾಹನದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಿಮೀಗೆ R&M ವೆಚ್ಚಗಳು 2017-18 ರಲ್ಲಿ ₹5.98 ರಿಂದ 2021-22 ರಲ್ಲಿ ₹7.51 ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. COVID-19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಿಮೀಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಸುಮಾರು 40 ರಿಂದ 48 ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟು ಇಳಿಕೆಯೇ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು.

³⁸ ಪ್ರತಿ FCR ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಫೈಬರ್ ರೀನ್‌ಫೋರ್ಸ್‌ಡ್ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ (FRP), ಗ್ಲಾಸ್‌ಗಳು, ಬಸ್ ಶಾರೀರಿಕ ತಗಡುಗಳನ್ನು ಹೊಸದರೊಂದಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಹೊಸ ಮಾದರಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು (SOP) ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ವಿದ್ಯುತ್ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಆಸನಗಳನ್ನು ನವೀಕರಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಬಣ್ಣಬಳಿಯುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಸೆಳೆದ ನಂತರ, ಪ್ರತಿ ವಾಹನದ R&M ವೆಚ್ಚವನ್ನು 2017-18 ರಿಂದ 2021-22 ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತು. ಆಂತರಿಕ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, 2018-19ರಲ್ಲಿ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ನವೀಕರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು, ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗಳು, ಲಾಬ್ರಿಕಂಟ್‌ಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು R&M ವೆಚ್ಚಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿತು.

4.2 ಫಿಟ್‌ನೆಸ್ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರದ ನವೀಕರಣದಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ

ಕೇಂದ್ರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ನಿಯಮಗಳು 1989 ರ ನಿಯಮ 62 ರ ಪ್ರಕಾರ, ಸಾರಿಗೆ ವಾಹನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಫಿಟ್‌ನೆಸ್ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ (FC) ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಮಾನ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಮೊದಲ ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ನವೀಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ನಂತರ, FC ಅನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ನವೀಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಾಹನಗಳ ಫಿಟ್‌ನೆಸ್ ಅನ್ನು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಾರಿಗೆ ಕಚೇರಿಗಳ (RTO) ತಪಾಸಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ.

FC ನವೀಕರಣಕ್ಕೆ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಡಿಪೋಗಳಿಂದ CWS ಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಂಡುಬರುವ ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಅಥವಾ ಹಾನಿಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ (ಮರು ಬಣ್ಣ ಬಳಿಯುವುದು ಸೇರಿದಂತೆ) ಮತ್ತು ನಂತರ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ RTO ಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ CWS ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 15 ದಿನಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ.

2017-18 ರಿಂದ 2021-22 ರವರೆಗೆ ಡಿಪೋಗಳು ಮತ್ತು CWS ನಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾದ ದೈನಿಕ ವಾಹನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ (DVP) ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿದೆ:

i. ಡಿಪೋಗಳಿಂದ CWS ಗೆ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ತರಲು ಸರಾಸರಿ 21 ದಿನಗಳ ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ವಿಳಂಬವು 2018-19³⁹ ರಿಂದ 2021-22 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ BMTC ಗೆ 2,53,076 ಬಸ್ ದಿನಗಳ ನಷ್ಟವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವೈಕಿ ಡಿಪೋ ನಂ.34 (ಕೊತ್ತನೂರು ದಿನ್ನೆ) ಸರಾಸರಿ 30 ದಿನಗಳು ಹಾಗೂ ಡಿಪೋ ನಂ.12 (ಕೆಂಗೇರಿ) ಸರಾಸರಿ 24 ದಿನಗಳಷ್ಟು ವಿಳಂಬವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಈ ಎರಡು ಡಿಪೋಗಳು ಒಟ್ಟಾರೆ ಬಸ್ ದಿನಗಳ ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 8.2 ರಷ್ಟು ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ 4.2 ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ii. ಅದೇ ರೀತಿ, CWS ನಿಂದ RTOಗಳಿಗೆ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹ ವಿಳಂಬವಾಗಿತ್ತು. CWS ನಲ್ಲಿ ಮಾದಬೇಕಾದ ಪರಿಶೀಲನೆಗಳು ಮತ್ತು ದುರಸ್ತಿಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾನದಂಡಗಳಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ಬಸ್‌ಗೆ 15 ದಿನಗಳು⁴⁰ ದುರಸ್ತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮಂಜಸವಾದ ಕಾಲಾವಧಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ, CWS ನಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ 28 ದಿನಗಳಷ್ಟು ವಿಳಂಬವಿರುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಒಟ್ಟು 85,880 ಬಸ್ ದಿನಗಳ ಸಂಭಾವ್ಯ ನಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. CWSನಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಕೊರತೆಯೇ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂದು BMTC ತಿಳಿಸಿದೆ.

FC ದುರಸ್ತಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಸ್ ಫ್ಲೋರ್ ಬೋರ್ಡ್ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆ

iii. ಅಪಘಾತಕ್ಕೀಡಾದ ಮತ್ತು ತೀವ್ರ ಶಾರೀರಿಕ ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ (HBD) ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು CWSನಲ್ಲಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು FC ನವೀಕರಣವನ್ನು RTOಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ದುರಸ್ತಿಗಾಗಿ CWS ನಲ್ಲಿ 30 ದಿನಗಳ ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. 2017-18 ರಿಂದ 2021-22 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ,

³⁹ 2017-18ನೇ ಸಾಲಿನ ಡಿವಿವಿ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಆಡಿಟ್‌ಗೆ ನೀಡಲಾಗಿಲ್ಲ.

⁴⁰ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಗಮನಿಸಲಾದ ನಂತರ, BMTC ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ಮತ್ತು ವಲಯ ಕಚೇರಿಗಳಿಗೆ ಸುತ್ತೋಲೆ ಹೊರಡಿಸಿ ಎಫ್‌ಸಿ ನವೀಕರಣ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಣ್ಣ ರಿಪೇರಿಗೆ ಏಳು ದಿನಗಳು ಮತ್ತು ಎಫ್‌ಸಿ ನವೀಕರಣದೊಂದಿಗೆ ಹವಿ ಬಾಡಿ ರಿಪೇರಿಗೆ 21 ದಿನಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ.

HBD ರಿಪೇರಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿತ 30 ದಿನಗಳಿಗಿಂತ ಸರಾಸರಿ 43 ದಿನಗಳ ವಿಳಂಬವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಗಮನಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಒಟ್ಟು 68,888 ಬಸ್ ದಿನಗಳ ನಷ್ಟವುಂಟಾಗಿತ್ತು.

FC ನವೀಕರಣದಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬದಿಂದಾಗಿ ಒಟ್ಟು 4,07,644 ಬಸ್ ದಿನಗಳ ನಷ್ಟ ಆಗಿತ್ತು. ಇದು ಫ್ಲೀಟ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸಿತು ಮತ್ತು ವಾಹನದ ದುರಸ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರದ್ದತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು (ಕಂಡಿಕೆ 3.7.1 ರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದಂತೆ). ಇದಲ್ಲದೆ, ಇದು ಆಯಾ ವರ್ಷಗಳ ಅನ್ವಯವಾಗುವ EPKM (ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್ಸುಗಳು) ನಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದ ₹275.78 ಕೋಟಿ ಸಂಭಾವ್ಯ ಆದಾಯ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ 4.3 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಫ್ಲೀಟ್‌ನ ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಆಂತರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯ, ಅಡೆತಡೆಯಿಲ್ಲದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಫ್ಲೀಟ್‌ನ ಸುಗಮ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರಿಯಾದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ, ನುರಿತ ಕಾರ್ಯಪಡೆ ಮತ್ತು ದಾಸ್ತಾನು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ನಿಯಮಿತ ಉನ್ನತೀಕರಣ (ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ) ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಪಡೆಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿಯ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ದಾಖಲೆಗಳ ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲು, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವರ್ಕ್‌ಶಾಪ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬಸ್‌ಗಳ ದುರಸ್ತಿ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳ ಅಲಭ್ಯತೆ, ಉಪಕರಣಗಳು, ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕೊರತೆ, ನುರಿತ ಮಾನವಶಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ದಾಖಲೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳಾಗಿದ್ದವು.

ಸರ್ಕಾರವು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ (ಜೂನ್ 2023) BMTCಯು ಹೊಸ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಅಸಮರ್ಥವಾಗಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಯ (NGT) BS-IV ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಗೆ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ⁴¹ ನೀಡಿರುವುದು, ಪೂರೈಕೆದಾರರಿಂದ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳ ಪೂರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬಗಳೇ ಭಾಗಶಃ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದವು. BMTCಯಿಂದ ₹2 ಕೋಟಿವರೆಗಿನ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಖರೀದಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು FC ನವೀಕರಣ ಮತ್ತು ತೀವ್ರ ಶಾರೀರಿಕ ದುರಸ್ತಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿತ ಕಾಲಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು CWS ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

4.2.1 ಕಳಪೆ ದಾಸ್ತಾನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಬಸ್ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳ ಕೊರತೆ

ಬಿಡಿಭಾಗಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯು ವಾಹನಗಳನ್ನು ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚದಾಯಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ/ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ. CWS/ ಟೈರ್ ರಿಟ್ರಿಡಿಂಗ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ (TRP) ನಲ್ಲಿ ಮಳಿಗೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಸ್ಟಾಕ್ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ದೂರವಾಣಿನಗರದ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವರ್ಕ್‌ಶಾಪ್-II ನ ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹೆವಿ ಬಾಡಿ ರಿಪೇರಿ (ಎಚ್‌ಬಿಆರ್) ಮತ್ತು ಅಪಘಾತ ದುರಸ್ತಿಗಾಗಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವರ್ಕ್‌ಶಾಪ್-2 (ಸಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್) ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಕೆಲವು ಬಸ್‌ಗಳು ಸಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ನಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯವರೆಗೆ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಅಂತಹ ಬಸ್‌ಗಳ ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ 7 ರಿಂದ 63 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು

⁴¹ ಶ್ರೀ ವಿನಯ್ ಶಿವಾನಂದ ನಾಯ್ಕ ವಿ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು 5 ಇತರ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ (2016 ರ ಅರ್ಜಿ ಸಂಖ್ಯೆ.183) - 12ನೇ ಜನವರಿ, 2017 ದಿನಾಂಕದ ಆದೇಶ.

ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ⁴² CWS ನಲ್ಲಿ ಬಸ್‌ಗಳು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಉಳಿದಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, CWS ಈಗಾಗಲೇ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಇಂಡೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಹೇಳಲಾದ ವಸ್ತುಗಳು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ಟೋರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯು ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ವಿಳಂಬವಾಗಿದ್ದು ವಾಹನದ ದಿನಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.:

COSP (ದಾಸ್ತಾನು ಮತ್ತು ಖರೀದಿಗಳ ನಿಯಂತ್ರಕರು), KSRTCಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಖರೀದಿ ಆದೇಶ (CPO) ನೀಡುವಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬದಿಂದಾಗಿ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿದೆ. KSRTC ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇತರ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ CPO ಅನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ, ಇದು BMTC ಗೆ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಪೂರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಗ್ರಾಹ್ಯ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲೂ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ವಸ್ತು ಪೂರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಇತರ ಕಾರಣಗಳು:

- i. ಕೆಲವು ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳು BMTC ಫ್ಲೀಟ್‌ನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಖರೀದಿಆದೇಶಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ವಸ್ತುಗಳ ಪೂರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವ ಹೊಂದಿಸುವ ಸಮಯವು ವಿಳಂಬವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ii. ಕೆಲವು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು BMTC ಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ವಿನ್ಯಾಸ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆದಾರರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪೂರೈಕೆದಾರರು, ಹೊರಗಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಈ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು BMTC ಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- iii. ಬಾಕಿ ಪಾವತಿಸಿರದ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಾರಾಟಗಾರರು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಕೆಲವು ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಗಮನಿಸಿದೆ.

ಶಿಫಾರಸ್ಸು 9: BMTCಯು KSRTC ಮೂಲಕ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಮರುಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರ ಖರೀದಿ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದಾಗಿದೆ. ಬಿಡಿಭಾಗಗಳ ಸಕಾಲಿಕ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು BMTC

⁴² MS 1½ ಇಂಜಿನ L ಆಂಗಲ್, ಸುವರ್ಣ ಫುಟ್ ಗ್ಲಾಸ್, BS-4 L/L ಫುಟ್ ಗ್ಲಾಸ್, BS-4 ಟಾಟಾ ಫುಟ್ ಗ್ಲಾಸ್, 2" ರಬ್ಬರ್ ಮೆರುಗು, PU ಮೆಟಾಲಿಕ್ ನೀಲಿ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಟ್ ಕಪ್ಪು, PU ಥಿನ್ನರ್, PU ಮುಂತಾದ ಬಣ್ಣಗಳ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳು ಪುಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಮಾಸ್ಕಿಂಗ್ ಟೇಪ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವರ್ಕ್‌ಶಾಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ.

ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರ್ಯ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಬಿಡಿಭಾಗಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯಿಲ್ಲದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ವಿಳಂಬಗಳಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ಗಮನ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ (ಏಪ್ರಿಲ್ 2023) ಉತ್ತರಿಸಿದೆ. ಮುಂದುವರೆದು, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ (ಜೂನ್ 2023) ತಿಳಿಸಿದೆ.

4.2.2 CWS ಮತ್ತು ಟೈರ್ ರಿಟ್ರಿಡಿಂಗ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಲಕರಣೆಗಳ ಕೊರತೆ (TRPs)

CWS ಮತ್ತು TRP ಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾದ ಉಪಕರಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ಅವುಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ತುಂಬಾ ಹಳೆಯದಾಗಿದ್ದು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದುಬಂದಿತು. CWS ನಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ 4.4 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

46 ಡಿವೋಗಳು ಮತ್ತು 6,799 ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಫ್ಲೀಟ್‌ನ ದುರಸ್ತಿ, ಇಂಜಿನ್‌ಗಳು/FIPಗಳ ಮರುನವೀಕರಣ, ಬ್ಯಾಟರಿಗಳ ಮರುಪೂರಣ ಮತ್ತು ಬಸ್‌ಗಳ FC ನವೀಕರಣದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲಯ CWS/TRPಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಸಜ್ಜುಗೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಸೆಳೆದ ನಂತರ, BMTCಯಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಆಧುನೀಕರಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) ಉತ್ತರಿಸಿತು. ನಿಗಮದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿತು. 2016-17ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ BMTCಯು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಬಸ್ ದರ ಏರಿಕೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದ ಕಾರಣ ಉತ್ತರವು ಸಮರ್ಥನೀಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ನಷ್ಟವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಯವ್ಯಯ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ, BMTCಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿನ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಅವಕಾಶವು ಕ್ಷೀಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. CWS ನ ಉನ್ನತೀಕರಣ/ಆಧುನೀಕರಣವನ್ನು ಮುಂದೂಡುವುದು ಬಸ್ಸುಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ (ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು) ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಮರುಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಶಿಫಾರಸ್ಸು 10: ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಮತ್ತು CWS ಅನ್ನು ವಾಯುಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್-ಚಾಲಿತ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಲಕರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಆಧುನೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ BMTC ತುರ್ತು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ CWS/TRP ಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅನುಕೂಲಕರ ಕೆಲಸದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

4.2.3 ತಾಂತ್ರಿಕ/ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊರತೆ

BMTC ಯ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ಮತ್ತು ಡಿವೋಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರತ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ, BMTC ಯಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯು ಕೊರತೆಯಿರುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿದ್ದು, ಇದು 2018 ರಲ್ಲಿನ ಶೇಕಡಾ 22.39 ರಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ 2022 ರ ಅಂತ್ಯದ ವೇಳೆಗೆ ಶೇಕಡಾ 27.59 ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ 4.5 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಸೆಳೆದ ನಂತರ, ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) ಉತ್ತರಿಸಿದೆ.

4.2.4 ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ದಾಖಲೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡದಿರುವುದು

ನಾಲ್ಕು CWSಗಳ⁴³ ಪೈಕಿ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ / ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಡಿಟ್ ಗಮನಿಸಿದೆ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

- i. ಬಸ್ ದುರಸ್ತಿ ಆರಂಭದ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. CWS ನಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ದುರಸ್ತಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು CWS ನಲ್ಲಿ ನೆಲಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಮಾನವಶಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾಗುತ್ತಿವೆ. CWSನಲ್ಲಿ ಬಸ್‌ಗಳ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯತೆಯ ಅವಧಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.
- ii. ಬಸ್‌ಗಳ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತಪಾಸಣೆ ವೇಳೆ ಕಂಡುಬಂದ ದೋಷಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ದುರಸ್ತಿಗಾಗಿಯ ಅಂದಾಜು ಸಮಯವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ, ಅಗತ್ಯವಿರುವ ರಿಪೇರಿಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ವಾಡಿಕೆಯ/ಪ್ರಮುಖ ರಿಪೇರಿಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, CWSನಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯವರೆಗೆ ಸಣ್ಣ / ವಾಡಿಕೆಯ ರಿಪೇರಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, CWS ನಲ್ಲಿನ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರು ಪ್ರತಿ ಬಸ್ ಅನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಲು ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಒಟ್ಟು ಸಮಯವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ದತ್ತಾಂಶವು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮಾಹಿತಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಶಿಫಾರಸ್ಸು 11: (i) ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪದ ಸ್ವರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

(ii) ಬಸ್ಸುಗಳು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು CWSನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು. CWSನಲ್ಲಿರುವ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿಗಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುವ ಬಸ್‌ಗಳಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬಹುದು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಾಗಿ ಬಸ್‌ಗಳ ಸುಗಮ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ದುರಸ್ತಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಸಮಯ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕು.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಸೆಳೆದ ಮೇಲೆ, ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಮಯವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು CWS ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) ಹೇಳಿದೆ.

4.3 BMTC ಬಸ್ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಜಾಗ್ರತಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬ

KSRTC ಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೈಪಿಡಿ (BMTC ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ) ಪ್ರತಿ 20,000 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಬಸ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಸರಿಹೊಂದುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು 'ಡಾಕಿಂಗ್' ಎಂದು ಸಾಧಾರಣ ಬಸ್‌ಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ⁴⁴ 'ನಿರ್ವಹಣೆ' ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಮುಂಜಾಗ್ರತಾ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಡಾಕಿಂಗ್ ಜೊತೆಗೆ, ಎಂಜಿನ್ ತೈಲವನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಟಾಪ್ ಅಪ್ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ ಮಧ್ಯಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಮುಂಜಾಗ್ರತಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬವು ವಾಹನಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಫಿಟ್ನೆಸ್ ಅನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು.

⁴³ CWS-1 ಶಾಂತಿನಗರ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ.

⁴⁴ ಮಾರ್ಕ್-II ವೋಲ್ಟೋಗ್ ಪ್ರತಿ 17,500 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಕ್-III/ಬಿಎಸ್-IV ವೋಲ್ಟೋಗ್ 30,000 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಮತ್ತು ಕರೋನಾ ತಯಾರಿಕೆಗೆ 40,000 ಕಿಲೋಮೀಟರ್

ಇದಲ್ಲದೆ, ಎಂಜಿನ್ ತೈಲ ಬದಲಾವಣೆಯ ವಿಳಂಬವು ಎಂಜಿನ್ ಉಪಯುಕ್ತವಧಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ದಕ್ಷತೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ.

2017-22 ರಿಂದ ಮಾದರಿಯಾದ 10 ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ವಾಹನಗಳ ಡಾಕಿಂಗ್ ವಿವರಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯು 17,414 ಪ್ರಕರಣಗಳ ಪೈಕಿ 2,453 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ (ಶೇ. 14.09) ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು 20,000 ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳ ನಿಗದಿತ ಮಾನದಂಡಕ್ಕಿಂತ 500ರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳು ಓಡಿಸಿದ ನಂತರ ಡಾಕಿಂಗ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, 12,077 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ 1,375 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ (ಶೇ. 11.39) ವಾಹನಗಳನ್ನು ನಿಗದಿತ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗಿಂತ 500 ಕಿ.ಮೀ.ಗಳಷ್ಟು ಓಡಿಸಿದ ನಂತರ ಎಂಜಿನ್ ತೈಲವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ **ಕೋಷ್ಟಕ 4.1** ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

ಕೋಷ್ಟಕ 4.1: ಮುಂಜಾಗ್ರತಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬ

ವರ್ಷ	ನಿಯಮಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ			ಎಂಜಿನ್ ತೈಲ ಬದಲಾವಣೆ		
	ಒಟ್ಟು ವಾಹನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿಳಂಬವಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿಳಂಬದ ಶೇಕಡಾವಾರು	ಒಟ್ಟು ವಾಹನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿಳಂಬವಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿಳಂಬದ ಶೇಕಡಾವಾರು
2017-18	3,816	946	24.79	2866	532	18.56
2018-19	4,102	644	15.70	2902	329	11.34
2019-20	4,182	625	14.95	2921	327	11.19
2020-21	2,633	124	4.71	1534	126	8.21
2021-22	2,681	114	4.25	1854	61	3.29

ಮೂಲ: BMTC ನೀಡಿದ ಮಾಹಿತಿ

2020-21 ಮತ್ತು 2021-22 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳಾದ್ದರಿಂದ, ಡಾಕಿಂಗ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಒಟ್ಟು ವಾಹನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದು ವಿಳಂಬವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಸೆಳೆದ ನಂತರ, ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಬಿಡಿಭಾಗಗಳ ಕೊರತೆಯು ಡಾಕಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿನ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

4.4 ಫ್ಲೀಟ್‌ನ ಇಂಧನ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದು

BMTC, ಇಂಧನದ ಮೇಲಿನ ಖರ್ಚಿನ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧಿಸಲು, ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್‌ಗೆ ಕಿಮೀ (KMPL) ಗುರಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ⁴⁵. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಡಿಪೋದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುವ ವಾಹನದ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತು ಮಾದರಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಡಿಪೋವಾರು kmpl ಗುರಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಚಾಲನಾ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು, ರಸ್ತೆಯ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಸಹ ವಾಹನಗಳ ಇಂಧನ ದಕ್ಷತೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ.

ಕೆಳಗಿನ **ಕೋಷ್ಟಕ 4.2** ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ 2017-22 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 10 ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ನಿಗದಿತ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿತು.

⁴⁵ ಡಿಪೋವಾರು ವಾರ್ಷಿಕ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಮಕ್ಯಾನಿಕಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ವಿಭಾಗವು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ

ಕೋಷ್ಟಕ 4.2: ಉದ್ದೇಶಿತ KMPL (ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್ಸುಗಳು) ಸಾಧಿಸದಿದ್ದರಿಂದಾದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚ

ವರ್ಷ	KMPL ಗುರಿ	ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಕಿ.ಮೀ.ಗಳು (ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)	ಗುರಿ ಸಾಧಿಸಲು ಅವಶ್ಯವಿದ್ದ HSD (ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ಗಳಲ್ಲಿ)	ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾದ HSD (ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ಗಳಲ್ಲಿ)	KMPLನ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬಳಕೆಯಾದ HSD (ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ಗಳಲ್ಲಿ)	ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆ (₹ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)
ಡಿಪೋ ಸಂಖ್ಯೆ 6, ಇಂದಿರಾನಗರ						
2018-19	4.32	100.00	23.15	23.68	0.53 (0.10)	33.52
2019-20	4.28	93.66	21.88	22.25	0.37 (0.07)	21.92
ಡಿಪೋ ಸಂಖ್ಯೆ 3, ಶಾಂತಿನಗರ						
2017-18	4.42	143.09	32.37	33.61	1.24 (0.16)	71.86
2018-19	4.27	109.44	25.63	28.20	2.57 (0.39)	162.55
ಡಿಪೋ ಸಂಖ್ಯೆ 17, ಚಂದ್ರಾ ಲೇಔಟ್						
2019-20	3.84	96.28	25.07	25.60	0.53 (0.08)	31.39
ಡಿಪೋ ಸಂಖ್ಯೆ 34, ಕೋತನೂರು ದಿಣ್ಣೆ						
2017-18	4.26	99.86	23.44	24.24	0.80 (0.14)	46.36
2018-19	4.08	98.33	24.10	24.72	0.62 (0.10)	39.21
ಒಟ್ಟು					6.66	406.81

ಮೂಲ: BMTC ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವರದಿ (PAR) ಮತ್ತು BMTC ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ

ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ KMPL ಗುರಿ ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ 0.07 ರಿಂದ 0.39 ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್‌ಗಳವರೆಗೆ ಕೊರತೆಯಾಗಿತ್ತು. ಕೊರತೆಯು ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದರೂ, ಅದರ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಸ್ವಭಾವದಿಂದಾಗಿ, ಈ ನಾಲ್ಕು ಡಿಪೋಗಳಿಂದ BMTC ಗೆ ಉಂಟಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆ ₹ 4.07 ಕೋಟಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ 4.3 ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ 2017-22ರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಗುರಿಪಡಿಸಿದ kmpl ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 4.3: ಉದ್ದೇಶಿತ KMPL ನ ಸಾಧನೆ ಮಾಡದ ಕಾರಣ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚ (ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್ಸುಗಳು)

ವರ್ಷ	KMPL ಗುರಿ	ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಕಿ.ಮೀ.ಗಳು (ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)	ಗುರಿ ಸಾಧಿಸಲು ಅವಶ್ಯವಿದ್ದ HSD (ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ಗಳಲ್ಲಿ)	ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾದ HSD (ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ಗಳಲ್ಲಿ)	KMPLನ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬಳಕೆಯಾದ HSD (ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ಗಳಲ್ಲಿ)	ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆ (₹ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)
ಡಿಪೋ ಸಂಖ್ಯೆ 7, ಸುಭಾಷನಗರ						
2017-18	2.23	102.30	45.87	46.68	0.81 (0.04)	46.93
2021-22	3.34	43.61	13.06	14.08	1.02 (0.24)	100.01
ಡಿ No.13, ಕತ್ತಿಗುಪ್ಪೆ						
2017-18	2.33	109.69	47.07	48.16	1.09 (0.05)	63.17
2021-22	3.76	26.34	7.01	8.49	1.48 (0.66)	145.11
ಒಟ್ಟು					4.40	355.22

ಮೂಲ: BMTC ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವರದಿ (PAR) ಮತ್ತು BMTC ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ

ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳ KMPL ಕೊರತೆಯು 0.04 ಮತ್ತು 0.66 ನಡುವೆ ಇತ್ತು, ಇದು ನಿಗದಿತ ಗುರಿಯು 17.55 ಪ್ರತಿಶತದವರೆಗೆ ಇತ್ತು, ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ನಷ್ಟವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡು ಡಿಪೋಗಳಿಂದ BMTCಗೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಲಾಗಿದ್ದು, ಅದರ ಮೊತ್ತ ₹3.55 ಕೋಟಿ.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಸೆಳೆದ ನಂತರ, ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) ಒಟ್ಟಾರೆ BMTC ನಿಗದಿತ KMPL ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, BMTCಯು ಡಿಪೋವಾರು ಗುರಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಉತ್ತರವು ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹವಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆರು ಡಿಪೋಗಳು KMPL ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿವೆ ಎಂಬ ಅಂಶವು ಈ ಆರು ಡಿಪೋಗಳಿಗೆ ಸೌಮ್ಯವಾದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಅಥವಾ KMPL ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಇತರ ಆರು ಡಿಪೋಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

4.5 ಇಂಜಿನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಟರಿಗಳ ಉದ್ದೇಶಿತ ಜೀವಿತಾವಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸದಿರುವುದು

ಇಂಜಿನ್‌ಗಳು, ಬ್ಯಾಟರಿಗಳು ಮತ್ತು ಟೈರ್‌ಗಳ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಜೀವಿತಾವಧಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿ BMTC ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಅದಲ್ಲದೇ, ರಿಕಂಡಿಶನ್ ಇಂಜಿನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ರಿಟ್ರೈಡ್ ಮಾಡಿದ ಟೈರ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಳಕೆಯ ವಿಸ್ತೃತ ಅವಧಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಸೂಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

2019-22ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಆಯ್ದು ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಟೈರ್‌ಗಳಿಗೆ (ರಿಟ್ರೈಡ್ ಮಾಡಿದ ಟೈರ್‌ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ) ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಗಮನಿಸಿದೆ. ಹೊಸ ಇಂಜಿನ್‌ಗಳ⁴⁶ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯು ಶೇಕಡಾ 0.86 ರಿಂದ 8.85 ರಷ್ಟಿತ್ತು, ಬ್ಯಾಟರಿಗಳಿಗೆ⁴⁷, ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇದು 1.36 ಮತ್ತು 21.89 ರ ನಡುವೆ ಮತ್ತು ರಿಕಂಡಿಶನ್ ಎಂಜಿನ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೊರತೆಯು ಶೇಕಡಾ 12.27 ರಿಂದ 22.07 ರ ನಡುವೆ ಇತ್ತು. ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ 4.6 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾಗಗಳ ಕಳವೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆಯು ಚಾಲನಾ ಮಾದರಿಗಳು, ಕಠಿಣ ರಸ್ತೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದಾಗಿರಬಹುದು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವಾಗ BMTC ಯಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಅಂಶೀಕರಿಸಬೇಕು. ಇಂಜಿನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಟರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಗಮನಿಸಲಾದ ಕೊರತೆಗಳು ವಿಳಂಬವಾದ ಮುಂಜಾಗ್ರತಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿವೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ, ಕೆಂಗೇರಿ ಡಿಪೋನಲ್ಲಿ (ಡಿಪೋ ನಂ.12) 2017-18 ಮತ್ತು 2020-21 ರ ನಡುವೆ ಯಾವುದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹೊಸ ಎಂಜಿನ್‌ನಿಂದ ಆರು ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀ ಕೂಡ ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಡಿಪೋದಲ್ಲಿನ ಹೊಸ ಇಂಜಿನ್‌ಗಳನ್ನು 2017-21ರಲ್ಲಿ 3.61 ಲಕ್ಷ ಕಿ.ಮೀ.ಗಳಿಂದ 5.7 ಲಕ್ಷ ಕಿ.ಮೀ.ಗಳ ನಡುವೆ ಮರು ಕಂಡಿಷನಿಂಗ್ಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಸೆಳೆದ ನಂತರ, ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ, BMTC ಇಂಜಿನ್‌ಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, 10 ಮಾದರಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಡಿಪೋಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸದಿರುವುದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಿಂದ ತೋರಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಶಿಫಾರಸ್ಸು 12: BMTC ಡಿಪೋಗಳು ನಿಗದಿತ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ರೂಢಿಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಡಾಕಿಂಗ್ ಆವರ್ತನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.

⁴⁶ 0.86 ಪ್ರತಿಶತದಿಂದ 8.85 ಪ್ರತಿಶತ (ಎಂಜಿನ್ ಮತ್ತು ರಿಕಂಡಿಶನ್ ಎಂಜಿನ್ - ಮಾದರಿ ಡಿಪೋಗಳು)

⁴⁷ 1.36 ಪ್ರತಿಶತದಿಂದ 21.89 ಪ್ರತಿಶತ (ಬ್ಯಾಟರಿ - ಮಾದರಿ ಡಿಪೋಗಳು)

ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲದ
ಆದಾಯದ ಸುಧಾರಣೆ

ಮತ್ತು ಭೂ

ನಿರ್ವಹಣೆಯ

ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಹೊರತಾದ ಆದಾಯದ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಭೂ ನಿರ್ವಹಣೆ

BMTC ಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಹೊರತಾದ ಆದಾಯದ ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲಗಳೆಂದರೆ (i) ಅದರ ಆಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿನ ಅಂಗಡಿಗಳು ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಪರವಾನಗಿ ಶುಲ್ಕ ಮತ್ತು (ii) ಜಾಹೀರಾತು ಆದಾಯ. COVID-19 ನಂತರ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಪರವಾನಗಿ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು BMTC ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ, ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರಾತು ಆದಾಯದ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು BMTC ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ರೂಪಿಸಲಿಲ್ಲ. BMTC ಯ ಸುಮಾರು 62 ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟು ಭೂಮಿ 15 ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಖಾಲಿಯಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಭೂಮಿ ಒತ್ತುವರಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಜ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿತ್ತು.

ಈ ಅಧ್ಯಾಯವು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸದ ಆದಾಯದ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ, ಅಂದರೆ, ಪರವಾನಗಿ ಅಂಗಡಿಗಳಿಂದ ಪರವಾನಗಿ ಶುಲ್ಕ ಮತ್ತು ಜಾಹೀರಾತು ಆದಾಯ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಬಿಎಂಟಿಸಿಯು ಹೊಂದಿರುವ ಜಮೀನಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

5.1 ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲದ ಆದಾಯದ ಸುಧಾರಣೆ

ಅಧ್ಯಾಯ-II ರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ, BMTCಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಆದಾಯವು ಅದರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸಹ ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಷ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. 2017-22ರಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಹೊರತಾದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು (GoKಯಿಂದ ಪಡೆದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) BMTCಯ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ 5.89 ರಿಂದ 8.33 ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೇ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದೆ. ಅಂಗಡಿಗಳು ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಪರವಾನಗಿ ಶುಲ್ಕ ಮತ್ತು ಜಾಹೀರಾತುಗಳ ಆದಾಯವು 2017-22ರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯೇತರ ಆದಾಯದ (GoK⁴⁸ ನಿಂದ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) 61.73 ಪ್ರತಿಶತವನ್ನು ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದೆ.

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ (MoHUA) 2012 ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಭಾರತೀಯ ನಗರಗಳಿಗೆ ನಗರ ಸಾರಿಗೆಯಲ್ಲಿನ ಸೇವಾ ಮಟ್ಟದ ಮಾನದಂಡವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಸ್ಥಿರತೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣದ ಹೊರತಾದ ಆದಾಯದ 40 ಪ್ರತಿಶತಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, BMTCಯು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಹೊರತಾದ/ಪ್ರಯಾಣದ ಹೊರತಾದ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನಿರಂತರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದ ನಂತರ, ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) BMTCಯ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ/ಆಸ್ತಿಗಳು/ಖಾಲಿ ಜಮೀನು ಪಾರ್ಸೆಲ್‌ಗಳ ಆಸ್ತಿ ಹಣಗಳಿಕೆಗಾಗಿ ಸಲಹೆಗಾರರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲು (ಫೆಬ್ರವರಿ 2023) ಆಸಕ್ತಿಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರುವ ಎರಡು ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಲ್ಲಿ⁴⁹ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಸುಮಾರು ₹8.55 ಕೋಟಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಪರವಾನಗಿ ಶುಲ್ಕ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿತು. ಆದಾಯ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಇಂಧನ ಮಳಿಗೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದಾದ 13 ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಿಎಂಟಿಸಿ ಗುರುತಿಸಿದೆ, ಖಾಲಿ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಗೋ-ಡೌನ್‌ಗಳು, ಗೋದಾಮು, ಸ್ಕ್ವಾಪ್ ಯಾರ್ಡ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ನೀಡಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಹ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಚಿಲ್ಲರೆ

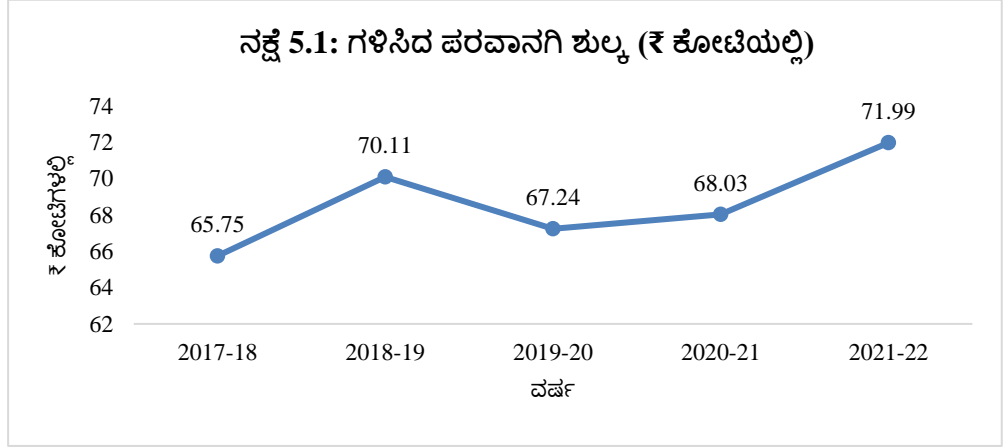
⁴⁸ ಪರವಾನಗಿ ಶುಲ್ಕ - ಶೇ.48.37; ಜಾಹೀರಾತು ಆದಾಯ- ಶೇ.13.35

⁴⁹ ಕಲಾಸಿಪಾಳ್ಯ ಮತ್ತು ಬಿಟಿಎಂ ಲೇಔಟ್.

ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ವೆಹಿಕಲ್ ಚಾರ್ಜಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು 31 ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವೇಗವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಭಾರತದಲ್ಲಿ (ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಮತ್ತು) ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ವಾಹನಗಳ ತಯಾರಿಕೆ (FAME) (ಹಂತ-II) ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಆಸ್ತಿಗಳ ವಿವರಗಳು ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.

5.2 ಅಂಗಡಿಗಳು/ವಾಣಿಜ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಅನುಮತಿಸುವುದರಿಂದ ಪರವಾನಗಿ ಶುಲ್ಕ

ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಟ್ರಾನ್ಸಿಟ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳು (TTMCs) ಮತ್ತು ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಚೇರಿ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಪರವಾನಗಿ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿಸುವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ BMTC ಬಾಡಿಗೆಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ನಕ್ಷೆ 5.1 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ 2017-22 ರ ನಡುವಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳು ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಪರವಾನಗಿ ಶುಲ್ಕದಿಂದ ₹ 65.75 ಕೋಟಿಯಿಂದ ₹ 71.99 ಕೋಟಿ ವರೆಗೆ ಆದಾಯವಿತ್ತು. 2019-20 ಮತ್ತು 2020-21 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೋವಿಡ್-19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ₹1.22 ಕೋಟಿ ಮತ್ತು ₹9.75 ಕೋಟಿ ಪರವಾನಗಿದಾರರಿಗೆ ಪರವಾನಗಿ ಶುಲ್ಕ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಮೂಲ: ಆಯಾ ವರ್ಷಗಳ BMTC ಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಖಾತೆಗಳು

5.2.1 BMTC ಆಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಉಳಿದ ಅಂಗಡಿಗಳು ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳು

BMTC ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿನ ಪರವಾನಗಿ ಅಂಗಡಿಗಳು/ವಾಣಿಜ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಗರಿಷ್ಠ ಆದಾಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, BMTC ಯಲ್ಲಿನ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದೆ. 2017-18 ರಿಂದ 2021-22 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಉಳಿದಿರುವ (ಆರು ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ) ವಾಣಿಜ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ 5.1 ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಕೋಷ್ಟಕ 5.1: 2017-22ರಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಇರುವ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳ ವಿವರಗಳು

ವರ್ಷ	ಖಾಲಿ ಇರುವ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಚೇರಿ/ವಾಣಿಜ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳ ವಿವರಗಳು		ಒಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶ (ಚ. ಅಡಿಗಳಲ್ಲಿ)
	ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ	ಪ್ರದೇಶ (ಚ. ಅಡಿಗಳಲ್ಲಿ)	
2017-18	28	44,072	ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿ ಲಭ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ
2018-19	29	38,774	19,59,625
2019-20	17	10,379	20,04,611
2020-21	33	15,849	20,53,098
2021-22	38	2,26,968	21,42,709

ಮೂಲ: BMTC ನೀಡಿದ ಮಾಹಿತಿ

COVID-19 ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ 2020-21 ಮತ್ತು 2021-22 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಏರಿಕೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, BMTC ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಮತ್ತು ಡಿಸೆಂಬರ್ 2022 ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು.

ಇದಲ್ಲದೆ, ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ, ಬಸವೇಶ್ವರನಗರ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಯಲಹಂಕ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ತಿಗಳು 2017-22ರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಖಾಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದವು. ಆರು ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಖಾಲಿ ಇರುವ ಅಂಗಡಿಗಳು/ವಾಣಿಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಸ್ಥಳಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸ್ಥಳವಾರು ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ 5.1 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದು 2017-18 ರಿಂದ 2019-20 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ₹ 4.81 ಕೋಟಿ ಮತ್ತು 2020-21 ಮತ್ತು 2021-22 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ₹ 7.36 ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟು ಪರವಾನಗಿ ಶುಲ್ಕದ⁵⁰ ಸಂಭಾವ್ಯ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಸೆಳೆದ ನಂತರ, ನಗರಾದ್ಯಂತ ಚಿಲ್ಲರೆ ಇಂಧನ ಮಳಿಗೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು BMTC 13 ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಟೆಂಡರ್ ಮಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ಅದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) ಉತ್ತರಿಸಿದೆ. ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ನೀಡಲು ತ್ವರಿತ ಕ್ರಮದ ಕೊರತೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, 13 ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾದ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಚಿಲ್ಲರೆ ಇಂಧನ ಮಳಿಗೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಭೂಮಿ ಹಂಚಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಉತ್ತರವು ಮೌನವಾಗಿದೆ.

5.3 ಜಾಹೀರಾತುಗಳಿಂದ ಆದಾಯ

BMTC ತನ್ನ ಆವರಣಗಳಾದ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳು, ಡಿಪೋಗಳು ಮತ್ತು TTMC ಗಳಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟಗಾರಗಳನ್ನು ಹೋಸ್ಟ್ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಜಾಹೀರಾತುಗಳಿಂದ ಸಂಚಾರೇತರ ಆದಾಯವನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ (BBMP) ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವನ್ನು 'ಫ್ಲೆಕ್ಸ್ ಮುಕ್ತ', 'ಪೋಸ್ಟರ್ ಮುಕ್ತ' ಮತ್ತು 'ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಮುಕ್ತ' ಮಾಡಲು ತನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಜಾಹೀರಾತು ಫಲಕಗಳು ಮತ್ತು ರಚನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲು (ಆಗಸ್ಟ್ 2018) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ, BBMP ತನ್ನ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರಾತುಗಳ ಮೇಲಿನ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಲು BMTC ಯ ವಿನಂತಿಯನ್ನು (ನವೆಂಬರ್ 2018) ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತು.

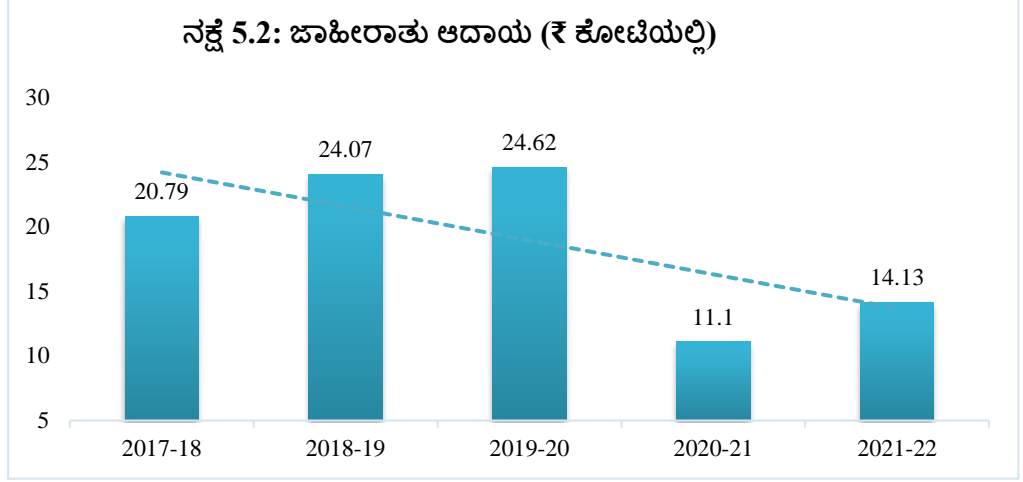
ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, ಫೆಬ್ರವರಿ 2019 ರಲ್ಲಿ, BMTC ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ 200 ವಜ್ರ ಮತ್ತು ವಜ್ರ (ಸಿಟಿ) ವೋಲ್ಟೋ ಬಸ್‌ಗಳ ಒಳ⁵¹ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನ⁵² ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಏಕೈಕ ಜಾಹೀರಾತು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಸವಾಲುಗಳು/ಬಿಡ್‌ಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುವ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯ ಟೆಂಡರ್ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿತು. ಅದರ ನಂತರ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ, BMTC ತನ್ನ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರಾತುಗಳನ್ನು ಹಾಕದಂತೆ BMTC ಅನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲು ಕೋರಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ (ಮಾರ್ಚ್ 2019) ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಧ್ಯಂತರ⁵³ ಅರ್ಜಿಯಿಂದಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಕೆಳಗಿನ ನಕ್ಷೆ 5.2 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ 2017-18 ರಿಂದ 2021-22 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರಾತುಗಳಿಂದ ಆದಾಯವು ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

⁵⁰ ಯಾವುದೇ TTMC/ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ/ಡಿಪೋದಲ್ಲಿ ಚ.ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿತ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆ TTMC/ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ/ಡಿಪೋದಲ್ಲಿ ಅರಿತುಕೊಂಡ ಪ್ರತಿ ಚದರ ಅಡಿ ಆದಾಯದೊಂದಿಗೆ ಗುಣಿಸಲಾಯಿತು.

⁵¹ ಚಾಲಕ/ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸೀಟ್‌ನ ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೈಹಿಡಿಗಳಲ್ಲಿ

⁵² ಹಿಂದುಮಂದಿನ ಗಾಜಿನ ಪರದೆಗಳು ಮತ್ತು ಗೋಡೆಯ ಗಾಜುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ

⁵³ ರಸ್ತೆ ಸುರಕ್ಷತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 2017 ರಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾದ ಮೂಲ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ

ಮೂಲ: ಆಯಾ ವರ್ಷಗಳ BMTC ಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು

ಜಾಹೀರಾತು ಆದಾಯದಲ್ಲಿನ ಕಡಿತವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ಮತ್ತು ತಗ್ಗಿಸಲು ಮಾರ್ಚ್ 2019 ರ ನಂತರ BMTC ಯಾವುದೇ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಗಮನಿಸಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾದ ಮಧ್ಯಂತರ ಅರ್ಜಿಯು ಬಸ್‌ಗಳ ಹೊರಭಾಗದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಜಾಹೀರಾತುಗಳನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿರುವುದರಿಂದ, BMTC ಬಸ್‌ಗಳ ಒಳಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಜಾಹೀರಾತುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ, ಜಾಹೀರಾತು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ತಜ್ಞರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ BMTC ಇತರ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಪ್ರಮುಖ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳು ಮತ್ತು TTMCಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ಜಾಹೀರಾತುಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು LED ಪರದೆಗಳ ಅಳವಡಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಿತ್ತು.

ಶಿಫಾರಸು 13: ಜಾಹೀರಾತುಗಳಿಂದ ಆದಾಯ ಗಳಿಸಲು ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ BMTC ಎಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಬಹುದು.

ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದ ಮೇಲೆ, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) ಉತ್ತರಿಸಿದೆ.

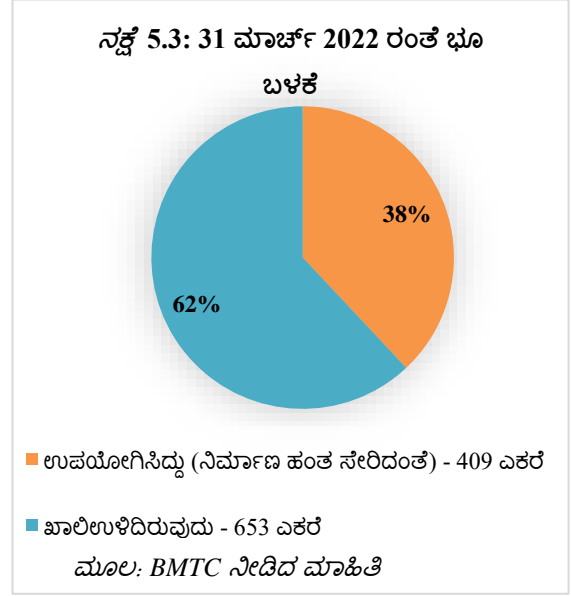
5.4 ಭೂ ಆಸ್ತಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ

BMTC, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಏಕೈಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ ಪೂರೈಕೆದಾರರಾಗಿ, ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆಗಾಗಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳು, ಡಿಪೋಗಳು ಮತ್ತು TTMC ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. 31 ಮಾರ್ಚ್ 2022 ರಂತೆ, BMTC ಯ ಹಣಕಾಸು ಹೇಳಿಕೆಗಳು ₹ 157.71 ಕೋಟಿ⁵⁴ ಮೌಲ್ಯದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದೆ.

⁵⁴ ₹ 151.62 ಕೋಟಿ ಬಿಟ್ಟು ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ₹ 6.09 ಕೋಟಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ಭೂಮಿ.

5.4.1 ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಪ್ರಿಯ ಹೂಡಿಕೆ

ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಆರಂಭಿಕ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒದಗಿಸಿದ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ (ಸಿಎ) ಸೈಟ್‌ಗಳು/ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದರಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಈ ಜಮೀನುಗಳು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯವರೆಗೆ ಬಳಕೆಯಾಗದೆ ಉಳಿಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. 31 ಮಾರ್ಚ್ 2022 ರಂತೆ, BMTC 239 ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ 1,062 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು (ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ 5.2 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ). 38 ರಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ 5.3 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ 15 ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಖಾಲಿಯಾಗಿ ಉಳಿದಿತ್ತು.

BMTC ಯ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಮಂಡಳಿಯು ಏಪ್ರಿಲ್ 2008 ರಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ BMTC ಹೊಂದಿರುವ ಜಮೀನು ಕಟ್ಟುಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮತ್ತು ಫಲಪ್ರದ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾದ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಸಲಹೆ⁵⁵ ನೀಡಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2022 ರವರೆಗೆ ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. (i) ಗುಡ್ಡಗಾಡು/ಬಂಡೆಗಳ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ (i) ಭೂಮಿ ಪಾರ್ಸೆಲ್‌ಗಳಂತಹ ವಿವಿಧ ಕಾರಣಗಳಿಂದ 22 ಪ್ರತಿಶತ ಖಾಲಿ ಜಮೀನುಗಳು (ಸುಮಾರು 144 ಎಕರೆ ಅಳತೆಯ 14 ಆಸ್ತಿಗಳು) ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎಂದು ಆಡಿಟ್ ಗಮನಿಸಿದೆ. ii) ಭೂಮಿ ಪಾರ್ಸೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ತುಂಡುಗಳಾಗಿ ವಿಭಜಿಸುವ ರಸ್ತೆಗಳ ಉಪಸ್ಥಿತಿ (iii) ಹೈ-ಟೆನ್ಷನ್ ತಂತಿಗಳ ಉಪಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು (iv) ಅಪ್ರೋಚ್ ರಸ್ತೆಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ 5.3 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

BMTC ಈ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಪರ್ಯಾಯ ಭೂ ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೋರಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಭೂಮಿ, ತೆರಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಬಂಧಿತ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಹೂಡಿಕೆಯು ಈಗಾಗಲೇ ಒತ್ತಡಕ್ಕೊಳಗಾದ BMTC ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮೇಲೆ ಹೊರೆಯಾಗಿದೆ. ಮಾರ್ಚ್ 2022 ರ ವೇಳೆಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಳಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಕೆಲವು ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಪ್ರಕರಣ 5.1 ಮತ್ತು 5.2 ಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

⁵⁵ 122 ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ 409 ಎಕರೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ (ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ) ಮತ್ತು 117 ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ 653 ಎಕರೆ ಖಾಲಿಯಾಗಿದೆ

⁵⁶ ಅದರ 52 ನೇ ಮಂಡಳಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ

ದೃಷ್ಟಾಂತ ಪ್ರಕರಣ 5.1: ಸೂಕ್ತವಲ್ಲದ ಭೂಮಿಯಿಂದಾಗಿ ಅನುಪಯುಕ್ತ ವೆಚ್ಚ

ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು (BDA) ನಾಗರಭಾವಿ II ಹಂತದಲ್ಲಿ 2 ಎಕರೆ 23 ಗುಂಟಾ ಅಳತೆಯ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯ (CA) ನಿವೇಶನವನ್ನು ಬಿವಿಂಟಿಸಿಗ್ ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದೆ. ನವೆಂಬರ್ 2008 ರಿಂದ 30 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. 30 ವರ್ಷಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುತ್ತಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ₹ 1.19 ಕೋಟಿಯನ್ನು ಬಿವಿಂಟಿಸಿ BDAಗೆ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಪಾವತಿಸಿದೆ. ಈ ಸೈಟ್ ಬೆಟ್ಟಗಳಿಂದ ಆವೃತ್ತಗೊಂಡ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಎತ್ತರದ ಮತ್ತು ತಳಮಟ್ಟದ ಬಿಂದುಗಳ ನಡುವಿನ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು 18 ರಿಂದ 20 ಮೀಟರ್ಗಳಷ್ಟಿತ್ತು. BMTC ಮಾರ್ಚ್ 2014 ಮತ್ತು ಫೆಬ್ರವರಿ 2015 ರ ನಡುವೆ ಬಸ್ ಟರ್ಮಿನಸ್ ಮತ್ತು ಬಸ್ ಡಿಪೋವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿತ್ತು. ಗ್ರೇಡಿಂಗ್ ಮತ್ತು ರಚನೆಗೆ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದ್ದ ತಡೆಗೋಡೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಅಂದಾಜು ₹ 7 ಕೋಟಿ ಇದರಲ್ಲಿ ₹ 3.13 ಕೋಟಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, BMTCಯಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಮುಗ್ಗಟ್ಟು ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಿತ ಬಸ್ ಟರ್ಮಿನಸ್ ಮತ್ತು ಬಸ್ ಡಿಪೋ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ, ಮಣ್ಣು ಅಗೆಯಲು ₹ 1.48 ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಜತೆಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ₹1.48 ಕೋಟಿ ನಿರ್ಮಾಣದ ವೆಚ್ಚ ದುಂದು ವೆಚ್ಚವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ.

ನಿಗಮದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾಗರಭಾವಿ ಡಿಪೋ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪುನರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) ಹೇಳಿದೆ.

BMTCಯು ತನ್ನ ಹಣಕಾಸಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಉತ್ತರವು ಸಮರ್ಥನೀಯವಲ್ಲ. ವಿವೇಚನಾಪೂರ್ಣವಲ್ಲದ ನಿರ್ದಾರದ ಪರಿಣಾಮ ₹1.48 ಕೋಟಿ ಅನುಪಯುಕ್ತ ವೆಚ್ಚವಾಗಿತ್ತು.

ದೃಷ್ಟಾಂತ ಪ್ರಕರಣ 5.2: ಫಲಪ್ರದವಲ್ಲದ ಖರ್ಚು

ನಾಗದಾಸನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ₹4.49 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 2015ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಸ್ ಡಿಪೋ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಈ ಬಸ್ ಡಿಪೋಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೂ (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2022) ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು.

ನಾಗದಾಸನಹಳ್ಳಿ ಡಿಪೋ ಭೂಮಿ ವಿವಾದದಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಆದೇಶದಂತೆ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ (ಜೂನ್ 2023) ಹೇಳಿದೆ. ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪ್ರಕರಣ ತೆರವಾದ ನಂತರ ಡಿಪೋ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲಿದೆ.

ನಾಗದಾಸನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಸ್ ಡಿಪೋ ನಿರ್ಮಾಣ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲು ಆಸ್ತಿಯ ಸ್ಪಷ್ಟ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿಫಲವಾದ ಕಾರಣ ₹ 4.49 ಕೋಟಿ ನಿಷ್ಫಲ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದುದರಿಂದ ಉತ್ತರವು ಸಮರ್ಥನೀಯವಲ್ಲ.

ಶಿಫಾರಸು 14: ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿಳಂಬವಿಲ್ಲದೆ ಭೂಮಿಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಹಣಗಳಿಕೆಗಾಗಿ **BMTC** ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬಹುದು. ತಕ್ಷಣದ ಬಳಕೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು **BMTC** ಮರುಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು.

5.4.2 ಖಾಲಿ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿನ ವಿಫಲತೆ

BMTC ಯ ಮಂಡಳಿಯು ತನ್ನ 52 ನೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ (ಏಪ್ರಿಲ್ 2008) ಅತಿಕ್ರಮಣದ ವಿರುದ್ಧ ಭೂ ಕಟ್ಟುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಿತು.

BMTC ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಮಯೋಚಿತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾದ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ **ಕೋಷ್ಟಕ 5.2** ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಕೋಷ್ಟಕ 5.2: ಬೇಲಿಯಿಲ್ಲದ/ ವ್ಯಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ/ ಅತಿಕ್ರಮಣಗೊಂಡ ಜಮೀನುಗಳ ವಿವರಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿವರಗಳು ⁵⁷	ಭೂ ಭಾಗಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಭೂಪ್ರದೇಶ (ಎಕರೆ-ಗುಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ)	ಭೂಮಿಯ ಶೇಕಡಾವಾರು (653 ಎಕರೆಗಳ ಖಾಲಿ ಭೂಮಿ ಒಟ್ಟು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ)
1	ಬೇಲಿಹಾಕಿರದ ಜಮೀನುಗಳು	88	521-34	79.8%
2	ವ್ಯಾಜ್ಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಮೀನುಗಳು	27	108-00	16.5%
3	ಬಿಎಂಟಿಸಿ ಪರವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ರೂಪಾಂತರಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಜಮೀನುಗಳು	11	68-20	10.4%
4	ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಜಮೀನುಗಳು	6	31-10	4.8%

ಮೂಲ: **BMTC** ನೀಡಿದ ಮಾಹಿತಿ

⁵⁷ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವ ಜಮೀನುಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಮೇಲಿನಂತೆ, ಅತಿಕ್ರಮಣ, ವ್ಯಾಜ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ 31.7 ಪ್ರತಿಶತ ಖಾಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಬಳಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಭೂ ಮಂಜೂರಾತಿ ನಂತರ, BMTC ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಧೀನವನ್ನು (ಎಲ್ಲಾ ಒತ್ತುವರಿಗಳನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸಿ) ಖಚಿತಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಭೂ ಕಟ್ಟುಗಳು ಒತ್ತುವರಿಯಲ್ಲೇ ಮುಂದುವರೆದಿತ್ತು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಖಾಲಿ ಇರಿಸಲಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಇವುಗಳನ್ನು ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಕೆಳಗಿನ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಪ್ರಕರಣ 5.3 ರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರಕರಣ 5.3: ಬಿಎಂಟಿಸಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಳಸಲಾಗಿರುವುದು

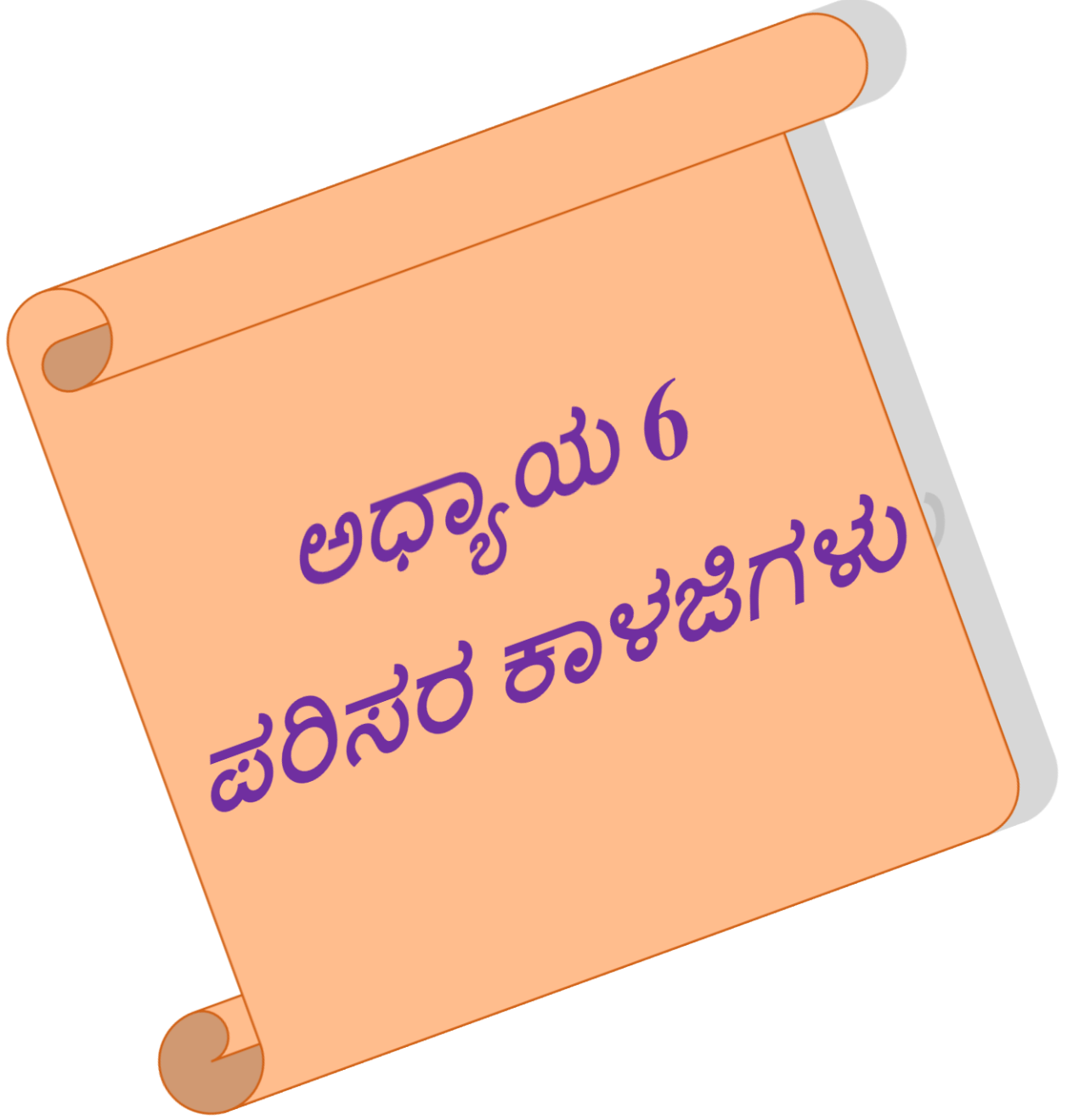
ಬಿಎಂಟಿಸಿಗೆ ಮಂಜೂರಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರಕರಣಗಳು:

- (i) ಮಂಡೂರಿನ ಸರ್ವೆ ಸಂಖ್ಯೆ 116 ರಲ್ಲಿ 4 ಎಕರೆ 12 ಗುಂಟಾಗಳು (ಸ್ವಾಧೀನ ವೆಚ್ಚ ₹ 1.02 ಕೋಟಿ) ಶಾಲೆ, ಪಂಚಾಯತ್ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- (ii) ಬೈಲಕೆರೆ ಗ್ರಾಮದ ಸರ್ವೆ ಸಂಖ್ಯೆ 130 ರಲ್ಲಿ, BMTC ವಶದಲ್ಲಿರುವ 30-ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ, ಅಧಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ವಸತಿ ಒದಗಿಸುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಯಾದ ಆಶ್ರಯ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಮನೆಗಳಿಗಾಗಿ 11 ಎಕರೆಗಳನ್ನು (ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2017) ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.
- (iii) ಪಿಲ್ಲಣ್ಣ ಗಾರ್ಡನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ 2467.88 ಚದರ ಮೀಟರ್‌ಗಳ ಅಳತೆಯ ನಿವೇಶನವನ್ನು (24 ಗುಂಟಾಗಳು) BMTCಗೆ 1992 ರಲ್ಲಿ BDA ಯಿಂದ 30 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ (23.03.1992 ರಿಂದ 22.03.2022 ರವರೆಗೆ) ₹ 3.70 ಲಕ್ಷ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುತ್ತಿಗೆ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಪಾವತಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಎಂಟಿಸಿ ಕ್ರೀಡಾ ಸಂಕೀರ್ಣ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿತು. ದಿನಾಂಕದ (ಜೂನ್ 2017) 89 ನೇ ಮಂಡಳಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಈ ಸೈಟ್ ಅನ್ನು ಬಿಡಿಎಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಲು ಮತ್ತು ಪರ್ಯಾಯ ನಿವೇಶನವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲು ಬಿಡಿಎಗೆ ವಿನಂತಿಸಲು ನಿರ್ದರಿಸಲಾಯಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿದ ನಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ BMTCಗೆ ಯಾವುದೇ ಪರ್ಯಾಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿಲ್ಲ.

ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) ಪೋಡಿ ಮತ್ತು ಹದ್ದುಬಸ್ತು⁵⁸ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು BMTC ಡಿಸೆಂಬರ್ 2022 ರಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಜಮೀನುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದರು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿದ ನಂತರವೇ BMTC ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯೋನುಖವಾಯಿತು ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆಯಾದ 10 ರಿಂದ 15 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೂ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

⁵⁸ ಗಡಿ ಗುರುತು

ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಪರಿಸರ ಕಾಳಜಿಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ VI

ಪರಿಸರ ಕಾಳಜಿಗಳು

BMTCಯು ಸಮಗ್ರ ಪರಿಸರ ನೀತಿ/ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಹಳೆಯ ವಾಹನಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಫ್ಲೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮಳೆನೀರು ಕೊಯ್ಲು ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಹಳೆಯ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಬಸ್‌ಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಗಮನಿಸಿದೆ. ಮಳೆನೀರು ಕೊಯ್ಲು ಮತ್ತು ಸೌರ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಆಂತರಿಕವಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ತಲುಪಲು BMTC ಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ, BMTC ತನ್ನ CWS ಅನ್ನು ಪರಿಸರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು ಅದು ಅದರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿತು.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವು ತನ್ನ ಫ್ಲೀಟ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು, ವರ್ಕ್‌ಶಾಪ್ ರಿಪೇರಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. 2017-22 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ BMTC ಯ ಬದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಅದರ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಡಿಟ್ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದೆ.

6.1 ಪರಿಸರ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಉಪಕ್ರಮಗಳು

BMTC ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಪರಿಸರ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2022 ರಂತೆ), ನಿಗಮವು ತನ್ನ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ 'ವಾಹನ ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ'ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕೆಲವು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅಂತಹ ಕೆಲವು ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

- ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಮಗಳ ಅನುಸರಣೆಗಾಗಿ ವಾಹನಗಳ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ತಪಾಸಣೆ
- ಡಿಪೋ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗಣಕೀಕೃತ ಹೊಗೆ ಪರಿಕ್ಷಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
- ಡಿಪೋ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮರುಬಳಕೆ ಘಟಕದ ಸ್ಥಾಪನೆ
- ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆನೀರು ಕೊಯ್ಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು
- ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಸೌರ ದೀಪಗಳ ಅಳವಡಿಕೆ
- ವಿದ್ಯುತ್ಚಾಲಿತ ಬಸ್ಸುಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆ

BMTC ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಉಪಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕಂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

6.2 BMTC ಯಿಂದ ಅವಧಿ ಮೀರಿದ ಬಸ್‌ಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ

2017-22ರ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ BMTC ತನ್ನ ಫ್ಲೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ 12.60 ರಿಂದ 29.08 ರಷ್ಟು ಬಳಕೆಯಮಿತಿಮೀರಿದ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದೆ ಎಂದು ಆಡಿಟ್ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿದೆ. ವರ್ಷವಾರು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕಂಡಿಶ್ 3.6 ರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಫ್ಲೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಮಿತಿಮೀರಿದ ಬಸ್‌ಗಳ ನಿರಂತರ ಬಳಕೆಯು ಕಡಿಮೆ ಇಂಧನ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿದ ಹೊಗೆ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ.

ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮೇಲೆ, ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) BS-IV ಬಸ್‌ಗಳ ಖರೀದಿಗೆ NGT ವಿಧಿಸಿರುವ ತಡೆಯು ಬಳಕೆಯಮಿತಿಮೀರಿದ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಹೊರಹಾಕದಿರಲು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, BMTC ಡಿಸೆಂಬರ್ 2021 ರಿಂದ BS-VI ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ಚಾಲಿತ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಫ್ಲೀಟ್‌ಗೆ ಸೇರಿಸಿದೆ.

6.2.1 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸದಿರುವುದು

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ವಾಹನ ಮಾಲೀನ್ಯ ಮತ್ತು ಹಳೆಯ ಡೀಸೆಲ್ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲು ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳ ಕುರಿತು ಚೆನ್ನೈನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿ (ದಕ್ಷಿಣ ವಲಯ) (NGT) ಮುಂದೆ (ನವೆಂಬರ್ 2020) ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ⁵⁹ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಮೊದಲ ಪ್ರತಿವಾದಿಯಾಗಿದ್ದು, ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಎಂಟಿಸಿಯನ್ನು ಸಹ ಪ್ರತಿವಾದಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಹಳೆಯ ಡೀಸೆಲ್ ವಾಹನಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಫ್ಲೀಟ್‌ನಿಂದ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಹೊರಹಾಕಲು ತನ್ನ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು BMTCಗೆ ಸೂಚಿಸಲಾಯಿತು.

ಅದರಂತೆ, BMTC ತನ್ನ ಫ್ಲೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ 2,813 BS-III ಮತ್ತು 3,797 BS-IV ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ. BMTC ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಕಾಲಾವಧಿಯ ಪ್ರಕಾರ, 2,349 BS-III ಮತ್ತು 66 BS-IV ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ 2023 ರೊಳಗೆ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು BS-VI ಬಸ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

2020-22ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಕ್ವಾಪ್ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸ್ಕ್ವಾಪ್ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಬಸ್‌ಗಳ ವರ್ಷವಾರು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ 6.1 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

ಕೋಷ್ಟಕ 6.1: ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾದ ಬಸ್ಸುಗಳ ವರ್ಷವಾರು ವಿವರಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವರ್ಷ	ಅಫಿಡವಿಟ್ ಪ್ರಕಾರ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲು ಬದ್ಧವಾಗಿರುವ ಬಸ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ		ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿದ ಬಸ್ಸುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ		ಬಾಕಿ	
		BS-III	BS-IV	BS-III	BS-IV	BS-III	BS-IV
1	2020-21	450	14	146 (32%)	0	304 (68%)	14 (100%)
2	2021-22	1500	13	309 (21%)	0	1191 (79%)	13 (100%)
	ಒಟ್ಟು	1950	27	455 (23%)	0	1495 (77%)	27 (100%)

ಮೂಲ: BMTC ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಫಿಡವಿಟ್

ಮೇಲಿನವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ, NGT ಯ ಮುಂದೆ BMTC ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಫಿಡವಿಟ್ 10 ಲಕ್ಷ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ನಂತರ BS-III ಹೊಗೆಹೊರಸೂಸುವ ಮಾನದಂಡಗಳೊಂದಿಗೆ 464 ಹವಾನಿಯಂತ್ರಿತ ವೋಲ್ಟೋ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸುವ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯೋಜಿಸಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಈ ವೋಲ್ಟೋ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ⁶⁰ 68 (ಶೇ 14.65) 15 ವರ್ಷ ಅಥವಾ 10 ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ಯಾವುದೇ ವೋಲ್ಟೋ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.

ಹೀಗಾಗಿ, ಎನ್‌ಜಿಟಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ತನ್ನ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು BMTC ವಿಫಲವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಸ್ಕ್ವಾಪಿಂಗ್ ಬದ್ಧತೆಯ 23 ಪ್ರತಿಶತವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪೂರೈಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

2020 ಮತ್ತು 2023 ರ ನಡುವೆ BMTC 1,070 ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿದೆ ಮತ್ತು 2023-24 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 1,118 ಹಳೆಯ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು (1,087 BS-III ಬಸ್‌ಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ) ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲು ಯೋಜಿಸಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ (ಜೂನ್ 2023) ಹೇಳಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, NGTಗೆ ಮಾಡಿದ ಬದ್ಧತೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಮಾರ್ಚ್ 2023 ರ ವೇಳೆಗೆ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬೇಕಾದ ಬಸ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು 2,435 ರಷ್ಟಿದ್ದು, 2,188 ಸ್ಕ್ವಾಪ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ/ಸ್ಕ್ವಾಪ್ ಮಾಡಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶಿಫಾರಸು 15: NGTಗೆ ಮಾಡಿದ ಬದ್ಧತೆಯ ಪ್ರಕಾರ ರದ್ದತಿಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಬಸ್‌ಗಳ ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

⁵⁹ O.A.No.183 of 2016

⁶⁰ 49 ಬಸ್‌ಗಳು 15 ವರ್ಷ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿವೆ ಮತ್ತು 19 ಬಸ್‌ಗಳು 10 ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿವೆ

6.3 BMTC ಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ಚಾಲಿತ ಬಸ್ಸುಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆ

ಆಗಸ್ಟ್-2022 ರಲ್ಲಿ ಯಶವಂತಪುರ ಡಿಪೋದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಚಾರ್ಜಿಂಗ್ ಸೌಲಭ್ಯ

ದಿನಕ್ಕೆ 180 ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳ ಖಚಿತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೊಳಪಟ್ಟು ಪ್ರತಿ ಕಿಮೀಗೆ ₹51.67 GCC ದರವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. GCC ಪ್ರಕಾರ, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2021 ರಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್ 2021 ರವರೆಗೆ 90 ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ವಿದ್ಯುತ್ಚಾಲಿತ ಬಸ್ಸುಗಳು ಪ್ರತಿ ಬಸ್‌ಗೆ ₹ 1.23 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಸುಮಾರು 180 ಕಿಮೀ ಓಡುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ (ಇದು ಸುಮಾರು ಆರು ಗಂಟೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ). ಇದಲ್ಲದೆ, ಸುಗಮ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಚಾರ್ಜಿಂಗ್ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ.

15 ಡಿಸೆಂಬರ್ 2021 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿರುವ 90 ವಿದ್ಯುತ್ಚಾಲಿತ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 27 ಡಿಸೆಂಬರ್ 2021 ರಂದು ಒಂದೇ ಡಿಪೋ (ಕೆಂಗೇರಿ) ಯಿಂದ ಕೇವಲ 28 ಬಸ್‌ಗಳು ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿವೆ ಎಂದು ಆಡಿಟ್ ಗಮನಿಸಿದೆ. ಉಳಿದ ಬಸ್‌ಗಳು ಮಾರ್ಚ್ 2022 ಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಿತ್ತು.

ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದನಂತರ, GCC ಮಾದರಿಯ ಎಲ್ಲಾ 90 ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮೇ 2022 ರಲ್ಲಿ BMTC ಫ್ಲೀಟ್‌ಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ಚಾಲಿತ ಬಸ್‌ಗಳ ಸುಗಮ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಮೂರು⁶² ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಚಾರ್ಜಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) ಹೇಳಿದೆ.

ಆದಾಗ್ಯೂ, ಈ ಬಸ್‌ಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳು ಮತ್ತು ವಾಹನ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಆಡಿಟ್‌ಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ (ಜೂನ್ 2023).

BMTC ಬೆಂಗಳೂರು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2021) ವಿದ್ಯುತ್ಚಾಲಿತ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿತು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಥರ್ಮಲ್ ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್‌ನ (NTPC) ವ್ಯಾಪಾರ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (NVTN) ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಗ್ರಾಸ್ ಕಾಸ್ಟ್ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ (GCC)⁶¹ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ವಿದ್ಯುತ್ಚಾಲಿತ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಕೆ.ಆರ್. ಪುರಂ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಚಾರ್ಜಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು

⁶¹ ನಿಗದಿತ ಅವಧಿಗೆ ನಿಗದಿತ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಒಪ್ಪಂದವು ನಿರ್ವಾಹಕರಿಗೆ ನಿಗದಿತ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪಾವತಿಸುತ್ತದೆ

⁶² ಕೆಂಗೇರಿ, ಕೆ.ಆರ್. ಪುರಂ ಮತ್ತು ಯಶವಂತಪುರಂ.

6.4 ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ

KSRTC ಒಂದು ಸುತ್ತೋಲೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದು⁶³ (ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ) ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಬಸ್ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆನೀರು ಕೊಯ್ಲು ಮತ್ತು ಶೇಖರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವಂತೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ. BMTCಗೆ ಸೇರಿದ ಆಯ್ದು 12 ಬಸ್ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ⁶⁴ ಮಾತ್ರ ಮಳೆನೀರು ಕೊಯ್ಲು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆನೀರು ಕೊಯ್ಲು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಎರಡು⁶⁵ ಬಸ್ ಡಿಪೋಗಳು ಮಾತ್ರ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ.

ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದ ನಂತರ, ಡಿಪೋ ನಂ.13 ಮತ್ತು 34ಗಳಲ್ಲಿ ಒಡೆದ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಅನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡಿದ ಮಳೆನೀರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) ತಿಳಿಸಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ, ನಿಗಮದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಡಿಪೋಗಳಿಗೆ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಮಳೆ ನೀರು ಕೊಯ್ಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು BMTC ಯೋಚಿಸಿದೆ.

6.5 ಪರಿಸರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ನಿರ್ಮಾಣ

BMTC ಯ CWS ನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಪರಿಸರವನ್ನು ಮಾಲಿನ್ಯಗೊಳಿಸುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಅದರಂತೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ (KSPCB) ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತಳೆಬಣ್ಣ ವರ್ಗದ⁶⁶ ಉದ್ಯಮ ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿದೆ.

ಅರ್ಕಾವತಿ ನದಿ ಬಳಿ FCWS ದಾಸನಾಪುರ

2017-18 ರಿಂದ 2021-22 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಮೂರು⁶⁷ CWS ಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿರುವುದನ್ನು ಆಡಿಟ್ ಗಮನಿಸಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ, ದಾಸನಾಪುರ⁶⁸ ಸಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್ KSPCBಯಿಂದ (ನವೆಂಬರ್ 2003) ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಪರಿಸರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ⁶⁹ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ವರ್ಗದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಈ CWS ಅನ್ನು ₹10.60 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಆಗಸ್ಟ್ 2018ರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಿದೆ. KSPCB ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು CWS ಉಲ್ಲಂಘಿಸುತ್ತಿರುವುದು

⁶³ ಪತ್ರ ಸಂಖ್ಯೆ. 336/2016-17 ದಿನಾಂಕ 07 ಜೂನ್, 2016. ಮೂಲಕ ಹೊರಡಿಸಿದ ಸಂ.2/2016-17.

⁶⁴ ಡಿಪೋ ಸಂಖ್ಯೆ. 3, ಶಾಂತಿನಗರ; ಡಿಪೋ ನಂ. 13, ಕತ್ತಿಗುಪ್ಪೆ; ಡಿಪೋ ನಂ. 17, ಚಂದ್ರಾ ಲೇಔಟ್; ಮತ್ತು ಡಿಪೋ ನಂ. 34, ಕೊತ್ತನೂರು ದಿನ್ನೆ

⁶⁵ ಡಿಪೋ ನಂ. 3, ಶಾಂತಿನಗರ ಮತ್ತು ಡಿಪೋ ನಂ. 17, ಚಂದ್ರಾ ಲೇಔಟ್.

⁶⁶ ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿಯು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಸರದ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಭಾವದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಕೆಂಪು, ಕಿತ್ತಳೆ, ಹಸಿರು ಮತ್ತು ಬಿಳಿ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಗಗಳಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿದೆ.

⁶⁷ CWS ದಾಸನಾಪುರ, ದೂರವಾಣಿನಗರ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿನಗರ.

⁶⁸ ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ತಾಲೂಕು ದಾಸನಾಪುರ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ನಂ.106ರಲ್ಲಿ 13 ಎಕರೆ, 04 ಗುಂಟಾ ಅಳತೆಯ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ.

⁶⁹ ತಿಪ್ಪೆಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿ ಜಲಾಶಯದ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶ (TGRCA)

ಕೆಂಡುಬಂದಿದೆ (ಜೂನ್ 2022) ಮತ್ತು ಫಿಟ್‌ನೆಸ್ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣದ ನವೀಕರಣ, ಅಪಘಾತ ರಿಪೇರಿ, ವಾಹನದ ಭಾರೀ ರಿಪೇರಿ ಮುಂತಾದ (ಇವು ಕಿತ್ತಳೆ ವರ್ಗದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ) ನಿಷೇಧಿತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಹಸಿರು ವರ್ಗದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುವ ನಿರ್ದೇಶನಗಳೊಂದಿಗೆ, KSPCB ಡಿಸೆಂಬರ್ 2036 ರವರೆಗೆ CWS ನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ನವೀಕರಿಸಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಪರಿಸರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ CWS ಸ್ಥಾಪನೆಯು ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ನಿರ್ಬಂಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. CWS ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಮೊದಲು BMTC ಪೂರ್ವ-ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆಯ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇದು ತೋರಿಸಿದೆ.

ಶಿಫಾರಸು 16: ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಸರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಪರಿಸರದ ಪ್ರಭಾವದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಮತ್ತು ವಿವರವಾದ ಯೋಜನಾ ವರದಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ ನಂತರವೇ ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಸೆಳೆದ ನಂತರ, ಸರ್ಕಾರವು (ಜೂನ್ 2023) ಆಡಿಟ್ ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ, ಪರಿಸರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವಾಗ, ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆಯ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುವಾಗ BMTC ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಪರಿಸರದ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಭಾವ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ವಿವರವಾದ ಯೋಜನಾ ವರದಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವಾಗ ಇದನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು

(ವಿಮಲೇಂದ್ರ ಆನಂದ್ ಪಟವರ್ಧನ್)
ಪ್ರಧಾನ ಮಹಾಲೇಕೃಪರಿಶೋಧಕರು (ಆಡಿಟ್-II)
ಕರ್ನಾಟಕ

ಮೇಲುರುಜುಮಾಡಲಾಗಿದೆ

ನವದೆಹಲಿ

(ಗಿರೀಶ್ ಚಂದ್ರ ಮುರ್ಮು)
ಭಾರತದ ನಿಯಂತ್ರಕರು ಮತ್ತು ಮಹಾಲೇಕೃಪರಿಶೋಧಕರು

ಅನುಬಂಧಗಳು

ಅನುಬಂಧ -1.1

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಮಾದರಿಯ BMTC ಡಿಪೋಗಳು, ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳ ವಿವರಗಳು
(ಕಂಡಿಕೆ 1.5)

ಬಸ್ ಡಿಪೋಸ್		
ವಲಯ	ಆಯ್ಕೆ ಡಿಪೋಸ್	ಸ್ಥಳ
ಡಿಪೋಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ		
ಉತ್ತರ	ಡಿಪೋ No.8	ಯಶವಂತಪುರ
	ಡಿಪೋ No.43	ಶಿವನಾಪುರ
ಪೂರ್ವ	ಡಿಪೋ No.6	ಇಂದಿರಾನಗರ
	ಡಿಪೋ No.19	ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಿಟಿ
ಪಶ್ಚಿಮ	ಡಿಪೋ No.12	ಕೆಂಗೇರಿ
	ಡಿಪೋ No.17	ಚಂದ್ರ ಲೇಔಟ್
ದಕ್ಷಿಣ	ಡಿಪೋ No.3	ಶಾಂತಿನಗರ
	ಡಿಪೋ No.34	ಕೊತ್ನೂರು ದಿನ್ನೆ
ಉತ್ತರಪೂರ್ವ	ಡಿಪೋ No.10	ಹೆಣ್ಣುರು ಬಾಣಸವಾಡಿ
	ಡಿಪೋ No.48	ಭೈರತಿ
ಡಿಪೋಗಳು ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ		
ಕೇಂದ್ರ	ಡಿಪೋ No.7	ಸುಭಾಷ್ವಗರ
	ಡಿಪೋ No.13	ಕತ್ರಿಗುಡ್ಡೆ
ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ		
ದಕ್ಷಿಣ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ	ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ - I	ಶಾಂತಿನಗರ
ಪೂರ್ವ & ಉತ್ತರಪೂರ್ವ	ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ - II	ದೂರವಾಣಿನಗರ
ಪಶ್ಚಿಮ	ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ - III	ಚಲ್ಲಘಟ್ಟ
ಉತ್ತರ	ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ - IV	ದಾಸನಾಪುರ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ/ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ
1.	ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ
2.	ಶಿವಾಜಿನಗರ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ
3.	ಶಾಂತಿನಗರ ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ
4.	ಜಯನಗರ ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ
5.	ವಿಜಯನಗರ ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ
6.	ಯಶವಂತಪುರ ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ
7.	ಕೋರಮಂಗಲ ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ
8.	ದೊಮ್ಮಲೂರು ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ
9.	ಬನಶಂಕರಿ ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ
10.	ಕೆಂಗೇರಿ ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ
11.	ಬನ್ನೇರುಘಟ್ಟ ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ
12.	ವೈಟ್‌ಫೀಲ್ಡ್ ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ

ಅನುಬಂಧ 2.1

ಪ್ರಯಾಣ ದರ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಮಾಡಿದ ಕಾರಣ ಸಂಚಾರ ಅದಾಯದ ನಷ್ಟ
(ಕಂಡಿಕೆ 2.4)

ವರ್ಷ	ದರ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ದಿನಾಂಕ	ದರ ಏರಿಕೆ	ದರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ದಿನಾಂಕ (ಊಹಿಸಲಾಗಿದೆ)	ಏರಿಕೆ ಏರಿಕೆ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ದರ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ	ಸಂಚಾರ ಅದಾಯದ ನಷ್ಟದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಯಿಂದ	ವರೆಗೆ	ದಿನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ದಿನಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ ಕಿ.ಮೀ.ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ	ಸಂಚಾರ ಅದಾಯದ ನಷ್ಟ (₹ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)
2018-19	19.07.2018	01.08.2018	17.32	243	01.08.2018	31.03.2019	243	47.96	11654.28
2019-20	-	-	-	366	01.04.2019	31.03.2020	366	70.24	25707.84
2020-21	-	-	-	334	01.04.2020	28.02.2021	334	27.22	9091.48
	08.02.2021	01.03.2021	22.67	31	01.03.2021	31.03.2021	31	3.31	102.61
2021-22	-	-	-	365	01.04.2021	31.03.2022	365	50.46	18417.90
									64974.11

ಅನುಬಂಧ 2.2

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಬಸ್ ಪಾಸ್ ನೀಡುವ ಕುರಿತು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಬಾಕಿಗಳ ವಿವರಗಳು (ಕಂಡಿಕೆ 2.6)

(₹ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)

ವರ್ಷ	ವರ್ಗ	ನೀಡಿದ ಪಾಸ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲಿನ ಶೇಕಡಾವಾರು	ಪಾಸ್ ವೆಚ್ಚ	ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹ ಪಾಲು	ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮರುಪಾವತಿ	ಕೊರತೆ
2017-18	ಸಾಮಾನ್ಯ	3,07,426	50	333.03	166.52	157.47	9.04
	SC	57,219	75	61.99	46.49	46.49	0.00
	ST	7,400	75	8.01	6.01	6.01	0.00
	ಒಟ್ಟು	3,72,045	-	403.03	219.02	209.97	9.04
2018-19	ಸಾಮಾನ್ಯ	2,63,420	50	285.36	142.68	128.61	14.07
	SC	65,421	75	70.87	53.15	41.2	11.95
	ST	9,577	75	10.37	7.78	6.91	0.87
	ಒಟ್ಟು	3,38,418	-	366.60	203.61	176.72	26.89
2019-20	ಸಾಮಾನ್ಯ	3,16,104	50	342.44	171.22	119.33	51.89
	SC	78,500	75	85.04	63.78	32.97	30.81
	ST	11,484	75	12.44	9.33	17.53	-8.20
	ಒಟ್ಟು	4,06,088	-	439.92	244.33	169.83	74.50
2020-21	ಸಾಮಾನ್ಯ	1,51,657	50	164.29	82.15	0	82.15
	SC	45,056	75	48.81	36.61	0	36.61
	ST	6,780	75	7.34	5.51	0	5.51
	ಒಟ್ಟು	2,03,493	-	220.44	124.26	0	124.26
2021-22	ಸಾಮಾನ್ಯ	1,86,890	50	202.46	101.23	0	101.23
	SC	54,840	75	59.41	44.56	37.28	7.28
	ST	7,915	75	8.57	6.43	5.49	0.94
	ಒಟ್ಟು	2,49,645	-	270.44	152.22	42.77	109.45
ಸಮಗ್ರ ಒಟ್ಟು		15,69,689		1700.43	943.43	599.29	344.14

ಅನುಬಂಧ 3.1

ಹೆಚ್ಚಿನ ಲೋಡ್ ಅಂಶದ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ
(ಕಂಡಿಕೆ 3.4.1 – ಉದಾಹರಣಾ ಪರಿಶೀಲನೆ 3.1)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಡಿಪೋ ಸಂಖ್ಯೆ	ಮಾರ್ಗ ಸಂಖ್ಯೆ	ಮೂಲ	ತಲುಪುವ ದಾರಿ	ಲೋಡ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರ್
1	47	318E/1	ಕೆಎಂಟಿ	TRH	123.2
2	26	MF9/3	ಮಂತ್ರಿಮಾಲ್ ಮೆಟ್ರೋ ನಿಲ್ದಾಣ	ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	116.7
3	26	MF9/4	ಮಂತ್ರಿ ಮಾಲ್ ಮೆಟ್ರೋ ನಿಲ್ದಾಣ	ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	113.6
4	26	MF9/5	ಮಂತ್ರಿಮಾಲ್ ಮೆಟ್ರೋ STN	ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	115.3
5	26	MF9/2	ಮಂತ್ರಿಮಾಲ್ ಮೆಟ್ರೋ STN	ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	132.1
6	26	MF9/1	ಮಂತ್ರಿಮಾಲ್ ಮೆಟ್ರೋ STN	ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	133.6
7	41	KBS-1K/1	ಕೆಬಿಎಸ್	ಕೆಡಿಜಿ	101.1
8	41	KBS-1K/2	ಕೆಬಿಎಸ್	ಕೆಡಿಜಿ	94.6
9	41	KBS-1K/3	ಕೆಬಿಎಸ್	ಕೆಡಿಜಿ	94.2
10	10	291J/2	ಕೆ.ಆರ್.ಮಾರುಕಟ್ಟೆ	ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ ನಗರ	109.9
11	23	291J/6	ಕೆ.ಆರ್.ಮಾರುಕಟ್ಟೆ	ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆನಗರ	103.7
12	6	KBS-1K/5	ಕೆಬಿಎಸ್	ಕೆಡಿಜಿ	96.0
13	15	163D/1	ಜಯನಗರ 9ನೇ ಬ್ಲಾಕ್	KRM ವಸತಿ ಸಂಕೀರ್ಣ	92.1
14	10	290K/1	ಶಿವಾಜಿನಗರ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಕಾಲೇಜು ಡಾ	99.4
15	6	KBS-1K/23	ಕೆಬಿಎಸ್	ಕೆಡಿಜಿ	100.9
16	41	KBS-1I/9	ಕೆಬಿಎಸ್	ಕೆಡಿಜಿ	90.8
17	41	KBS-1I/10	ಕೆಬಿಎಸ್	ಕೆಡಿಜಿ	90.9
18	41	KBS-1I/12	ಕೆಬಿಎಸ್	ಕೆಡಿಜಿ	91.6
19	41	KBS-1K/4	ಕೆಬಿಎಸ್	ಕೆಡಿಜಿ	90.2
20	10	302B/6	ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	ಜಾಲವಾಯು ವಿಹಾರ	91.1
21	10	290G/1	ಶಿವಾಜಿನಗರ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	ವಿದ್ಯಾಸಾಗರ್	92.1
22	10	300E/15	ಶಿವಾಜಿನಗರ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	ಕೆ.ಆರ್.ಪುರಂ	96.6
23	10	500C/2	ಕೃಷ್ಣರಾಜಪುರಂ	ಕೇಂದ್ರ ರೇಷ್ಮೆ ಮಂಡಳಿ	96.8

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಡಿಪೋ ಸಂಖ್ಯೆ	ಮಾರ್ಗ ಸಂಖ್ಯೆ	ಮೂಲ	ತಲುಪುವ ದಾರಿ	ಲೋಡ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರ್
24	10	290EY/3	ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	ಯಲಹಂಕ	92.5
25	10	290EY/4	ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	ಯಲಹಂಕ	98.0
26	10	291J/3	ಕೆ.ಆರ್.ಮಾರುಕಟ್ಟೆ	ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ ನಗರ	101.3
27	10	PK291J/7	ಕೆ.ಆರ್.ಮಾರುಕಟ್ಟೆ	ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ ನಗರ	104.5
28	11	500D/23	ಹೆಬ್ಬಾಳ	ಕೇಂದ್ರ ಸಿಲ್ಕ್ ಬೋರ್ಡ್	91.2
29	41	12F-5/14	ಎಚ್.ಎಸ್.ಕೆ	ಎಸ್.ಬಿ.ಪಿ	92.2
30	10	290/5	ಶಿವಾಜಿನಗರ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	ಥಣಿಸಂದ್ರ	100.8
31	10	290Q/4	ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ ನಗರ	ನೀಲಸಂದ್ರ ಗುಲಾಬಿ ಉದ್ಯಾನ	96.2
32	10	290B/5	ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	ಥಣಿಸಂದ್ರ	104.1
33	23	TR4/3	ಜಗಜೀವನರಾಮ್ ನಗರ	ನಾಗವಾರ	93.8
34	23	279K/1	ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	ಪಟಾಲಪ್ಪ ಲೇ ಔಟ್	92.6
35	23	415/1	ಶಿವಾಜಿನಗರ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	ವಿಶ್ವನಾಥ ನಾಗೇನಹಳ್ಳಿ	94.4
36	24	KBS-13K/2	ಕೆಬಿಎಸ್	ಕಾಡುಗೋಡಿ	93.1
37	11	291D/3	ಶಿವಾಜಿನಗರ	ಯಲಹಂಕ	90.6
38	11	291D/6	ಶಿವಾಜಿನಗರ	ಯಲಹಂಕ	95.3
39	11	JPV3/3	ಹೆಬ್ಬಾಳ	ಕೇಂದ್ರ ಸಿಲ್ಕ್ ಬೋರ್ಡ್	94.5
40	6	KBS-1K/22	ಕೆಬಿಎಸ್	ಕೆಡಿಜಿ	92.6
41	6	KBS-1I/21	ಕೆಬಿಎಸ್	ಕೆಡಿಜಿ	91.0
42	6	KBS-1I/22	ಕೆಬಿಎಸ್	ಕೆಡಿಜಿ	92.7
43	10	290KA/1	ಕೆ.ಆರ್.ಮಾರುಕಟ್ಟೆ	ನಾಗವಾರ	90.4
44	33	46/2	ಕೆ.ಬಿ.ಎಸ್	ಕೋರಮಂಗಲ	93.9
45	10	290N/1	ಕೆ.ಆರ್.ಮಾರುಕಟ್ಟೆ	ಥಣಿಸಂದ್ರ	93.1
46	10	292E/1	ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	ಎನ್.ನಾಗೇನ್ ದಿನ್ನೆ	93.4
47	14	415B/2	ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	ವಿಶ್ವನಾಥ ನಾಗೇನಹಳ್ಳಿ	90.1
48	14	279E/10	ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	ಬೂಪಸಂದ್ರ	92.8
49	14	139/4	ಶಿವಾಜಿನಗರ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	ಜೀವನಭೀಮ ನಗರ	92.6
50	8	102/1	ಸದಾಶಿವನಗರ	ಕೆ.ಆರ್.ಮಾರುಕಟ್ಟೆ	96.4
51	16	126A/1	ಕೆಎಂಟಿ	ಜೀವನಹಳ್ಳಿ	94.2

ಅನುಬಂಧ 3.2

ಫ್ಲೀಟ್ ಕಡಿಮೆ ಬಳಕೆ (ಕಂಡಿಕೆ 3.5)

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
		ಸಾಮಾನ್ಯ	ಪ್ರೀಮಿಯಂ	ಸಾಮಾನ್ಯ	ಪ್ರೀಮಿಯಂ	ಸಾಮಾನ್ಯ	ಪ್ರೀಮಿಯಂ	ಸಾಮಾನ್ಯ	ಪ್ರೀಮಿಯಂ	ಸಾಮಾನ್ಯ	ಪ್ರೀಮಿಯಂ
1	ಸರಾಸರಿ ಫ್ಲೀಟ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಿಡಿದಿದೆ	5614.7	779.7	5822.4	851.7	5662.6	852.2	5721.9	885.6	5705	859.9
2	ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಾಹನದ ಆದರ್ಶ ಸಂಖ್ಯೆ (92%)	5165.524	717.324	5356.608	783.564	5209.592	784.024	5264.148	814.752	5248.6	791.108
3	ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ವಾಹನಗಳು	5011.6	586	4965.2	649.5	4901.6	640.7	3551.6	82.4	3842.1	123.1
4	ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ವಾಹನಗಳ ಕೊರತೆ	153.9	131.3	391.4	134.1	308.0	143.3	1712.5	732.4	1406.5	668.0
5	ಸರಾಸರಿ ಬಿಡಿ ವಾಹನ	211.5	103.3	205.1	105	366.1	138.6	1831.9	687.3	1400.2	605.4
6	ದುರಸ್ತಿ ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ರಸ್ತೆಯ ಸರಾಸರಿ ವಾಹನ	391.6	90.4	652.1	97.2	394.9	72.9	338.4	115.9	462.7	131.4
7	ಫ್ಲೀಟ್ ಬಳಕೆಯ ಶೇ	89.3	75.2	85.3	76.3	86.6	75.2	62.1	9.3	67.3	14.3

ಅನುಬಂಧ 3.3

(ಬಿಎಂಟಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಮಿತಿಯಿರಿದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್‌ಗಳ ಬಳಕೆ) (ಕಂಡಿಕೆ 3.6)

ವರ್ಷಗಳು	2017-18			2018-19			2019-20			2020-21			2021-22		
	ವಯಸ್ಸು > 11 ವರ್ಷಗಳು	ಕಿಮೀ ಓಟ > 8.5 ಲಕ್ಷ	ಎರಡೂ ಮಾನದಂಡಗಳು	ವಯಸ್ಸು > 11 ವರ್ಷಗಳು	ಕಿಮೀ ಓಟ > 8.5 ಲಕ್ಷ	ಎರಡೂ ಮಾನದಂಡಗಳು	ವಯಸ್ಸು > 11 ವರ್ಷಗಳು	ಕಿಮೀ ಓಟ > 8.5 ಲಕ್ಷ	ಎರಡೂ ಮಾನದಂಡಗಳು	ವಯಸ್ಸು > 11 ವರ್ಷಗಳು	ಕಿಮೀ ಓಟ > 8.5 ಲಕ್ಷ	ಎರಡೂ ಮಾನದಂಡಗಳು	ವಯಸ್ಸು > 11 ವರ್ಷಗಳು	ಕಿಮೀ ಓಟ > 8.5 ಲಕ್ಷ	ಎರಡೂ ಮಾನದಂಡಗಳು
ಒಟ್ಟು ಮಿತಿಯಿರಿದ ಬಸ್ಸುಗಳು	725	930	453	627	658	341	641	625	405	1132	825	769	1935	837	834
ಒಟ್ಟು ಮಿತಿಯಿರಿದ ಬಸ್ ಅನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ	674	877	412	568	614	341	633	616	400	1082	794	739	1906	826	823
ಒಟ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ (ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)	254.52	0.47	0.368	201.58	0.4	0.326	338.37	0.596	0.544	316.96	9.465	9.5	583.74	0.33	0.33
ಮಿತಿಯಿರಿದ ಬಸ್‌ನ ವಾಹನ ಉತ್ಪಾದಕತ್ವ [ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಿಮೀ / (ಬಸ್ ಚಾಲಿತ ಸಂಖ್ಯೆ x 365)]	103.46	0.15	0.11	97.23	0.18	0.26	146.45	0.27	0.37	80.26	3.27	3.52	83.91	0.11	0.11
ಸರಾಸರಿ ಫ್ಲೀಟ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ	6,394.3			6,674.5			6514.9			6,607.8			6,564.8		
ಫ್ಲೀಟ್‌ನಲ್ಲಿನ ಮಿತಿಯಿರಿದ ವಾಹನಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ (ಸರಾಸರಿ ಫ್ಲೀಟ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಶೇಕಡಾವಾರು)	1202 (18.80)			944 (14.14)			861 (13.22)			1188 (17.98)			1938 (29.52)		
ಫ್ಲೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮಿತಿಯಿರಿದ ವಾಹನಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ (ಸರಾಸರಿ ಫ್ಲೀಟ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಶೇಕಡಾವಾರು)	1139 (17.81)			841 (12.60)			849 (13.03)			1137 (17.21)			1909 (29.08)		
ಸರಾಸರಿ ಫ್ಲೀಟ್ ಬಲದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾವಾರು ಬಸ್‌ಗಳು 8.5 ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದೆ	14.54			9.86			9.59			12.49			12.75		
ಹಿಡಿದಿರುವ ಸರಾಸರಿ ಬಿಡಿ ವಾಹನ	211.5			205.1			366.1			1931.9			1400.2		

ಅನುಬಂಧ 3.4

ನಿಗದಿತ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳ ರದ್ದತಿ (ಕಂಡಿಕೆ 3.7)

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವಿವರಗಳು/ ವರ್ಷ	2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
		ಸಾಮಾನ್ಯ	ಪ್ರೀಮಿಯಂ	ಸಾಮಾನ್ಯ	ಪ್ರೀಮಿಯಂ	ಸಾಮಾನ್ಯ	ಪ್ರೀಮಿಯಂ	ಸಾಮಾನ್ಯ	ಪ್ರೀಮಿಯಂ	ಸಾಮಾನ್ಯ	ಪ್ರೀಮಿಯಂ
1	ಮಾರ್ಚ್ 31 ರಂತೆ ವೇಳಾವಿಳಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	5463	680	5431	759	5399	760	5175	138	5219	328
2	ಒಟ್ಟು ನಿಗದಿತ ಕಿಮೀಗಳು (ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀಗಳಲ್ಲಿ)	4357.86	506.96	4154.78	537.55	4002.47	520.07	2168.78	58.80	2560.68	100.14
3	ಕಿಮೀಗಳ ಒಟ್ಟು ರದ್ದತಿ (ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀಗಳಲ್ಲಿ)	659.84	58.11	524.73	46.73	445.74	34.06	129.31	1.86	190.78	3.29
4	ಒಟ್ಟು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರದ್ದತಿಯ ಶೇ	15.14	11.46	12.63	8.69	11.14	6.55	5.96	3.16	7.45	3.29
5	ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ರದ್ದತಿ (ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀಗಳಲ್ಲಿ)	255.41	9.55	140.36	6.30	137.63	6.91	13.74	0.00	8.44	0.00
6	ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಕಿಮೀ ರದ್ದತಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ	38.71	16.43	26.75	13.48	30.88	20.29	10.63	0.00	4.42	0.00
4	ಬಸ್‌ಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ರದ್ದತಿ (ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀಗಳಲ್ಲಿ) (ಎ)	120.77	8.66	113.24	3.71	75.84	1.11	1.64	0.00	1.67	0.00
5	ಬಸ್ಸುಗಳ ದುರಸ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ರದ್ದತಿ (ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀಗಳಲ್ಲಿ) (ಬಿ)	43.34	12.99	33.24	6.37	37.47	2.84	9.02	0.01	7.49	0.02
6	ವಾಹನ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ರದ್ದತಿ (ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀಗಳಲ್ಲಿ) (A) + (B)	164.11	21.65	146.48	10.08	113.31	3.95	10.66	0.01	9.16	0.02
7	ವಾಹನದ ದುರಸ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ರದ್ದತಿಗೆ ಶೇ	24.87	37.26	27.92	21.57	25.42	11.60	8.24	0.54	4.80	0.61
8	ಹಿಡಿದಿರುವ ಬಿಡಿ ವಾಹನಗಳ ಸರಾಸರಿ ಸಂಖ್ಯೆ	211.5	103.3	205.1	105.0	366.1	138.6	1831.9	687.3	1400.2	605.4
9	ಹಿಡಿದಿರುವ ಬಿಡಿ ವಾಹನಗಳ ಶೇ	7.8	15.6	7.9	12.3	8.0	13.3	9.4	523.2	13.8	162.2

ಅನುಬಂಧ 3.5

BMTC ಮಾರ್ಗಗಳು ಬಿ.ಎಂ.ಆರ್.ಸಿ.ಎಲ್. ಸಾಲುಗಳು (ಕಂಡಿಕೆ 3.8.1)

ಮಾರ್ಗ ಸಂ.	ಮಾರ್ಗ ವಿವರಣೆ	ಮೆಟ್ರೋ ಮಾರ್ಗ	ಮೆಟ್ರೋ ಲೈನ್	2017-18		2018-19		2019-20		2020-21		2021-22		ಮೆಟ್ರೋ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ದಿನಾಂಕ
				ಪೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸರಾಸರಿ ಲೋಡ್ ಅಂಶ	ಪೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸರಾಸರಿ ಲೋಡ್ ಅಂಶ	ಪೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸರಾಸರಿ ಲೋಡ್ ಅಂಶ	ಪೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸರಾಸರಿ ಲೋಡ್ ಅಂಶ	ಪೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸರಾಸರಿ ಲೋಡ್ ಅಂಶ	
226M	ಕೆ.ಆರ್.ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಬಿದರಿ	ಕೆಂಗೇರಿಗೆ ಮೈಸೂರು ರಸ್ತೆ	Purple	15	70.6	15	70.3	18	70.7	21	49.6	22	53.7	29.08.2021
211	ಕೆಆರ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ನಿಂದ ಸೋಮನಹಳ್ಳಿ	ಕೆ.ಆರ್.ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ರೆಡ್ಡು ಸಂಸ್ಥೆ ಬನಸಹಂಕಾರಿಯಿಂದ ಸಿಲ್ಕ್ ಸಂಸ್ಥೆ	Green	21	59.7	25	62.1	26	61	37	49.3	35	55.1	ಮಂತ್ರಿ ಸ್ವಲ್ಪೇರ್ ಸಂಜಿಗ ರಸ್ತೆ 18.06.2017 ರಂದು ಯಲಚೇನಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಮತ್ತು 15.01.2021 ರಂದು ಸಿಲ್ಕ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಯಿತು.
258 CB	ಯಶವಂತಪುರದಿಂದ ನಲಮಂಗಲ	ಯಶವಂತಪುರ to Dasarahalli/ನಾಗಸಂದ್ರ	Green	10	66.2	10	66.4	8	68.8	9	57.6	11	63.2	01.05.2015
315	ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ ಕೆಆರ್ ಪುರಂ	ಮೆಜೆಸ್ಟಿಕ್, ಟ್ರಿನಿಟಿ, ಹಲಸೂರು, ಸ್ಯಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ರಸ್ತೆ, ಬೈಯಪ್ಪನಹಳ್ಳಿ	Purple	3	72.9	3	73.6	1	83.5	7	55	5	70.4	20.10.2011

ಅನುಬಂಧ 3.6

**(EPKM, CPKM ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್‌ಗಳಿಂದ ಮಾರ್ಜಿನ್)
(ಕಂಡಿಕೆ 3.9)**

ವಿವರಣೆ	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್ಸುಗಳು					
ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಕಿಮೀಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ (ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)	3715.21	3659.97	3577.57	2082.6	2384.89
ಸಂಚಾರ ಆದಾಯ (₹ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)	148902.11	151803.43	148013.65	62677.07	81247.91
ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚ (₹ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)	198654.61	211840.26	214305.72	164259.18	186719.9
ಉದ್ದೇಶಿತ EPKM (₹ ನಲ್ಲಿ)	39.85	40.05	43.19	28.42	30.95
ನಿಜವಾದ EPKM (₹ ನಲ್ಲಿ)	40.08	41.48	41.37	30.10	34.07
CPKM (₹ ನಲ್ಲಿ)	53.47	57.88	59.90	78.87	78.29
ಪ್ರತಿ ಕಿಮೀ ಅಂತರ (₹ ನಲ್ಲಿ)	-13.39	-16.40	-18.53	-48.77	-44.23
ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್ಸುಗಳು					
ನಿಗದಿತ ಕಿಮೀಗಳು (ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)	506.96	537.55	520.07	58.8	100.14
ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಿಮೀಗಳು (ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)	449.3	492.87	487.94	64.88	99.33
ಸಂಚಾರ ಆದಾಯ (₹ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)	26049.15	31105.86	31136.76	3559.07	4878.6
ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚ (₹ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)	35770.93	41844.14	40065.43	16266.73	17835.09
ಉದ್ದೇಶಿತ EPKM (₹ ನಲ್ಲಿ)	58.97	59.84	65.90	54.34	68.95
ನಿಜವಾದ EPKM (₹ ನಲ್ಲಿ)	57.98	63.11	63.81	54.85	49.11
CPKM (₹ ನಲ್ಲಿ)	79.61	84.90	82.11	250.71	179.54
ಪ್ರತಿ ಕಿಮೀ ಅಂತರ (₹ ನಲ್ಲಿ)	-21.63	-21.79	-18.30	-195.86	-130.43

ಅನುಬಂಧ 3.7

ಆಯ್ಕೆ ಡಿಪೋಗಳಿಗೆ ಡೆಡ್ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳು ಗುರಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿರುವುದು⁷⁰
(ಕಂಡಿಕೆ 3.10)

ವಿವರಗಳು/ ವರ್ಷ	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22	Total
ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಿಮೀ ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆ (ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀಗಳಲ್ಲಿ)	784.41	786.29	777.38	462.22	539.61	3349.91
ಟಾರ್ಗಟ್ ಡೆಡ್ ಕಿಮೀ (ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀಗಳಲ್ಲಿ)	31.75	34.61	36.24	17.34	21.94	
ನಿಜವಾದ ಡೆಡ್ ಕಿಮೀ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ (ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀಗಳಲ್ಲಿ)	34.99	34.57	34.32	17.52	18.18	
ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಡೆಡ್ ಕಿಮೀ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ (ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀಗಳಲ್ಲಿ)	3.66	2.53	2.57	1.30	1.44	11.54
₹ ನಲ್ಲಿ ವೇರಿಯೇಬಲ್ CPKM	20.86	23.71	23.90	22.13	26.22	
ವೇರಿಯಬಲ್ ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾದ ಖರ್ಚು	76.35	59.99	61.43	28.77	37.75	264.30

⁷⁰ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್ ಡಿಪೋ ನಂ. 3 ಶಾಂತಿನಗರ, ಡಿಪೋ, ಡಿಪೋ ನಂ. 6 ಇಂದಿರಾನಗರ, ಡಿಪೋ ನಂ. 10 ಹೆಣ್ಣುರು ಬಾಣಸವಾಡಿ, ಡಿಪೋ ನಂ. 12 ಕೆಂಗೇರಿ, ಡಿಪೋ ನಂ. 17 ಚಂದ್ರಾ ಲೇಔಟ್, ಡಿಪೋ ನಂ. 19 ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಿಟಿ, ಡಿಪೋ ನಂ. 34 ಕೊತ್ತೂರು ದಿನ್ನೆ, ಡಿಪೋ ಸಂಖ್ಯೆ. 43 ಶಿವನಾಪುರ, ಡಿಪೋ ಸಂಖ್ಯೆ. 48 ಭೈರತಿ

ಅನುಬಂಧ 3.8

ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ವಿವರಗಳು (ಕಂಡಿಕೆ 3.11)

ವಾಯು ವಜ್ರ ಪ್ರದೇಶ	ಯಶವಂತಪುರ ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ	ಶಾಂತಿನಗರ ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ	ವಿಜಯನಗರ ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ	ವ್ಯಕ್ತಾಶೇಖರ ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ	ಕೆಂಗೇರಿ ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ	ಬನಶಂಕರಿ ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ	ಕರ್ಣಾಟಕಂಠ ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ	ದೇವಮಲ್ಲೂರು ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ	ಜಯನಗರ ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ	ಬನ್ನೇರುಘಟ್ಟ ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ	ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	ಶಿವಾನಗರ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ
TC ಕ್ಯಾಬಿನ್	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ಪಾನ್ ಕೌಂಟರ್	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ಜೆಂಟಲ್ ಟಾಯೆಟ್	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ಮಹಿಳಾ ಶೌಚಾಲಯ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ರಿಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಕೋರ್ಟಿ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಳಿಗೆ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ಭದ್ರತಾ ಕಾಂಪೌಂಡ್ ವಾಲ್	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ಮಹಿಳೆಯರ ಕಾಯುವ ಕೋರ್ಟಿ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ಆಯ್ಕೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಕೋರ್ಟಿ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ಜಾಹೀರಾತು ಫಲಕಗಳು/ ಪ್ರಚಾರ ಸಂಗ್ರಹಣೆ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ಬೋರ್ಡ್	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ಸಂಪನ್ಮೂಲ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ಓವರ್‌ಹೆಡ್ ಟ್ಯಾಂಕ್	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
HP ಗಳಿಗೆ ರಾಂಪ್	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
HP ಗಳಿಗೆ ಟ್ಯಾಂಕ್ ರೇಲಿಂಗ್‌ಗಳು	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
HP ಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶೌಚಾಲಯ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ಸಿ.ಟಿ.ವಿ ಕ್ಯಾಮರಾ ಮತ್ತು ವಿಡಿಯೋ ಕೋರ್ಟಿ ಸೌಲಭ್ಯ	4 ಕ್ಯಾಮರಾ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.	24 ಕ್ಯಾಮರಾಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.	ಮಾನಿಟರ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.	2 ಕ್ಯಾಮರಾಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.	5 ಕ್ಯಾಮರಾಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.	12 ಕ್ಯಾಮರಾಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.	6 ಕ್ಯಾಮರಾಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.	6 ಕ್ಯಾಮರಾಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.	AAಟಿವಿ ಕ್ಯಾಮರಾ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.	✓	✓	5 ಕ್ಯಾಮರಾಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.
BS ಗಳಿಗೆ ಸಲಾಹಿ ಮತ್ತು ಶೌಚಾಲಯ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸುಸ್ಥಿತ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪಾಪನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ಆಗ್ನಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ	ಕೇವಲ 2 ಆಗ್ನಿಶಾಮಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಇವೆ.	ಆಗ್ನಿಶಾಮಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಇವೆ.	ಆಗ್ನಿಶಾಮಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಇವೆ.	ಆಗ್ನಿಶಾಮಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಇವೆ.	ಆಗ್ನಿಶಾಮಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಇವೆ.	ಆಗ್ನಿಶಾಮಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಇವೆ.	ಆಗ್ನಿಶಾಮಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಇವೆ.	ಆಗ್ನಿಶಾಮಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಇವೆ.	ಆಗ್ನಿಶಾಮಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಇವೆ.	✓	✓	ಆಗ್ನಿಶಾಮಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಇವೆ.

✓ - ಲಭ್ಯವಿದೆ, ✗ - ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ, \$ - ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದ ಆದರೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ, NA - ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಅನುಬಂಧ 4.1

ರಿಪೇರಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚಗಳ ಸಾರಾಂಶ
(ಕಂಡಿಕೆ 4.1)

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವರ್ಷಗಳು	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
1	ಒಟ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ (ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)	4,164.53	4,152.85	4,065.51	2,147.48	2,484.23
2	ಸರಾಸರಿ ಫ್ಲೀಟ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ)	6,394.30	6,674.50	6,514.90	6,607.80	6,564.80
3	ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಬಸ್‌ಗಳು (ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ)	5,597.60	5,614.80	5,542.40	3,633.90	3,965.10
4	ಸರಾಸರಿ ಬಿಡಿ ವಾಹನ	314.70	310.10	504.70	2519.30	2,005.80
5	ರಿಪೇರಿಗಾಗಿ ತಡೆಹಿಡಿಯಲಾದ ಸರಾಸರಿ ಬಸ್ಸುಗಳು (2-3-4)	482.00	749.60	467.80	454.60	593.90
6	R&M ವೆಚ್ಚಗಳು (₹ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ)	249.07	255.07	240.38	165.53	186.63
7	ಪ್ರತಿ ವಾಹನ ಕಿಮೀಗೆ ₹ (6/1) ನಲ್ಲಿ R&M ವೆಚ್ಚಗಳು	5.98	6.14	5.91	7.71	7.51
8	ಪ್ರತಿ ವಾಹನಕ್ಕೆ R&M ವೆಚ್ಚಗಳು ₹ ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ (6/2)	3.90	3.82	3.69	2.51	2.84
9	ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ವಾಹನಕ್ಕೆ R&M ವೆಚ್ಚಗಳು (₹ ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ) (6/3)	4.45	4.54	4.34	4.56	4.71

↑ ರಿಪೇರಿಗಾಗಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಸರಾಸರಿ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿದಾದ ಹೆಚ್ಚಳವು BMTC ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಬಸ್‌ಗಳ ಒಂದು ಬಾರಿ ನವೀಕರಣದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ.

(ಮೂಲ: BMTC ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವರದಿಗಳು)

ಅನುಬಂಧ 4.2

CWS ಗೆ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ತರಲು ವಿಳಂಬ (ಕಂಡಿಕೆ 4.2)

ಕ್ರ. ಸಂ	ಡಿಪೋ	ಸ್ಥಳ	ವಲಯ	CWS	2018-19			2019-20			2020-21			2021-22			ಒಟ್ಟಾರೆ ವಿಳಂಬ	ಒಟ್ಟಾರೆ ಸರಾಸರಿ
					ಒಟ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಒಟ್ಟು ವಿಳಂಬ	ಸರಾಸರಿ ವಿಳಂಬ	ಒಟ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಒಟ್ಟು ವಿಳಂಬ	ಸರಾಸರಿ ವಿಳಂಬ	ಒಟ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಒಟ್ಟು ವಿಳಂಬ	ಸರಾಸರಿ ವಿಳಂಬ	ಒಟ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಒಟ್ಟು ವಿಳಂಬ	ಸರಾಸರಿ ವಿಳಂಬ		
1	3	ಶಾಂತಿನಗರ	ದಕ್ಷಿಣ	1	153	3385	22.12	39	66	1.69	50	1497	29.94	107	2721	25.43	7669	21.97
2	6	ಇಂದಿರಾನಗರ	ಪೂರ್ವ	1	108	1855	17.18	90	274	3.04	62	2147	34.63	106	3152	29.74	7428	20.30
3	8	ಯಶವಂತಪುರ	ಉತ್ತರ	1	17	117	6.88	4	12	3.00	3	435	145.00	0	0	0.00	5305	20.40
4				4	65	1093	16.82	72	1105	15.35	39	1868	47.90	60	675	11.25		
5	10	ಹೆಣ್ಣುರು	ಉತ್ತರ-ಪೂರ್ವ	2	115	894	7.77	111	375	3.38	67	2177	32.49	108	2340	21.67	5786	14.43
6	12	ಕೆಂಗೇರಿ	West	1	90	2612	29.02	114	614	5.39	54	1661	30.76	110	3586	32.60	9797	23.61
7				3	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	47	1324	28.17		
8	17	ಚಂದ್ರ ಲೇಔಟ್	West	1	92	756	8.22	96	1313	13.68	24	587	24.46	0	0	0.00	4619	15.76
9				3	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	81	1963	24.23		
10	19	ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಿಟಿ	ಪೂರ್ವ	2	81	1920	23.70	79	271	3.43	54	2133	39.50	91	940	10.33	5264	17.26
11	34	ಕೊತ್ತನೂರು ದಿನ್ನೆ	ದಕ್ಷಿಣ	1	110	3501	31.83	24	88	3.67	26	586	22.54	203	6707	33.04	10882	29.98
12	43	ಶಿವಣ್ಣಾಪುರ	ಉತ್ತರ	1	12	258	21.50	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	2245	18.55
13				4	17	485	28.53	46	83	1.80	18	701	38.94	28	718	25.64		
14	48	ಬೈರತಿ	ಉತ್ತರ ಪೂರ್ವ	2	18	350	19.44	40	138	3.45	44	1304	29.64	47	1119	23.81	2911	19.54

ಅನುಬಂಧ 4.3

ಎಫ್‌ಸಿ ನವೀಕರಣದ ವಿಳಂಬದಿಂದಾಗಿ ಆದಾಯದ ನಷ್ಟ
(ಕಂಡಿಕೆ 4.2)

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವಿವರಣೆ	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
1	ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್‌ಗಳ EPKM (₹ ನಲ್ಲಿ)	40.08	41.48	41.37	30.1	34.07
2	ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ (ಬಸ್ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)	ಡೇಟಾವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ	76,036	20,496	64,896	91,648
3	FCR ಗಾಗಿ CWS ನಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ (ಬಸ್ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ)	2,529	28,210	12,292	25,747	16,902
4	HBR ಗಾಗಿ CWS ನಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ	1,511	43,863	7,535	8,706	7,273
5	ಕಳೆದುಹೋದ ಒಟ್ಟು ಬಸ್ ದಿನಗಳು (2+3+4)	4,040	1,48,109	40,323	99,349	1,15,823
6	ವಾಹನ ಉತ್ಪಾದಕತೆ (ಸರಾಸರಿ ಕಿಮೀಗಳು ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ಬಸ್‌ನಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ)	203.1	201.95	199.42	160.65	170.06
7	ಕಳೆದುಹೋದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಕಿಮೀಗಳು (6*5)	8,20,524	2,99,10,613	80,41,213	1,59,60,417	1,96,96,859
8	ಸಂಭಾವ್ಯ ಆದಾಯ ಕಳೆದುಹೋಗಿದೆ (₹ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ) (7*1)	3.29	124.07	33.27	48.04	67.11

ಮೂಲ: BMTC ಮತ್ತು PAR ನೀಡಿದ ಮಾಹಿತಿ

ಅನುಬಂಧ 4.4

ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾಗದ ಲೋಪದೋಷಗಳು
(ಕಂಡಿಕೆ 4.2.2)

ಕ್ರ. ಸಂ.	CWS/TRP ಹೆಸರು	ಗಮನಿಸಲಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು
1.	ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ I, ಶಾಂತಿನಗರ	153 ಉಪಕರಣಗಳಲ್ಲಿ, BMTC ರಚನೆಯ ನಂತರ ಕೇವಲ 37 ಅನ್ನು ಮಾತ್ರ ಖರೀದಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇತರ 116 ತುಂಬಾ ಹಳೆಯವು ಮತ್ತು ಖರೀದಿಯ ದಿನಾಂಕಗಳು ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ, CWS ಗೆ ಒದಗಿಸಲಾದ 15 HP ಏರ್ ಕಂಪ್ರೆಸರ್, ಕ್ಯಾಂಬರಿಂಗ್ ಯಂತ್ರ, ಆರ್ಬಿಟಲ್ ರಿವಿಂಗ್ ಯಂತ್ರ (ಕ್ಲಬ್ ಫ್ಲೇಟ್), ಪ್ಲಾಸ್ಮಾ ಪೈಮ್ ಆರ್ಕ್ ಕತ್ತರಿಸುವ ಯಂತ್ರ ಮತ್ತು ಪವರ್ ಹೋಸ್ಟಿಂಗ್ ಯಂತ್ರ (ಚೈನ್ ಪುಲ್ಲಿ) ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. CO2 ವೆಲ್ಡಿಂಗ್ ಯಂತ್ರ, ಪೇಂಟ್ ನ್ಯೂಮ್ಯಾಟಿಕ್ ಬಫರ್ ಮತ್ತು ಪೇಂಟ್ ಸ್ಪ್ರೇ ಗನ್‌ಗಳ ಶೇಕಡಾ 50 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ನಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಬೋಲ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ರಿವರ್ಸಿಂಗ್, ಸುತ್ತಿಗೆ, ಬಿಗಿಗೊಳಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಲು ಯಾವುದೇ ನ್ಯೂಮ್ಯಾಟಿಕ್ ಉಪಕರಣಗಳು (ಸಂಕುಚಿತ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ), ರಚಿಟ್ ಗನ್‌ಗಳು ಫಾಸ್ಟೇಟಿಂಗ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಉಪಕರಣಗಳಲ್ಲದೆ ಬಸ್‌ನ ದೇಹದ ರಚನಾತ್ಮಕ ಭಾಗಗಳ ತುಕ್ಕು ತಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಉಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಶ್ರಮ. ಕಾರ್ಯಾಗಾರವು ಜಾಕ್ ಟ್ರಾಲಿಗಳು, ಹ್ಯಾಂಡ್ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ ಟ್ರಾಲಿಗಳು, ಫೋರ್ಕ್‌ಲಿಫ್ಟ್‌ಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಎತ್ತುವ ಮತ್ತು ಭಾರವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು, ಇಂಜಿನ್, ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು/ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ CWS ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನಿಷ್ಕಾಸ ಅಭಿಮಾನಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ಆವರಣವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಡಾಂಬರೀಕರಣ ಮಾಡದ ಕಾರಣ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.
2.	ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ II, ದೂರವಾಣಿನಗರ	CWS ನಲ್ಲಿ ಇರುವ 64 ಸಲಕರಣೆಗಳಲ್ಲಿ, ಒದಗಿಸಲಾದ ಇಂಡಕ್ಷನ್ ಮೋಟಾರ್ 10 HP, ವಾಟರ್ ಪಂಪ್ 1.5 HP, ಇಂಡಕ್ಷನ್ ಮೋಟಾರ್ 5 HP, ಸಬ್‌ಮರ್ಸಿಬಲ್ ಪಂಪ್ 5 HP, ವಾಟರ್ ಪಂಪ್ 0.5 HP ಮತ್ತು ಆಟೋ ಸ್ಯಾನಿಟೈಜರ್ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಬ್ಯಾಟರಿ ಚಾರ್ಜರ್, ಪವರ್ ಹ್ಯಾಕ್ಸಾ (ಹೆವಿ ಡ್ಯೂಟಿ), ಪವರ್ ಸ್ವೀರಿಂಗ್ ತಪಾಸಣಾ ಘಟಕ, ನ್ಯೂಮ್ಯಾಟಿಕ್ ಬಿಗಿಗೊಳಿಸುವ ಉಪಕರಣ/ ಟಾರ್ಕ್ ಗನ್, ಹ್ಯಾಂಡ್ ಬಫಿಂಗ್ ಯಂತ್ರ 500 W, CWS ಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾದ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಬಫಿಂಗ್ ಯಂತ್ರದ ಶೇಕಡಾ 50 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಕ್ರ. ಸಂ.	CWS/TRP ಹೆಸರು	ಗಮನಿಸಲಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು
		ನಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಬೋಲ್ಡ್‌ಗಳು, ರಾಚೆಟ್ ಗನ್‌ಗಳನ್ನು ರಿವರ್ಲಿಂಗ್, ಸುತ್ತಿಗೆ, ಬಿಗಿಗೊಳಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಲು ನ್ಯೂಮ್ಯಾಟಿಕ್ ಉಪಕರಣಗಳ ಕೊರತೆಯಿದೆ. ಕಾರ್ಯಾಗಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಲ್ಡಿಂಗ್ ಯಂತ್ರಗಳು, ಡ್ರಿಲ್ ಗನ್‌ಗಳು, ಕೈ ಗ್ರೈಂಡಿಂಗ್ ಯಂತ್ರಗಳು, ಮರವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವ ಯಂತ್ರಗಳು, ಕೊರೆಯುವ ಯಂತ್ರಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಅಗತ್ಯವಿತ್ತು. CWS ನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಎಕ್ಸಾಸ್ಟ್ ಫ್ಯಾನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹನ್ನೊಂದು ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು. II ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ವೆಲ್ಡಿಂಗ್, ಕತ್ತರಿಸುವುದು, ಗ್ರೈಂಡಿಂಗ್, ಪೇಂಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ನಿಷ್ಕಾಸಗಳು (ಹೊಗೆ, ಆವಿಗಳು, ಅಮಾನತುಗೊಂಡ ಕಣಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ) ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.
3.	ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ III, ಚಲ್ಲಘಟ್ಟ	ಜುಲೈ 2020 ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರವೂ CWS ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಟೈರ್ ರಿ-ಟ್ರೆಡಿಂಗ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ (ಟಿಆರ್‌ಪಿ), ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ರೀಕಂಡಿಷನಿಂಗ್ ವಿಭಾಗ, ಫೈಬರ್ ರೀನ್‌ಫೋರ್ಸ್ಡ್ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ (ಎಫ್‌ಆರ್‌ಪಿ) ವಿಭಾಗದಂತಹ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಶೆಡ್ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳು ಯಾವುದೇ ಉಪಕರಣಗಳು/ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ.
4.	ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ IV, ದಾಸನಾಪುರ	20ನೇ ಆಗಸ್ಟ್ 2018 ರಂದು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರವೂ CWS ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಫಿಟ್‌ನೆಸ್ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಭಾರೀ ದೇಹದ ರಿಪೇರಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗಳ ಮೈನರ್ ರೀಕಂಡಿಷನಿಂಗ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. ಟೈರ್ ರಿ-ಟ್ರೆಡಿಂಗ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ (ಟಿಆರ್‌ಪಿ), ಮತ್ತು ಫೈಬರ್ ರೀನ್‌ಫೋರ್ಸ್ಡ್ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ (ಎಫ್‌ಆರ್‌ಪಿ) ವಿಭಾಗದಂತಹ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಶೆಡ್ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳು ಯಾವುದೇ ಉಪಕರಣಗಳು/ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ.
5	ಟೈರ್ ರಿ-ಟ್ರೆಡಿಂಗ್ ಪ್ಲಾಂಟ್	ರಾಸ್ಪಿಂಗ್ ಮೋಟಾರ್, ವ್ಯಾಕ್ಯೂಮ್ ಪಂಪ್ 0.5 ಎಚ್‌ಪಿ, ಎನ್ವಲಪ್ ರಿಮೂವರ್, ಏರ್ ಡ್ರೈಯರ್, ಟೈರ್ ಸೈಡರ್ ಮೆಷಿನ್, ಬಿಲ್ಡರ್ ಮೆಷಿನ್ ಮತ್ತು ಮೂವಬಲ್ ಟೈರ್ ಟ್ರಾಲಿ ಹ್ಯಾಂಗರ್‌ನ ತಲಾ ಒಂದು ನಂಬರ್ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸದಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ,

ಅನುಬಂಧ 4.5

ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ವರ್ಷವಾರು ವಿವರಗಳು
(ಕಂಡಿಕೆ 4.2.3)

ವಿವರಗಳು	2018	2019	2020	2021	2022
ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	6143	6190	6159	5313	5547
ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮೆಕ್ಯಾನಿಕಲ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಂಖ್ಯೆ	5222	5262	5235	4516	4715
(0.85 * ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ)	4053	3803	3718	3596	3414
ಕೆಲಸದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ	-1169	-1459	-1517	-920	-1301
ಕೊರತೆ (-)/ ಹೆಚ್ಚುವರಿ (+)	-22.39	-27.73	-28.98	-20.37	-27.59

ಮೂಲ: BMTC ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ

ಅನುಬಂಧ 4.6

ಇಂಜಿನ್‌ಗಳು, ಬ್ಯಾಟರಿಗಳು ಮತ್ತು ಟೈರ್‌ಗಳ ಗುರಿಯ ಜೀವಿತಾವಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸದಿರುವುದು (ಕಂಡಿಕೆ 4.5)

1. ಕೊರತೆ ಶೇಕಡಾವಾರು (೧೦ ಮಾದರಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ)

ವರ್ಷ		2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
ವಿವರಗಳು						
ಹೊಸ ಎಂಜಿನ್‌ಗಳು	ಬಳಸಲಾಗಿದೆ (ಸಂಖ್ಯೆ)	75	79	67	44	71
	ಗುರಿ ಕಿಮೀ (ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)	6.61	7.06	7.8	7.13	8.18
	ನಿಜವಾದ ಕಿಮೀ (ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)	6.39	6.53	7.11	6.81	8.11
	ಕೊರತೆ (% ನಲ್ಲಿ)	3.33	7.51	8.85	4.49	0.86
ರೀಕಂಡಿಶನ್ಡ್ ಇಂಜಿನ್‌ಗಳು	ಬಳಸಲಾಗಿದೆ (ಸಂಖ್ಯೆ)	95	88	70	79	59
	ಗುರಿ ಕಿಮೀ (ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)	1.63	1.95	2.22	1.98	2.11
	ನಿಜವಾದ ಕಿಮೀ (ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)	1.43	1.69	1.73	1.72	1.7
	ಕೊರತೆ (% ನಲ್ಲಿ)	12.27	13.33	22.07	13.13	19.43

2. ಕೊರತೆ ಶೇಕಡಾವಾರು (ಮಾದರಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳು)

ವರ್ಷ/ ವಿವರಗಳು	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
ಬಳಸಿದ ಹೊಸ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	623	604	1250	773	567
ಉದ್ದೇಶಿತ KM (ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)	2.24	2.21	2.21	2.25	2.09
ಸಾಧಿಸಿದ ಕಿಮೀ (ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)	2.1	2.12	2.18	1.98	1.83
ಕೊರತೆ (% ನಲ್ಲಿ)	6.25	4.07	1.36	12.00	12.44
ಸ್ಕ್ರಾಪ್ ಮಾಡಿದ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	832	557	647	769	553
ಮಾರ್ಚ್ 31 ರಂತೆ ಡಿಪೋದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಬಸ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	1267	1260	1308	1269	1298
ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಡಿಪೋದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿರುವ ಬಸ್‌ಗಳ ಸರಾಸರಿ ಸಂಖ್ಯೆ	1175.4	1244.4	1226.2	1221	1213.7

3. ಕೊರತೆ ಶೇಕಡಾವಾರು (ಮಾದರಿ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳು)

ವರ್ಷ/ವಿವರಗಳು	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
ಬಳಸಿದ ಹೊಸ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	208	149	190	2	148
ಉದ್ದೇಶಿತ KM (ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)	1.3	1.69	1.29	1.67	1.70
ಸಾಧಿಸಿದ ಕಿಮೀ (ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)	1.31	1.32	1.64	1.73	1.34
ಕೊರತೆ (% ನಲ್ಲಿ)	-0.77	21.89	-27.13	-3.59	21.18
ಸ್ಕ್ರಾಪ್ ಮಾಡಿದ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	45	58	39	8	13

ಮಾರ್ಚ್ 31 ರಂತೆ ಡಿಪೋದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಬಸ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	203	198	198	198	198
ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಡಿಪೋದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿರುವ ಬಸ್‌ಗಳ ಸರಾಸರಿ ಸಂಖ್ಯೆ	202.2	201.5	197.9	201.6	196.2

4. ಕೊರತೆ ಶೇಕಡಾವಾರು (ಟೈರ್‌ಗಳ ಗುರಿಗಳಲ್ಲಿ)

ವರ್ಷ/ವಿಶೇಷಗಳು		2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
ಹೊಸ ಟೈರುಗಳು	ಹೊಸ ಟೈರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	8323	10987	12978	11667	12344
	ಉದ್ದೇಶಿತ KM (ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)	0.99	0.99	0.96	1.04	1.05
	ಸಾಧಿಸಿದ ಕಿಮೀ (ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)	0.90	0.93	1.00	1.04	1.09
ರಿಟ್ರೈಡ್ ಮಾಡಿದ ಟೈರ್‌ಗಳು	ಟೈರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	14148	17002	18438	16105	16073
	ಉದ್ದೇಶಿತ KM (ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)	0.50	0.50	0.52	0.54	0.58
	ಸಾಧಿಸಿದ ಕಿಮೀ (ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)	0.54	0.51	0.54	0.56	0.69
ಒಟ್ಟು ಟೈರುಗಳು	ಟೈರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	8323	10987	12978	11667	12344
	ಉದ್ದೇಶಿತ KM (ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)	2.01	2.01	1.76	1.78	1.86
	ಸಾಧಿಸಿದ ಕಿಮೀ (ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)	1.83	1.73	1.77	1.81	1.98
ರಿಟ್ರೈಡ್‌ಬಿಲಿಟಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರ್	ಗುರಿ	2.03	2.03	1.53	1.37	1.40
	ವಾಸ್ತವಿಕ	1.70	1.55	1.42	1.38	1.30
ಸ್ಟ್ರಾಪ್ ಮಾಡಿದ ಹೊಸ ಟೈರ್‌ಗಳ ವಿವರಗಳು	ಟೈರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	1055	2177	3393	2941	2591
	% ಹೊಸ ಟೈರ್ ಸ್ಟ್ರಾಪ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ	12.70	19.80	26.10	25.20	21.00

ಅನುಬಂಧ 5.2

**BMTC ಹೊಂದಿರುವ ಜಮೀನಿನ ವಿವರಗಳು
(ಕಂಡಿಕೆ 5.4.1)**

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಸ್ಥಳದ ವಿವರಗಳು	ಹೋಬಳಿ	ತಾಲ್ಲೂಕು	ಸರ್ವೆ ನಂ./ಸ್ಟೇಟ್ ನಂ.	ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತಾರ ಎಕರೆ-ಗುಂಟೆ	ಸ್ವಾಧೀನ ಹಂಚಿಕೆ ದಿನಾಂಕ	ಹಕ್ಕು/ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡೆದಿರುವುದು	ಪಾವತಿಸಿದ ಮೊತ್ತ(₹)	ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿ-ಕೊಳ್ಳುವ/ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಏಜೆನ್ಸಿ	ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಕಾರ (ಗುತ್ತಿಗೆ/ಸ್ವಂತ)	ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿ	ಖಾಲಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ನಂತರ ಸಂರಕ್ಷಿತವೇ/ ಅನುರಕ್ಷಿತವೇ
1	ಅಡೂರು	ಬಿದರಹಳ್ಳಿ	ಪೂರ್ವ	74	21-00	18.8.2008	ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡೆದಿಲ್ಲ	17519095	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
2	ಅಗಾರ	ಕೆಂಗೇರಿ	ದಕ್ಷಿಣ	73	1-20	20.2.2008	05.6.2008	4386415	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
3	ಅಂಜನಾಪುರ 10ನೇ ಬ್ಲಾಕ್	ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ	ದಕ್ಷಿಣ	CA-14	01-36	17.09.2003	17.6.2011	10061391	ಬಿಡಿಎ	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಡಿಪೋ-44	
4	ಅಂಜನಾಪುರ 5ನೇ ಬ್ಲಾಕ್	ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ	ದಕ್ಷಿಣ	CA-13	00-23	17.09.2003	17.6.2011	2717651	ಬಿಡಿಎ	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಖಾಲಿ	ಸುರಕ್ಷಿತ
5	ಅರೆಬಿನ್ನಮಂಗಲ	ಜಾಲ	ಉತ್ತರ(ಹ)	23	7-00	27.12.2008	8.6.2009	10459735	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
6	ಅರೆಹಳ್ಳಿ	ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ	ದಕ್ಷಿಣ	28	10-00	23.1.2008	05.6.2008	45742455	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಸುರಕ್ಷಿತ
7	ಆಸ್ಟಿನ್ ಟೌನ್		ಉತ್ತರ	CA-12	00-14	18.03.1997	5.09.2000	1060199	ಬಿಡಿಎ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
8	ಬಾಗಲೂರು	ಜಾಲ	ಉತ್ತರ(ಹ)	271	13-00	22.1.2008	9.6.2008	34442905	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಸುರಕ್ಷಿತ
9	ಬೈಯಪ್ಪನಹಳ್ಳಿ	ಬಿದರಹಳ್ಳಿ	ಪೂರ್ವ	44	3-10	30.6.2008	8.7.2008	3247585	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
10	ಬನಶಂಕರಿ	ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ	ದಕ್ಷಿಣ	7	2-15	18.01.1990	18.03.1991	1488845	ಬಿಡಿಎ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ	
11	ಬನಶಂಕರಿ	ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ	ದಕ್ಷಿಣ	7	0-32		11.11.2019	246155	ಬಿಡಿಎ	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಖಾಲಿ	ಬಸ್ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್
12	ಬನಶಂಕರಿ (ಕೆರಿನಂದ್ರ)	ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ	ದಕ್ಷಿಣ	CA-4A	03-30.	06.12.2010	9.2.2011	791917	ಬಿಡಿಎ	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಡಿಪೋ-20	
13	ಬನಶಂಕರಿ	ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ	ದಕ್ಷಿಣ	CA	00-21	30.07.2003	17.06.2011	1980699	ಬಿಡಿಎ	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
14	ಬನಶಂಕರಿ 3ನೇ ಹಂತ 2ನೇ ಹಂತ	ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ	ದಕ್ಷಿಣ		00-03		12.03.2018	1301250	BWSSB	ಸ್ವಂತ	ರಸ್ತೆ ಉದ್ದೇಶ	
15	ಬನಶಂಕರಿ (BWSSB)	ಬಿದರಹಳ್ಳಿ	ಪೂರ್ವ	38	3-20	21.1.2008	10.6.2008	2919895	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
16	ಬಂಡೆಮೊಮ್ಮನಂದ್ರ	ಜಿಗಣಿ	ಆನೇಕಲ್	20	2-00	6.02.2008	22.03.2014	10000000	ಮೈಗಾಲಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ	

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಸ್ಥಳದ ವಿವರಗಳು	ಹೋಬಳಿ	ತಾಲ್ಲೂಕು	ಸರ್ವೆ ನಂ./ಸ್ಕೆಚ್ ನಂ.	ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತಾರ ಎಕರೆ-ಗುಂಟೆ	ಸ್ವಾಧೀನ/ ಹಂಚಿಕೆ ದಿನಾಂಕ	ಹಕ್ಕು/ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡೆದಿರುವುದು	ಪಾವತಿಸಿದ ಮೊತ್ತ(₹)	ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿ-ಕೊಳ್ಳುವ/ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಏಜೆನ್ಸಿ	ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಕಾರ (ಗುತ್ತಿಗೆ/ಸ್ವಂತ)	ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿ	ಖಾಲಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ನಂತರ ಸಂರಕ್ಷಿತವೇ/ ಅನುರಕ್ಷಿತವೇ			
17	ಬನ್ನೇರುಕಟ್ಟೆ	ಯಶವಂತಪುರ	ಉತ್ತರ	CA	1-12	18.01.1990	17.01.2002	896461	ಬಿಡಿಎ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಬನ್ ನಿಲ್ದಾಣ				
18	ಬಸವೇಶ್ವರನಗರ	ಬಿದರಹಳ್ಳಿ	ಪೂರ್ವ	50	1-10	9.9.2008	16.10.2008	1042855	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ			
19	ಬೆಟ್ಟ ದಾಸನಾಪುರ	ಬೇಗೂರು	ದಕ್ಷಿಣ	20	5-00	23.01.2008	5.6.2008	9121255	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ			
20	ಬೆಟ್ಟಹಳ್ಳಿ	ದಾಸನಾಪುರ	ಉತ್ತರ	30	6-00	18.1.2008	27.2.2008	6985495	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ			
21	ಬೆಟ್ಟಹಳ್ಳಿ	ದಾಸನಾಪುರ	ಉತ್ತರ	38	3-00	18.1.2008	27.2.2008	3492775	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ			
22	ಭರತನಗರ (ಮಾಗಡಿ ರಸ್ತೆ)	ಯಶವಂತಪುರ	ಉತ್ತರ	CA-04	00-28	10.07.2006	10.10.2006	Free of cost	BEL Cooperative	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ			
23	ಭೂತನಹಳ್ಳಿ	ಜಿಗಣಿ	ಆನೇಕಲ್	114/1	3-30	24.4.2008	20.6.2008	6840955	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ			
24	BIAL	ಯಲಹಂಕೆ	ದೇವನಹಳ್ಳಿ	2	1-14	07.10.2011	Possession not obtained	37970533	KHB	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ			
25	ಬಿಡದಿ	ಬಿಡದಿ	ಬಿಡದಿ	28B	05-00	18.10.2003	28.6.2005	6875000	ಕೆ.ಐ.ಎ.ಡಿ.ಬಿ	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ-36 & ಕ್ಯಾರ್ಪರ್ಸ್				
26	ಬಿಡದಿ	ಬಿಡದಿ	ಬಿಡದಿ	16,17	02-26	20.01.2006	13.2.2006	1844190	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ			
27	ಬಿಡದಿ	ಬಿಡದಿ	ಬಿಡದಿ	42/3	00-33	20.1.2006	13.2.2006	1844190	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಬನ್ ನಿಲ್ದಾಣ				
28	ಬಿಡದಿ	ಬಿಡದಿ	ಬಿಡದಿ	18	03-16,	17.2.2012	17.2.2012	26925923	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ				
29	ಬಿದರಗುಪ್ಪೆ	ಅತ್ತಿಬೆಲೆ	ಆನೇಕಲ್	366	2-00	28.4.2008	11.6.2008	2658535	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ			
30	ಬಿದರಗುಪ್ಪೆ	ಅತ್ತಿಬೆಲೆ	ಆನೇಕಲ್	331	1-04.	24.4.2008	11.6.2008	1462219	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ			
31	ಬಿದರಗುಪ್ಪೆ	ಅತ್ತಿಬೆಲೆ	ಆನೇಕಲ್	437	0-32	24.4.2008	11.6.2008	1063447	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ			
32	ಬೊಮ್ಮಶೆಟ್ಟಿಹಳ್ಳಿ	ದಾಸನಾಪುರ	ಉತ್ತರ	61	5-15.	5.6.2008	23.6.2008	7144720	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ			
33	ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ	ಬಿದರಹಳ್ಳಿ	ಪೂರ್ವ	96	2-02	18.8.2008	30.9.2008	2612247	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ			
34	BTM ಲೇಔಟ್	ಬೇಗೂರು	ದಕ್ಷಿಣ	CA	00 - 15	5.08.1996	07.07.2001	1080410	ಬಿಡಿಎ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಬನ್ ನಿಲ್ದಾಣ				
												485713	ಬಿಡಿಎ	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಬನ್ ನಿಲ್ದಾಣ
												143312	ಬಿಡಿಎ	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಬನ್ ನಿಲ್ದಾಣ
35	BTM ಲೇಔಟ್	ಬೇಗೂರು	ದಕ್ಷಿಣ	12 Nos.	12 Nos.	02.05.1990	05.06.1990	1318800	ಬಿಡಿಎ	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಕ್ಯಾರ್ಪರ್ಸ್				

BMTCಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಮೇಲಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಸ್ಥಳದ ವಿವರಗಳು	ಹೋಬಳಿ	ತಾಲ್ಲೂಕು	ಸರ್ವೆ ನಂ./ಸ್ಕೆಚ್ ನಂ.	ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತಾರ ಎಕರೆ-ಗುಂಟೆ	ಸ್ವಾಧೀನ/ ಹಂಚಿಕೆ ದಿನಾಂಕ	ಹಕ್ಕು/ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡೆದಿರುವುದು	ಪಾವತಿಸಿದ ಮೊತ್ತ(₹)	ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿ-ಕೊಳ್ಳುವ/ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಏಜೆನ್ಸಿ	ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಕಾರ (ಗುತ್ತಿಗೆ/ಸ್ವಂತ)	ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿ	ಖಾಲಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಸಂರಕ್ಷಿತವೇ/ ಅಸುರಕ್ಷಿತವೇ
	ಕ್ಯಾಟರ್ನಲ್ (LF-6/1-12)											
36	ಬುಕ್ಕಸಾಗರ	ಚಿಗಟೆ	ಆನೇಕಲ್	97	10-00	23.1.2008	20.6.2008	18242455	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಸುರಕ್ಷಿತ
37	ಬೈಲಕೆರೆ	ಹೆಸರಘಟ್ಟ	ಉತ್ತರ (ಹೆ)	130	30-00	19.3.2008	15.6.2008	46483555	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅಸುರಕ್ಷಿತ
38	ಬೈಲಕೋನೇನಹಳ್ಳಿ	ದಾಸನಾಪುರ	ಉತ್ತರ	21	1-04	3.6.2008	13.8.2008	1885719	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಸುರಕ್ಷಿತ
39	ಬೈರತಿ	ಬಿದರಹಳ್ಳಿ	ಪೂರ್ವ	28	7-00	9.9.2008	16.10.2008	14694785	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ-48	
40	ಚಗಲಹಟ್ಟಿ	ಜಾಲ	ಉತ್ತರ (ಹೆ)	102	10-00	22.4.2008	26.6.2008	15494555	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅಸುರಕ್ಷಿತ
41	ಚಲ್ಲಗಟ್ಟಾ	ಕೆಂಗೇರಿ	ದಕ್ಷಿಣ	13	05-00	28.2.2011	7.1.2012	15871255	ಕಂದಾಯ (ಇತರೆ)	ಸ್ವಂತ	CWS-03	
42	ಚಂದ್ರ ಲೇಔಟ್		ಉತ್ತರ	CA-345	02 - 09,	14.02.1990	16.1.2001	1537342	ಬಿಡಿಎ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಡಿಪೋ-17 & ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
43	ಚನ್ನಮನಕೆರೆ ಔಚ್ಚುಕಟ್ಟು	ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ	ದಕ್ಷಿಣ	CA	00 - 18	18.01.1990	19.10.2001	600279	ಬಿಡಿಎ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
44	ಚಿಕ್ಕಬೆಟ್ಟಹಳ್ಳಿ	ಯಲಹಂಕೆ	ಉತ್ತರ (ಹೆ)	14	10-24	27.12.2008	8.6.2009	89296999	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ-45	
45	ಚಿಕ್ಕಮಾರನಹಳ್ಳಿ		ಉತ್ತರ	CA-20	00-32	13.03.2003	20.09.2003	2612915	ಬಿಡಿಎ	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
46	ಚಿಕ್ಕನಾಗಮಂಗಲ	ಸರ್ಜಾಪುರ	ಆನೇಕಲ್	189	01-12	2.2.2008	20.6.2008	8920978	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಕ್ಯಾಟರ್ನಲ್	
47	ಚಿಕ್ಕನಾಗಮಂಗಲ	ಸರ್ಜಾಪುರ	ಆನೇಕಲ್	29	10-00	23.6.2000	8.4.2002	1000000	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ-38 & RTO ಟ್ರಾಕ್	
48	ಚಿಕ್ಕಲೂರು	ತಾವರಕೆರೆ	ದಕ್ಷಿಣ	35/3	0-31	21.4.2008	5.6.2008	987591	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅಸುರಕ್ಷಿತ
49	ಚಿಮಸಂದ್ರ	ಬಿದರಹಳ್ಳಿ	ಪೂರ್ವ	83	3-25	9.9.2008	16.10.2008	3024175	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅಸುರಕ್ಷಿತ
50	ಚಿಂತಲಮಡಿವಾಳ	Sarjapura	ಆನೇಕಲ್	17	2-00	24.4.2008	20.6.2008	4748535	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅಸುರಕ್ಷಿತ
49	ಚೊಕ್ಕನಹಳ್ಳಿ	ಹೆಸರಘಟ್ಟ	ಉತ್ತರ (ಹೆ)	6	10-00	15.11.2005	12.01.2006	2367455	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ವಾಹನ ಪರಿಷ್ಕಾ ಕೇಂದ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ	ಸುರಕ್ಷಿತ
50	ಚುಂಚನಗುಪ್ಪೆ	ತಾವರಕೆರೆ	ದಕ್ಷಿಣ	43	10-00	21.4.2008	5.6.2008	17142455	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅಸುರಕ್ಷಿತ
51	ದಾಸನಾಪುರ	ದಾಸನಾಪುರ	ಉತ್ತರ	106	13-04	18.1.2008	27.2.2008	52717599	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ-40 & ಕಾರ್ಯಾಗಾರ	
52	ದೀಪಾಂಜಲಿನಗರ	ಕೆಂಗೇರಿ	ದಕ್ಷಿಣ	KIMCO	3-15.	11.01.1996	17.10.1998	0	KIMCO	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ-16	

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಸ್ಥಳದ ವಿವರಗಳು	ಹೋಬಳಿ	ತಾಲ್ಲೂಕು	ಸರ್ವೆ ನಂ./ಸ್ಕೆಚ್ ನಂ.	ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತಾರ ಎಕರೆ-ಗುಂಟೆ	ಸ್ವಾಧೀನ/ ಹಂಚಿಕೆ ದಿನಾಂಕ	ಹಕ್ಕು/ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡೆದಿರುವುದು	ಪಾವತಿಸಿದ ಮೊತ್ತ(₹)	ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿ-ಕೊಳ್ಳುವ/ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಏಜೆನ್ಸಿ	ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಕಾರ (ಗುತ್ತಿಗೆ/ಸ್ವಂತ)	ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿ	ಖಾಲಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ನಂತರ ಸಂರಕ್ಷಿತವೇ/ ಅನುರಕ್ಷಿತವೇ
53	ದೇವನಹಳ್ಳಿ	ಕಸಬ	ದೇವನಹಳ್ಳಿ	304, 305	02-23	3.5.2011	26.7.2011	25750130	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ-50	
54	ದೊಡ್ಡಬನಹಳ್ಳಿ	ಬಿದರಹಳ್ಳಿ	ಪೂರ್ವ	3	2-00	7.3.2008	3.12.2011	3098535	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
55	ದೊಡ್ಡಜಾಲ	ಜಾಲ	ಉತ್ತರ (ಹೆ)	46	2-00	19.3.2008	26.6.2009	6948955	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
56	ದೊಡ್ಡೇರಿ	ತಾವರಕೆರೆ	ದಕ್ಷಿಣ	77	10-00	21.4.2008	5.6.2008	12742455	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
57	ದೊಂಬರಹಳ್ಳಿ	ದಾಸನಾಪುರ	ಉತ್ತರ	18	5-27	18.1.2008	27.2.2008	9728367	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
58	ದೊಮ್ಮಲೂರು		ಉತ್ತರ	CA	00 - 15	16.04.1984	24.07.1985	80000	ಬಿಡಿಎ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ	
			ಉತ್ತರ	CA	00-39	20.02.2009	7.03.2012	7860	ಬಿಡಿಎ	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ	
59	ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಿಟಿ	ಬೇಗೂರು	ದಕ್ಷಿಣ	36(p)	02-00,	25.04.2000	20.7.2000	3378076	ಕೆ.ಐ.ಎ.ಡಿ.ಬಿ	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ-19	ಅನುರಕ್ಷಿತ
60	ಗಟ್ಟಹಳ್ಳಿ	ಸರ್ಜಾಪುರ	ಆನೇಕಲ್	175	1-39.	24.4.2008	20.6.2008	3059804	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
61	ಗಟ್ಟಹಳ್ಳಿ	ಸರ್ಜಾಪುರ	ಆನೇಕಲ್	216	1-18.	24.4.2008	20.6.2008	2246453	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
62	ಗೊಲ್ಲರಪಾಳ್ಯ	ದಾಸನಾಪುರ	ಉತ್ತರ	28	05-00	5.6.2008	23.6.2008	5821255	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
63	ಗೌಡಹಳ್ಳಿ	ದಾಸನಾಪುರ	ಉತ್ತರ	20	4-09	25.8.2009	26.10.2009	8172219	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
64	ಗುಂಡೂರು	ಬಿದರಹಳ್ಳಿ	ಪೂರ್ವ	66	1-05	19.8.2009	16.12.2009	938575	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
65	ಗುಂಜೂರ್	ವರ್ತೂರು	ಪೂರ್ವ	285	6-00	25.1.2008	25.3.2008	30745495	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ-41 & ಕಾರ್ಪಸ್	
66	ಗುಂಜೂರಪಾಳ್ಯ	ವರ್ತೂರು	ಪೂರ್ವ	109,53	20-00	28.10.2004	19.4.2006	9322030	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
67	ಹಾಡೋಸಿದ್ಧಾಪುರ	ವರ್ತೂರು	ಪೂರ್ವ	62	1-27	18.8.2008	3.12.2008	2595032	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
68	ಹಂಚರಹಳ್ಳಿ	ಬಿದರಹಳ್ಳಿ	ಪೂರ್ವ	52	13-30	18.6.2008	8.7.2008	32645855	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
69	ಹಂಚರಹಳ್ಳಿ	ಬಿದರಹಳ್ಳಿ	ಪೂರ್ವ	51	1-00	18.8.2008	3.12.2008	2374295	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
70	ಹಬ್ಬಾಳ	ಕಸಬ	ಉತ್ತರ	82/1,84/4,85/7, 87/2, 88, 89, 90	5-29,	27.01.2004	27.05.2004	23852338	GKVK	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ-28	
71	ಹೆಣ್ಣೂರು	ಯಶವಂತಪುರ		CA -04	03 - 28	4.1.1986	22.9.1996	232125	ಬಿಡಿಎ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಡಿಪೋ-10	

BMTTCಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಮೇಲಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಸ್ಥಳದ ವಿವರಗಳು	ಹೋಬಳಿ	ತಾಲ್ಲೂಕು	ಸರ್ವೆ ನಂ./ಸ್ಕೆಚ್ ನಂ.	ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತಾರ ಎಕರೆ-ಗುಂಟೆ	ಸ್ವಾಧೀನ/ ಹಂಚಿಕೆ ದಿನಾಂಕ	ಹಕ್ಕು/ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡೆದಿರುವುದು	ಪಾವತಿಸಿದ ಮೊತ್ತ(₹)	ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿ-ಕೊಳ್ಳುವ/ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಏಜೆನ್ಸಿ	ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಕಾರ (ಗುತ್ತಿಗೆ/ಸ್ವಂತ)	ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿ	ಖಾಲಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ನಂತರ ಸಂರಕ್ಷಿತವೇ/ ಅನುರಕ್ಷಿತವೇ
72	ಹೆಸರಗಟ್ಟ	ಹೆಸರಗಟ್ಟ	ಉತ್ತರ (ಹೆ)	32:3A	00-23	29.08.2003	12.02.2004	Free of cost	TMC	ಸ್ವಂತ	ಬನ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
73	ಹಿರಂಡಹಳ್ಳಿ	ಬಿದರಹಳ್ಳಿ	ಪೂರ್ವ	39P/1	13-39	25.1.2008	25.3.2008	13964434	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
74	ಹಿರಂಡಹಳ್ಳಿ	ಬಿದರಹಳ್ಳಿ	ಪೂರ್ವ	82	0-19	17.8.2009	Possession not obtained	474694	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
75	ಹೊನ್ನಸಂದ್ರ	ದಾಸನಾಪುರ	ಉತ್ತರ	26	11-28	25.8.2009	26.10.2009	13621663	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
76	ಹೊನ್ನಸಂದ್ರ	ದಾಸನಾಪುರ	ಉತ್ತರ	13	7-29	25.8.2009	26.10.2009	9008362	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
77	ಹೊನ್ನಕೋಟೆ	ಕಸಬ	ಹೊನ್ನಕೋಟೆ	300	03-08,	25.9.1992	23.7.2008	0	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ-39	
78	ಹೊನ್ನಕೋಟೆ (PWD)	ಕಸಬ	ಹೊನ್ನಕೋಟೆ	314 1A1 & 315 1A1	01-30	26.12.2016	7.02.2017	ಉಚಿತವಾಗಿ	PWD	ಸ್ವಂತ	ಬನ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
79	HRBR 1 ನೇ ಬ್ಲಾಕ್ (ಕಲ್ಯಾಣ ನಗರ)	ಕೆ ಆರ್ ಪುರಂ	ಪೂರ್ವ	CA-11	1-21	18.01.1990	19.10.2001	1048678	ಬಿಡಿಎ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಡಿಪೋ-23	
80	HRBR 1 ನೇ ಬ್ಲಾಕ್ (ಬಾನಸಪಾಡಿ)	ಕೆ ಆರ್ ಪುರಂ	ಪೂರ್ವ	CA.Sy no.211	03-12	12.7.1994	27.5.1998	2011812	ಬಿಡಿಎ	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
81	HSR ಲೇಔಟ್	ಬೇಗೂರು	ದಕ್ಷಿಣ	CA-38	3-34,	27.11.1998	28.03.2008	16310254	ಬಿಡಿಎ	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಡಿಪೋ-25	
82	ಹುಚ್ಚನಪಾಳೆ	ದಾಸನಾಪುರ	ಉತ್ತರ	8	16-21	25.8.2009	26.10.2009	28327871	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
83	ಹುತ್ತನಹಳ್ಳಿ	ಜಾಲ	ಉತ್ತರ (ಹೆ)	148	7-22	22.1.2008	9.6.2008	26230567	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಸುರಕ್ಷಿತ
84	ಹುತ್ತನಹಳ್ಳಿ	ಜಾಲ	ಉತ್ತರ (ಹೆ)	72	3-00	22.4.2008	27.7.2008	10422775	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ-6 ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ	
85	ಇಂದಿರಾನಗರ		ಉತ್ತರ	48	03-05	27.01.1971	18.09.2015	58326	ಬಿಡಿಎ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಡಿಪೋ-6 & ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್	
86	ಇನ್ಫ್ರಾ ಲೇಔಟ್	ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ	ದಕ್ಷಿಣ	CA	1-05	7.02.2009	16.09.2013	985882	ಬಿಡಿಎ	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಬನ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
87	ಬಟಿಬ	ಕೃಷ್ಣರಾಜಪುರಂ	ಪೂರ್ವ	68.62	12-06,	20.2.2004	22.06.2005	28500000	ITI	ಸ್ವಂತ (MOU)	ಡಿಪೋ-24,29 & CWS-02	
88	ಜಿಡಿಗೇನಹಳ್ಳಿ	ಜಿಡಿಗೇನಹಳ್ಳಿ	ಹೊನ್ನಕೋಟೆ	233	10-00	25.2.2008	26.08.2010	15000065	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	Vehicle testing Centre ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ	
89	ಜಯನಗರ	ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ	ದಕ್ಷಿಣ	CA-3/32A	04 - 15	17.02.1964	25.02.1964	253750	CITB	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ-4	

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಸ್ಥಳದ ವಿವರಗಳು	ಹೋಬಳಿ	ತಾಲ್ಲೂಕು	ಸರ್ವೆ ನಂ./ಸ್ಕೆಚ್ ನಂ.	ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತಾರ ಎಕರೆ-ಗುಂಟೆ	ಸ್ವಾಧೀನ/ ಹಂಚಿಕೆ ದಿನಾಂಕ	ಹಕ್ಕು/ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡೆದಿರುವುದು	ಪಾವತಿಸಿದ ಮೊತ್ತ(₹)	ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿ-ಕೊಳ್ಳುವ/ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಏಜೆನ್ಸಿ	ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಕಾರ (ಗುತ್ತಿಗೆ/ಸ್ವಂತ)	ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿ	ಖಾಲಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ನಂತರ ಸಂರಕ್ಷಿತವೇ/ ಅನುರಕ್ಷಿತವೇ
90	ಜಯನಗರ 4ನೇ ಬ್ಲಾಕ್	ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ	ದಕ್ಷಿಣ	CA-5	00 - 34	17.01.1961	07.04.1962	41200	CITB (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಸ್ವಂತ	ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ	
91	ಜಯನಗರ ಪಂಪ್ ಹೌಸ್	ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ	ದಕ್ಷಿಣ	1603-1606 & 1653-1656	00-09	07.06.1969	03.6.1971	14954	CITB (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಸ್ವಂತ	ಪಂಪ್ ಹೌಸ್	
92	ಜಯನಗರ ಕ್ಯಾಟರ್ನಲ್	ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ	ದಕ್ಷಿಣ		37 Nos.	17.02.1964	25.02.1964	0	CITB (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)		ಕ್ಯಾಟರ್ನಲ್	
93	ಜೀವನಭೇಮಾನಗರ			CA	00 - 31	18.1.1990	17.1.2002	1028226	ಬಿಡಿಎ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಬನ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
94	ಜಿಗಣಿ	ಜಿಗಣಿ	ಆನೇಕಲ್	38,39,40	06-00	18.10.2003	31.3.2005	6514830	ಕೆ.ಐ.ಎ.ಡಿ.ಬಿ	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ27 and ಕ್ಯಾಟರ್ನಲ್	
95	ಜಿಗಣಿ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	ಜಿಗಣಿ	ಆನೇಕಲ್		00-03	8.3.2013	15.3.2013	ಉಚಿತವಾಗಿ	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ	ಸ್ವಂತ	ಬನ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
96	ಕೆ ಆರ್ ಪುರಂ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	ಕೃಷ್ಣರಾಜಪುರಂ	ಪೂರ್ವ	915	00 - 22	27.08.1991	24.07.1999	55555	CMC (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಸ್ವಂತ	ಬನ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
97	ಕಡಗ್ರಹಾರ	ಬಿದರಹಳ್ಳಿ	ಪೂರ್ವ	34	18-04	30.6.2008	8.7.2008	15099799	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
98	ಕದರನಹಳ್ಳಿ	ದಾಸನಾಪುರ	ಉತ್ತರ	42	21-10	11.4.2008	13.8.2008	69152655	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಸುರಕ್ಷಿತ
99	ಕಾಡುಗೋಡಿ	ಬಿದರಹಳ್ಳಿ	ಪೂರ್ವ	259	00-32	04.12.1995	19.05.2001	208153	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಬನ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
100	ಕಾಳನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ	ಕನಬ	ಆನೇಕಲ್	24/1,2,3	5-30`	22.4.2008	20.6.2008	4164435	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
101	ಕಲಾಸಿಪಾಳ್ಯ		ಉತ್ತರ		4-13	20.11.2012	19.10.2011	20233814	ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ	ಸ್ವಂತ	ಬನ್ ನಿಲ್ದಾಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ	
102	ಕಮ್ಮನಂದ್ರ	ಬಿದರಹಳ್ಳಿ	ಪೂರ್ವ	34	1-32	19.8.2009	16.10.2009	1303687	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
103	ಕಟ್ಟಿಂಕೆ	ಕೆಂಗೇರಿ	ದಕ್ಷಿಣ	41	25-00	23.1.2008	4.6.2008	73106055	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
104	ಕನ್ನಳ್ಳಿ	ಯಶವಂತಪುರ	ಉತ್ತರ	96	3-24	11.4.2008	9.7.2008	7557319	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	D-35 & ಕ್ಯಾಟರ್ನಲ್	
105	ಕಣ್ಣೂರು	ಬಿದರಹಳ್ಳಿ	ಪೂರ್ವ	16	5-00	25.1.2008	24.6.2008	7746255	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ

BMTCಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಮೇಲಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಸ್ಥಳದ ವಿವರಗಳು	ಹೋಬಳಿ	ತಾಲ್ಲೂಕು	ಸರ್ವೆ ನಂ./ಸ್ಕೆಚ್ ನಂ.	ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತಾರ ಎಕರೆ-ಗುಂಟೆ	ಸ್ವಾಧೀನ/ ಹಂಚಿಕೆ ದಿನಾಂಕ	ಹಕ್ಕು/ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡೆದಿರುವುದು	ಪಾವತಿಸಿದ ಮೊತ್ತ(₹)	ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿ-ಕೊಳ್ಳುವ/ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಏಜೆನ್ಸಿ	ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಕಾರ (ಗುತ್ತಿಗೆ/ಸ್ವಂತ)	ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿ	ಖಾಲಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಸಂರಕ್ಷಿತವೇ/ ಅನುರಕ್ಷಿತವೇ
106	ಕತ್ತಿಗುವೆ	ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ	ದಕ್ಷಿಣ	48,49,50,53	05 - 10	3.8.1984	7.6.1989	60260	ಬಿಡಿಎ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಸ್ವಂತ	D-13 & Samudhaya Bhavana	ಸಂರಕ್ಷಿತವೇ/ ಅನುರಕ್ಷಿತವೇ
107	ಕತ್ತಿಗುವೆ, ಭವಾನಿ ಎಚ್‌ಬಿಸಿಎಸ್	ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ	ದಕ್ಷಿಣ	CA-1A	00-20	21.6.2007	28.03.2008	5000755	ಬಿಡಿಎ	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಖಾಲಿ	ಸುರಕ್ಷಿತ
108	ಕಾವಲ್ಕೆರಸಂದ್ರ	ಕಸಬ	ಉತ್ತರ	31	00 - 15	2.5.1997	20.08.1998	312155	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
109	ಕಾವಲ್ಕೆರಸಂದ್ರ	ಕಸಬ	ಆನೇಕಲ್	9/1,2	4-37	16.1.2008	12.3.2008	8984437	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ	
110	ಕೆಂಪನಾಪುರ	ಕೆಂಗಳೇರಿ	ದಕ್ಷಿಣ	8	0-14	21.4.2008	5.6.2008	638539	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
111	ಕೆಂಗಳೇರಿ	ಕೆಂಗಳೇರಿ	ದಕ್ಷಿಣ	111/112/113	06 - 00	10.06.1985	10.06.1985	152285	ಕಂದಾಯ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಸ್ವಂತ	D-12	
112	ಕೆಂಗಳೇರಿ	ಕೆಂಗಳೇರಿ	ದಕ್ಷಿಣ	33/27/504	00-04		ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ	2241	ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ	ಸ್ವಂತ	ಅಂಗಡಿಗಳು	
113	ಕೆಂಗಳೇರಿ	ಕೆಂಗಳೇರಿ	ದಕ್ಷಿಣ	37/1, 37/2	04-20	19.04.2004	05.01.2005	12127250	BWSSB	ಸ್ವಂತ	ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ & D-37	
114	ಕೆಂಗಳೇರಿ - ಎದುರು, ಶಿರ್ಕೆ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್.	ಕೆಂಗಳೇರಿ	ದಕ್ಷಿಣ	CA	00-12	30.01.2006	09.06.2006	9383700	KHB	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
115	ಕೆಂಗಳೇರಿ ಅಪ್ರೋಚ್ ರಸ್ತೆ	ಕೆಂಗಳೇರಿ	ದಕ್ಷಿಣ	125/2	00-08	12.05.2000	04.05.2000	100000	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ರಸ್ತೆ	
116	ಕೆಂಗಳೇರಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ land	ಕೆಂಗಳೇರಿ	ದಕ್ಷಿಣ	126, 127, 128	06-34,	28.03.1994	25.02.1999	2586087	ಕಂದಾಯ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
117	ಕೆಂಗಳೇರಿ ಉಪನಗರ ಸ್ವಂತ	ಕೆಂಗಳೇರಿ	ದಕ್ಷಿಣ	CA	00-38	13.4.2007	28.3.2008	7942170	ಬಿಡಿಎ	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
118	ಖಾಜೆಮೊನ್ನೇನಹಳ್ಳಿ	ಬಿದರಹಳ್ಳಿ	ಪೂರ್ವ	22	2-00	21.4.2008	10.6.2008	1998535	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
119	ಕಿತ್ತಗನೂರ	ಬಿದರಹಳ್ಳಿ	ಪೂರ್ವ	21	1-25	18.8.2008	30.9.2008	2517570	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
120	ಕಿತ್ತನಹಳ್ಳಿ	ದಾಸನಾಪುರ	ಉತ್ತರ	47	6-32	18.1.2008	27.2.2008	7916887	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
121	ಕೊಡಲಿಪುರ	Attibele	ಆನೇಕಲ್	97	1-27.	24.4.2008	11.6.2008	1305282	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
122	ಕೊಡಲಿ	ವರ್ತಮಾನ	ಪೂರ್ವ	76	8-00	4.6.2009	25.3.2008	23393975	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	D-42 & ಕ್ಯಾಂಪಸ್	

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಸ್ಥಳದ ವಿವರಗಳು	ಹೋಬಳಿ	ತಾಲ್ಲೂಕು	ಸರ್ವೆ ನಂ./ಸ್ಕೆಚ್ ನಂ.	ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತಾರ ಎಕರೆ-ಗುಂಟೆ	ಸ್ವಾಧೀನ/ ಹಂಚಿಕೆ ದಿನಾಂಕ	ಹಕ್ಕು/ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡೆದಿರುವುದು	ಪಾವತಿಸಿದ ಮೊತ್ತ(₹)	ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿ-ಕೊಳ್ಳುವ/ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಏಜೆನ್ಸಿ	ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಕಾರ (ಗುತ್ತಿಗೆ/ಸ್ವಂತ)	ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿ	ಖಾಲಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ನಂತರ ಸಂರಕ್ಷಿತವೇ/ ಅನುರಕ್ಷಿತವೇ
123	ಕೊಡತಿ	ವರ್ತೂರು	ಪೂರ್ವ	41	1-18	18.08.2009	21.12.2009	4240203	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಸುರಕ್ಷಿತ
124	ಕೊಡಗೇಹಳ್ಳಿ	ಬಿದರಹಳ್ಳಿ	ಪೂರ್ವ	1	1-21	18.8.2008	18.10.2008	1272271	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
125	ಕೊಮ್ಮೆಘಟ್ಟ	ಕೆಂಗೇರಿ	ದಕ್ಷಿಣ	162	2-07	23.1.2008	5.6.2008	5164027	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಸುರಕ್ಷಿತ
126	ಕೋರಮಂಗಲ	ಬೇಗೂರು	ದಕ್ಷಿಣ	36	05 - 00	19.7.1994	09.08.1994	1251445	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	D-15& ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ	
127	ಕೋರಮಂಗಲ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ Qtrs	ಬೇಗೂರು	ದಕ್ಷಿಣ	502 & 505	2 Nos	21.07.2003	16.08.2003	6077590	KHB	ಸ್ವಂತ	ಕ್ಯಾರ್ಪಸ್	
128	ಕೊತ್ತನೂರು ದಿನ್ನೆ	ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ	ದಕ್ಷಿಣ	80/2A	03-31	10.06.2005	08.07.2005	2922811	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	D-34	
129	ಕುದುರೆಗೆರೆ	ದಾಸನಾಪುರ	ಉತ್ತರ	7	2-10.	5.6.2008	23.6.2008	5589595	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
130	ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಲೇಔಟ್	ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ	ದಕ್ಷಿಣ	CA	00 - 12	09.04.1990	31.03.1998	201128	ಬಿಡಿಎ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
131	ಕುದುಬರಹಳ್ಳಿ	ತಾವರಕೆರೆ	ದಕ್ಷಿಣ	116	05-00	14.03.2007	28.05.2007	4371255	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
132	ಒಗ್ಗೆರೆ	ಯಶವಂತಪುರ	ಉತ್ತರ	92	00-36	14.03.2006	13.07.2006	2856871	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
133	ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿನಗರ	ಯಶವಂತಪುರ	ಉತ್ತರ	11, 12	00-07	28.02.2003	01.10.2004	ಉಚಿತವಾಗಿ	ಸ್ವಂ ಬೋರ್ಡ್	ಸ್ವಂತ	ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
134	ಲಿಂಗದಿರನಹಳ್ಳಿ	ಯಶವಂತಪುರ	ಉತ್ತರ	25	00-19	26.03.2016	16.01.2017	ಉಚಿತವಾಗಿ	ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಿ ವರ್ಗಡಿ ಸಹಕಾರಿ-ಸೊಸೈಟಿ.	ಸ್ವಂತ	ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
135	ಮಾದಪ್ಪನಹಳ್ಳಿ	ಹೆಸರಘಟ್ಟ	ಉತ್ತರ (ಹೆ)	58	18-00	22.1.2008	9.6.2008	13036428	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
136	ಮಾದಪ್ಪನಹಳ್ಳಿ	ಹೆಸರಘಟ್ಟ	ಉತ್ತರ (ಹೆ)	59	18-16	27.12.2008	8.6.2009	13326127	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಸುರಕ್ಷಿತ
137	ಮಧುಗಿರಿಹಳ್ಳಿ	ಹೆಸರಘಟ್ಟ	ಉತ್ತರ (ಹೆ)	25	15-00	16.6.2009	29.6.2009	7563710	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
138	ಮಹಾಂತಲಿಂಗಪುರ	ಜಿಗಣಿ	ಆನೇಕಲ್	47, 48	40-00	24.4.2008	20.6.2008	39969710	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
139	ಮಲ್ಲಾಪುರ	ಕಸಬ	Nelamangala	5/1, 5/2	00-20	21.03.2008	20.03.2008	882599	ಕ.ಐ.ಎ.ಡಿ.ಬಿ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಸುರಕ್ಷಿತ
140	ಮಲ್ಲಸಂದ್ರ	ಯಶವಂತಪುರ	ಉತ್ತರ	77	02-00	13.07.2010	21.04.2011	ಉಚಿತವಾಗಿ	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
141	ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ 18ನೇ ಕ್ರಾಸ್	ಯಶವಂತಪುರ	ಉತ್ತರ	57	00 - 13	19.12.1972	22.02.1973	ಉಚಿತವಾಗಿ	BWSSB (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಸ್ವಂತ	ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	

BMTTCಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಮೇಲಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಸ್ಥಳದ ವಿವರಗಳು	ಹೋಬಳಿ	ತಾಲ್ಲೂಕು	ಸರ್ವೆ ನಂ./ಸ್ಕೆಚ್ ನಂ.	ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತಾರ ಎಕರೆ-ಗುಂಟೆ	ಸ್ವಾಧೀನ/ ಹಂಚಿಕೆ ದಿನಾಂಕ	ಹಕ್ಕು/ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡೆದಿರುವುದು	ಪಾವತಿಸಿದ ಮೊತ್ತ(₹)	ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿ-ಕೊಳ್ಳುವ/ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಏಜೆನ್ಸಿ	ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಕಾರ (ಗುತ್ತಿಗೆ/ಸ್ವಂತ)	ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿ	ಖಾಲಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ನಂತರ ಸಂರಕ್ಷಿತವೇ/ ಅನುರಕ್ಷಿತವೇ
142	ಮಂಡೂರು	ಬಿದರಹಳ್ಳಿ	ಪೂರ್ವ	116	4-12	25.1.2008	25.3.2008	10209287	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
143	ಮಂಡೂರು	ಬಿದರಹಳ್ಳಿ	ಪೂರ್ವ	64, 155	32-24	25.1.2008	25.3.2008	77400334	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ-47	
144	ಮಂಡೂರು	ಬಿದರಹಳ್ಳಿ	ಪೂರ್ವ	128	3-00	25.1.2008	25.3.2008	7122775	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
145	ಮಾರತಹಳ್ಳಿ	ವರ್ತೂರು	ಪೂರ್ವ	98	00-04,	23.05.2007	22.01.2008	2791828	ಬಿಡಿಎ	ಸ್ವಂತ	ಬನ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
146	ಮತ್ತಹಳ್ಳಿ	ದಾಸನಾಪುರ	ಉತ್ತರ	41/B/1, 2,	16-00	4.11.2009	18.3.2010	27427895	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
147	ಮಣಸಿಗಾನಹಳ್ಳಿ	ಕಸಬ	ಆನೇಕಲ್	30	0-34	28.4.2008	20.6.2008	849409	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
148	ಮುಳ್ಳೂರು	ವರ್ತೂರು	ಪೂರ್ವ	23	2-00	19.8.2009	ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡೆದಿಲ್ಲ	3648535	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
149	ಮುನೇಶ್ವರ ಬ್ಲಾಕ್	ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ	ದಕ್ಷಿಣ	CA	00 - 32	18.01.1990	18.03.1991	1463443	ಬಿಡಿಎ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಬನ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
150	ಮುನ್ನೇಶ್ವರ	ವರ್ತೂರು	ಪೂರ್ವ	99	2-00	27.02.2009	ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡೆದಿಲ್ಲ	14098535	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
151	ನಾಗದಾಸನಹಳ್ಳಿ	ಯಲಹಂಕ	ಉತ್ತರ (ಹೆ)	11	2-35	27.12.2008	08.06.2009	4454120	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ constructed	
152	ನಾಗನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ	ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ	ದಕ್ಷಿಣ	48	2-30	17.4.2008	05.6.2008	3504215	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
153	ನಾಗರಬಾವಿ 10ನೇ ಬ್ಲಾಕ್ 2ನೇ ಹಂತ	ಯಶವಂತಪುರ	ಉತ್ತರ	CA 6/12	2-23	4.2.2006	21.11.2008	11875842	ಬಿಡಿಎ	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
154	ನಾಗರಬಾವಿ 10ನೇ ಬ್ಲಾಕ್ 2nd ಹಂತ	ಯಶವಂತಪುರ	ಉತ್ತರ	CA 6/11	0-25	01.01.2009	15.2.2014	249298	ಬಿಡಿಎ	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
155	ನಾಗರಬಾವಿ 9th ಬ್ಲಾಕ್ 2nd ಹಂತ	ಯಶವಂತಪುರ	ಉತ್ತರ	36/2	00-27	20.10.2003	20.10.2003	ಉಚಿತವಾಗಿ	CMC	ಸ್ವಂತ	ಬನ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
156	ನಾಗಸಂದ್ರ	ದಾಸನಾಪುರ	ಉತ್ತರ	21	2-01	12.5.2008	23.6.2008	3471391	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
157	ನಾಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿ	ಕೃಷ್ಣರಾಜಪುರಂ	ಪೂರ್ವ	120	2-00	19.8.2009	12.4.2010	4968535	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
158	ನಲ್ಲೂರಹಳ್ಳಿ	ಕೃಷ್ಣರಾಜಪುರಂ	ಪೂರ್ವ	5	2-38	19.8.2009	12.4.2010	11871563	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
159	ನಂದಿನಿ ಲೇಔಟ್		ಉತ್ತರ	CA	00 - 39	18.01.1990	18.10.2001	664814	ಬಿಡಿಎ	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಬನ್ ನಿಲ್ದಾಣ	

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಸ್ಥಳದ ವಿವರಗಳು	ಹೋಬಳಿ	ತಾಲ್ಲೂಕು	ಸರ್ವೆ ನಂ./ಸ್ಕೆಚ್ ನಂ.	ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತಾರ ಎಕರೆ-ಗುಂಟೆ	ಸ್ವಾಧೀನ/ ಹಂಚಿಕೆ ದಿನಾಂಕ	ಹಕ್ಕು/ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡೆದಿರುವುದು	ಪಾವತಿಸಿದ ಮೊತ್ತ(₹)	ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿ-ಕೊಳ್ಳುವ/ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಏಜೆನ್ಸಿ	ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಕಾರ (ಗುತ್ತಿಗೆ/ಸ್ವಂತ)	ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿ	ಖಾಲಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ನಂತರ ಸಂರಕ್ಷಿತವೇ/ ಅನುರಕ್ಷಿತವೇ
									(ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)			
160	ನಂದಿನಿ ಲೇಔಟ್ ಕ್ಯಾಂಪಸ್ (LF-33)		ಉತ್ತರ	1 to 12 of LF	12 Nos.	12.03.1991	12.3.91	13,18,800	ಬಿಡಿಎ		ಕ್ಯಾಂಪಸ್	
161	ನಂಜಾಂಬ ಅಗ್ರಹಾರ			ಸಿ.ಎ	00 - 07	27.08.1984	23.02.1989	45200	ಬಿಡಿಎ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
162	ನಿಂಜಿಕಾಯಿಪುರ		ಪೂರ್ವ	52	3-00	25.1.2008	7.8.2009	8442775	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
163	ಎನ್.ಆರ್.ಕಾಲೋನಿ				00-07	23.09.2013	02.12.2013	ಉಚಿತವಾಗಿ	ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ	ಸ್ವಂತ	ಬನ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
164	ಪಟ್ಟಣಗರ ಗೊಲ್ಲಹಳ್ಳಿ	ಕಸಬ	ಆನೇಕಲ್	18P/4	1-25	28.04.2008	20.06.2008	1176945	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
165	ಪಿಣ್ಣೆ 1ನೇ ಹಂತ	ಯಶವಂತಪುರ	ಉತ್ತರ	20A-1	01 - 16	29.11.1996	14.02.1997	793692	ಕೆ.ಐ.ಎ.ಡಿ.ಬಿ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಸ್ವಂತ	RTO ಟ್ರಾಕ್	
166	ಪಿಣ್ಣೆ 4ನೇ ಫೇಸ್	ಯಶವಂತಪುರ	ಉತ್ತರ	481, 482, 483	7-27	7.6.1984	30.6.1984	253000	ಕೆ.ಐ.ಎ.ಡಿ.ಬಿ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ-9&22	
167	ಪಿಣ್ಣೆ ಕ್ಯಾಂಪಸ್	ಯಶವಂತಪುರ	ಉತ್ತರ	4A,G,H 5 & 6	20 Nos	28.11.1988		2000000	ಕೆ.ಐ.ಎ.ಡಿ.ಬಿ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಸ್ವಂತ	ಕ್ಯಾಂಪಸ್	
168	ಪಿಲ್ಲಗಾನಹಳ್ಳಿ	ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ	ದಕ್ಷಿಣ	1	7-18	23.01.2008	05.6.2008	17688143	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ	
169	ಪಿಲ್ಲನಗಡೆನ್	ಯಶವಂತಪುರ	ಉತ್ತರ	ಸಿ.ಎ. ನಿವೇಶನ	00 - 24	18.01.1990	23.03.1992	370182	ಬಿಡಿಎ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಬಿಡಿಎಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲಾಗಿದೆ	ಸುರಕ್ಷಿತ
170	ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞೆ ಲೇಔಟ್	ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ	ದಕ್ಷಿಣ	ಸಿ.ಎ	02-34	31.08.2006	26.8.2008	24229800	ಬಿಡಿಎ	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಡಿಪೋ-33	
171	ಪುರದಾಳು	ತಾವರಕೆರೆ	ದಕ್ಷಿಣ	37	0-27	21.4.2008	5.6.2008	860167	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
172	ಪುಟ್ಟೇನಹಳ್ಳಿ	ಯಲಹಂಕೆ	ಉತ್ತರ (ಹೆ)	CA Site-1	01-20	29.12.2006	13.10.2010	38733900	KHB	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಸುರಕ್ಷಿತ
173	ಆರ್.ಟಿ.ನಗರ (ಗಂಗೇನಹಳ್ಳಿ)	ಯಶವಂತಪುರ	ಉತ್ತರ	CA-2	01 - 14	18.01.1990	19.10.2001	4151166	ಬಿಡಿಎ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಡಿಪೋ-14	
174	R.P.C ಲೇಔಟ್ (ಹಂಪಿನಗರ)		ಉತ್ತರ	CA-29P	00 - 31	18.01.1990	18.03.1991	363109	ಬಿಡಿಎ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಬನ್ ನಿಲ್ದಾಣ	

BMTCಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಮೇಲಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಸ್ಥಳದ ವಿವರಗಳು	ಹೋಬಳಿ	ತಾಲ್ಲೂಕು	ಸರ್ವೆ ನಂ./ಸ್ಕೆಚ್ ನಂ.	ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತಾರ ಎಕರೆ-ಗುಂಟೆ	ಸ್ವಾಮ್ಯ ಹಂಚಿಕೆ ದಿನಾಂಕ	ಹಕ್ಕು/ಸ್ವಾಮ್ಯ ಪಡೆದಿರುವುದು	ಪಾವತಿಸಿದ ಮೊತ್ತ(₹)	ಸ್ವಾಮ್ಯವಹಿಸಿ-ಕೊಳ್ಳುವ/ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಏಜೆನ್ಸಿ	ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಕಾರ (ಗುತ್ತಿಗೆ/ಸ್ವಂತ)	ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿ	ಖಾಲಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಸಂರಕ್ಷಿತವೇ/ ಅನುರಕ್ಷಿತವೇ
175	ರಾಗಿಹಳ್ಳಿ	ಜಿಗಣಿ	ಆನೇಕಲ್	3	0-34	28.4.2008	20.6.2008	428659	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
176	ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿನಗರ	ಕೆಂಗೇರಿ	ದಕ್ಷಿಣ	CA-10	00 - 37	06.09.1995	19.10.2001	623138	ಬಿಡಿಎ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
177	ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿನಗರ	ಕೆಂಗೇರಿ	ದಕ್ಷಿಣ	CA-11	02 - 15,	06.09.1995	19.10.2001	1634367	ಬಿಡಿಎ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಡಿಪೋ-21	
178	ರಾವುಗೋಡ್ಡು	ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ	ದಕ್ಷಿಣ	6	10-00	29.4.2008	05.6.2008	23742455	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
179	ಸದಾಮಂಗಲ	ಕೃಷ್ಣರಾಜಪುರಂ	ಪೂರ್ವ	60	2-25	19.8.2009	12.4.2010	12007435	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ	
180	ಸಾದೇನಹಳ್ಳಿ	ಹೆಸರಘಟ್ಟ	ಉತ್ತರ(ಹೆ)	24	10-00	22.1.2008.	9.6.2008	12742455	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
181	ಸಾದೇನಹಳ್ಳಿ	ಹೆಸರಘಟ್ಟ	ಉತ್ತರ(ಹೆ)	20	5-00	22.4.2008	13.8.2008	6371255	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
182	ಸಾದೇನಹಳ್ಳಿ	ಹೆಸರಘಟ್ಟ	ಉತ್ತರ(ಹೆ)	30	6-00	22.4.2008	8.6.2009	7646755	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ-46	
183	ಸಾತನೂರು	ಜಾಲ	ಉತ್ತರ(ಹೆ)	54	3-00	22.1.2008.	9.6.2008	8772775	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
184	ಶಾಂತಿನಗರ(ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ)	ಬೇಗೂರು	ದಕ್ಷಿಣ	443/1/23	07 - 12	23.04.1951	18.05.1972	73652	ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿ(ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಸ್ವಂತ	ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ	
185	ಶಾಂತಿನಗರ (ಡಿಪೋ-2)	ಬೇಗೂರು	ದಕ್ಷಿಣ	33	03 - 03	23.04.1951	18.05.1972	10788	ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿ(ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ-2	
186	ಶಾಂತಿನಗರ (ಡಿಪೋ-3)	ಬೇಗೂರು	ದಕ್ಷಿಣ	33	03 - 18	23.04.1951	18.05.1972	10788	ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿ(ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ-3	
187	ಶಾಂತಿನಗರ (infront of ದಕ್ಷಿಣ ವಿಭಾಗ)	ಬೇಗೂರು	ದಕ್ಷಿಣ	33	01 - 38	23.04.1951	18.05.1972	10788	ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿ(ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಸ್ವಂತ	ಪಾರ್ಕಿಂಗ್	
188	ಶಾಂತಿನಗರ (ಭದ್ರತಾ ಗೇಟ್)	ಬೇಗೂರು	ದಕ್ಷಿಣ	33	00-04	23.04.1951	18.05.1972	10788	ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿ(ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಸ್ವಂತ	ಭದ್ರತಾ ಗೇಟ್	
189	ಶಾಂತಿನಗರ (ಸೈಕಲ್ ನಿಲ್ದಾಣ)	ಬೇಗೂರು	ದಕ್ಷಿಣ	33	00-06	23.04.1951	18.05.1972	10788	G(ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಸ್ವಂತ	ಸೈಕಲ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
190	ಶಾಂತಿನಗರ (ಅಸ್ಸತ್ರೆ)	ಬೇಗೂರು	ದಕ್ಷಿಣ	33	00-12	23.04.1951	18.05.1972	10788	ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿ(ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಸ್ವಂತ	ಅಸ್ಸತ್ರೆ	

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಸ್ಥಳದ ವಿವರಗಳು	ಹೋಬಳಿ	ಶಾಲಾಕು	ಸರ್ವೆ ನಂ./ಸ್ಕೆಚ್ ನಂ.	ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತಾರ ಎಕರೆ-ಗುಂಟೆ	ಸ್ವಾಧೀನ/ ಹಂಚಿಕೆ ದಿನಾಂಕ	ಹಕ್ಕು/ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡೆದಿರುವುದು	ಪಾವತಿಸಿದ ಮೊತ್ತ(₹)	ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿ-ಕೊಳ್ಳುವ/ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಏಜೆನ್ಸಿ	ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಕಾರ (ಗುತ್ತಿಗೆ/ಸ್ವಂತ)	ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿ	ಖಾಲಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ನಂತರ ಸಂರಕ್ಷಿತವೇ/ ಅನುರಕ್ಷಿತವೇ
191	ಶಾಂತಿನಗರ (ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಕಚೇರಿ)	ಬೇಗೂರು	ದಕ್ಷಿಣ	33	02-05	23.04.1951	18.05.1972	10788	ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿ(ಕೆ.ಎನ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಸ್ವಂತ	ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಕಚೇರಿ	
192	ಶಾಂತಿನಗರ (RWB)	ಬೇಗೂರು	ದಕ್ಷಿಣ	33	17 - 03	23.04.1951	18.05.1972	10788	ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿ(ಕೆ.ಎನ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಸ್ವಂತ	RWB	
193	ಶಾಂತಿನಗರ (CTM (O) ಕಚೇರಿ)	ಬೇಗೂರು	ದಕ್ಷಿಣ	33	01 - 12	23.04.1951	18.05.1972	10788	ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿ(ಕೆ.ಎನ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಸ್ವಂತ	CTM(O) ಕಚೇರಿ	
194	ಶಾಂತಿನಗರ (ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ ಮುಂಭಾಗ)	ಬೇಗೂರು	ದಕ್ಷಿಣ	33	00-34	20.03.1961	9.03.1962	24067	CITB (ಕೆ.ಎನ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಸ್ವಂತ	ಜಲ ಮಾರ್ಗ	
195	ಶಾಂತಿನಗರ PWD ಮತ್ತು SIHS ಕ್ಯಾಟರ್‌ಗಳು	ಬೇಗೂರು	ದಕ್ಷಿಣ		130Nos			53989	ಕೆ.ಎನ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ	ಸ್ವಂತ	ಕ್ಯಾಟರ್‌ಗಳು	
196	ಶಿವಾಜಿನಗರ		ಉತ್ತರ	43/2-1, 43/2-3, 43	01-36	01.04.1963		(2000/PM)	ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
197	ಶಿವಾಜಿನಗರ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿ		ಉತ್ತರ		00-10,	05.05.1976		(350/PM)	ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
198	ಶಿವಾಜಿನಗರ (ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಂಕ್ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿ)		ಉತ್ತರ		00-07,	02.11.2002		5353000	ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ	ಸ್ವಂತ	ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
199	ಶಿವಶೋಷಿ	ಹೆಸರೇಟು	ಉತ್ತರ (ಹೆ)	24	6-00	19.3.2008	15.7.2008	5996755	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ನುರಕ್ಷಿತ
200	ಶಿವನಹಳ್ಳಿ	ಜಿಗಣಿ	ಆನೇಕಲ್	43	3-29	28.4.2008	20.6.2008	2697849	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
201	ಶಿವನಹಳ್ಳಿ	ಜಿಗಣಿ	ಆನೇಕಲ್	13	4-36.	24.4.2008	20.6.2008	3548831	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
202	ಶಿವನಹಳ್ಳಿ	ಜಿಗಣಿ	ಆನೇಕಲ್	58	3-14.	24.4.2008	20.6.2008	2426259	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
203	ಶಿವನಾಪುರ	ದಾಸನಾಪುರ	ಉತ್ತರ	116	05-00	27.01.2005	18.07.2005	2371255	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ-43 & ವಸತಿಗೃಹ	
204	ಸಿಂಗಾಪುರ	ಯಲಹಂಕ	ಉತ್ತರ (ಹೆ)	109	0-24	08.06.2009	25.02.2014	ಉಚಿತವಾಗಿ	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
205	ಸಿದ್ಧಾಪುರ	ವರ್ತೂರು	ಪೂರ್ವ	6	1-00	18.8.2008	3.12.2008	3474295	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
206	ಸಿದ್ಧಾಪುರ	ವರ್ತೂರು	ಪೂರ್ವ	3/1A-P-1	2-21	22.1.2008	25.3.2008	8772511	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ನುರಕ್ಷಿತ
207	ಸೋಮನಹಳ್ಳಿ	ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ	ದಕ್ಷಿಣ	242	5-00	22.2.2008	19.3.2008	11871255	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ

BMTCಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಮೇಲಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಸ್ಥಳದ ವಿವರಗಳು	ಹೋಬಳಿ	ತಾಲ್ಲೂಕು	ಸರ್ವೆ ನಂ./ಸ್ಥಳ ನಂ.	ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತಾರ ಎಕರೆ-ಗುಂಚೆ	ಸ್ವಾಧೀನ/ ಹಂಚಿಕೆ ದಿನಾಂಕ	ಹಕ್ಕು/ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡೆದಿರುವುದು	ಪಾವತಿಸಿದ ಮೊತ್ತ(₹)	ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿ-ಕೊಳ್ಳುವ/ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಏಜೆನ್ಸಿ	ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಕಾರ (ಗುತ್ತಿಗೆ/ಸ್ವಂತ)	ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿ	ಖಾಲಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಸಂರಕ್ಷಿತವೇ/ ಅಸುರಕ್ಷಿತವೇ
208	ಶ್ರೀಗೌಡದಕಾವಲ್ (ಸುಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ)	ಯಶವಂತಪುರ	ಉತ್ತರ	60, 68	04-00	19.12.2005	03.08.2007	240000	CRC (ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ)	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಡಿಪೋ-31	
209	ಸೇಂಟ್ ಜಾನ್ಸ್ ಪ್ರೆಸ್ಟೀಜ್ ಪುಡ್ಸ್ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳು	ಬೇಗೂರು	ದಕ್ಷಿಣ	47Nos.		27.11.2004	16.09.2008	118404000	ಬಿಡಿಎ	ಸ್ವಂತ	ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳು	
210	ಸುಭಾಶ್ ನಗರ (ಕೆ.ಬ.ನಿ)		ಉತ್ತರ	91	07,-04	11.12.1979	28.04.1980	6872800	ಕಂದಾಯ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ನಿ)	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ-7 & ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
211	ಸುಭಾಶ್ ನಗರ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿ		ಉತ್ತರ	92	1,-22	19.02.1992	22.04.2000	ಉಚಿತವಾಗಿ	ಕಂದಾಯ (ಇತರೆ)	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ-7	
212	ಸುಲಿವಾರ	ತಾವರಕೆರೆ	ದಕ್ಷಿಣ	60	10-00	21.4.2008	5.6.2008	12742455	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅಸುರಕ್ಷಿತ
213	ಸೂರ್ಯ ಸಿಟಿ	ಚಂದಾಪುರ	ಆನೇಕಲ್	CA	05-00	24.02.2006	08.03.2006	27500000	ಕೆ.ಎಚ್.ಬಿ	ಸ್ವಂತ	D-32	
214	ತಾವರಕೆರೆ (ಮಾಗಡಿ ರಸ್ತೆ).	ತಾವರಕೆರೆ	ದಕ್ಷಿಣ	61&62	00-20	03.09.2007	15.05.2007	ಉಚಿತ	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅಸುರಕ್ಷಿತ
215	ತಮ್ಮನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ	ಕಸಬ	ಆನೇಕಲ್	23	4-00	28.04.2008	20.06.2008	1544015	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅಸುರಕ್ಷಿತ
216	ತೋಟಗೇರೆ	ದಾಸನಾಪುರ	ಉತ್ತರ	26	13-15	25.8.2009	26.10.2009	15571899	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅಸುರಕ್ಷಿತ
217	Uttari	ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ	ದಕ್ಷಿಣ	165	2-02	17.4.2008	5.6.2008	3739747	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಸುರಕ್ಷಿತ
218	Uttari	ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ	ದಕ್ಷಿಣ	70	1-13	21.4.2008	5.6.2008	2417173	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಸುರಕ್ಷಿತ
219	ವಡ್ಡರಹಳ್ಳಿ	ದಾಸನಾಪುರ	ಉತ್ತರ	27 & 38	23-28	06.07.2005	18.07.2005	7092098	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರ	
220	ವರ್ತೂರು	ವರ್ತೂರು	ಪೂರ್ವ	123	2-20	11.3.2008	7.8.2008	10060655	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅಸುರಕ್ಷಿತ
221	ವರ್ತೂರು	ವರ್ತೂರು	ಪೂರ್ವ	118/5	1-36	31.7.2008	30.9.2008	7646111	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅಸುರಕ್ಷಿತ
222	ವೇಂಕಟಪುರ	ದಾಸನಾಪುರ	ಉತ್ತರ	14	8-00	18.1.2008	27.2.2008	12393975	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಸುರಕ್ಷಿತ
223	ವೇಂಕಟಪುರ	ದಾಸನಾಪುರ	ಉತ್ತರ	12	6-00	18.1.2008	27.2.2008	9295495	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅಸುರಕ್ಷಿತ
224	ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯಪುರ	ಯಲಹಂಕೆ	ಉತ್ತರ (ಹೆ)	ಸಿ.ಎ.	00-32	11.09.2003	20.10.2003	ಉಚಿತವಾಗಿ	CMC	ಸ್ವಂತ	ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
225	ವಿಜಯನಗರ	ಕಸಬ	ಉತ್ತರ	132,33	03 - 37	17.08.1964	21.05.1966	53383	REMC (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ನಿ)	ಸ್ವಂತ	ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ನಿ	
226	ವಿಜಯನಗರ		ಉತ್ತರ	541C	00-01	04.01.1999	28.04.2001	916200	ಕೆ.ಎಚ್.ಬಿ	ಸ್ವಂತ	ಬಹುಉಪಯೋಗಿ	

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಸ್ಥಳದ ವಿವರಗಳು	ಹೋಬಳಿ	ತಾಲ್ಲೂಕು	ಸರ್ವೆ ನಂ./ಸ್ಕೆಚ್ ನಂ.	ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತಾರ ಎಕರೆ-ಗುಂಟೆ	ಸ್ವಾಧೀನ/ ಹಂಚಿಕೆ ದಿನಾಂಕ	ಹಕ್ಕು/ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡೆದಿರುವುದು	ಪಾವತಿಸಿದ ಮೊತ್ತ(₹)	ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿ-ಕೊಳ್ಳುವ/ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಏಜೆನ್ಸಿ	ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಕಾರ (ಗುತ್ತಿಗೆ/ಸ್ವಂತ)	ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿ	ಖಾಲಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ನಂತರ ಸಂರಕ್ಷಿತವೇ/ ಅನುರಕ್ಷಿತವೇ
	ಬಹುಉಪಯೋಗಿ ಭೂಮಿ										ಕಟ್ಟಡ	
227	ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಬಡಾವಣೆ	ಕೆಂಗೇರಿ	ದಕ್ಷಿಣ	ಸಿ.ಎ-16	00-22	16.1.2004	22.01.2007	2334763	ಬಿಡಿಎ	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಖಾಲಿ	ಸುರಕ್ಷಿತ
228	ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಬಡಾವಣೆ			ಸಿ.ಎ.ಸಂ	2-29	01.01.2009	ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ	2529049		ಗುತ್ತಿಗೆ	ಖಾಲಿ	ಸುರಕ್ಷಿತ
229	ವಿವೇಕನಗರ		ಉತ್ತರ	ಸಿ.ಎ.	00 - 08	18.01.1990	18.03.1991	37709	ಬಿಡಿಎ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಗುತ್ತಿಗೆ	ಬನ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
230	ವೈಟ್ ಫೀಲ್ಡ್(ಐ.ಟಿ.ಪಿ.ಎಲ್.)	ಕೃಷ್ಣರಾಜಪುರಂ	ಪೂರ್ವ	120A	02-36,	4.5.2000	24.5.2000	7257763	ಕೆ.ಐ.ಎ.ಡಿ.ಬಿ	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ-18 & ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ	
231	ಯಲಹಂಕ ಗುಪ್ಪೆ ರಾಂಪುರ	ತಾವರಕೆರೆ	ದಕ್ಷಿಣ	4	1-18	21.4.2008	5.6.2008	2246453	ಕಂದಾಯ	ಸ್ವಂತ	ಖಾಲಿ	ಅನುರಕ್ಷಿತ
232	ಯಲಹಂಕ	ಯಲಹಂಕ	ಉತ್ತರ (ಹೆ)	69	13-20	30.12.1980	30.12.1982	625347	ಕೆ.ಎಚ್.ಬಿ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ-11&30	
233	ಯಲಹಂಕ 5ನೇ ಹಂತ	ಯಲಹಂಕ	ಉತ್ತರ (ಹೆ)	CA	01-10	11.03.2003	09.07.2003	ಉಚಿತ	ಸಿ.ಎಂ.ಸಿ.	ಸ್ವಂತ	ಬನ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
234	ಯಲಹಂಕ ಉಪನಗರ ಸ್ವಂತ	ಯಲಹಂಕ	ಉತ್ತರ (ಹೆ)	CA	00 - 25	24.07.2002	13.10.2010	347835	ಕೆ.ಎಚ್.ಬಿ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಸ್ವಂತ	ಬನ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
235	ಯಲಹಂಕ ಶಾಲಾ ಜಮೀನು	ಯಲಹಂಕ	ಉತ್ತರ (ಹೆ)		0-32	10.05.2012	26.11.2012	20000000	ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ	ಸ್ವಂತ	ಬನ್ ನಿಲ್ದಾಣ	
236	ಯಶವಂತಪುರ	ಯಶವಂತಪುರ	ಉತ್ತರ	38, 37, 41	09-18	08.08.1975	30.03.2008	10345612	ಕಂದಾಯ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ)	ಸ್ವಂತ	ಡಿಪೋ-8&26, ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ	
237	ಯಶವಂತಪುರ (ಗೋಪಾಲ ಚಿತ್ರಮಂದಿರ)	ಯಶವಂತಪುರ	ಉತ್ತರ		00-04	29.07.2015	ಖಾತೆ ಪಡೆದಿಲ್ಲ	20721564	ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ	ಸ್ವಂತ	ರಸ್ತೆ	
238	ಮಡಿವಾಳ (ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಪಿ ಭೂಮಿ)	ಬೇಗೂರು	ದಕ್ಷಿಣ	21,22, 25 &26	01-38		07.01.2022	0	ಬಿ.ಎಂ.ಆರ್.ಸಿ.ಎಲ್.	ಸ್ವಂತ	ಬನ್ ಬೇ	
239	ರೂಪೇನ ಅಗ್ರಹಾರ	ಬೇಗೂರು	ದಕ್ಷಿಣ	18/9, 18/10 A B C	0-30		07.01.2022	0	ಬಿ.ಎಂ.ಆರ್.ಸಿ.ಎಲ್.	ಸ್ವಂತ	ಬನ್ ಬೇ	

ಅನುಬಂಧ 5.3

BMTC ಖರೀದಿಸಿದ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲದ ಭೂಮಿಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಪಟ್ಟಿ
(ಕಂಡಿಕೆ 5.4.1)

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಸ್ಥಳದ ವಿವರಗಳು		ಸರ್ವೆ ನಂ./ ಸೈಟ್ ನಂ.	ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತಾರ ಎಕರೆ-ಗುಂಟೆ	ಸ್ವಾಧೀನ/ಹಂಚಿಕೆ ದಿನಾಂಕ	ಪಾವತಿಸಿದ ಮೊತ್ತ (₹ ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)	ವಿವರಗಳು
	ಸ್ಥಳ/ಗ್ರಾಮ	ಹೋಬಳಿ					
1.	ಸೋಮನಹಳ್ಳಿ	ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ	242	5-00.	22.02.2008	118.71	H.T ಲೈನ್‌ಗಳ ಉಪಸ್ಥಿತಿ, ಅಪ್ರೋಚ್ ರೋಡ್ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಸಾರಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಭೂಮಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ
2.	ರಾವುಗೋಡ್ಡು	ಉತ್ತರಹಳ್ಳಿ	6	10-00.	29.04.2008	237.42	ಭೂಮಿ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದು, ಭೂಮಿ ಸಾರಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ
3.	ಸುಲಿವಾರ	ತಾವರೆಕೆರೆ	60	10-00.	21.04.2008	127.42	ಭೂಮಿ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದು, ಭೂಮಿ ಸಾರಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ
4.	ಚುಂಚನಗುಪ್ಪೆ	ತಾವರೆಕೆರೆ	43	10-00.	21.04.2008	171.42	ಭೂಮಿ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದು, ಭೂಮಿ ಸಾರಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ
5.	ದೊಡ್ಡೇರಿ	ತಾವರೆಕೆರೆ	77	10-00.	21.04.2008	127.42	ಸಾರಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಭೂಮಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಭೂ ವಿನಿಮಯ ಕೋರಲಾಗಿದೆ.
6.	ಶಿತ್ತನಹಳ್ಳಿ	ದಾಸನಾಪುರ	47	6-32.	18.01.2008	79.17	ಮೂರು ರಸ್ತೆಗಳು ಭೂಮಿಯನ್ನು 4 ಸಣ್ಣ ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಭಜಿಸುತ್ತಿವೆ, ಸಾರಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಭೂಮಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಭೂ ವಿನಿಮಯ ಕೋರಲಾಗಿದೆ.
7.	ಗೊಲ್ಲರಪಾಳ್ಯ	ದಾಸನಾಪುರ	28	5-00.	05.06.08	58.21	ಭೂಮಿ ಕಲ್ಲಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ, ಭೂಮಿ ಸಾರಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ, ಭೂ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಕೋರಲಾಗಿದೆ.
8.	ತೋಟಗೇರೆ	ದಾಸನಾಪುರ	26	13-15.	25.08.2009	155.72	ಭೂಮಿ 4 ಸಣ್ಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದು, ಸಾರಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಭೂಮಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ.

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಸ್ಥಳದ ವಿವರಗಳು		ಸರ್ವೆ ನಂ./ ಸೈಟ್ ನಂ.	ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತಾರ ಎಕರೆ-ಗುಂಟೆ	ಸ್ವಾಧೀನ/ಹಂಚಿಕೆ ದಿನಾಂಕ	ಪಾವತಿಸಿದ ಮೊತ್ತ (₹ ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)	ವಿವರಗಳು	
	ಸ್ಥಳ/ಗ್ರಾಮ	ಹೋಬಳಿ						ತಾಲೂಕು
9.	ಸಾದೇನಹಳ್ಳಿ	ಹೆಸರಘಟ್ಟ	ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಉತ್ತರ	24	10-00.	22.01.2008	127.42	ಭೂಮಿ ಕಲ್ಲಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ, ತಲುಪುವ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಭೂಮಿ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ಭೂ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಕೋರಲಾಗಿದೆ.
10.	ಸಾದೇನಹಳ್ಳಿ	ಹೆಸರಘಟ್ಟ	ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಉತ್ತರ	20	5-00.	22.04.2008	63.71	ಭೂ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಕೋರಲಾಗಿತ್ತು.
11.	ಹಿರಂಡಹಳ್ಳಿ	ಬಿದರಹಳ್ಳಿ	ಪೂರ್ವ	39P/1	13-39.	25.01.2008	139.64	ಭೂಮಿ 7 ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು. ಕೋರ್ಟ್ ಕೇಸ್ ನಕ ಇದ್ದು, ಭೂಮಿ ಸಾರಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ.
12.	ಕಡಗ್ರಹಾರ	ಬಿದರಹಳ್ಳಿ	ಪೂರ್ವ	34	18-04.	30.06.2008	151.00	ಭೂಮಿ ಕಲ್ಲಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು 50-100 ಅಡಿ ಆಳವಿದೆ. ಸಾರಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ.
13.	ಅಡೂರು	ಬಿದರಹಳ್ಳಿ	ಪೂರ್ವ	74	21-00.	18.08.2008	175.19	ಭೂಮಿ ಕಲ್ಲಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ಹರಿಯುವ ತೊರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಸಾರಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಭೂಮಿ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ಭೂ ವಿನಿಮಯ ಕೋರಲಾಗಿದೆ.
14.	ಕಾಳನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ	ಆನೇಕಲ್ ಕಸಬ	ಆನೇಕಲ್	24 /1,2,3	5-30.	22.04.2008	41.64	ಸಾರಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಭೂಮಿ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ಭೂ ವಿನಿಮಯ ಕೋರಲಾಗಿದೆ.
					144		1774.09	

ಪರಿಭಾಷಿಕಗಳ ಪದಕೋಶ

ಪರಿಭಾಷಿಕ	ವಿವರಣೆ
ಉಗ್ರಾಣ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ABC	: ABC ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಒಂದು ವಿಧಾನವಾಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನು ಮೂರು ವರ್ಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ, ಅಂದರೆ A, B, ಮತ್ತು C ಅವರೋಹಣ ಮೌಲ್ಯದಲ್ಲಿ. A ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಐಟಂಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ, B ವರ್ಗದ ಐಟಂಗಳು A ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು C ವರ್ಗದ ಐಟಂಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ
ಬಸ್ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ ABC	: ಬಸ್ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳ ABC ವರ್ಗೀಕರಣವು ಪ್ರತಿ ಬಸ್ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯ ಲಾಭದಾಯಕತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವರ್ಗೀಕರಣದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದೆ. ಲಾಭ ಗಳಿಸುವ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು 'A' ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ; ತಮ್ಮ ವೆಚ್ಚ/ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಆದಾಯವನ್ನು ಗಳಿಸುವ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು 'ಬಿ' ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನಷ್ಟವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು 'ಸಿ' ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.
ಜಾಹೀರಾತು ಆದಾಯ	: ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಜಾಗ ಅಥವಾ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಾಧನದಿಂದ ಜಾಹೀರಾತುಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಬಳಸಿ ಗಳಿಸಿದ ಬಾಡಿಗೆ ಆದಾಯ
BS-III ಮತ್ತು BS-IV ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯ ಮಾನದಂಡಗಳು	: ವಾಹನಗಳಿಂದ ಹೊರಸೂಸುವ ಹೊಗೆಯು ಸಾರಜನಕ ಆಕ್ಸೈಡ್‌ಗಳು, ಸಲ್ಫರ್-ಡೈ-ಆಕ್ಸೈಡ್ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಕಾಸ ಅನಿಲಗಳಲ್ಲಿನ ಕಣಗಳ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಭಾರತ ಹಂತ III ಮತ್ತು ಭಾರತ ಹಂತ IV ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.
ಬಸ್ ಡಿಪೋಗಳು	: ಬಸ್ ಡಿಪೋ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಇದು ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್, ಸೇವೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಡಿಪೋಗಳು ಟಿಕೆಟ್ / ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಟಿಕೆಟಿಂಗ್ ಯಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಖಾತೆ ಟಿಕೆಟ್ ಆದಾಯವನ್ನು ಸಹ ವಿತರಿಸುತ್ತವೆ.
ಬಸ್ ದರ	: ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಪಾವತಿಸಿದ ಶುಲ್ಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಯಾಣದ ದೂರದ ಮೇಲೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ.
ಬಸ್ ಆದ್ಯತೆಯ ಲೇನ್	: ಬಸ್ ಆದ್ಯತೆಯ ಲೇನ್, ಖಾಸಗಿ ಸಾರಿಗೆಯ ಇತರ ವಿಧಾನಗಳ ಎದುರು ಬಸ್‌ಗಳು ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ ಬಸ್‌ಗಳು ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅನುಮತಿಸಲಾಗುವ ರಸ್ತೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
ಬಸ್ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗಳು	: ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ 24 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಬಸ್‌ನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.
ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳು	: ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣವು ಬಸ್ಸುಗಳು ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಹತ್ತಲು ಮತ್ತು ಇಳಿಸಲು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ.
CCTV	: CCTV (ಕ್ಯಾಂಪ್ಯೂಟರ್-ಸಿಸ್ಟಮ್ ಟೆಲಿವಿಷನ್) ಒಂದು ಟಿವಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಕಣ್ಗಾವಲು ಮತ್ತು ಭದ್ರತಾ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು (CWS)	: ಕೇಂದ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗಳ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣ ಸೇರಿದಂತೆ ಬಸ್‌ಗಳ ಪ್ರಮುಖ ರಿಪೇರಿಂಗ್ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಬಸ್ಸುಗಳ ನವೀಕರಣ, ಫಿಟ್ಟಿಂಗ್ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ನವೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ದುರಸ್ತಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.
ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು	: ಮಾಸಿಕ ಗುತ್ತಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಲು ರಚನೆ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಪ್ರತಿ ಕಿಮೀ ವೆಚ್ಚ (CPKM)	: ಪ್ರತಿ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಅಥವಾ CPKM ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಒಟ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳಿಂದ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭಾಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ.
ದೈನಂದಿನ ವಾಹನ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ರಿಜಿಸ್ಟರ್	: ಆಫ್-ರೋಡ್‌ಗೆ ಕಾರಣಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸದ ವಾಹನಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸಿದ ರಿಜಿಸ್ಟರ್.
ಡೆಡ್ ಕಿಲೋಮೀಟರ್	: ಡಿಪೋಗಳಿಂದ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಿಗೆ ಬಸ್‌ಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ, ನಿಯಮಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಡಾಕಿಂಗ್/ದುರಸ್ತಿ, ತೈಲ/ಇಂಧನದ ಟಾಪ್ ಅಪ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತಹ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾದ ಬಸ್‌ಗಳ ಆದಾಯ ರಹಿತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ.

ಪರಿಭಾಷಿಕ	ವಿವರಣೆ
ಡಾಕಿಂಗ್ / ಸರ್ವಿಸಿಂಗ್	: ಲೂಬ್ರಿಕೇಶನ್, ಇಂಜಿನ್ ಆಯಿಲ್ ರಿಫಿಲ್ಲಿಂಗ್, ಸಣ್ಣ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳ ಬದಲಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತಹ ನಿಯಮಿತ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಹೊರಗಿಡಲಾಗಿದೆ.
ಪ್ರತಿ ಕಿಮೀಗೆ ಗಳಿಕೆ (EPKM)	: ಪ್ರತಿ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗೆ ಗಳಿಕೆ ಅಥವಾ EPKM ಅನ್ನು ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಆದಾಯವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ km ನಿಂದ ಭಾಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಿಲೋಮೀಟರ್	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ ಗಳಿಸುವ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಟಿಕೆಟ್‌ಗಳ ಮಾರಾಟದ ಮೂಲಕ ಪಡೆದ ಆದಾಯ.
ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಟಿಕೆಟಿಂಗ್ ಯಂತ್ರಗಳು	: ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಟಿಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಲು ಬಸ್ ಕಂಡಕ್ಟರ್ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಯಂತ್ರ.
ಎಂಜಿನ್ ತೈಲ ಬದಲಾವಣೆ	: ಎಂಜಿನ್ ನಯಗೊಳಿಸುವಿಕೆ, ತಂಪಾಗಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಶುಚಿಗೊಳಿಸುವಿಕೆಗಾಗಿ ಎಂಜಿನ್ ತೈಲದ ಬದಲಿ.
ಎಂಜಿನ್ ಆಯಿಲ್ ಟಾಪ್-ಅಪ್	: ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಾದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಎಂಜಿನ್ ತೈಲವನ್ನು ತುಂಬುವುದು.
ಹವಿ ಬಾಡಿ ಡ್ಯಾಮೇಜ್	: ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಪಘಾತಗಳು/ತುಕ್ಕುಗಳಿಂದಾಗಿ ಬಸ್ಸಿನ ಬಾಡಿಗಾದ ಹಾನಿ.
ಕೆ.ಎಂ.ಪಿ.ಎಲ್.	: ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್‌ಗೆ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳು ಅಥವಾ KMPL ಅನ್ನು ಬಸ್‌ನಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುವ ಒಟ್ಟು ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಬಸ್‌ನಿಂದ ಸೇವಿಸುವ ಇಂಧನದ ಲೀಟರ್‌ಗಳಿಂದ ಭಾಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಪರವಾನಿಗೆ ಶುಲ್ಕ	: ಪರವಾನಿಗೆ ಶುಲ್ಕವು ಗುತ್ತಿಗೆ ಪಡೆದ ವಾಣಿಜ್ಯ ರಚನೆ/ಸ್ಥಳ/ಆವರಣಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾದ ಮಾಸಿಕ ಬಾಡಿಗೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.
ಲೋಡ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರ್	: ಲೋಡ್ ಅಂಶವು BMTC ಯ ಸೇವೆಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಸೂತ್ರವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ: ಲೋಡ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರ್ = ಗಳಿಸಿದ ನಿಜವಾದ ಆದಾಯ/(ಪ್ರತಿ ಕಿಮೀಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ X ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಶುಲ್ಕ X ಸಾಗಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ) X 100.
ಸ್ಥಿರ ವೆಚ್ಚಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲದ ವೆಚ್ಚದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲದ ವೆಚ್ಚ	: ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ/ವೆಚ್ಚಗಳು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ, ಆಸ್ತಿ ವಿಮಾ ನಿಧಿ, ಇತರ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ವೆಚ್ಚ (ಬಡ್ಡಿ) ನಂತಹ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವೆಚ್ಚದ ವಸ್ತುಗಳು.
ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲದ ಆದಾಯ/ ಸಂಚಾರೇತರ ಆದಾಯ	: ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲದ ಆದಾಯ/ಸಂಚಾರವಲ್ಲದ ಆದಾಯವು ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕಛೇರಿ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಪರವಾನಿಗೆ ಶುಲ್ಕ, ಜಾಹೀರಾತು ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ.
ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ಖರ್ಚು ಅಥವಾ ಬದಲಾಗುವ ವೆಚ್ಚಗಳು	: ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚವು ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆ, ಬಸ್‌ಗಳ ಮೇಲಿನ ಸವಕಳಿ, ಇಂಧನ, ತೈಲ ಮತ್ತು ಲೂಬ್ರಿಕೇಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚ, ರಿಪೇರಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆಯಂತಹ ನಿರ್ವಹಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳು.
ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಅನುಪಾತ	: ನಿರ್ವಹಣಾ ಅನುಪಾತವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣಾ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚದ ಶೇಕಡಾವಾರು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಆದಾಯವನ್ನು ಗಳಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.
ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಆದಾಯ ಅಥವಾ ಸಂಚಾರ ಆದಾಯ	: ನಿರ್ವಹಣಾ ಆದಾಯ ಅಥವಾ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಆದಾಯವು ಟಿಕೆಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಬಸ್ ಪಾಸ್‌ಗಳ ಮಾರಾಟದಂತಹ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.
ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್	: ಹವಾನಿಯಂತ್ರಣ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದ ಬಸ್ಸುಗಳು.
ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ	: ಬಸ್ಸುಗಳು ನಿಲ್ದಾಣಗಳನ್ನು ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನೈಜ-ಸಮಯದ ಮಾಹಿತಿಯು ಆಗಮನ / ಬಸ್‌ಗಳ ನಿರ್ಗಮನ / ತುರ್ತು ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಬಸ್‌ಗಳು, ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳು / ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳು / ಮೊಬೈಲ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.
ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಲೋಡ್	: ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಹೊರೆಯು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ, ಸಾರಿಗೆ ಪೂರೈಕೆದಾರರು ಪ್ರಯಾಣಿಕ ಶುಲ್ಕದ ಆದಾಯವನ್ನು ಎಷ್ಟು

ಪರಿಭಾಷಿಕ	ವಿವರಣೆ
	ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಸಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ಇದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಬಸ್	: ಹವಾನಿಯಂತ್ರಣ ಸೌಲಭ್ಯವಿರುವ ಬಸ್ಸುಗಳು.
ಮಳೆನೀರು ಕೊಯ್ಲು	: ಮಳೆನೀರು ಕೊಯ್ಲು ಮಳೆಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಾಗಿದೆ, ಬದಲಿಗೆ ಅದು ಹರಿದುಹೋಗಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ.
ರೈಡರ್‌ಶಿಪ್	: ರೈಡರ್‌ಶಿಪ್ ಎನ್ನುವುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರೂಪವನ್ನು ಬಳಸುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ.
ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳು.	: ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಡಿಪೋ/ವಿಭಾಗ/ಅಂಡರ್‌ಟೇಕಿಂಗ್ ಮೂಲಕ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಒಟ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳು.
ಬಸ್ಸುಗಳ ಸ್ಟ್ಯಾಪ್ ಮಾಡುವಿಕೆ	: ಎಲ್ಲಾ ಉಪಯುಕ್ತ ವಸ್ತುಗಳು / ಭಾಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆದ ನಂತರ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಲು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಜೀವನವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ / ಅಧಿಕವಲ್ಲದ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು.
ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಅನುಪಾತ	: ಬಸ್ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಪಡೆಯ ಅನುಪಾತ.
ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಟ್ರಾನ್ಸಿಟ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳು (ಟಿಟಿಎಂಸಿ)	: ಪಾರ್ಕ್ ಮತ್ತು ರೈಡ್, ಶಾಪಿಂಗ್/ಕಚೇರಿ ಸ್ಥಳ, ಶೌಚಾಲಯಗಳು, ಕಾಯುವ ಕೊಠಡಿಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತಹ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಸೌಕರ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಗ್ರ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ.
ಟೈರ್ ರಿಟ್ರೇಡಿಂಗ್	: ಟೈರ್ ರಿಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಎಂದರೆ ಟೈರ್‌ನ ಸವೆದ ಟ್ರೆಡ್ ಅನ್ನು ಹೊಸ ಚಕ್ರದ ಹೊರಮೈಯೊಂದಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು. ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಟೈರ್ ರಿಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಫ್ಲಾಂಟ್	: ಟೈರ್‌ನ ಸವೆದ ಚಕ್ರದ ಹೊರಮೈಯನ್ನು ಹೊಸ ಚಕ್ರದ ಹೊರಮೈಯೊಂದಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಘಟಕ.
ವಾಹನ ಉತ್ಪಾದಕತೆ	: ವಾಹನದ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯು ಪ್ರತಿ ಬಸ್‌ನಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ ಕಿಮೀ ಅನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
ವಾಹನ ಟ್ರ್ಯಾಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ	: ವಾಹನ ಟ್ರ್ಯಾಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಜಿಪಿಎಸ್ ಸ್ಯಾಟಲೈಟ್ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಸಂವಹನ ನಡೆಸುವ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರ್ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಫೋನ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಟ್ರ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಅನುಮತಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.
ನೀರಿನ ಮರುಬಳಕೆ ಘಟಕ	: ನೀರಿನ ಮರುಬಳಕೆಯು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ ನಂತರ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ತ್ಯಾಜ್ಯನೀರಿನ ಮರುಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಸಂಕ್ಷೇಪಣಗಳ ಪದಕೋಶ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಸಂಕ್ಷೇಪಣೆ	ಪೂರ್ಣ ರೂಪ
1	AMTS	ಅಹಮದಾಬಾದ್ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಸಾರಿಗೆ ಸೇವೆ
2	AVLS	ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ವಾಹನದ ಸ್ಥಳಗುರುತಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
3	ಬಿ.ಬಿ.ಎಂ.ಪಿ	ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ
4	BDA	ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ
5	ಬಿ.ಎಂ.ಆರ್.ಸಿ.ಎಲ್.	ಬೆಂಗಳೂರು ಮೆಟ್ರೋ ರೈಲು ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ
6	BMTC	ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆ
7	BRT	ಬಸ್ ಮತ್ತು ಬಸ್ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಸಾರಿಗೆ
8	BS-III	ಭಾರತ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಎಮಿಷನ್ ಮಾನದಂಡಗಳು
9	BS-IV	ಭಾರತ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಎಮಿಷನ್ ಮಾನದಂಡಗಳು
10	CA	ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು
11	CCTV	ಕ್ಯಾಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಟೆಲಿವಿಷನ್.
12	COSP	ಅಂಗಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಖರೀದಿಗಳ ನಿಯಂತ್ರಕ
13	CPKM	ಪ್ರತಿ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ವೆಚ್ಚ
14	CPO	ಕೇಂದ್ರ ಖರೀದಿ ಆದೇಶ
15	CWS	ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು
16	DPR	ವಿವರವಾದ ಯೋಜನಾ ವರದಿ
17	DTC	ದೆಹಲಿ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮ
18	DULT	ನಗರ ಭೂ ಸಾರಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ
19	DVP	ದೈನಂದಿನ ವಾಹನದ ಸ್ಥಾನ
20	EPKM	ಪ್ರತಿ ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗೆ ಗಳಿಕೆ
21	ETM	ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಟಿಕೆಟಿಂಗ್ ಯಂತ್ರಗಳು
22	FAME	ಭಾರತದಲ್ಲಿ (ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಮತ್ತು) ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ವಾಹನಗಳ ವೇಗದ ಅಳವಡಿಕೆ ಮತ್ತು ತಯಾರಿಕೆ
23	FC	ಫಿಟ್ನೆಸ್ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ
24	FCR	ಫಿಟ್ನೆಸ್ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ನವೀಕರಣ
25	FRP	ಫೈಬರ್ ಬಲವರ್ಧಿತ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್
26	GCC	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಒಪ್ಪಂದ
27	GoK	ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
28	GPS	ಗ್ಲೋಬಲ್ ಪೊಸಿಷನಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಮ್
29	HBD	ಹೆವಿ ಬಾಡಿ ಡ್ರಾಮೇಜ್
30	HBR	ಹೆವಿ ಬಾಡಿ ದುರಸ್ತಿ
31	HSD	ಹೈ ಸ್ಪೀಡ್ ಡೀಸೆಲ್
32	IAAD	ಭಾರತೀಯ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಇಲಾಖೆ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಸಂಕ್ಷೇಪಣೆ	ಪೂರ್ಣ ರೂಪ
33	ITS	ಬುದ್ಧಿವಂತ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
34	JnNURM	ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಗರ ನವೀಕರಣ ಮಿಷನ್
35	KBS	ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ
36	KMPL	ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್‌ಗೆ ಕಿಲೋಮೀಟರ್
37	KSPCB	ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ
38	ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ	ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆ
39	KTPP	ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ
40	LED	ಬೆಳಕು-ಹೊರಸೂಸುವ ಡಯೋಡ್
41	MF	ಮೆಟ್ರೋ ಫೀಡರ್
42	MIS	ನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
43	MoHUA	ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ
44	MTC	ಮಹಾನಗರ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆ
45	NGT	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿ
46	NTPC	ನ್ಯಾಷನಲ್ ಥರ್ಮಲ್ ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್
47	NUTP	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಗರ ಸಾರಿಗೆ ನೀತಿ
48	NVVN	ವ್ಯಾಪಾರ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್
49	PIS	ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
50	PMC	ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್ಮೆಂಟ್ ಕನ್ಸಲ್ಟಿಂಗ್
51	PMPML	ಪುಣೆ ಮಹಾನಗರ ಪರಿವಾಹನ್ ಮಹಾಮಂಡಲ್ ಲಿ
52	PT	ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ
53	R&M	ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ
54	RTC	ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆ
55	RTO	ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಾರಿಗೆ ಕಚೇರಿಗಳು
56	SLB	ಸೇವಾ ಮಟ್ಟದ ಮಾನದಂಡ
57	SOP	ಕೆಲಸದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಗುಣಮಟ್ಟ
58	STU	ರಾಜ್ಯ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು
59	TRP	ಟ್ರೈರ್ ರಿಟ್ರಿಡಿಂಗ್ ಪ್ಲಾಂಟ್
60	ಟಿ.ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ	ಸಂಚಾರ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕೇಂದ್ರ
61	VGf	ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆಯ ಅಂತರ ನಿಧಿ
62	VTU	ವಾಹನ ಟ್ರ್ಯಾಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ